

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040

ກະຊວງ ສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
ກໍລະກົດ 2025

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ເລກທີ **4.88** /ນຍ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ **04 / 07 / 25**

ດໍາລັດ

**ວ່າດ້ວຍ ການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້
ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ
ແຫ່ງຊາດ 2026-2040**

- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ລັດຖະບານ (ສະບັບປັບປຸງ) ເລກທີ 03/ສພຊ, ລົງວັນທີ 16 ພະຈິກ 2021;
- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ (ສະບັບປັບປຸງ) ເລກທີ 26/ສພຊ, ລົງວັນທີ 29 ທັນວາ 2022;
- ອີງຕາມ ໜັງສືສະເໜີ ຂອງກະຊວງ ສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ສະບັບເລກທີ 1142/ສສກ, ລົງວັນທີ 25 ພຶດສະພາ 2025.

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ອອກດໍາລັດ:

ມາດຕາ 1 ເຫັນດີຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040.

ມາດຕາ 2 ມອບໃຫ້ ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບກັບບັນດາ ກະຊວງ, ອົງການລັດທຽບ ເທົ່າກະຊວງ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040.

ມາດຕາ 3 ບັນດາ ກະຊວງ, ອົງການລັດທຽບເທົ່າກະຊວງ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈົ່ງຮັບຮູ້ ແລະ ໃຫ້ການຮ່ວມມື ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ດໍາລັດສະບັບນີ້ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ.

ມາດຕາ 4 ດໍາລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບຕັ້ງແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ສອນໄຊ ສີພັນດອນ

ໃນປັດຈຸບັນນີ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແມ່ນມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງວ່ອງໄວ ແລະ ໄດ້ເຂົ້າເປັນສ່ວນສຳຄັນໃນການຜະລິດ, ການບໍລິການ, ການເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ວິຖີຊີວິດໃນຮູບແບບໃໝ່, ອັນເຮັດໃຫ້ຫຼາຍປະເທດໃນທົ່ວໂລກແມ່ນໃຫ້ຄວາມສຳຄັນໃນການຄົ້ນຄວ້າ ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແບບຍືນຍົງ.

ສຳລັບ ສປປ ລາວ, ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນທຸກຂະແໜງການ ທີ່ເປັນກຳລັງແຮງຊຸກຍູ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມທິດຫັນເປັນ ທັນສະໄໝ, ມີຄຸນນະພາບ, ມີຈຸດສຸມ, ສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ. ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍນຳພາປະເທດອອກຈາກ ສະຖານະພາບດ້ອຍພັດທະນາ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ຍຸດທະສາດການພັດທະນາອື່ນໆ, ໄປຄຽງຄູ່ກັບການກຽມຄວາມພ້ອມສ້າງຄວາມ ເຂັ້ມແຂງ, ຄວາມເປັນຊ່ຽວຊານ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ສາມາດຕອບສະໜອງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາປະເທດ, ລັດຖະບານ ກໍ່ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຂອງການກຳນົດຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ສະບັບນີ້ຂຶ້ນ ເພື່ອເປັນກອບແນວທາງການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳຂອງປະເທດ. ການກຳນົດຍຸດທະສາດການພັດທະນາສະບັບນີ້ ແມ່ນຄຳນຶ່ງເຖິງສະພາບ ບັນຫາຂອງການພັດທະນາປະເທດໃນປັດຈຸບັນ ແລະ ສະພາບການປ່ຽນແປງຂອງໂລກຢ່າງວ່ອງໄວ, ຊຶ່ງຍຸດທະ ສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາແຫ່ງຊາດ ດັ່ງກ່າວ ແມ່ນສິ່ງເສີມການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ເພີ່ມຄວາມສາມາດ ໃນການປະຍຸກໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອຍົກລະດັບຄວາມສາມາດຂອງການ ຜະລິດ, ການບໍລິການ ແລະ ຄຸນນະພາບຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ ໃຫ້ດີຂຶ້ນ. ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040 ສະບັບນີ້ປະກອບມີ 5 ຍຸດທະສາດ ທີ່ສຳຄັນ ດັ່ງນີ້:

ຍຸດທະສາດ 1: ພັດທະນາລະບົບການຄຸ້ມຄອງ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ຍຸດທະສາດ 2: ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ຍຸດທະສາດ 3: ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ

ຍຸດທະສາດ 4: ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ຍຸດທະສາດ 5: ການຮ່ວມມື ພາຍໃນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ

ໃນນັ້ນ ແຜນງານທີ່ສໍາຄັນພາຍໃຕ້ 5 ຍຸດທະສາດ ດັ່ງກ່າວ ປະກອບມີ 17 ແຜນງານ ແລະ 85 ໂຄງການ. ໃນໄລຍະ ສິບຫ້າປີ ໃນຕໍ່ໜ້າ, ບັນດາຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນງານທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາແຫ່ງຊາດ ສະບັບນີ້ ຈະຖືກຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອໄປສູ່ການບັນລຸເປົ້າໝາຍທີ່ກໍານົດໄວ້ໃຫ້ສໍາເລັດ, ຊຶ່ງລັດຖະບານ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ທຸກຂະແໜງການ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ຈົ່ງນໍາໃຊ້ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາແຫ່ງຊາດ ສະບັບນີ້ ເຂົ້າໃນວຽກຂະແໜງການຕົນ ເພື່ອຂັບເຄື່ອນການພັດທະນາປະເທດຊາດ ດ້ວຍນໍາໃຊ້ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກໍາ. ທ້າຍສຸດ, ຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈມາຍັງຄະນະລັດຖະບານທີ່ໄດ້ໃຫ້ການຮັບຮອງ ແລະ ໃຫ້ແນວທາງອັນເປັນປະໂຫຍດໃນການຜັນຂະຫຍາຍຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ຂໍຍ້ອງຍໍຊົມເຊີຍມາຍັງຄະນະຮັບຜິດຊອບ ແລະ ບັນດາທ່ານທີ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນຊ່ວຍສ້າງຍຸດທະສາດ ດັ່ງກ່າວ. ຂ້າພະເຈົ້າ ຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າ ພາຍໃຕ້ການສະໜັບສະໜູນການຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກໍາ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040 ໃນຄັ້ງນີ້ ຈະສາມາດບັນລຸເປົ້າໝາຍ ແລະ ຈຸດປະສົງ ທີ່ກໍານົດໄວ້ ກໍຄືການປະກອບສ່ວນໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຊຸກຍູ້ການພາປະເທດໄປສູ່ປະເທດທີ່ພັດທະນາ ດ້ວຍເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກໍາ.

ໄຊເພ ລັດຖະມົນຕີ
ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ

ປອ. ສໍາລານ ພັນຄະວົງ

ສາລະບານ

ສະພາບລວມການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ1

ພາກທີ I: ສະພາບລວມການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ2

1. ບົດບາດ ແລະ ຄວາມສຳຄັນ ຂອງວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ 2

2. ສະພາບລວມການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ 3

2.1. ການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງໂລກ 3

2.2. ການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງບັນດາປະເທດອາຊຽນ 7

3. ສະພາບລວມການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງ ສປປ ລາວ . 12

3.1. ພາບລວມການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຕໍ່ ວຽກງານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ 12 ນະວັດຕະກຳ..... 12

3.2. ສະພາບການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງ ສປປ ລາວ 13

3.2.1. ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງວຽກງານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ..... 14

3.2.2. ຂົງເຂດ ແລະ ການຄືນຄວາມພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ..... 15

3.2.3. ການລົງທຶນການຄືນຄວາມ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ..... 25

3.2.4. ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ..... 26

3.3. ບັນຫາຄົງຄ້າງໃນການພັດທະນາວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ..... 26

3.4. ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ 28

4. ວິເຄາະການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງ ສປປ ລາວ 29

4.1. ທ່າແຮງ/ຂໍ້ສະດວກ 29

4.2. ດ້ານອ່ອນ..... 30

4.3. ໂອກາດ 31

4.4. ສິ່ງທ້າທາຍ	32
-----------------------	----

ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ **2026-2040..... 33**

ພາກທີ II: ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລ	36
---	----

ຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040	36
--	----

1. ວິໄສທັດ ການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ຮອດປີ 2040	36
---	----

1.1. ວິໄສທັດ ຮອດປີ 2040.....	36
------------------------------	----

1.2. ເປົ້າໝາຍລວມ	36
------------------------	----

2. ຍຸດທະສາດການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ 2026-2040	36
--	----

2.1. ຍຸດທະສາດ 1: ພັດທະນາລະບົບການຄຸ້ມຄອງ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ..	37
--	----

2.1.1. ແຜນງານ 1: ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ນະໂຍບາຍ ແລະ ນິຕິກຳ	39
---	----

2.1.2. ແຜນງານ 2: ສ້າງວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ.....	42
--	----

2.1.3. ແຜນງານ 3: ສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດສັນກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ	43
--	----

2.2. ຍຸດທະສາດ 2: ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.....	46
--	----

2.2.1 ແຜນງານ 4: ຍົກລະດັບທັກສະ ຂອງໄວໜຸ່ມ ແລະ ແມ່ຍິງ ດ້ານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	48
---	----

2.2.2. ແຜນງານ 5: ເສີມສ້າງຄວາມພ້ອມດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ ໃນການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ.....	50
---	----

2.2.3. ແຜນງານ 6: ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນມະຫາວິທະຍາໄລ	53
--	----

2.3. ຍຸດທະສາດ 3: ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ	55
---	----

2.3.1. ແຜນງານ 7: ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ ຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຂອງພາກລັດ	57
2.3.2. ແຜນງານ 8: ສ້າງສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	59
2.3.3. ແຜນງານ 9: ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພດ້ານລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ	61
2.3.4. ແຜນງານ 10: ສ້າງຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ	63
2.4. ຍຸດທະສາດ 4: ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	64
2.4.1. ແຜນງານ 11: ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ໃນຂົງເຂດບຸລິມະສິດ ແຫ່ງຊາດ	67
2.4.2. ແຜນງານ 12: ສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ຈາກສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ສູ່ພາກເອກະຊົນ ແລະ ຊຸມຊົນ	71
2.4.3. ແຜນງານ 13: ສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ຊັບສິນທາງປັນຍາ ດ້ານ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	73
2.4.4. ແຜນງານ 14: ສ້າງແຮງຈູງໃຈໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	75
2.4.5. ແຜນງານ 15: ສ້າງວັດທະນະທຳວິທະຍາສາດໃນສັງຄົມ	77
2.5. ຍຸດທະສາດ 5: ການຮ່ວມມື ພາຍໃນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ	78
2.5.1. ແຜນງານ 16: ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກອຸດສາຫະກຳ	80
2.5.2. ແຜນງານ 17: ສົ່ງເສີມສ້າງປະຖົມປັດໃຈ ໃນການດຶງດູດການຮ່ວມມືກັບ ບໍລິສັດ ແລະ ນັກລົງທຶນ	83
3. ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 5 ປີ (2026 – 2030)	86

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ..... 98

ພາກທີ III: ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ99

1. ນະໂຍບາຍ 99

2. ມາດຕະການ	99
3. ກົນໄກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	100
4. ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ	102

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 104

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1 : ສັງລວມບັນດາ ຍຸດທະສາດ, ເປົ້າໝາຍ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ ຂອງຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026 – 2040	105
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 : ຄຳຫຍໍ້	146
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3 : ເອກະສານອ້າງອີງ	147

I

ສະພາບລວມການ

ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ

ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ພາກທີ I: ສະພາບລວມການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

1. ບົດບາດ ແລະ ຄວາມສຳຄັນ ຂອງວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ວິທະຍາສາດ ມີບົດບາດສຳຄັນຫຼາຍໃນການສ້າງອົງຄວາມຮູ້, ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ. ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເປັນຕົວຂັບເຄື່ອນຫຼັກຂອງປະສິດທິພາບຜົນຜະລິດ, ການເຕີບໂຕ ແລະ ການເພີ່ມຄຸນນະພາບຊີວິດຂອງສັງຄົມ, ໂດຍເຫັນໄດ້ ການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ມີບົດບາດຊ່ວຍໃນການຂະຫຍາຍຕົວຂອງພາກອຸດສາຫະກຳ, ທຸລະກິດໃໝ່, ສ້າງອາຊີບ ແລະ ການຈ້າງງານໃນຮູບແບບໃໝ່. ພ້ອມທັງ ມີບົດບາດຊ່ວຍແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງທ້າທາຍ ແລະ ວິກິດການຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ດ້ານສຸຂະພາບ (ໂຄວິດ 19 ແລະ ພະຍາດຕ່າງໆ), ການຄ້າປະກັນສະບຽງອາຫານ, ການສຶກສາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (OECE, 2023a ; OECE, 2018). ບັນດາປະເທດສ່ວນໃຫຍ່ໃນທົ່ວໂລກ ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງປະເທດ, ໂດຍໄດ້ວາງວິໄສທັດ, ນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ. ບັນດານະໂຍບາຍ ແມ່ນໃຫ້ຄວາມສຳຄັນດ້ານການສົ່ງເສີມອຸດສາຫະກຳ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ການຮ່ວມມືພາກລັດແລະ ເອກະຊົນ, ການຈັບກຸ່ມຂອງການເຊື່ອມໂຍງພາກອຸດສາຫະກຳ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ທີ່ມຸ້ງເນັ້ນໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ, ແຮງຈູງໃຈດ້ານພາສີ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນການລົງທຶນເພື່ອເປົ້າໝາຍການພັດທະນາຍືນຍົງ ແລະ ສີຂຽວ (OECE, 2023a; DiPippo, Mazzocco and Kennedy, 2022; Zenglein and Holzmann, 2019; OECE, 2017).

ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ (STI) ມີບົດບາດ ແລະ ຄວາມສຳຄັນໃນການຊຸກຍູ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ ຂອງ ສປປ ລາວ (ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, 2021a). ປັດຈຸບັນ ໄດ້ມີການນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເຂົ້າໃນທຸກຂະແໜງການ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ເປັນຕົ້ນ ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດ, ການບໍລິການ, ການເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ວິຖີຊີວິດໃນຮູບແບບໃໝ່, ຊຶ່ງປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ, ສ້າງລາຍຮັບ ແລະ ຍົກສູງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ກໍຄືການສ້າງປະຖົມປັດໃຈໃຫ້ແກ່ການຫັນເປັນທັນສະໄໝ, ມີຄຸນນະພາບ, ມີຈຸດສຸມ, ສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍນຳພາປະເທດອອກຈາກສະຖານະພາບດ້ອຍພັດທະນາ. ສະນັ້ນ ການກຳນົດຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ທີ່ເປັນອັນສະເພາະເຈາະຈົງ ກໍຈະເປັນການກຳນົດເປົ້າໝາຍ, ແນວທາງ, ບຸລິມະສິດ ແລະ ແຜນ

ງານ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍຊັດເຈນ ໃນການບໍລິຫານ, ການຄຸ້ມຄອງ, ການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງ ສປປ ລາວ.

2. ສະພາບລວມການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ

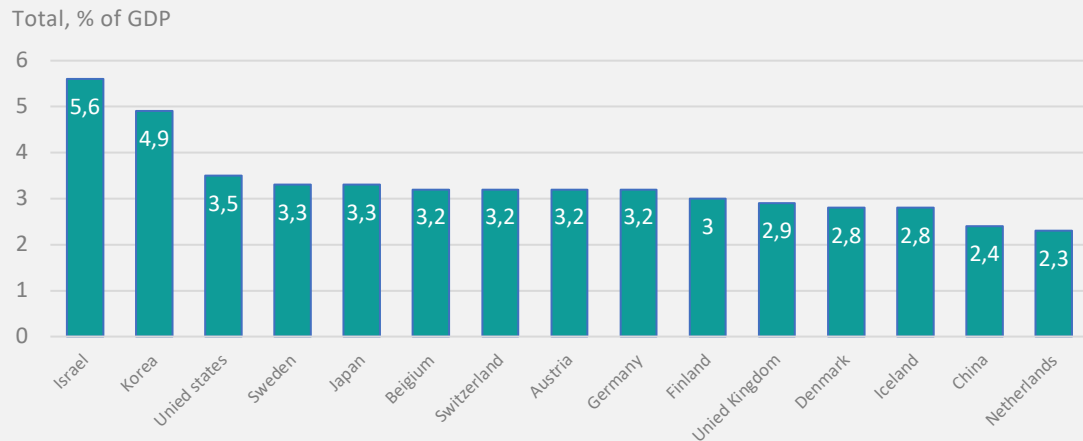
2.1. ການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງໂລກ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ (R&D) ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແມ່ນນັບມື້ນັບ ມີຄວາມກ້າວໜ້າ ແລະ ທັນສະໄໝ, ຊຶ່ງສົ່ງຜົນຕໍ່ການພັດທະນາທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ລວມໄປເຖິງ ການລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ 19, ອັນເຮັດໃຫ້ແນວທາງການພັດທະນາຂອງ ບັນດາປະເທດໃນໂລກ ຕ້ອງກຽມພ້ອມຮັບມືກັບສະພາບການປ່ຽນແປງໃນອະນາຄົດ ເພື່ອການບັນລຸເປົ້າໝາຍ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຂອງສະຫະປະຊາຊາດ (SDG), ຊຶ່ງທ່າອ່ຽງການປ່ຽນແປງທີ່ສຳຄັນ ແລະ ສະພາບ ການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ໂດດເດັ່ນ ໄດ້ສະແດງອອກ ດັ່ງນີ້:

- ທ່າອ່ຽງການປ່ຽນແປງຂອງກະແສໂລກທີ່ສຳຄັນ ນະວັດຕະກຳທີ່ລ້ຳຍຸກ ທີ່ເກີດຈາກຄວາມກ້າວໜ້າຂອງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໂດຍກຳລັງສ້າງການປ່ຽນແປງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນອະນາຄົດ ເປັນຕົ້ນ ລະບົບຊຸບເປີດອມພິວເຕີ, ບັນຍາປະດິດ (AI), ແລະ ຍານພາຫະນະຂັບເຄື່ອນອັດຕະໂນມັດ ທີ່ຈະສ້າງ ຜົນກະທົບດ້ານປະສິດທິພາບໃນທຸກຂະແໜງການ ຂອງບັນດາປະເທດໃນທົ່ວໂລກ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ຄື້ນກະແສການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ສ້າງຈາກເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ, ນາ ໂນເຕັກໂນໂລຊີ, ວັດສະດຸໃໝ່ ແລະ ວິທະ ຍາສາດອື່ນໆ ແມ່ນເພື່ອສ້າງນະວັດຕະກຳມາຮັບໃຊ້ສັງຄົມໃນ ດ້ານ ສຸຂະພາບ, ອາຫານ ແລະ ສິ່ງແວດ ລ້ອມ (WIPO, 2022);
- ຈາກສະພາບການປ່ຽນແປງຂອງປະຊາກອນໂລກທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ, ການລະບາດຂອງພະຍາດ, ສະພາບການ ປ່ຽນແປງຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ, ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ແລະ ການຫຼຸດລົງ ຂອງຊັບພະຍາທຳມະຊາດ ແມ່ນເຮັດໃຫ້ບັນດາປະເທດໃນໂລກ ຍິ່ງໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ກັບການຄົ້ນຄວ້າ ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ຊຶ່ງເຫັນໄດ້ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ແມ່ນການລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ 19 ທີ່ເຮັດໃຫ້ວຽກງານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະ ວັດຕະກຳ ມີບົດບາດສຳຄັນຫຼາຍໃນການຜະລິດວັກຊີນ, ອຸປະກອນ-ເຄື່ອງມືການແພດ ແລະ ອື່ນໆ (OECE, 2023a);
- ການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແມ່ນນັບມື້ນັບຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ທັນ ສະໄໝ, ຊຶ່ງເຫັນໄດ້ສະຖິຕິການຈັດພິມບົດຄວາມດ້ານວິທະຍາສາດ ຂອງທົ່ວໂລກ ແມ່ນກຳໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ເຖິງ 2 ລ້ານ ສະບັບ ເປັນຄັ້ງທຳອິດ ໃນປີ 2021 (WIPO, 2022). ພ້ອມທັງ ອັດຕາການລົງທຶນດ້ານ ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ຕໍ່ GDP ມີຈຳນວນເພີ່ມຂຶ້ນໃນຫຼາຍປະເທດ. ໃນຮູບສະແດງ 1 ແມ່ນອັນ ດັບສູງສຸດຂອງໂລກ ແລະ ພາກພື້ນ ທີ່ລົງທຶນດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ໃນປີ 2021 ມີ: ອິດສະ

ລາເອວ (5,6% ຂອງ GDP), ເກົາຫຼີໃຕ້ (4,9% ຂອງ GDP), ອາເມລິກາ (3,5% ຂອງ GDP), ຍີ່ປຸ່ນ (3,3% ຂອງ GDP), ສປ ຈີນ (2,4% ຂອງ GDP) (OECE, 2023b);

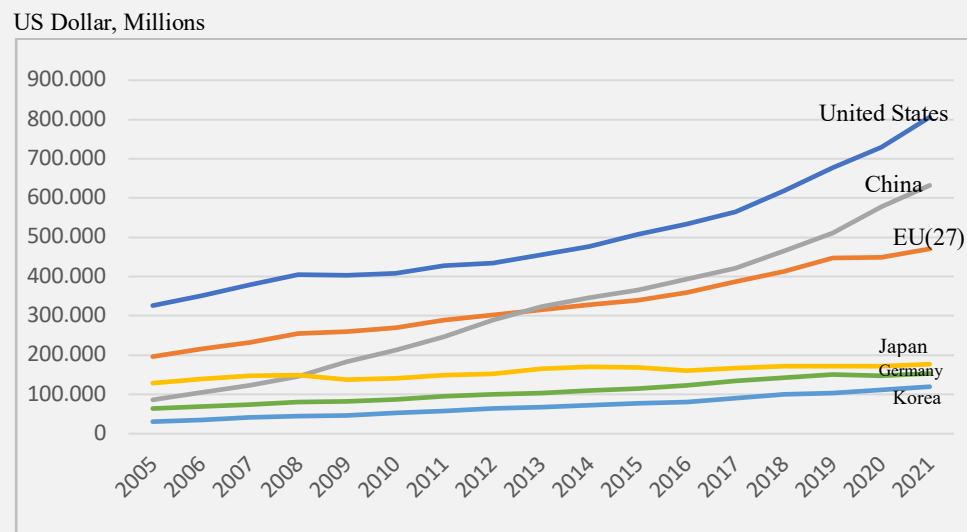
ຮູບສະແດງ 1 : ອັດຕາການລົງທຶນດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ຕໍ່ GDP ຂອງໂລກ ປີ 2021

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: OECD, R&D statistics 2023, Main Science and Technology Indicators, <https://data.oecd.org/rd/gross-domestic-spending-on-r-d.htm> (accessed on 25 July 2023)

- ການລົງທຶນດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ໃນປີ 2021 ແມ່ນປະກອບມີ 4 ອຸດສາຫະກຳຫຼັກ ເປັນຕົ້ນ ອຸປະກອນ ICT, ໂປແກມ ແລະ ການບໍລິການ ICT, ຢາ, ເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ, ໂລຫະການ ກໍ່ສ້າງ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ, ຊຶ່ງໄດ້ສ້າງລາຍໄດ້ເຖິງ 19.086 ຕື້ໂດລາ (billion USD) (WIPO, 2022). ໃນນັ້ນ ການລົງທຶນຈາກພາກເອກະຊົນ ຫຼື ພາກທຸລະກິດ ແມ່ນມີບົດບາດສຳຄັນຫຼາຍ, ພ້ອມທັງ ນຳເອົານະວັດຕະກຳ ອອກໄປພັດທະນາເປັນການຜະລິດເປັນການຄ້າ ແລະ ນຳໃຊ້ໃນອຸດສາຫະກຳຕ່າງໆ, ຊຶ່ງເຫັນໄດ້ ພາກທຸລະກິດໃນປະເທດອາເມລິກາ, ສປ ຈີນ ແລະ ເອີຣົບ ແມ່ນລົງທຶນດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາຫຼາຍທີ່ສຸດ. ໃນນັ້ນ ສປ ຈີນ ລົງທຶນໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາຂອງພາກທຸລະກິດ ແມ່ນຈາກ 60% ໃນປີ 2000 ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 76,6% ໃນປີ 2020 (OECE, 2023a). ນອກຈາກ ນັ້ນ, ບັນດາປະເທດໃນໂລກ ທີ່ໃຊ້ຈ່າຍໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາສູງສຸດໃນໄລຍະປີ 2005-2021 ແມ່ນມີປະເທດ ອາເມລິກາ, ສປ ຈີນ, ເອີຣົບ, ຍີ່ປຸ່ນ, ເຢຍລະມັນ ແລະ ເກົາຫຼີ ທີ່ສະແດງໃນຮູບ ສະແດງ 2.

ຮູບສະແດງ 2 : ງົບປະມານໃຊ້ຈ່າຍໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ຂອງໂລກ ປີ 2005-2021

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: OECD, Main Science and Technology Indicators,
https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=MSTI_PUB#
 (accessed 25 July 2023).

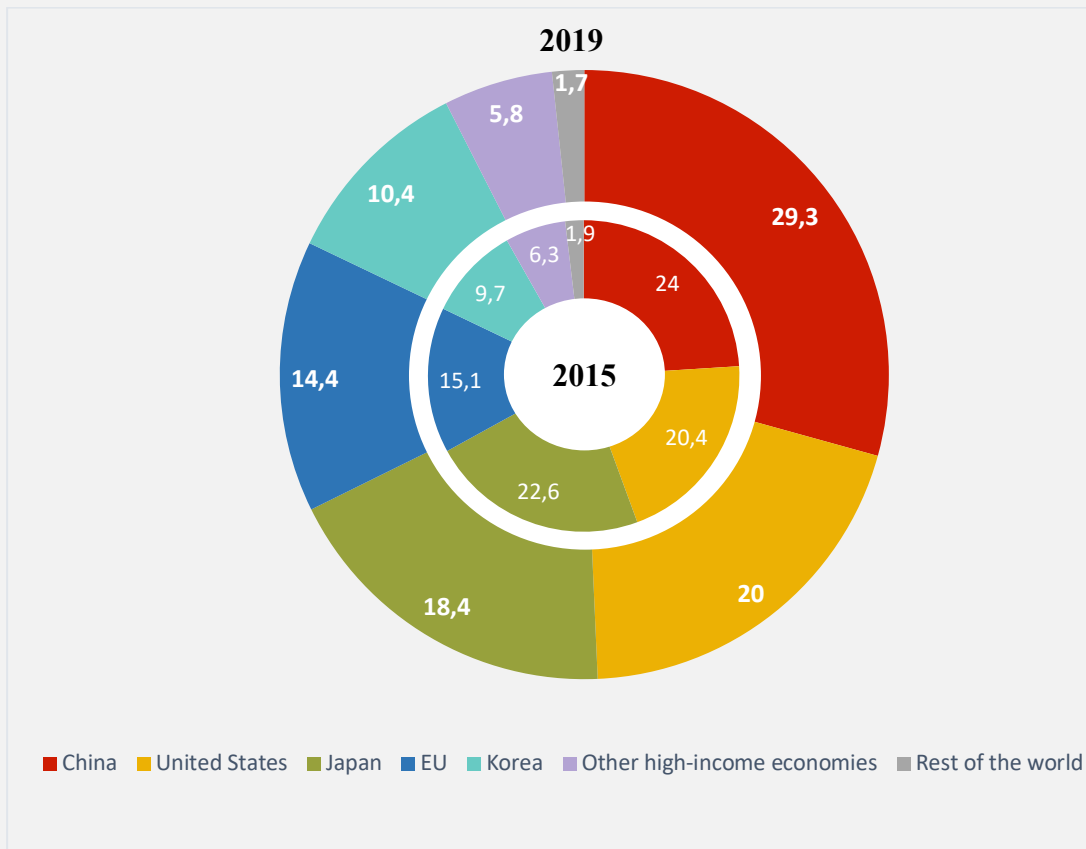
- ການສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ສະໜັບສະໜູນການຜະລິດ ແລະ ການເຕີບໂຕດ້ານເສດຖະກິດຫຼາຍປະເທດໃນໂລກ ແມ່ນໃຫ້ຄວາມສຳຄັນດ້ານລະບົບພາສີ ທີ່ເປັນຊ່ອງທາງໜຶ່ງຂອງພາກລັດ ທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ນະໂຍບາຍແຮງດຶງດູດດ້ານພາສີໃນການໃຊ້ຈ່າຍດ້ານທຸລະກິດກ່ຽວກັບການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ໂດຍເຫັນໄດ້ ໃນປີ 2019, ມີເຖິງ 90% ຂອງປະເທດໃນກຸ່ມ OECD, ແລະ ຈຳນວນ 82% ຂອງປະເທດເອີຣົບ (González Cabral, A. et al, 2023);
- ຂະແໜງການສຶກສາແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນໃນການສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ແລະ ສ້າງໂອກາດໃນການສ້າງນະວັດຕະກຳແຫ່ງອະນາຄົດ, ລວມໄປເຖິງ ການປັບປຸງຫຼັກສູດ, ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງການຮຽນການສອນ, ປ່ຽນແປງວິທີການເຂົ້າເຖິງການຮຽນ ແລະ ມີວິທີການໃໝ່ສຳລັບການສຶກສາ (OECE, 2023e). ການສົ່ງເສີມດ້ານການເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດ(Open Science) ກໍເປັນການເປີດກວ້າງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ຂໍ້ມູນ ແລະ ການເຜີຍແຜ່ ທີ່ທຸກຄົນໃນສັງຄົມສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້. ພ້ອມທັງສົ່ງເສີມການຮ່ວມມື, ການແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ເພື່ອເພີ່ມຄວາມສາມາດໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງສັງຄົມ. ການເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດ ແມ່ນກວມເອົາເປີດກວ້າງຄວາມຮູ້ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເປີດກວ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງວິທະຍາສາດ, ເປີດກວ້າງການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງສັງຄົມ, ເປີດກວ້າງການຮ່ວມມືກັບລະບົບຄວາມຮູ້ອື່ນ (UNESCO, 2021);
- ອົງການ UNESCO (2017) ໄດ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳ ຕໍ່ການພັດທະນາວຽກວິທະຍາສາດ ລວມໄປເຖິງນັກຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ທີ່ບັນດາປະເທດຄວນໃຫ້ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ກຳນົດເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະ

ກິດ-ສັງຄົມ ທີ່ຖືກຍອມຮັບໃນລະດັບສາກົນ ໃນການພັດທະນານະໂຍບາຍ ແລະ ຍຸດທະສາດ ວິທະຍາສາດ ລວມໄປເຖິງ ລະບົບການສຶກສາຊັ້ນສູງທີ່ມີຄຸນນະພາບ. ເປົ້າໝາຍໃນການກຳນົດຂອງອົງການ UNESCO ແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ນັກວິທະຍາສາດ ຫຼື ນັກຄົ້ນຄວ້າ ໄດ້ມີເງື່ອນໄຂໃນການເຮັດວຽກ ແລະ ມີຄວາມເປັນອິດສະຫຼະໃນການຄົ້ນຄິດ ແລະ ສ້າງສັນຜົນງານການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານທີ່ໄດ້ກຳນົດ, ຊຶ່ງປະກອບມີ 10 ຂົງເຂດຕົ້ນຕໍຄື:

- 1) ວິທະຍາສາດ ເພື່ອການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, 2) ການພົວພັນຂອງວິທະຍາສາດ ແລະ ສັງຄົມ, 3) ບົດບາດຂອງວິທະຍາສາດໃນນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ ແລະ ການຕັດສິນໃຈ, ການພັດທະນາ ແລະ ການຮ່ວມມືສາກົນ, 4) ການສົ່ງເສີມເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດ, 5) ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ, ການບໍ່ເລືອກປະຕິບັດ ແລະ ຄວາມເທົ່າທຽມໃນການສຶກສາ ແລະ ການຈ້າງງານໃນດ້ານວິທະຍາສາດ, 6) ມາດຕະຖານດ້ານສິດທິມະນຸດ, 7) ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ສິດທິຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ, 8) ຈັນຍາທຳດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, 9) ຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານວິທະຍາສາດ, 10) ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.

- ການປ່ຽນແປງ ແລະ ພັດທະນາດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດກຳ ຂອງປະເທດໃນພາກພື້ນທີ່ໂດດເດັ່ນ ແມ່ນ ສປປ ຈີນ ທີ່ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນໃນວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອສ້າງຜົນປະໂຫຍດໃນຫຼາຍໆດ້ານ ແລະ ກາຍມາເປັນຜູ້ນຳຂອງໂລກໃນການຕະຫຼາດດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ເປັນຕົ້ນ 5G, ແບັດເຕີລີລົດໄຟຟ້າ ແລະ ນະວັດຕະກຳອື່ນໆ (Zenglein and Holzmann, 2019). ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ຈຳນວນນັກຄົ້ນຄວ້າໃນ ສປປ ຈີນ ກໍຫຼາຍກວ່າໝູ່ໃນໂລກ ກວມເອົາເຖິງ 2,28 ລ້ານຄົນ ໃນປີ 2020, ຄິດເປັນນັກຄົ້ນຄວ້າຈຳນວນ 30 ຄົນ ຕໍ່ 10 000 ຄົນ ຂອງຈຳນວນຄົນຈ້າງງານທັງໝົດ. ໃນຄະນະທີ່ ຈຳນວນນັກຄົ້ນຄວ້າຂອງປະເທດເອີຣົບ ມີ 1,89 ລ້ານຄົນ ແລະ ປະເທດອາເມລິກາ ມີຈຳນວນ 1,59 ລ້ານຄົນ (OECE, 2023a). ນອກຈາກນັ້ນ ຈຳນວນສິດທິບັດດ້ານຊັບສິນທາງປັນຍາ (IP) ທີ່ຢູ່ໃນ 5 ຫ້ອງການຫຼັກດ້ານ IP ແມ່ນປະເທດຈີນ ເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍກວ່າ ຈາກປີ 2015 ມີ 24% ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 29.3% ໃນປີ 2019 ໃນຮູບສະແດງ 3. ໃນຄະນະທີ່ ປະເທດອາເມລິກາ, ຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ເອີຣົບ ແມ່ນຫຼຸດລົງ ຈາກປີ 2015 ຫາ ປີ 2019, ປະເທດອາເມລິກາ ມີ 20.4% ມາເປັນ 20%, ຍີ່ປຸ່ນ ມີ 22.6% ມາເປັນ 18.4%, ແລະ ເອີຣົບ ມີ 15.1% ມາເປັນ 14.4% ທີ່ສະແດງໃນຮູບສະແດງ 3 (OECE, 2023c).

**ຮູບສະແດງ 3 : ການປ່ຽນແປງຂອງສິດທິບັດດ້ານຊັບສິນທາງປັນຍາ ຂອງປະເທດສາກົນ
ຂອງປີ 2015 ແລະ 2019 ຢູ່ໃນ IP5 (%)**

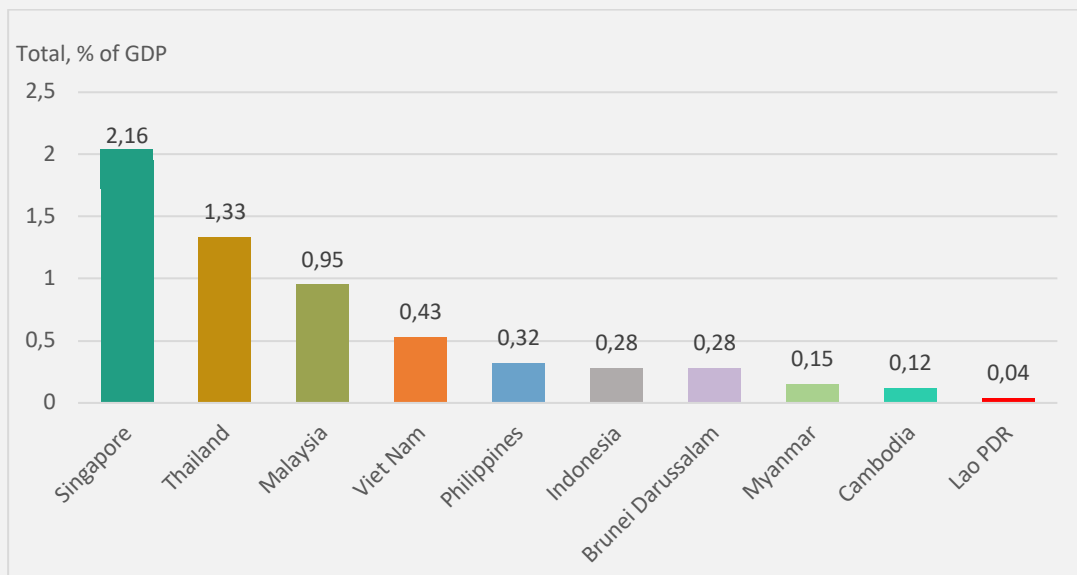
ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: OECD, STI Micro-data lab: Intellectual Property Database,
<http://oe.cd/ipstats> (accessed 25 July 2023).

2.2. ການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງບັນດາປະເທດອາຊຽນ

ບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ແມ່ນໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຂອງວຽກວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ຂັບເຄື່ອນການເຕີບໂຕດ້ານເສດຖະກິດ, ຍົກຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີຂອງສັງຄົມ ແລະ ສົ່ງເສີມການໂຮມຕົວກັນຂອງອາຊຽນ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍຂອງປະຊາຄົມອາຊຽນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ອາຊຽນ (APASTI) 2016-2025. ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ APASTI ແມ່ນໄດ້ຖືກຮັບຮອງໂດຍກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ອາຊຽນ ຄັ້ງທີ 9 (9th IAMMST) ໃນປີ 2016, ທີ່ເປັນແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນໄລຍະ 10 ປີ ທີ່ກວມເອົາ ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນ, ເປົ້າໝາຍ, ກິດຈະກຳສະເພາະ, ໄລຍະເວລາ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດ ທີ່ຢູ່ໃນແຜນວຽກຂອງຄະນະອະນຸກຳມະການອາຊຽນ (ASEAN sub-committees) ພາຍໃຕ້ຄະນະກຳມະການອາຊຽນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ (COSTI). APASTI ດັ່ງກ່າວ ແມ່ນເປັນແນວທາງຮ່ວມກັນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງ

ອາຊຽນ ເພື່ອໃຫ້ອາຊຽນມີນະວັດຕະກຳ, ການແຂ່ງຂັນ ແລະ ການພັດທະນາເສດຖະກິດຍືນຍົງ, ໂດຍປະກອບມີ 4 ຍຸດທະສາດ ແລະ 15 ແຜນງານ. ໃນນັ້ນ ໄດ້ກຳນົດ 4 ຍຸດທະສາດ ຄື: 1) ການຮ່ວມມືພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ, 2) ການເຊື່ອມໂຍງດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, 3) ການສະໜັບສະໜູນທຸລະກິດດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, 4) ການສ້າງຈິດສຳນຶກ ແລະ ວັດທະນະທຳດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ (ASEAN, 2017). ພ້ອມທັງ ສືບຕໍ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ APASTI 2026-2035 (ASEAN, 2024) ແລະ ຍຸດທະສາດອາຊຽນດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ (ASEAN-RRRI) ທີ່ກຳນົດແນວທາງ ແລະ ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ (ASEAN-RRRI, 2024). ສຳລັບ ການລົງທຶນດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ, ຊຶ່ງລຳດັບສູງສຸດໃນປີ 2020 ແມ່ນປະເທດ ສິງກະໂປ (1,95% ຂອງ GDP), ໄທ (1,33% ຂອງ GDP), ມະເລເຊຍ (0,95% ຂອງ GDP), ແລະ ຫວຽດນາມ (0,53% ຂອງ GDP) ໃນຮູບສະແດງ 4. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ຈຳນວນນັກຄົ້ນຄວ້າຂອງປະເທດ ສິງກະໂປ ມີ 7286 ຄົນ ຕໍ່ 1 ລ້ານຄົນ ໃນປີ 2019, ປະເທດໄທ ມີ 2069 ຄົນ ຕໍ່ 1 ລ້ານຄົນ ໃນປີ 2020 ແລະ ຫວຽດນາມ ມີ 765 ຄົນ ຕໍ່ 1 ລ້ານຄົນ ໃນປີ 2019 (UNESCO, 2023). ສຳລັບ ການຕີພິມວາລະສານວິທະຍາສາດ ແລະ ວິຊາການ ໃນປີ 2020, ປະເທດທີ່ໂດດເດັ່ນ ແມ່ນປະເທດອິນໂດເນເຊຍ ທີ່ກວມເອົາເຖິງ 35%. ປະເທດມະເລເຊຍ, ໄທ, ສິງກະໂປ ແລະ ຫວຽດນາມ ທີ່ກວມເອົາຈຳນວນ 24%, 15%, 13%, ແລະ 9% ຕາມລະດັບ ທີ່ສະແດງໃນຮູບ 5.

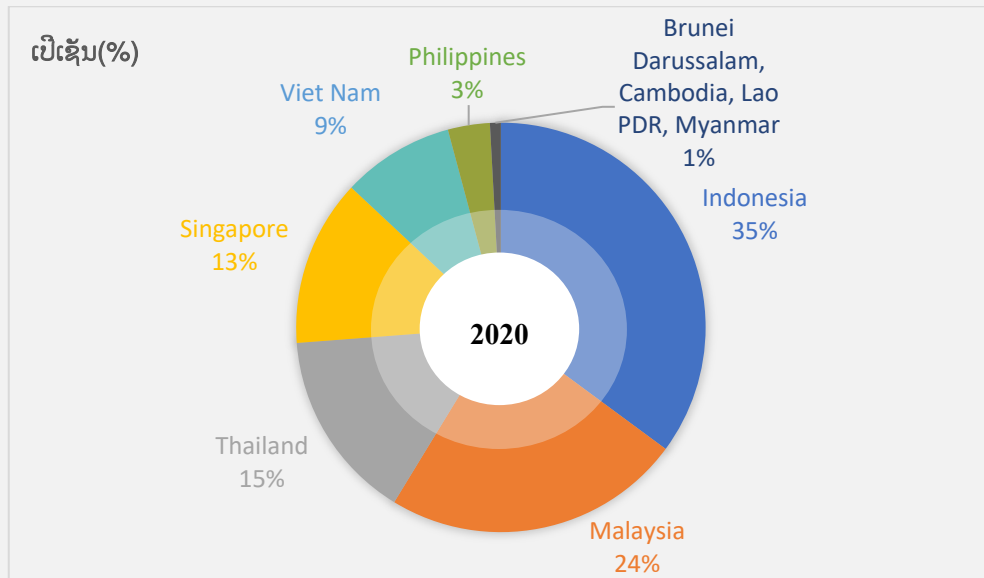
ຮູບສະແດງ 4 : ການລົງທຶນດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ຕໍ່ GDP ຂອງປະເທດອາຊຽນ ປີ 2020

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: UNESCO, Science, technology and innovation: Research and Development Expenditure as a Proportion of GDP,

<http://data.uis.unesco.org/index.aspx?queryid=3684> . (accessed 25 July 2023).

**ຮູບສະແດງ 5 : ອັດຕາສ່ວນ ວາລະສານວິທະຍາສາດ ແລະ ວິຊາການ ຂອງປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ
ໃນປີ 2020**

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: The worldbank, Scientific and technical journal articles

<https://data.worldbank.org/indicator/IP.JRN.ARTC.SC> (accessed 25 July 2023).

ບັນດາປະເທດສະມາຊິກອາຊຽນ ມີແຜນການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ເປັນອັນສະເພາະຂອງປະເທດຕົນ ໂດຍສ້າງຂຶ້ນບົນພື້ນຖານສະພາບຄວາມເປັນຈິງທາງດ້ານທຳແຮງຂອງການ ພັດທະນາປະເທດ, ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ ຂອງແຕ່ລະປະເທດ, ຊຶ່ງເປົ້າໝາຍ ສຳຄັນຂອງບາງປະເທດໃນອາຊຽນ ຮອດປີ 2030 ໄດ້ສະແດງໃນຕາຕະລາງ 1.

ຕາຕະລາງ 1 : ແຜນການພັດທະນາວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງບາງປະເທດໃນ ອາຊຽນ ຮອດປີ 2030

ເປົ້າໝາຍ	ຫວຽດນາມ	ມະເລເຊຍ	ໄທ	ກຳປູເຈຍ	ອິນໂດເນເຊຍ
ຮອດປີ 2030	ຍຸດທະສາດການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຮອດປີ 2030	ນະໂຍບາຍວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ປີ 2021-2030	ກອບນະໂຍບາຍ ແລະ ຍຸດທະສາດການອຸດົມສຶກສາ, ວິທະຍາສາດ, ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນະວັດຕະກຳປີ 2023 - 2027, ແລະ ແຜນ BCG 2021-2037	ໄດ້ກຳນົດແຜນແມ່ບົດການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຮອດປີ 2030	ແຜນແມ່ບົດການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ 2017-2045
ການລົງທຶນໃນດ້ານ R & D	1,5% - 2% ຂອງ GDP	3,5% ຂອງ GDP	2% ຂອງ GDP ຮອດປີ 2027	1% ຂອງ GDP	2,52% ຂອງ GDP ຮອດປີ 2030
ນັກຄົ້ນຄວ້າ / ການສຶກສາ / ການຕີພິມ	12 ຄົນ ຕໍ່ 10 000 ຄົນຂອງພົນລະເມືອງ ໃນປີ 2030; - ການຕີພິມບົດຄວາມວິທະຍາສາດ ໃນວາລະສານສາກົນ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນສະເລ່ຍ 10% ຕໍ່ປີ	- ນັກສຶກສາທີ່ຮຽນຈົບສາຍວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ ແລະ ຄະນະນິດສາດ (STEM) ຈຳນວນເຖິງ 80% ໄດ້ຮັບການຈ້າງງານ; - ແຮງງານເພດຍິງໃນຂົງເຂດວຽກ STI ມີຈຳນວນເພີ່ມຂຶ້ນ.	40 ຄົນ ຕໍ່ 10 000 ຄົນຂອງພົນລະເມືອງ ຮອດປີ 2027 - ນັກສຶກສາທີ່ຈົບກາຍຜູ້ປະກອບກິດຈະການໃໝ່ດ້ານ STI ກວມເອົາ 2% ຂອງທຸກໆປີ; - ການຕີພິມ ຮອດປີ 2027 ຈະເພີ່ມຂຶ້ນຈາກຖານຂໍ້ມູນ Scopus ຈຳນວນ 20% .	7 ຄົນ ຕໍ່ 10 000 ຄົນຂອງພົນລະເມືອງ ຮອດປີ 2030; - ຈຳນວນນັກສຶກສາຮຽນຈົບສາຍ STEM ຄາດວ່າໃຫ້ໄດ້ 50% ຮອດປີ 2030; - ນັກສຶກສາເພດຍິງກວມເອົາ 40%; - ການຕີພິມ ຮອດປີ 2030 ຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 1500 ສະບັບ;	48 ຄົນ ຕໍ່ 10 000 ຄົນ ຂອງພົນລະເມືອງ ຮອດປີ 2030; - ນັກສຶກສາຮຽນຈົບສາຍ STI ຄາດວ່າເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 60% ຮອດປີ 2030; - ນັກສຶກສາຈົບປະລິນຍາເອກດ້ານ STI ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 20% ຂອງຈຳນວນທັງໝົດທີ່ຮຽນຈົບສາຍວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໃນປີ 2024.
ຂົງເຂດບຸລິມະສິດ / ແຮງພັກດັນ	ຂົງເຂດບຸລິມະສິດ : 1) ICT 2) ເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ 3) ສະດູໃໝ່ 4) ອຸດສາຫະກຳ 5) ທະເລ 6) ໄຟຟ້າບັດ	- ມີເປົ້າໝາຍພັດທະນາ ໃຫ້ເປັນປະເທດເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ໂດຍມີ 6 ແຮງພັກດັນ - ຂົງເຂດບຸລິມະສິດ : 1) ພະລັງງານ	ແຜນງານ BCG : ກຳນົດ 4 ຂະແໜງວຽກບຸລິມະສິດ : 1) ກະສິກຳ ແລະ ອາຫານ, 2) ສຸຂະພາບ ແລະ ການແພດ,	ຂົງເຂດບຸລິມະສິດວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ມີ: 1) ເພີ່ມຜົນຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ແປຮຸບຜະລິດກະສິກຳ, 2) ການຜະລິດ	ຂົງເຂດຄົ້ນຄວ້າ ທີ່ຂຶ້ນກັບອົງການຄົ້ນຄວ້າ ຄື: ຄົ້ນຄວ້າດ້ານໂລກ, ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະສິກຳແລະ ອາຫານ, ສຸຂະພາບ, ພາສາ,

	7) ພະລັງງານ 8) ສິ່ງແວດລ້ອມ 9) ອາວະກາດ 10) ພື້ນຖານໂຄງລ່າງແລະ ການຂົນສົ່ງ	2) ການບໍລິການທຸລະກິດ ແລະ ການເງິນ 3) ວັດທະນາທຳ, ສິລະປະ-ການທ່ອງທ່ຽວ 4) ການຢາ-ສຸຂະພາບ 5) ເຕັກໂນໂລຊີອັດສະລິຍະ ແລະ ລະບົບ 6) ຕົວເມືອງອັດສະລິຍະ ແລະ ການຂົນສົ່ງ 7) ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ 8) ການສຶກສາ 9) ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຊີວະນາໆພັນ	3) ພະລັງງານ ວັດສະດຸ ແລະ ເຄມີຊີວະພາບ, 4) ການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ເສດຖະກິດສ້າງສັນ.	ແລະ ວິສະວະກຳ ທັນສະໄໝ 3) ສຸຂະພາບ ແລະ ການຢາ 4) ວິທະຍາສາດວັດສະດຸ ແລະ ວິສະວະກຳ 5) ການບໍລິການ ແລະ ເສດຖະກິດຕີຈິຕອນ.	ວັນນະຄະດີ, ວິທະຍາສາດສັງຄົມ ແລະ ມະນຸດ, ນິວເຄຍ, ບໍລິຫານ, ເສດຖະກິດ, ພະລັງງານ, ນາໂນເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ວັດສະດຸ, ເອເລັກໂຕນິກ ແລະ ຂໍ້ມູນ, ແລະ ອາວະກາດ.
ຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດ / ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ / ດ້ານ STI / ມູນຄ່າຜະລິດຕະພັນ	- ຮອດປີ 2030, ຜູ້ກອບການດ້ານ STI ເພີ່ມຂຶ້ນສອງເທົ່າ ທຽບໃສ່ປີ 2020 - ມູນຄ່າຜະລິດຕະພັນເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ ຈາກອຸດສາຫະກຳແປຮູບ ແລະ ການຜະລິດ ຂອງ ຫວຽດນາມ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງໜ້ອຍ 45% ໃນປີ 2030	ຜູ້ປະກອບກິດຈະການທີ່ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ມີຈຳນວນເພີ່ມຂຶ້ນ ເປັນ 75%.	- ທຸລະກິດດ້ານນະວັດຕະກຳ ທີ່ມີລາຍໄດ້ 1000 ລ້ານບາດ ຕໍ່ປີ, ມີຈຳນວນເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 1000 ບໍລິສັດ ໃນປີ 2027 - ຜະລິດຕະພັນຊຸມຊົນ, SME ແລະ ກະສິກຳ ເພີ່ມຂີດຄວາມສາມາດແຂ່ງຂັນດ້ານ ນະວັດຕະກຳ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ມີ 250 ຜົນງານ.	- ສ້າງສູນບົ່ມເພາະ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມ ສະດວກໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການໃໝ່, ແລະ SME.	ຜະລິດຕະພັນນະວັດຕະກຳ ຈະຖືກນຳໃຊ້ໃນພາກອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ພາກທຸລະກິດ ມີຈຳນວນກວ່າ 210 ຜະລິດຕະພັນ ໃນປີ 2024.
ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ:	Vietnam-STI, 2022; MOST, 2022	MOSTI, 2021; Academy of Sciences Malaysia, 2017	MHESI, 2023a; MHESI, 2023b; MHESI, 2019	MISTI, 2021	RIRN, 2018; BRIN, 2023

3. ສະພາບລວມການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງ ສປປ ລາວ

3.1. ພາບລວມການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຕໍ່ ວຽກງານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ສະພາບການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ ໃນໄລຍະ 5 ປີ (2016-2020) ຜ່ານມາ ແມ່ນມີການເຕີບໂຕສະເລ່ຍ 5,8% ຕໍ່ປີ. ໃນນີ້ ຂະແໜງກະສິກຳຂະຫຍາຍຕົວສະເລ່ຍ 2,1%, ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ 9,1%, ຂະແໜງການບໍລິການ 4,8% ແລະ ຂະແໜງພາສີ-ອາກອນຂະຫຍາຍຕົວສະເລ່ຍ 5,2%. ລວມຍອດມູນຄ່າຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ສະເລ່ຍໃນປີ 2016 ປະຕິບັດໄດ້ປະມານ 2.025 ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ຫົວຄົນ ເພີ່ມຂຶ້ນມາເປັນ 2.664 ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ຫົວຄົນ ໃນປີ 2020. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງ GDP ໃນປີ 2021 ມີພຽງແຕ່ 2,5%, ປີ 2022 ແມ່ນ 2,7% ແລະ ປີ 2023 ຄາດຄະເນມີປະມານ 3.9%, ຊຶ່ງອັດຕາການເຕີບໂຕນີ້ ແມ່ນໜ້ອຍຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກບັນດາປັດໃຈທັງພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ. ການເຕີບໂຕດ້ານເສດຖະກິດ ແມ່ນການສືບຕໍ່ຟື້ນຕົວຂອງຂະແໜງການບໍລິການ ແລະ ການສົ່ງອອກ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການບໍລິການການທ່ອງທ່ຽວ, ເສັ້ນທາງລົດໄຟ, ການສົ່ງອອກຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າ ແລະ ສິນຄ້າກະສິກຳ (ທະນາຄານໂລກ, 2023). ການຊຸກຍູ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ການສົ່ງເສີມອຸດສາຫະກຳທ່າແຮງເພື່ອຜະລິດເປັນສິນຄ້າສະໜອງຕະຫຼາດ ພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ ກໍ່ມີຄວາມສໍາຄັນ ໂດຍບັນດາສິນຄ້າສົ່ງອອກຕົ້ນຕໍຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນປະກອບມີ ໄຟຟ້າ, ຄໍາ, ເຈ້ຍ, ມັນຕົ້ນ, ແຮ່ທອງ, ຢາງ ພາລາ, ເກືອກາລີ, ໝາກກ້ວຍ ແລະ ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ (ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, 2023). ພ້ອມນັ້ນ ລັດຖະບານ ກໍ່ໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍໃນການສ້າງເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ຂຶ້ນຕາມຈຸດຍຸດທະສາດ ແລະ ແລວທາງເສດຖະກິດແຕ່ພາກເໜືອ ເຖິງພາກໃຕ້ ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ທັງເສີມຂະຫຍາຍທ່າແຮງບົ່ມຊ້ອນພາຍໃນ ທີ່ນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳໃໝ່ ເຂົ້າໃນຂະບວນການຜະລິດ ແລະ ສ້າງກຳລັງແຮງງານທີ່ມີຄຸນນະພາບ ເພື່ອການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ທັນສະໄໝ ທີ່ກາຍເປັນແຫຼ່ງໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນໃນການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ. ລັດຖະບານ ໄດ້ສ້າງບັນດານະໂຍບາຍ ເພື່ອດູດດູງນັກລົງທຶນເຂົ້າມາລົງທຶນໃນເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ແຮງຈູງໃຈດ້ານພາສີສໍາລັບນັກລົງທຶນ, ແຮງຈູງໃຈດ້ານການກໍ່ສ້າງໂຮງງານ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ແຮງຈູງໃຈດ້ານການຍົກເວັ້ນພາສີ ແລະ ການຫຼຸດພາສີມູນຄ່າເພີ່ມ (ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, 2021b). ມາຮອດປີ 2024, ສປປ ລາວ ແມ່ນມີເຂດເສດຖະກິດພິເສດທັງໝົດ 21 ແຫ່ງ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ 07 ແຂວງ, ມີເນື້ອທີ່ຕາມສັນຍາພັດທະນາຈຳນວນ 33.088 ເຮັກຕາ ໃນນີ້ ພັດທະນາຕົວຈິງໄປແລ້ວຫຼາຍກວ່າ 15.000 ເຮັກຕາ, ສາມາດດຶງດູດການລົງທຶນໄດ້ແລ້ວທັງໝົດ 1.643 ບໍລິສັດ ທີ່ກວມເອົາບໍລິສັດທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ຊຶ່ງສ່ວນໃຫຍ່ເປັນບໍລິສັດທີ່ມາຈາກປະເທດ ສປ ຈີນ, ຍີ່ປຸ່ນ, ແດນມາກ, ຝຣັ່ງ, ໄທ ແລະ ອື່ນໆ. ຂະແໜງການລົງທຶນໃນເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ໃນປີ 2023 ແມ່ນກວມເອົາຂະແໜງບໍລິການ 71%, ການຄ້າ 17%, ອຸດສາຫະກຳ 10% ແລະ ກະສິກຳ 2% (ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, 2024). ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ເສດຖະກິດແຫ່ງ

ຊາດສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວ, ລັດຖະບານໄດ້ຮັບຮອງ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2021-2025) ທີ່ຜັນຂະຫຍາຍມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ XI ຂອງພັກ ແລະ ສືບຕໍ່ປະຕິບັດວິໄສທັດຮອດປີ 2030, ຍຸດທະສາດການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໄລຍະ 10 ປີ (2016-2025) ທີ່ຄາດຄະເນວ່າ ເມື່ອຮອດປີ 2030 ສປປ ລາວ ຈະສ້າງໄດ້ບາດລ້ຽວໃໝ່ໃນການພັດທະນາໃຫ້ກາຍເປັນປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ທີ່ມີລາຍຮັບປານກາງສູງ ຕາມທິດເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ພູມປັນຍາ, ສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ. ກຳນົດເປົ້າໝາຍ ຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງມີຄຸນນະພາບ, ໜັ້ນທ່ຽງ, ໜັກແໜ້ນ ຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ ໂດຍດຳເນີນແນວທາງນະໂຍບາຍການພັດທະນາ ການສ້າງເສດຖະກິດ ເອກະລາດ, ເປັນເຈົ້າຕົນເອງ ໃນໄລຍະໃໝ່ (ກົມການເມືອງສູນກາງພັກ, 2024 ແລະ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, 2021; ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, 2016).

ວຽກວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ລະບຸໄວ້ໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແມ່ນການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ທັນສະໄໝ ໃຫ້ເປັນປັດໃຈໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອເປັນກຳລັງແຮງຊຸກຍູ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຕາມທິດທາງປ່ຽນແປງໃໝ່ໂດຍການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ, ມີຄຸນນະພາບ, ໜັ້ນທ່ຽງ, ສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ ໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍນຳພາປະເທດອອກຈາກສະຖານະພາບດ້ອຍພັດທະນາ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ (ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, 2021). ໃນນັ້ນ ແຜນວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍແມ່ນ ການສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳໃໝ່ ເພື່ອຍົກສູງປະສິດທິພາບ ແລະ ສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາ, ໄປຄຽງຄູ່ກັບການກຳນົດເປົ້າໝາຍຂອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ການພັດທະນາຜູ້ປະກອບການ, ວິຊາການຜູ້ສຳນານງານ, ນັກຄົ້ນຄວ້າຜູ້ຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບສູງຂຶ້ນ ສາມາດຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາ. ພ້ອມທັງ ສ້າງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ໃຫ້ເພີ່ມຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ສ້າງເຂດພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ລະດັບສູງໃຫ້ໄດ້ 1 ແຫ່ງຮອດປີ 2025 ເພື່ອຮອງຮັບການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ທັນສະໄໝໃນຍຸກແຫ່ງອຸດສາຫະກຳ 4.0 ແລະ ຮັບມືການເຊື່ອມໂຍງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ. ການລົງທຶນຂອງລັດຖະບານໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແມ່ນເປັນຈຳນວນ 0.04% ຂອງ GDP ຫຼື ຄິດເປັນ 1% ຂອງການລົງທຶນພາຍໃນຂອງແຕ່ລະສົກປົງປະມານ, ໂດຍການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ (ສະພາແຫ່ງຊາດ, 2023).

3.2. ສະພາບການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງ ສປປ ລາວ

ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ມີບົດບາດ ແລະ ມີຄວາມສຳຄັນ ຕໍ່ການພັດທະນາ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງ ສປປ ລາວ. ການນຳໃຊ້ຜົນສຳເລັດຂອງວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແມ່ນນັບມື້ນັບກວ້າງຂວາງ ໃນທຸກຂະແໜງ

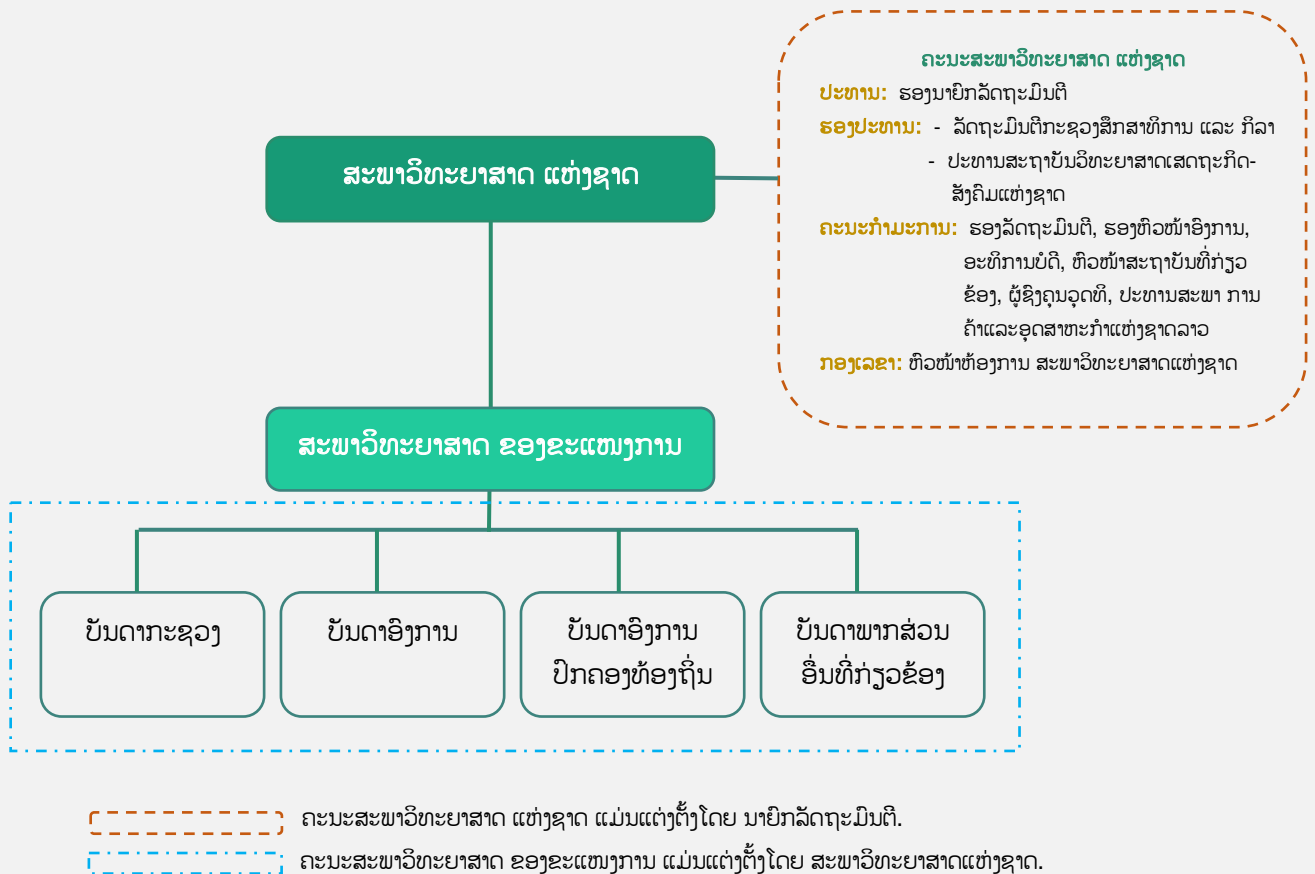
ການທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ. ໃນໄລຍະຜ່ານມາ, ພັກ ແລະ ລັດ ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ຢູ່ ສປປ ລາວ ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການຄົ້ນຄວ້າການເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວຂອງຂະແໜງການຄົ້ນຄວ້າ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຂະແໜງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້, ສາທາລະນະສຸກ, ສຶກສາ, ວິທະຍາສາດ-ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ຂະແໜງການບໍລິການອື່ນໆ. ສປປ ລາວ ແມ່ນຈັດຢູ່ໃນອັນດັບທີ 110 ຈາກການຈັດອັນດັບຂອງສາກົນ ດ້ານຜົນງານການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນປີ 2023 (Global Innovation Index 2023) ແລະ ຈັດຢູ່ໃນອັນດັບທີ 16 ຈາກການຈັດອັນດັບຂອງພາກພື້ນ (WIPO, 2023). ພ້ອມນັ້ນ ການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນມີທ່າກ້າວຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ປະສິບຜົນສຳເລັດໃນຫຼາຍດ້ານ ຊຶ່ງສັງລວມໄດ້ ດັ່ງນີ້:

3.2.1. ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງວຽກງານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງວຽກງານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແມ່ນມີການເຄື່ອນໄຫວຢ່າງເປັນປົກກະຕິໃນໄລຍະຜ່ານມາ ບົນພື້ນຖານວຽກບຸລິມະສິດການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະເທດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ. ໃນປີ 2011, ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ທີ່ມີລະບົບການຈັດຕັ້ງ ຂອງຂະແໜງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແຕ່ສູນກາງລົງເຖິງທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາຢ່າງເປັນລະບົບ, ປັບປຸງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ-ພັດທະນາວິທະຍາສາດ-ເຕັກໂນໂລຊີ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂເອື້ອອຳນວຍທາງດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ ແລະ ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບ ພາກພື້ນ ແລະ ໃນໂລກ. ໃນປີ 2021, ວຽກງານວິທະຍາສາດ ໄດ້ຖືກຊັບຊ້ອນເປັນຂະແໜງວິທະຍາສາດ ທີ່ຂຶ້ນກັບກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ ຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ, ໂດຍປະກອບມີ ກົມຄຸ້ມຄອງວິທະຍາສາດ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແລະ ຫ້ອງການສະພາວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ. ສປປ ລາວ, ອົງການຄຸ້ມຄອງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ແມ່ນປະກອບມີ ສະພາວິທະຍາສາດ ແຫ່ງຊາດ ແລະ ສະພາວິທະຍາສາດຂອງຂະແໜງການ ໃນຮູບສະແດງ 6. ສະພາວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດມີບົດບາດໃນການຊີ້ນຳ, ໃຫ້ຄຳປຶກສາກ່ຽວກັບວຽກງານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໂດຍທ່ານຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເປັນປະທານ ຂອງສະພາວິທະຍາສາດ ແຫ່ງຊາດ, ລັດຖະມົນຕີກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ເປັນຮອງປະທານ ທັງເປັນຜູ້ປະຈຳການ, ມີບັນດາຮອງລັດຖະມົນຕີ ຂອງບັນດາກະຊວງ, ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຫ້ອງການສະພາວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ເປັນຈຸດປະສານງານ ແລະ ກອງເລຂາ. ສະພາວິທະຍາສາດຂອງຂະແໜງການ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງວິຊາການທີ່ຂຶ້ນກັບບັນດາກະຊວງ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ສະພາແຫ່ງຊາດ, 2023). ນອກຈາກນີ້ ການຄຸ້ມຄອງຍັງມີບັນດານິຕິກຳທີ່ສຳຄັນກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ໄດ້ຖືກຮັບຮອງຈາກລັດຖະບານ ທີ່ເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການດຳເນີນວຽກງານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເປັນຕົ້ນ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ (ສະບັບປັບປຸງ 2023), ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ເຕັກໂນໂລຊີລະດັບສູງ (2021), ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການສຶກສາຊັ້ນສູງ (2020), ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພຈາກລັງສີ

(2018), ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ (2017), ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຊັບສິນທາງປັນຍາ (ສະບັບປັບປຸງ 2023), ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ມາດຕະຖານ (2014), ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພທາງ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ (2013), ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການວັດແທກ (2013), ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ກອງ ທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ (2021) ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງການຄຸ້ມຄອງແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ (2024).

ຮູບສະແດງ 6 : ອົງການຄຸ້ມຄອງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ສະພາແຫ່ງຊາດ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ (ສະບັບປັບປຸງ), ເລກທີ 022/ປປທ, 2023

3.2.2. ຂົງເຂດ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າ-ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນຕິດພັນກັບບັນດາຂະແໜງການ ໂດຍມີສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສູນ ທີ່ເປັນໜ່ວຍງານເຮັດການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງວຽກງານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ. ບັນດາໜ່ວຍງານດັ່ງກ່າວ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເຮັດການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດນຳໃຊ້, ໜາກຜົນຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ໄດ້ຖືກຜັນຂະຫຍາຍເຂົ້າສູ່ຂະບວນການຜະລິດຂອງຂະແໜງການ. ຈາກຂໍ້ມູນການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງບັນດາກະຊວງຕ່າງໆ ແມ່ນບັນດາສະຖາບັນ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ ຂອງພາກລັດ

ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ປະກອບມີໜ່ວຍງານເຮັດການຄົ້ນຄວ້າຫຼັກ ປະມານ 15 ສະຖາບັນ ແລະ 5 ມະຫາວິທະຍາໄລ ທີ່ສະແດງໃນຕາຕະລາງ 2. ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງມີບັນດາສູນ ແລະ ໜ່ວຍງານ ທີ່ຂຶ້ນກັບ ຂະແໜງການ ທີ່ດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ. ໃນນັ້ນ ບັນດາສະຖາບັນ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ ແມ່ນມີພື້ນຖານໂຄງລ່າງຫ້ອງທົດລອງ, ມີອຸປະກອນ, ເຄື່ອງມື ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ເປັນພື້ນຖານ ໃຫ້ແກ່ການດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.

ຕາຕະລາງ 2 : ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ ຂອງພາກລັດ

ບັນດາກະຊວງ	ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ	ມະຫາວິທະຍາໄລ
ກະຊວງ ສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ	1. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ 2. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການສຶກສາ 3. ສະຖາບັນພັດທະນາການບໍລິຫານການສຶກສາ	1. ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, 2. ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ, 3. ມະຫາວິທະຍາໄລສະຫວັນນະເຂດ 4. ມະຫາວິທະຍາໄລຈຳປາສັກ
ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	4. ສະຖາບັນ ນິເວດວິທະຍາ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ 5. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ	
ກະຊວງ ສາທາລະນະສຸກ	6. ສະຖາບັນສາທາລະນະສຸກສາດ ແລະ ການແພດເຂດຮ້ອນ 7. ສະຖາບັນການແພດ ແລະ ການຢາພື້ນເມືອງ 8. ສະຖາບັນປັດເຕີ້ລາວ	5. ມະຫາວິທະຍາໄລວິທະຍາສາດສຸຂະພາບ
ກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ	9. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້ານຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ອັດສະລິຍະ 10. ສະຖາບັນເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ	
ກະຊວງ ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່	11. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່	
ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	12. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	
ກະຊວງ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ	13. ສະຖາບັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ	
ກະຊວງ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ	14. ສະຖາບັນ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ	
	15. ສະຖາບັນວິທະຍາສາດເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ	

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງບັນດາກະຊວງ. ລັດຖະບານລາວ 2021, <https://laogovernment.gov.la/> (accessed 24 December 2021).

ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງບັນດາຂະແໜງການຕົ້ນຕໍ ສາມາດສັງລວມໄດ້ດັ່ງນີ້:

❖ ການຄົ້ນຄວ້າ ຂະແໜງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ

ຂະແໜງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ເປັນຂະແໜງໜຶ່ງໃນດຳເນີນວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວຽກງານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ. ໃນໄລຍະປີ 2011 -2020 ຜ່ານມາ, ຜົນສຳເລັດອັນສຳຄັນ ແລະ ພື້ນຖານ ໃນຂົງເຂດວຽກງານນິເວດວິທະຍາ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ຊື່ ວະພາບ ແມ່ນໄດ້ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ສູ່ສັງຄົມໃນການເພີ່ມມູນຄ່າຜະລິດຕະພັນ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ເປັນສິນຄ້າ, ໂດຍໄດ້ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທາງດ້ານພັນທຸກຳ ຂະຫຍາຍພັນພຶດຕະຊະນິດ ເປັນຕົ້ນ ພຶດເປັນຢາ, ພຶດເສດຖະກິດ, ພຶດໄມ້ປະດັບ ແລະ ອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ດອກເຜິ້ງ, ຫຍ້າໃບລາຍ, ໂສມມັນຂາໄກ່, ກ້ວຍ, ດອກໄມ້ປະດັບ ແລະ ອື່ນໆ. ໃນນັ້ນ ຜົນງານການສຳຫຼວດ ແລະ ອະນຸລັກຊະນິດພັນດອກເຜິ້ງມີ 998 ຕົວຢ່າງ. ໄດ້ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າຈຸລິນຊີອາຫານ, ແຍກເຊື້ອແລັກຕິກອາຊິດແບັກທີເລຍ, ເຊື້ອຢີດ ໄດ້ເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການຜະລິດຫົວເຊື້ອອາຫານປະເພດໝັກ-ດອງ, ພ້ອມທັງ ໄດ້ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າສະກັດນ້ຳມັນຫອມລະເຫີຍເພື່ອເປັນຫົວເຊື້ອກິ່ນຫອມຕ່າງໆ. ນອກຈາກນັ້ນ ຜົນສຳເລັດທີ່ພື້ນຖານໃນຂົງເຂດວຽກງານເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແມ່ນໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພັດທະນາໂປແກມ ແລະ ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ສຳຄັນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບສະພາບເງື່ອນໄຂຂອງປະເທດເຮົາ ແລະ ໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ ເປັນຕົ້ນ ພັດທະນາໂປແກມຄຸ້ມຄອງເອກະສານ, ລະບົບບໍລິຫານຫ້ອງການທັນສະໄໝ, ລະບົບເກັບກຳເອກະສານພາກລັດ, ລະບົບອີເມວພາກລັດ, ລະບົບກອງປະຊຸມທາງໄກ, ລະບົບຄຸ້ມຄອງພະນັກງານ, ເວັບໄຊຂອງລັດຖະບານ (G-web platform) ທີ່ຢູ່ລະບົບ Cloud ຂອງສູນອິນເຕີເນັດແຫ່ງຊາດ, ລະບົບ e-Government portal ທີ່ສາມາດເຊື່ອມໂຍງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ບໍລິການ, ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານດ້ວຍເອເລັກໂຕນິກ ເພື່ອຫັນລັດຖະບານໃຫ້ເປັນທັນສະໄໝ ດ້ວຍເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ ສຳເລັດສ້າງສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ (Data center) ທີ່ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ, ປະຢັດພະລັງງານ ແລະ ສາມາດເກັບຂໍ້ມູນໄດ້ 400 TB (ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, 2020). ພ້ອມທັງ ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ກາຍເປັນທ່າແຮງທີ່ສຳຄັນປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາດ້ານເສດຖະກິດດິຈິຕອນແຫ່ງຊາດ, ລວມໄປເຖິງ ເຮັດໃຫ້ປັນຍາປະດິດ (AI) ປະກອບສ່ວນໃນການຫັນເປັນດິຈິຕອນ ບົນພື້ນຖານການນຳໃຊ້ AI ຢ່າງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ມີຈັນຍາບັນ (ກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ, 2021, 2024). ໃນໄລຍະປີ 2021-2024, ວຽກວິທະຍາສາດແມ່ນໄດ້ສຸມໃສ່ການຄຸ້ມຄອງ, ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ດ້ວຍປັບປຸງຄຸນນະພາບຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ນະວັດຕະກຳ ແລະ ບໍລິການ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ ດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ. ໄດ້ຮັບເອົາຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ໃນປີ 2023 ຈຳນວນ 194 ຫົວຂໍ້. ນອກນັ້ນ ມີການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພຈາກລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ທີ່ຕິດພັນກັບບັນດາຂະແໜງສາທາລະນະສຸກ, ອຸດສາຫະກຳ, ພາກເອກະຊົນ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ, 2024).

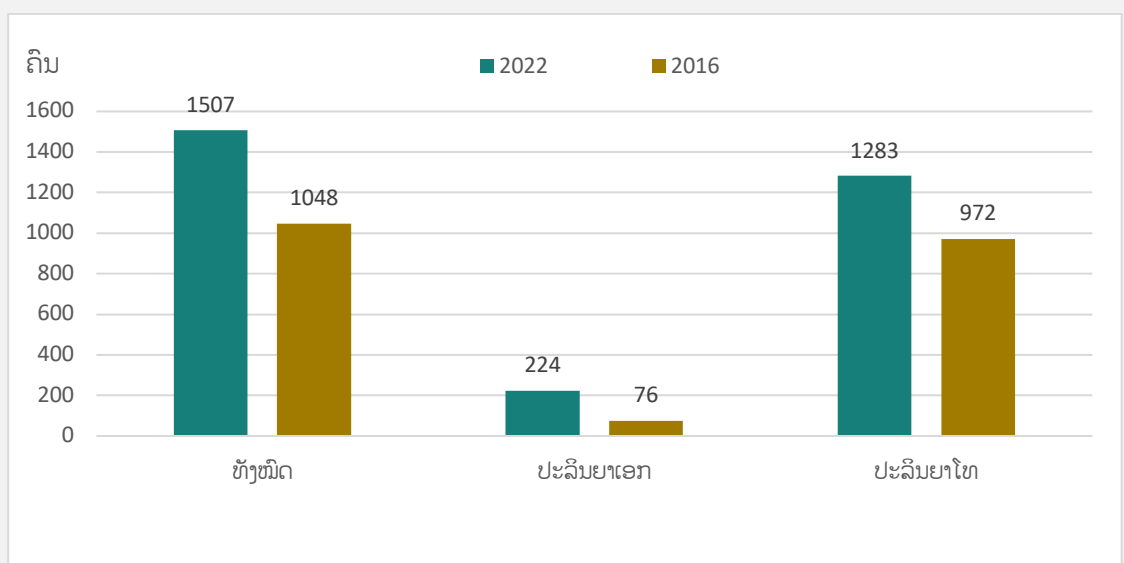
❖ ການຄົ້ນຄວ້າ ຂະແໜງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ

ຂະແໜງການສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ເປັນຂະແໜງການໜຶ່ງທີ່ມີບົດບາດສຳຄັນໃນການຜະລິດບຸກຄະລາກອນ ແລະ ດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອຮັບໃຊ້ສັງຄົມ, ຊຶ່ງຂະແໜງການສຶກສາທິ ແລະ ກິລາ ລວມມີ 3 ສະຖາບັນ, 4 ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ບັນດາສູນຄົ້ນຄວ້າ ທີ່ຂຶ້ນກັບມະຫາວິທະຍາໄລອີກຈຳນວນໜຶ່ງ. ມະຫາວິທະຍາໄລ ແມ່ນດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດພື້ນຖານ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດນຳໃຊ້ ເພື່ອສະໜອງ ແລະ ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳໃໝ່. ພ້ອມທັງ ສົ່ງເສີມນຳໃຊ້ຜົນສຳເລັດດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳໃໝ່ຢ່າງກວ້າງຂວາງ. ໄປຄຽງຄູ່ກັບ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງ ແລະ ບໍລິການດ້ານວິຊາການ ເພື່ອຮັບໃຊ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະເທດ (ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ, 2020; 2021; 2022). ມະຫາວິທະຍາໄລ ແມ່ນມີແຜນພັດທະນາການສຶກສາ ໄລຍະ 5 ປີ (2021-2025) ທີ່ມີເປົ້າໝາຍເພື່ອນຳໄປສູ່ການພັດທະນາມະຫາວິທະຍາໄລໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ທຽບທັນກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ໂດຍເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສ້າງຄວາມສາມາດດ້ານວິຊາການຂອງຜູ້ສອນ ແລະ ຜູ້ຮຽນໃຫ້ເປັນທີ່ຍອມຮັບຂອງສັງຄົມ ເປັນຕົ້ນ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດມີແຜນງານທີ 3 ພັດທະນາຄວາມເປັນສູນກາງດ້ານການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ການບໍລິການວິຊາການ, ໂດຍມີບັນດາຄະນະວິຊາ ແລະ ສູນ ທີ່ເປັນບ່ອນຮອງຮັບການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ; ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ ມີການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ບໍລິການວິຊາການ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ໃນດ້ານການທ່ອງ ທ່ຽວ, ວິທະຍາສາດສັງຄົມ ແລະ ການກະເສດ; ມະຫາວິທະຍາໄລສະຫວັນນະເຂດ ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນໃນວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາ ສາດ ແລະ ບໍລິການວິຊາການ, ໂດຍເນັ້ນໃສ່ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ໃນດ້ານໂລຈິດສະຕິກ, ການລ້ຽງສັດ, ພືດເປັນຢາ ແລະ ອື່ນໆ ເນື່ອງຈາກອີງໃສ່ທ່າແຮງ ແລະ ຈຸດພິເສດດ້ານທີ່ຕັ້ງຂອງແຂວງ; ມະຫາວິທະຍາໄລຈຳປາສັກມີແຜນງານທີ 5 ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ການບໍລິການວິຊາການ, ໂດຍມະຫາວິທະຍາໄລຈຳປາສັກ ເນັ້ນໃສ່ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ໃນດ້ານກະສິກຳ ທີ່ປະກອບມີ 5 ສູນຄົ້ນຄວ້າທົດລອງຕົ້ນຕໍ ເພື່ອເປັນບ່ອນຮອງຮັບ. ນອກຈາກນີ້ ມະຫາວິທະຍາໄລ ໃນແຕ່ລະແຫ່ງ ກໍເປັນທ່າແຮງອັນສຳຄັນໃນການຮ່ວມມື, ຍາດແຍ່ງການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາວຽກງານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ (ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, 2022; ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ, 2022; ມະຫາວິທະຍາໄລສະຫວັນນະເຂດ, 2022; ມະຫາວິທະຍາໄລຈຳປາສັກ, 2021).

ມະຫາວິທະຍາໄລທັງ 4 ແຫ່ງ ມີຈຳນວນນັກຄົ້ນຄວ້າປະລິນຍາເອກທັງໝົດ 224 ຄົນ ໃນປີ 2022, ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 76 ຄົນ ໃນປີ 2016 ສະແດງໃນຮູບສະແດງ 7, ໃນນັ້ນ ນັກຄົ້ນຄວ້າເພດຍິງໃນລະດັບປະລິນຍາເອກ ມີພຽງແຕ່ 44 ຄົນ ໃນປີ 2022. ຈຳນວນນັກຄົ້ນຄວ້າໃນຂັ້ນມະຫາວິທະຍາໄລທົ່ວປະເທດ ທີ່ກວມເອົາປະລິນຍາເອກ ແລະ ປະລິນຍາໂທ ລວມທັງໝົດ 1507 ຄົນ, ເມື່ອທຽບໃສ່ປີ 2016 ແມ່ນມີພຽງແຕ່ 1048 ຄົນ, ໃນນັ້ນ ນັກຄົ້ນຄວ້າເພດຍິງ ໃນປີ 2022 ກວມເອົາ 567 ຄົນ . ມະຫາວິທະຍາໄລ ມີຫົວຂໍ້ການຄົ້ນຄວ້າເພີ່ມຂຶ້ນເລື້ອຍໆໃນແຕ່ລະປີ, ໃນໄລຍະ 2020-2023 ໄດ້ສຳເລັດການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ຈຳນວນຫຼາຍກວ່າ 375 ຫົວຂໍ້. ໃນນັ້ນ ໃນປີ 2022 ມີຫົວຂໍ້ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ຈຳນວນທັງໝົດເຖິງ 177 ຫົວຂໍ້

(ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ 98 ຫົວຂໍ້ ມະຫາວິທະຍາໄລຈຳປາສັກ 12 ຫົວຂໍ້ ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ 20 ຫົວຂໍ້ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລສະຫວັນນະເຂດ 47 ຫົວຂໍ້) ຊຶ່ງຖ້າທຽບໃສ່ປີ 2016 ມີພຽງແຕ່ 96 ຫົວຂໍ້, ໂດຍການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດດັ່ງກ່າວ ແມ່ນນຳໃຊ້ທຶນຈາກທຶນຂອງລັດຖະບານ, ທຶນຂອງພາກສ່ວນ ອຸດສາຫະກຳ, ການຮ່ວມມືກັບອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ອື່ນໆ.

ຮູບສະແດງ 7 : ນັກຄົ້ນຄວ້າປະລິນຍາເອກ ແລະ ໂທ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ 4 ແຫ່ງ ໃນ ຂະແໜງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ປີ 2022 ແລະ 2016

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ, ມະຫາວິທະຍາໄລສະຫວັນນະເຂດ, ມະຫາວິທະຍາໄລຈຳປາສັກ, 2022

ໃນປີ 2022, ການເຜີຍແຜ່ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແມ່ນໄດ້ຕີພິມເຜີຍແຜ່ລົງໃນວາລະສານວິທະຍາ ສາດ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ມີຈຳນວນທັງໝົດ 124 ບົດ, ໃນນັ້ນ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ມີ 34 ບົດ, ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ ມີ 31 ບົດ, ມະຫາວິທະຍາໄລສະຫວັນນະເຂດ ມີ 47 ບົດ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລຈຳປາສັກ ມີ 12 ບົດ (ກົມການສຶກສາຊັ້ນສູງ, 2023; ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, 2022; ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ, 2022; ມະຫາວິທະຍາໄລສະຫວັນນະເຂດ, 2022; ມະຫາວິທະຍາໄລຈຳປາສັກ, 2022; ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, 2016). ສຳລັບ ບົດຄົ້ນຄວ້າຕີພິມພາຍໃນປະເທດ ໂດຍສະເພາະ ວະລາສານວິທະຍາສາດມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ແລະ ວະລາສານວິທະຍາສາດ ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ ມີຈຳນວນທັງໝົດ 125 ຫົວຂໍ້ ໃນລະຫວ່າງປີ 2007 – 2023, ແລະ ບົດຄົ້ນຄວ້າຕີພິມ

ຕ່າງປະເທດປະເທດ ມີຈຳນວນທັງໝົດ 109 ຫົວຂໍ້ ໃນລະຫວ່າງປີ 2015 – 2023 (ຄະນະວິທະຍາສາດ ທຳມະຊາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, 2023).

ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃນລະດັບມະຫາວິທະຍາໄລ ໃນສາຍວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ ແລະ ວິທະຍາສາດສັງຄົມ ແມ່ນມີສະຖິຕິນັກສຶກສາ ຄື: ນັກສຶກສາທີ່ຮຽນຈົບສາຍວິທະຍາສາດ ທຳມະຊາດ , ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ວິສະວະກຳສາດ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ 4 ແຫ່ງ ມີຈຳນວນທັງໝົດ 12.418 ຄົນ ໃນ ໄລຍະປີ 2015-2020. ນັກສຶກສາ ແລະ ພະນັກງານຮຽນຈົບຈາກຕ່າງປະເທດ ປີ 2022 ໃນຂົງເຂດສາຂາ ວິຊາຮຽນ ວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ, ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວ ສານ, ວິສະວະກຳ, ການຜະລິດ ແລະ ການກໍ່ສ້າງ ມີຈຳນວນ 382 ຄົນ, ຍິງ 96 ຄົນ. ມາຮອດສິກປີ 2023-2024 ນັກສຶກສາທີ່ສະໜັກເຂົ້າ ຮຽນລະດັບມະຫາວິທະຍາໄລ ໄດ້ເຂົ້າຮຽນໃນສາຍວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ ໄດ້ 13,218 ຄົນ. ນັກສຶກສາ ແລະ ພະນັກງານໄປຮຽນຕ່າງປະເທດ ປີ 2022 ໃນ ຂົງເຂດສາຂາວິຊາຮຽນ ວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ, ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ວິສະວະກຳ, ການຜະລິດ ແລະ ການກໍ່ສ້າງ ມີຈຳນວນ 676 ຄົນ, ຍິງ 191 ຄົນ (ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ, 2023). ນອກຈາກນີ້ ໃນສິກປີ 2020-2021, ນັກສຶກສາທີ່ຮຽນຈົບສາຍວິທະຍາສາດສັງຄົມ ຈາກ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ມີທັງໝົດຈຳນວນ 546 ຄົນ, ຍິງ 356 ຄົນ. ນັກສຶກສາ ແລະ ພະນັກງານຮຽນ ຈົບຈາກຕ່າງປະເທດ ປີ 2022 ໃນຂົງເຂດສາຂາວິຊາຮຽນວິທະຍາສາດສັງຄົມ ຈຳນວນ 258 ຄົນ, ຍິງ 69 ຄົນ. ສຳລັບ ໃນສິກປີ 2022-2023, ສະຖິຕິນັກສຶກສາທີ່ເຂົ້າຮ່ວມຮຽນຄະນະວິທະຍາສາດສັງຄົມ ປີທີ 1 ຮອດປີທີ 4 ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ມີຈຳນວນ 1427 ຄົນ, ຍິງ 935 ຄົນ. ສ່ວນ ນັກສຶກສາ ແລະ ພະນັກງານໄປຮຽນຕ່າງປະເທດ ປີ 2022 ໃນຂົງເຂດສາຂາວິຊາຮຽນ ວິທະຍາສາດສັງຄົມ ມີຈຳນວນ 227 ຄົນ, ຍິງ 79 ຄົນ (ຄະນະວິທະຍາສາດສັງຄົມ, ມະຫາວິທະຍາ ໄລແຫ່ງຊາດ, 2023).

ນອກຈາກນັ້ນ ການຮຽນການສອນທີ່ຕິດພັນກັບສາຍວິຊາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ ໃນການສຶກສາສາຍສາມັນ ລະດັບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ຫາ ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ ທັງ ພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ແມ່ນໃຫ້ຄວາມສຳຄັນ, ມີການສົ່ງເສີມ ແລະ ມີຫຼັກສູດສຳລັບສາຍວິທະຍາສາດ ທຳມະຊາດ. ໃນນັ້ນ ສິກຮຽນ 2022-2023, ໂຮງຮຽນທັງໝົດໃນລະດັບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ຫາ ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ ມີຈຳນວນ 10.565 ແຫ່ງ, ໃນນັ້ນ ໂຮງຮຽນຈຳນວນໜຶ່ງ ປະກອບມີຫ້ອງທົດ ລອງວິທະຍາສາດພື້ນຖານ, ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງທົດລອງ ທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຮຽນການສອນວິຊາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ (ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ, 2023).

❖ ການຄົ້ນຄວ້າ ຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ຂະແໜງກະສິກຳ ຖືໄດ້ວ່າເປັນທ່າແຮງໃນການສົ່ງເສີມເສດຖະກິດຂອງປະເທດ, ຊຶ່ງໄດ້ມີການນຳ ໃຊ້ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເຂົ້າໃນການສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳ ເປັນຕົ້ນ ການ ປູກພືດ ແລະ ການລ້ຽງສັດ, ໂດຍແຜນພັດທະນາກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊົນນະບົດ ໃນປີ 2021-2025 ປະກອບມີ 4 ແຜນງານ ຄື: 1. ແຜນງານຄ້ຳປະກັນສະ ບຽງອາຫານ ແລະ ໂພຊະນາການ, 2. ແຜນ ງານຜະລິດກະສິກຳເປັນສິນຄ້າ, 3. ແຜນງານຄຸ້ມຄອງປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ແລະ 4. ແຜນງານພັດທະນາ

ຊົນນະບົດ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ (ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, 2021). ໃນນັ້ນ ແຜນພັດທະນາ ດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຖືກຜັນຂະຫຍາຍມາເປັນ 6 ແຜນງານຍ່ອຍຂອງສະຖາບັນ. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊົນນະບົດ ທີ່ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ເນັ້ນໃສ່ເຕັກໂນໂລຊີການຍົກສະມັດຕະພາບ ຂອງການຜະລິດກະສິກຳ ເພື່ອຄ້ຳປະກັນສະບຽງອາຫານ ແລະ ຜະລິດເປັນສິນຄ້າ, ພ້ອມທັງ ຮັບປະກັນ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການນຳໃຊ້ແບບຍືນຍົງ (ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊົນນະບົດ, 2022). ອີງຕາມບົດສະຫຼຸບວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາ ຊົນນະບົດປະຈຳປີ 2022 ຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ໄລຍະຜ່ານມາ ການຄົ້ນຄວ້າແມ່ນໄດ້ລົງ ເລິກການສຳຫຼວດ, ຄົ້ນຄວ້າແນວພັນເຂົ້າ, ແນວພັນພືດ, ແນວພັນສັດ ແລະ ແນວພັນໄມ້, ພ້ອມທັງ ຄົ້ນຄວ້າເຕັກນິກການຜະລິດ ແລະ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆ. ການຄົ້ນ ຄວ້າທົດລອງ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ແມ່ນຢູ່ສູນບໍລິການເຕັກນິກກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ທີ່ມີຈຳນວນທັງໝົດ 13 ສູນ ຄົ້ນຄວ້າ. ສູນຄົ້ນຄວ້າດັ່ງກ່າວ ແມ່ນເຮັດໜ້າທີ່ສົ່ງເສີມການຜະລິດໃຫ້ດີຂຶ້ນ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມເພື່ອສ້າງ ວິຊາການເຕັກນິກປະຈຳທີ່ ໃຫ້ລົງໄກ້ສືບຕໍ່ກັບຊາວກະສິກອນ. ສຳລັບ ນັກຄົ້ນຄວ້າຂອງສະຖາບັນໃນປີ 2022 ມີຈຳນວນນັກຄົ້ນຄວ້າລະດັບປະລິນຍາເອກທັງໝົດ 20 ທ່ານ, ຍິງ 6 ທ່ານ, ລະດັບປະລິນຍາໂທ 75 ທ່ານ, ຍິງ 22 ທ່ານ.

ຜົນການຄົ້ນຄວ້າຜ່ານມາທີ່ພົ້ນເດັ່ນ ແມ່ນຜົນງານການສຳຫຼວດດ້ານແນວພັນເຂົ້າແມ່ນມີຫຼາຍກວ່າ 14,682 ຕົວຢ່າງ, ການຄົ້ນຄວ້າແນວພັນເຂົ້າໃໝ່ ທີ່ສາມາດປັບໂຕຕໍ່ກັບການປ່ຽນ ແປງດິນຟ້າອາກາດ ເປັນຕົ້ນ ແນວພັນເຂົ້າທາດອກຄຳ 15, ເຊບັ້ງໄຟ 1, ເຊບັ້ງໄຟ 2, ເຊບັ້ງໄຟ 4, ແລະ ຫອມທາດອກຄຳ 8 ແລະ ຍັງມີແນວພັນ ສາລີ, ຖົ່ວ, ມັນຕື້ນ, ແນວພັນ ປາ, ງົວ, ໝູ ແລະ ແນວພັນໄກ່ພື້ນເມືອງ ທີ່ໄດ້ມີການ ຈັດພົມເປັນປຶ້ມໃນການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ບົດວິໄຈພຶດເສດຖະກິດຈຳນວນໜຶ່ງ ພ້ອມທັງ ງານວາງສະແດງຜົນງານການຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ທີ່ຈັດຂຶ້ນເປັນປະຈຳ, ເຜີຍແຜ່ທາງເວັບໄຊ ແລະ ສື່ສັງຄົມ ອອນໄລຕ່າງໆ. ນອກຈາກນີ້ ພາກສ່ວນເອກະຊົນກໍໄດ້ມີການລົງທຶນໃນຂົງເຂດກະສິກຳ ນັບມື້ນັບຫຼາຍຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການປູກພືດກະສິກຳເປັນຂະໜາດໃຫຍ່, ການລ້ຽງສັດເປັນຟາມ, ແລະ ການຜະລິດ ກະສິກຳແບບທັນສະໄໝ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າກະສິກຳ ທີ່ຕອບສະໜອງຕະຫຼາດພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກໄປຕ່າງ ປະ ເທດ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ການເຂົ້າເຖິງເຕັກນິກວິຊາການໃນການຜະລິດ ແລະ ການຄວບຄຸມພະ ຍາດ ແມ່ນຍັງຖືວ່າເປັນບັນຫາທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ, ສິນຄ້າກະສິກຳທີ່ຜະລິດສ່ວນໃຫຍ່ຍັງຢູ່ໃນຮູບ ແບບວັດຖຸດິບ ບໍ່ທັນມີການປຸງແຕ່ງແປຮູບເພື່ອສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ. ນອກຈາກນັ້ນ ຄວາມພ້ອມດ້ານພື້ນຖານ ໂຄງລ່າງ ແມ່ນຍັງມີຄວາມຈຳກັດ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກຄົ້ນຄວ້າສະເພາະດ້ານ ແລະ ວິຊາການ ຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍ ແລະ ຍັງມີຄວາມຈຳກັດດ້ານຄວາມຊຳນານງານ. ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ໃຫ້ຊາວກະສິ ກອນ ແລະ ສັງຄົມ ຍັງມີໜ້ອຍ (ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊົນນະບົດ, 2022).

❖ ການຄົ້ນຄວ້າ ຂະແໜງສາທາລະນະສຸກ

ວຽກງານດ້ານສາທາລະນະສຸກ ແມ່ນມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງພື້ນເດັ່ນ ແລະ ມີບາດກ້າວທີ່ດີ ເພື່ອຮັບ ປະກັນຄຸນນະພາບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ແລະ ວິຖີຊີວິດໃນຮູບແບບໃໝ່ ຫຼັງການແຜ່ ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ 19, ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ການຂະຫຍາຍບັນດາໂຮງໝໍ ແລະ ສູນບໍລິການ ທາງ ດ້ານສາທາລະນະສຸກຫຼາຍແຫ່ງໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ. ສຳລັບ ການຄົ້ນຄວ້າຂອງຂະແໜງການສາທາລະ ນະສຸກ ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນເປັນການປະຍຸກໃຊ້ບັນດາຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະການປິ່ນປົວ, ການນຳໃຊ້ອຸປະ

ກອນການແພດ, ຢາປົວພະຍາດ, ຢາວັກຊີນ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາສຸຂະພາບ ແລະ ປັບປຸງຄຸນນະພາບຊີວິດ ການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ. ພ້ອມທັງ ມີບັນດາບໍລິສັດເອກະຊົນຜະລິດຢາອີກຫຼາຍແຫ່ງທີ່ສາມາດຜະລິດຢາ ປົວພະຍາດ ຕອບສະໜອງຄວາມ ຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ແລະ ຫຼຸດ ຜ່ອນການນຳເຂົ້າຢາຈາກຕ່າງປະເທດ. ໃນ ຂະແໜງການນີ້ ມີບັນດາສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສູນ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ການຄົ້ນຄວ້າທົດ ລອງ ເປັນຕົ້ນສະຖາບັນສາທາລະນະສຸກສາດ ແລະ ການແພດເຂດຮ້ອນ, ສະຖາບັນປັດເຕີລາວ, ສະຖາບັນ ການແພດ ແລະ ການຢາພື້ນເມືອງ, ມີຫ້ອງວິເຄາະຂອງສູນວິເຄາະ ແລະ ລະບາດວິທະຍາ, ຫ້ອງວິເຄາະ ລາວ-ຝລັ່ງ ແລະ ຫ້ອງວິເຄາະລາວ-ຍີ່ປຸ່ນ. ການເຜີຍແຜ່ຜົນການຄົ້ນຄວ້າດ້ານສາທາລະນະ ນະສຸກ ມີຫຼາຍຮູບ ແບບ ເປັນຕົ້ນຜ່ານກອງປະຊຸມ, ສຳມະນາ, ຫຼັກສູດການຮຽນການສອນ, ຕີພິມວາລະສານການແພດຂອງ ພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ. ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດສາທາລະນະສຸກ ໃນປີ 2020 ແມ່ນມີບົດສະເໜີຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ອະນຸມັດດ້ານຈັນຍາທຳທັງໝົດ 68 ຫົວຂໍ້ (ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, 2020). ນອກຈາກນັ້ນ ການ ພັດທະນາບຸກຄະລາກອນສາທາລະນະສຸກ ໃນມະວິທະຍາໄລວິທະຍາສາດສຸຂະພາບ ແມ່ນມີພາລະບົດບາດ ຕົ້ນຕໍໃນການສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃນລະດັບອະນຸປະລິນຍາ, ປະລິນຍາຕີ, ປະລິນຍາໂທ, ປະລິນຍາ ເອກ. ຊ່ຽວຊານຂັ້ນ I ແລະ ຊ່ຽວຊານຂັ້ນ II. ໃນສິກປີ 2022-2023, ສ້າງບຸກຄະລາກອນສາທາລະນະສຸກ ໄດ້ທັງໝົດ 744 ຄົນ, ເປັນຍິງ 482 (ມະຫາວິທະຍາໄລວິທະຍາສາດສຸຂະພາບ, 2024).

❖ ການຄົ້ນຄວ້າ ຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຂະແໜງການໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ, ມີພາລະບົດບາດໃນການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ, ກວດກາການນຳໃຊ້ ແລະ ພື້ນຟູຄືນພັດທະນາຊັບພະ ຍາກອນທຳມະຊາດ (ດິນ, ນ້ຳ, ແຮ່ທາດ, ປ່າໄມ້, ຊີວະນາໆພັນ ແລະ ອື່ນໆ) ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມທິດ ຍືນຍົງ ແລະ ສີຂຽວ, ລວມທັງວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ ອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ແລະ ການປ່ຽນ ແປງ ດິນຟ້າອາກາດ. ສະພາບສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ແມ່ນຍັງຢູ່ໃນລະດັບດີ ໂດຍ ອີງໃສ່ຜົນຂອງການປະເມີນໃນໄລຍະ ປີ 2016-2020 ທີ່ປະເມີນ 7 ຕົວຊີ້ວັດ ແຫ່ງຊາດ. ສຳລັບ ທິດທາງ ຕົ້ນຕໍຂອງຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຮອດປີ 2050 ມີ 7 ທິດທາງ ຄື: ການ ພັດທະນາເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມຍຸດທະສາດການເຕີບໂຕສີຂຽວ ແຫ່ງຊາດ, ຄວາມສອດຄ່ອງລະຫວ່າງການປະຕິບັດກັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້ານະວັດຕະກຳໃໝ່, ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ເຂົ້າໃນ ຂະບວນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ, ການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳ ມະ ຊາດ ກັບການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ, ສ້າງຍຸດທະສາດໃນການພັດທະນາພະລັງງານ ສະອາດ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 2023). ຄວາມຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງກ່ຽວກັບວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າ ໃນຂະແໜງຊັບ ພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນ:

- ຄົ້ນຄວ້າການສ້າງສະຖິຕິປະຈຳປີ, ວິໄຈສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ເໝາະສົມ ໃນການຄຸ້ມ ຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ພັດທະນາແບບຈຳລອງນ້ຳ ແລະ ຄົ້ນ ຄວ້າ ການນຳໃຊ້ພາບຖ່າຍ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີສືບຢັ້ງທາງໄກ, ດຳເນີນການວິໄຈຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມ, ພັດທະນາຫ້ອງທົດລອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຮັບໃຊ້ໃນການບໍລິຫານ ແລະ ບໍລິການ ໃນການ ຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳ ແລະ ອາກາດ, ຄົ້ນຄວ້າຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ,

ບັນຫາໜອກຄວນຂ້າມຊາຍແດນ ແລະ ສ້າງລະບົບຖານຂໍ້ມູນ-ຂ່າວ ສານສະຖິຕິ, ເພື່ອເກັບຮັກສາ, ສະໜອງ, ແລກປ່ຽນ ແລະ ບໍລິການຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບ ຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;

- ຄົ້ນຄວ້າສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ, ອ່າງເກັບນ້ຳ, ການອະນຸຍາດນ້ຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ບໍລິການກ່ຽວກັບນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ຍັງຢືນທາງດ້ານວິຊາການ ກ່ຽວກັບການລົງທຶນທີ່ຕິດພັນກັບການ ນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າມາດຕະຖານຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມ ແຫ່ງຊາດ, ມາດຕະຖານຄວບຄຸມມົນລະພິດ ແລະ ສ້າງຈິດສຳນຶກໃນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ວິເຄາະຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

ໃນປະຈຸບັນ ຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ມີສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ພຽງແຕ່ 1 ແຫ່ງ, ໃນນັ້ນປະກອບມີ 1 ຫ້ອງທົດລອງສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ 1 ແຫ່ງທີ່ຂຶ້ນກັບ, ມີນັກຄົ້ນຄວ້າທັງໝົດ 22 ທ່ານ ທີ່ເປັນປະລິນຍາເອກ 1 ທ່ານ ແລະ ປະລິນຍາໂທ 9 ທ່ານ. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຄົ້ນຄວ້າວຽກງານຫຼາຍດ້ານ ເຊັ່ນ: ຄົ້ນຄວ້າການເກັບກຳຂໍ້ມູນການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ຂໍ້ມູນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອຜະລິດເປັນສະຖິຕິປະຈຳປີ ຂອງຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າສະພາບຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ສືບຢັ້ງທາງໄກ ແລະ ຂໍ້ມູນພູມມິສາດ ເຂົ້າໃນບັນດາແບບຈຳລອງນ້ຳຕ່າງໆ ເພື່ອຕອບສະໜອງຂໍ້ມູນໃຫ້ແກ່ການວາງແຜນຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງຕິດຕາມ ແລະ ວິໄຈຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມ ເຊັ່ນ: ຄຸນນະພາບນ້ຳ, ອາກາດ, ສຽງ ແລະ ການໃຫ້ບໍລິການດ້ານວິຊາການໃນຂົງເຂດ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ນອກນັ້ນຍັງຈະຂະຫຍາຍເຄືອຂ່າຍຫ້ອງທົດລອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ວຽກງານສະຖິຕິລົງສູ່ທ້ອງຖິ່ນ (ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 2023).

❖ ການຄົ້ນຄວ້າ ຂະແໜງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່

ຂະແໜງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແມ່ນຖືເອົາການພັດທະນາພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ເປັນບູລິມະສິດ ແລະ ສຳຄັນ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດ, ໂດຍດ້ານພະລັງງານ ແມ່ນມີທ່າແຮງໃນການພັດທະນາແຫຼ່ງຜະລິດພະລັງງານໄຟຟ້ານ້ຳຕົກ, ພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນ, ແສງຕາເວັນ, ລົມ ແລະ ຊີວະມວນ. ດ້ານທໍລະນີສາດ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແມ່ນມີແຮ່ທາດທີ່ສຳຄັນ ເປັນຕົ້ນ ຄຳ, ທອງ, ເງິນ, ແຮ່ທາດຫາຍາກ, ກົວ, ຊິນ, ສັງກະສີ, ອັງຕິມອນ, ເຫຼັກ, ປົກຊິດ, ຖ່ານຫີນ, ຫີນກາວ, ໂປຕາສ, ຫີນກາວ, ຫີນປູນຜະລິດຊີມັງ, ຫີນປາໂກດິດ, ຫີນຮັບໃຊ້ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ຫີນອຸດສາຫະກຳຈຳນວນໜຶ່ງ. ການພັດທະນາວຽກງານຂະແໜງທໍລະນີສາດ ແລະ ແຮ່ທາດ ແມ່ນສຳເລັດການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານກ່ຽວກັບວຽກງານສຳຫຼວດຂັ້ນພື້ນຖານ. ໃນປີ 2020 ແຜນທີ່ທໍລະນີສາດ-ແຮ່ທາດພື້ນຖານມາດຕາສ່ວນ 1:200.000 ໄດ້ສຳເລັດກວມເອົາ 68,4% ຂອງເນື້ອທີ່ທົ່ວປະເທດ, ພ້ອມທັງ ໄດ້ຄົ້ນພົບຈຸດປະກົດແຮ່ທາດ ທັງໝົດຈຳນວນ 772 ຈຸດປະກົດແຮ່ທາດ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ (ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, 2020 ແລະ 2023). ການພັດທະນາພະລັງງານໄຟຟ້າ ແມ່ນໄດ້ມີການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງແຫຼ່ງ

ຜະລິດພະລັງງານ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ມີລັກສະນະກ້າວກະໂດດ, ທີ່ສາມາດຜະລິດພະລັງງານ ເພື່ອການ ຊົມໃຊ້ພາຍໃນປະເທດ ແລະ ການສົ່ງອອກ. ໃນປີ 2022 ແຫຼ່ງຜະລິດພະລັງງານໄຟຟ້າທົ່ວປະເທດ ມີແຫຼ່ງ ຜະລິດພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ 81 ແຫຼ່ງ, ແສງຕາເວັນ 8 ແຫຼ່ງ, ຊີວະມວນ 4 ແຫຼ່ງ ແລະ ຄວາມຮ້ອນຖ່ານ ຫີນ 1 ແຫຼ່ງ. ນອກຈາກນັ້ນ ຂະແໜງທໍລະນີສາດ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແມ່ນມີການຊອກຄົ້ນ-ສາຫຼວດແຮ່ທາດ ທີ່ລວມມີ 131 ບໍລິສັດ ແລະ 147 ກິດຈະການ, ມີສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກ ທີ່ລວມມີ 33 ບໍລິສັດ ແລະ 51 ກິດຈະການ ແລະ ມີການຊອກຄົ້ນ-ປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດ ທີ່ລວມມີ 94 ບໍລິສັດ ແລະ 168 ກິດຈະການ (ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, 2022).

ສໍາລັບ ການຄົ້ນຄວ້າໃນຂະແໜງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແມ່ນມີການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ວິໄຈ, ທົດລອງ , ຍັງຢືນ ແລະ ຮັບຮອງຄວາມຖືກຕ້ອງທາງດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ບໍລິການດ້ານວິຊາການ ດ້ານພະລັງງານ, ທໍລະນີສາດ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ແຜນພັດທະນາພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ. ໃນ ນັ້ນ ແຜນພັດທະນາພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2021-2025) ແມ່ນກຳນົດຄາດໝາຍ ແລະ ວຽກຈຸດສຸມ ທີ່ຢູ່ໃນ 12 ເປົ້າໝາຍ. ພ້ອມທັງ ຍຸດທະສາດການພັດທະນາແຫຼ່ງຜະລິດພະລັງງານໄຟຟ້າ ປີ 2021-2030 ແມ່ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອປັບປຸງລະບົບພະລັງງານໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນຄົງ ມີຄວາມພ້ອມໃນການ ສະໜອງໄຟຟ້າ ໃຫ້ພຽງພໍຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກຕ່າງປະເທດ, ໂດຍອີງໃສ່ ທ່າ ແຮງບົ່ມ ຊ້ອນທີ່ມີຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ເພື່ອການພັດທະນາເປັນແຫຼ່ງຜະລິດໄຟຟ້າ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ, ໄຟຟ້າ ຄວາມຮ້ອນທີ່ນໍາໃຊ້ຖ່ານຫີນ ແລະ ແຫຼ່ງພະລັງງານທົດແທນ, ຊຸກຍູ້ການພັດທະນາໃຫ້ບັນລຸໄດ້ຕາມອັດຕາ ສ່ວນຂອງການຜະລິດໄຟຟ້າທັງໝົດ ທີ່ກວມເອົາໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ 75%, ໄຟຟ້າຄວາມຮ້ອນຈາກການນໍາໃຊ້ ຖ່ານຫີນ 14% ແລະ ໄຟຟ້າຈາກພະລັງງານທົດແທນ 11%, ໂດຍພັດທະນາໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ສະໜ ອງໃຫ້ເປັນລະບົບຢ່າງມີຄວາມສະເຫຍື່ອລະພາບ (ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, 2021). ນອກຈາກນັ້ນ, ການພັດທະນາແຮ່ທາດ ຮອດປີ 2030 ໄດ້ກຳນົດ 2 ຍຸດທະສາດ ຄື: 1. ການຊອກຄູ້-ຊອກຄົ້ນ, ສໍາຫຼວດ ແລະ ປະເມີນທ່າແຮງຊັບພະຍາກອນແຮ່ທາດ ທົ່ວປະເທດ ແລະ 2. ການນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນແຮ່ທາດ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ, ສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ, ໃນນັ້ນ ປະກອບມີ 6 ເປົ້າໝາຍ, 31 ຄາດໝາຍ ແລະ 49 ວຽກຈຸດສຸມ. ວຽກຈຸດສຸມໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນ ແມ່ນການຊຸກຍູ້ໃຫ້ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ສືບຕໍ່ພັດທະນາ ວຽກງານຄົ້ນຄວ້າ, ວິໄຈ, ທົດລອງ, ລວມທັງບໍລິການ ວຽກງານທໍລະນີສາດ-ບໍ່ແຮ່ ແລະ ໂລຫະກຳ. ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງສືບຕໍ່ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຜະລິດ ແລະ ປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດ ໃຫ້ ເປັນສິນຄ້າ ເພື່ອເພີ່ມມູນຄ່າ ຕາມທິດການຫັດເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັນສະໄໝ. (ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, 2023).

❖ ການຄົ້ນຄວ້າ ຂະແໜງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ

ຂະແໜງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ມີການຄົ້ນຄວ້າ, ສຶກສາ, ວິໄຈ, ປະເມີນຜົນ, ໂຄສະນາ, ເຜີຍ ແຜ່ຜົນສໍາເລັດດ້ານວິທະຍາສາດເຕັກນິກ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ຂົວທາງ, ຂົນສົ່ງ, ຜັງເມືອງ, ສຸຂາພິບານ ແລະ ສິ່ງ ແວດລ້ອມ. ບັນດາວຽກງານຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ທີ່ພື້ນເດັ່ນ ແມ່ນມີເຄື່ອງມືໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາຕົວເມືອງ, ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ການວາງແຜນພັງເມືອງທີ່ມີຜົນສໍາ ເລັດດ້ານລະບົບໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຕົວເມືອງ, ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດ ໄພໃນການກໍ່ສ້າງອາຄານ, ການສຶກສາຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງຕໍ່ອັກຄີໄພໃນອາຄານ ແລະ ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ສໍາລັບ ທິດທາງການພັດທະນາການຄົ້ນຄວ້າຂອງຂະແໜງໂຍທາທິການ

ແລະ ຂົນສົ່ງ ແມ່ນມີວິໄສທັດຮອດປີ 2035, ຍຸດທະສາດພັດທະນາການຄົ້ນຄວ້າຂອງຂະແໜງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ 2022-2030 ແລະ ແຜນພັດທະນາໄລຍະ 2022-2025. ໃນນັ້ນ ຄາດໝາຍສູ່ຊົນທີ່ສຳຄັນ ແມ່ນສ້າງລະບົບການຄົ້ນຄວ້າຂອງຂະແໜງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ຕາມທິດຫັນເປັນທັນສະໄໝ ທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ສາມາດເຊື່ອມໂຍງການຄົ້ນຄວ້າແຕ່ຂັ້ນສູນກາງ ຈົນຮອດຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ. ພ້ອມທັງສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າ ທີ່ຍົກລະດັບຂີດຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ວິຊາການການຄົ້ນຄວ້າໃນໄລຍະສັ້ນ, ໄລຍະກາງ ແລະ ໄລຍະຍາວ ໂດຍສອດຄ່ອງ ແລະ ສົມຄຸ້ມກັບຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງ. ແຜນພັດທະນາວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າຂອງຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແມ່ນປະກອບມີ 5 ແຜນງານ ແລະ ມີ 7 ແຜນບຸລິມະສິດການຄົ້ນຄວ້າ (ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, 2023).

3.2.3. ການລົງທຶນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ລັດຖະບານເຫັນໄດ້ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງວຽກງານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳທີ່ຈະນຳໃຊ້ເປັນກຳລັງແຮງຊຸກຍູ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະເທດເຮົາ ຈຶ່ງໄດ້ສ້າງຕັ້ງກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ໂດຍລັດ ຈັດບຸລິມະສິດລົງທຶນໃສ່ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໜຶ່ງສ່ວນຮ້ອຍ (1%) ຂອງງົບປະມານການລົງທຶນໃນແຕ່ລະປີ. ຈຸດປະສົງຂອງກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແມ່ນເພື່ອຕອບສະໜອງທຶນເຂົ້າໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ຍືນຍົງ. ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແມ່ນໄດ້ມີການແຕ່ງຕັ້ງຄະນະສະພາບໍລິຫານ ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ກອງເລຂາກອງທຶນ ແລະ ຄະນະກຳມະການວິຊາການ, ພ້ອມທັງ ມີບັນດານິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຕົ້ນ ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ (2021), ຂໍ້ຕົກລົງ ແລະ ຄຳແນະນຳ ເຊັ່ນ: ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ກຳນົດໝາຍການນຳໃຊ້ງົບປະມານກອງທຶນ, ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍ ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍຄະນະກຳມະການກວດຜ່ານຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າເບື້ອງຕົ້ນ; ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍຄະນະກຳມະການວິຊາການພິຈາລະນາກວດຜ່ານຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າ; ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍ ການວສະໜັບສະໜູນທຶນສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; ຄຳແນະນຳວ່າດ້ວຍການນຳໃຊ້ງົບປະມານກອງທຶນ; ຄຳແນະນຳວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດພື້ນຖານ; ຄຳແນະນຳ ວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດນຳໃຊ້; ຄຳແນະນຳ ວ່າດ້ວຍ ການກິດຈະກຳຍົກສູງຄວາມສາມາດໃນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ; ຄຳແນະນຳວ່າດ້ວຍຖານຂໍ້ມູນຊ່ຽວຊານ; ຄຳແນະນຳ ວ່າດ້ວຍຄະນະກຳມະການວິຊາການ; ຄຳແນະນຳ ວ່າດ້ວຍການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ດ້ວຍທຶນຂອງລັດຂອງກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ; ຄຳແນະນຳ ວ່າດ້ວຍການສະໜັບສະໜູນທຶນ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ. ໄລຍະ ປີ 2011-2019 ໄດ້ມີການນຳໃຊ້ງົບປະມານ ມູນຄ່າຫຼາຍກວ່າ 50 ຕື້ກີບ ລວມມີໂຄງການຄົ້ນຄວ້າທັງໝົດ 108 ໂຄງການໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ, ໂດຍໂຄງການດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ສຸມໃສ່

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ຕິດພັນກັບແຜນວຽກບຸລິມະສິດຂອງ ບັນດາຂະແໜງການ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ. ໄລຍະ ປີ 2023-2024 ໄດ້ເກັບກຳສັງລວມຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າ ໄດ້ຈຳນວນ 396 ຫົວຂໍ້. ຮັບຮອງຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າເພື່ອອະນຸມັດມີຈຳນວນ 75 ຫົວຂໍ້, ໃນນັ້ນ 38 ຫົວຂໍ້ ກຳລັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າ ໃນປີ 2024 (ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ, 2023).

3.2.4. ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແມ່ນຂະ ຫຍາຍຕົວຢ່າງກ້າວກະໂດດ ແລະ ມີການແຂ່ງຂັນກັນສູງຂຶ້ນໃນໂລກ, ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ບັນດາຜູ້ປະກອບກິດຈະ ການ, ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ (Startup), ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ (MSME) ຂອງປະເທດເຮົາ ຕ້ອງໄດ້ປັບໂຕ, ຍອມຮັບ ແລະ ຫັນເປັນດິຈິຕອນ ທີ່ມີການພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳໃໝ່ໆ ໃນການເພີ່ມປະສິດທິຜົນ ການຜະລິດ, ສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການຕ່າງໆ. ໃນປີ 2020 ຈຳນວນປະຊາກອນ ທຸລະກິດ ໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນກວມເອົາ 1,9% ຂອງພົນລະເມືອງລາວ, ຊຶ່ງໂຕເລກດັ່ງກ່າວ ຍັງເປັນຈຳ ນວນ ໜ້ອຍຫຼາຍ ຖ້າທຽບໃສ່ບັນດາປະເທດໃນພາກພື້ນ ເປັນຕົ້ນ ປະເທດສິງກະໂປ (4,8%) ແລະ ໄທ (3,6%). ສຳລັບ ອັດຕາສ່ວນການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ແມ່ນກວມເອົາ 94,2%, 4,9%, ແລະ 0,7% ຕາມລຳດັບ (ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການ ຄ້າ, 2022). ໃນປີ 2022, ການຂຶ້ນທະບຽນວິສາຫະກິດມີຈຳນວນທັງໝົດ 17.885 ຫົວໜ່ວຍ, ໃນນັ້ນ ຂຶ້ນທະບຽນໃໝ່ທັງໝົດ ມີເຖິງ 13.707 ຫົວໜ່ວຍ. ພ້ອມນັ້ນ ບັນດາຜູ້ປະກອບກິດຈະການ, ທຸລະກິດ ແບບສະຕາດອັບ ແລະ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ດ້ານ ວິທະຍາ ສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ກໍມີຈຳນວນໜຶ່ງ. ພາກອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ຜູ້ປະກອບກິດຈະການຂະໜາດ ໃຫຍ່ ໂດຍສະເພາະ ຢູ່ໃນເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ແມ່ນກວມເອົາລົງທຶນໃນຂະແໜງການບໍລິການ, ການຄ້າ , ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ກະສິກຳ ທີ່ມີການນຳໃຊ້ທຶນໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເຂົ້າໃນຂະບວນ ການຜະລິດ, ໂດຍການນຳເອົາການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີຈາກຕ່າງປະເທດ ມາຮັບໃຊ້ໃນພາກອຸດສາຫະ ກຳໃນຂົງເຂດດັ່ງກ່າວ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ບັນດາເຄື່ອງກົນຈັກ, ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື, ລວມທັງ ການຖ່າຍ ທອດຄວາມຮູ້ໃຫ້ແຮງງານ ແລະ ວິຊາການ ໂດຍຜ່ານການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການນຳເຂົ້າບັນດາຊ່ຽວຊານ ສະເພາະດ້ານຈາກຕ່າງປະເທດ (ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, 2024).

3.3. ບັນຫາຄົງຄ້າງໃນການພັດທະນາວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນຕິດພັນກັບແຜນ ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ, ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ການພັດທະນາວິທະຍາສາດ,

ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງປະເທດ ໃນໄລຍະຜ່ານມາແມ່ນຍັງມີບັນຫາຄົງຄ້າງ ແລະ ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ ຫຼາຍດ້ານ ເປັນຕົ້ນ:

- ການສ້າງນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແລະ ແຜນການຄົ້ນຄວ້າພັດທະນາຂອງບັນດາຂະແໜງການທີ່ຂຶ້ນກັບພາກລັດ ຍັງມີລັກສະນະແບບກວມລວມ, ບໍ່ ທັນມີບຸລະມະສິດລະອຽດເທົ່າທີ່ຄວນ ໃນການມຸ້ງເນັ້ນດ້ານຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນ ໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ຕິດພັນກັບບັນດາຂະແໜງການ, ຊຶ່ງສະແດງອອກໃຫ້ເຫັນໃນການດຳເນີນ ກິດຈະກຳການຄົ້ນຄວ້າ ບໍ່ທັນມີຈຸດສຸມຊັດເຈນເທື່ອ ແລະ ບໍ່ທັນຕອບສະໜອງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງ ຕະຫຼາດທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ;
- ການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ສ້າງນະວັດຕະກຳ ແມ່ນຂຶ້ນກັບຈຳນວນນັກຄົ້ນຄວ້າທີ່ມີ, ຄວາມຮູ້, ທັກສະ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ ຂອງປະເທດ, ຊຶ່ງສະພາບການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ການເງິນຂອງປະເທດ ກໍຍັງພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ;
- ບັນດາຂະແໜງການທີ່ເຮັດວຽກກ່ຽວກັບການຄົ້ນຄວ້າຍັງມີຄວາມຈຳກັດດ້ານ ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ບຸກຄະລາ ກອນທີ່ ມີຄວາມຊຳນານງານ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານທ້ອງຖິດລອງ, ອຸປະກອນ, ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະ ດວກ ແລະ ງົບປະມານ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ. ຊຶ່ງເຫັນໄດ້ ການຜະລິດກະສິກຳ ແມ່ນຍັງມີຄວາມຈຳກັດດ້ານການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ, ເຕັກນິກວິຊາການໃນການຜະລິດ ແລະ ການຄວບຄຸມພະຍາດ. ສິນຄ້າກະສິກຳສ່ວນໃຫຍ່ ຍັງບໍ່ທັນມີການປຸງແຕ່ງ ແລະ ສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ ຜະລິດຕະພັນ. ນອກຈາກນັ້ນ ການນຳໃຊ້ຄວາມຮູ້ ຫຼື ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ ຍັງບໍ່ທັນເປັນລະບົບ ອັນເຮັດໃຫ້ບໍ່ ສາມາດນຳເອົາຄວາມຮູ້ເລົ່ານັ້ນໄປຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ເພື່ອຕໍ່ຍອດເປັນເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໄດ້;
- ການລົງທຶນ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກທຸລະກິດໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ຍັງມີຈຳກັດ ເນື່ອງ ຈາກ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນເປັນວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ. ຜູ້ປະກອບ ກິດຈະການ ທີ່ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຍັງມີໜ້ອຍ ແລະ ນຳເຂົ້າເຕັກໂນໂລຊີ, ນະວັດຕະ ກຳ ແລະ ວິຊາການຈາກຕ່າງປະເທດ ທີ່ສົ່ງຜົນໃຫ້ຕົ້ນທຶນການຜະລິດເພີ່ມຂຶ້ນ;
- ການນຳໃຊ້ຫຼັກການວິທະຍາສາດ ໃນການຊຸດຄົ້ນ ແລະ ນຳໃຊ້ທ່າແຮງປົ່ມຊ້ອນທາງດ້ານ ຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ ຂອງປະເທດ ຍັງມີຄວາມຈຳກັດ ແລະ ມີລັກສະນະຟ້າວຝັ່ງ ອັນເຮັດໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼາຍໂຄງການ ທີ່ ຕິດພັນກັບຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຍັງບໍ່ໄດ້ນຳລາຍໄດ້ມາໃຫ້ລັດຖະບານເທົ່າທີ່ຄວນ, ພ້ອມທັງ ການຈັດຕັ້ງບາງ ໂຄງການ ຍັງມີຜົນກະທົບດ້ານລົບຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມທາງທຳມະຊາດ ແລະ ສັງຄົມ;
- ການກຳນົດນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມ, ດຶງດູດ ແລະ ສ້າງແຮງຈູງໃຈໃຫ້ນັກຄົ້ນຄວ້າ ດຳເນີນກິດຈະກຳການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອສ້າງສັນຜົນງານອອກ ສູ່ສັງຄົມ ຍັງເຮັດ ບໍ່ໄດ້ດີ;

- ການເຜີຍແຜ່ດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະ ແລະ ຄະນິດສາດ ໃນການສຶກສາຊັ້ນ ປະຖົມສຶກສາ ຫາ ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ, ລວມໄປເຖິງການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ, ຊາວກະສິກອນ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ແມ່ນຍັງມີຄວາມຈຳກັດ.

3.4. ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້

ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ຈາກພາກພື້ນ, ສາກົນ ແລະ ສະພາບການໃນປັດຈຸບັນທີ່ສຳຄັນ ມີດັ່ງນີ້:

- ການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແມ່ນມີບົດບາດສຳຄັນຫຼາຍໃນ ແຕ່ລະ ປະເທດ, ຊຶ່ງບັນດາປະເທດ ມີການກຳນົດແນວທາງການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ໂດຍການລິເລີ່ມຈາກບັນຫາ ເພື່ອກຳນົດເປັນວຽກບຸລິມະສິດ ແລະ ການເລີ່ມຈາກຈຸດແຂງທີ່ເປັນທ່າແຮງ ແລະ ຄວາມສາມາດຕົວຈິງພາວະວິໄສ ແມ່ນສິ່ງທີ່ຖືກນຳໃຊ້ເປັນຫຼັກ ການພື້ນຖານໃນການກຳນົດຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການປະຕິບັດວຽກ, ພ້ອມທັງ ກຳນົດເປັນໄລຍະ ສັ້ນ, ກາງ ແລະ ຍາວ;
- ການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຄວນຈະມີນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດເປັນອັນສະເພາະ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ທີ່ບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງສາມາດຜັນຂະຫຍາຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ດຶງດູດການຮ່ວມມື ແລະ ການລົງທຶນ;
- ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກເອກະຊົນ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍໃນການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ຊຶ່ງການກຳນົດນະໂຍບາຍທີ່ສ້າງແຮງຈູງໃຈໃຫ້ແກ່ພາກເອກະຊົນ ແມ່ນຈະເປັນການເພີ່ມທະວີ ແລະ ການກະຕຸ້ນໃຫ້ນັກລົງທຶນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເຂົ້າມາລົງທຶນໃນວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
- ການສ້າງປະຖົມປັດໃຈ ຫຼື ເງື່ອນໄຂອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນດ້ານການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງ, ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ການເຂົ້າເຖິງ ແຫຼ່ງທຶນ, ການຮ່ວມມື ແລະ ການພັດທະນາເຂດວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ກໍເປັນ ປັດໃຈທີ່ສຳຄັນເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ສາມາດສ້າງຜະລິດຕະພັນເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຮັບໃຊ້ສັງຄົມ ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນໄດ້;
- ການສ້າງຫ້ອງການ, ໜ່ວຍງານ ຫຼື ສູນບົ່ມເພາະ ແມ່ນຈຳເປັນທີ່ຈະເປັນບ່ອນອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ໃຫ້ບໍລິການດ້ານວິຊາການ, ການປຶກສາຫາລື, ການປະສານງານ, ຊັບສິນທາງບັນຍາ, ສ້າງເຄື່ອນຍ່າຍຄູ່ຮ່ວມມືພັດທະນາ, ສະຖານທີ່ ແລະ ຈັດກິດຈະກຳ ທີ່ຕິດພັນກັບວຽກການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ. ໜ່ວຍງານດັ່ງກ່າວ ແມ່ນອາດຈະເປັນຂອງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ;
- ການມີສ່ວນຮ່ວມລະຫວ່າງ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ບັນດາມະຫາວິທະຍາໄລ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນຫຼາຍໃນການເຮັດຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳຕ່າງໆ ເຂົ້າໃນການວິເຄາະ, ວິໄຈຄຸນນະພາບດິນ, ຄຸນນະພາບນ້ຳ, ຄຸນນະພາບອາກາດ, ການສຳຫຼວດສ້າງແຜນທີ່

ແລະ ສ້າງແບບຈຳລອງນໍ້າຖ້ວມທີ່ເກີດຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນໃຫ້ລັດຖະບານ ໃນການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການອະນຸຍາດບັນດາກິດຈະການຕ່າງໆ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

- ການສ້າງທຳພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນ ເພື່ອເປັນສະຖານທີ່ວາງສະແດງ, ສາທິດ, ຮຽນຮູ້, ສ້າງຈິດສຳນຶກ, ຈົນຕະນາການ ແລະ ເພີ່ມຄວາມເຂົ້າໃຈ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ທຸກຄົນໃນສັງຄົມ. ພ້ອມທັງ ມີການເຜີຍແຜ່ ແລະ ກິດຈະກຳໃນຫຼາຍໆຮູບແບບ ເພື່ອສ້າງວັດທະນະທຳດ້ານວິທະຍາສາດໃນສັງຄົມ.

4. ວິເຄາະການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງ ສປປ ລາວ

ການວິເຄາະການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງ ສປປ ລາວ ມີດັ່ງນີ້:

4.1. ທ່າແຮງ/ຂໍ້ສະດວກ

- ລັດຖະບານໃຫ້ຄວາມສຳຄັນ ຕໍ່ວຽກວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິການ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ;
- ມີຫຼາກຫຼາຍນະວັດຕະກຳ ທີ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ນຳໃຊ້ໄດ້ ຈຶ່ງເປັນເງື່ອນໄຂສະດວກໃຫ້ບັນດາຂະແໜງການ ແລະ ຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດ ສາມາດຄັດເລືອກຕາມຄວາມຕ້ອງການ ເພື່ອນຳໃຊ້ ເຂົ້າໃນການຜະລິດຂອງຕົນ ທີ່ນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍ ໂດຍສະເພາະ ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ, ການກະສິກຳ, ການທ່ອງທ່ຽວ, ການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ;
- ມີແນວທາງນະໂຍບາຍ, ມີບັນດາກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳໃຕ້ກົດໝາຍ, ກອງທຶນ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ ເປັນພື້ນຖານໃນການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ, ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງປະເທດ;
- ລັດ ຈັດບຸລິມະສິດ ລົງທຶນໃສ່ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໜຶ່ງສ່ວນຮ້ອຍ (1%) ຂອງງົບປະມານການລົງທຶນໃນແຕ່ລະປີ ແລະ ສາມາດເພີ່ມຂຶ້ນໃນ ແຕ່ລະປີ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ຕາມເງື່ອນໄຂຕົວຈິງ;
- ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ການພັດທະນາການສຶກສາ ແມ່ນມີການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານການສຶກສາ, ຫຼັກສູດ, ສື່ການຮຽນການສອນ, ການຍົກລະດັບການສຶກສາ ແລະ ວິຊາການທີ່ແນ່ໃສ່ທ່າອ່ຽງການພັດທະນາລວມຂອງໂລກ ແລະ ສະພາບຕົວຈິງຂອງຕະຫຼາດແຮງງານ ໃນໄລຍະໃໝ່;
- ທີ່ຕັ້ງພູມສັນຖານຂອງປະເທດ ມີຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ອຸດົມຮັ່ງມີ, ມີດິນທີ່ອຸດົມສົມບູນ ແລະ ເໝາະສົມໃນການເຮັດກະສິກຳ, ມີທຳມະຊາດ ແລະ ວັດທະນະທຳ ທີ່ໂດດເດັ່ນໃນການທ່ອງທ່ຽວ, ມີແຫຼ່ງນ້ຳທີ່ເໝາະສົມໃນການສ້າງພະລັງງານສະອາດ ເປັນພື້ນຖານຂອງການເຕີບໂຕ ແລະ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ;
- ເສດຖະກິດມະຫາພາກມີການຂະຫຍາຍຕົວຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ລາຍຮັບຂອງປະຊາຊົນກໍເພີ່ມຂຶ້ນ;
- ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດໃນບັນດາຂະແໜງການ ຍັງສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວ;

- ການດຳເນີນທຸລະກິດທາງດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງພາກເອກະຊົນ ກໍ່ມີທ່າອ່ຽງນັບມື້ນັບເຂັ້ມແຂງ ແລະ ມີບັນດາຜູ້ປະກອບ ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ແລະ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ເກີດຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ;
- ມີເຂດເສດຖະກິດພິເສດ 21 ແຫ່ງ ຕາມຈຸດຍຸດທະສາດ ແລະ ແລວທາງເສດຖະກິດແຕ່ພາກເໜືອ ເຖິງພາກໃຕ້ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໃນການພັດທະນາອຸດສາຫະກຳ, ການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ;
- ມີເປົ້າໝາຍການພັດທະນາກະສິກຳສະອາດ, ປອດໄພ ແລະ ຍືນຍົງ ບົນພື້ນຖານຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ໃນແຜນງານດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ທີ່ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເຂົ້າໃນການຜະລິດການປູກພືດ ແລະ ການລ້ຽງສັດ;
- ມີການສະໜັບສະໜູນພະລັງງານໄຟຟ້າ ແລະ ພະລັງງານທົດແທນ ເປັນສັນຍານຂອງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຂອງປະເທດ ໂດຍສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ລົດໄຟຟ້າໃນອະນາຄົດ, ລວມທັງມີນະໂຍບາຍແຮງຈູງໃຈດ້ານພາສີ ສຳລັບນັກລົງທຶນ;
- ມີນະໂຍບາຍການຕ່າງປະເທດ ດ້ານການຮ່ວມມື ແລະ ການຮ່ວມກຸ່ມ ກັບບັນດາປະເທດຄູ່ຮ່ວມມືພັດທະນາ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ແມ່ນມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ.

4.2. ດ້ານອ່ອນ

- ກອບແຜນດຳເນີນງານແຫ່ງຊາດ ທີ່ກວມເອົານະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແມ່ນຍັງມີລັກສະນະກວມລວມ ທີ່ບໍ່ໄດ້ລະບຸລະອຽດກ່ຽວກັບແຜນພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ແລະ ວິສະວະກຳ, ຂົງເຂດບຸລິມະສິດການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ແຫ່ງຊາດ, ແຜນ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ, ນະໂຍບາຍສ້າງເຄືອຂ່າຍການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ເອກະຊົນ, ນະໂຍບາຍດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ທີ່ຕິດພັນກັບ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
- ລະບົບພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານນະວັດຕະກຳ ຍັງບໍ່ທັນເຂັ້ມແຂງ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ, ບັນດາຫ້ອງທົດລອງ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງບັນດາມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ແລະ ບໍ່ສາມາດຕອບສະໜອງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງພາກເອກະຊົນ, ສະຖານການສຶກສາສາຍສາມັນ ລະດັບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ຫາ ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ຫຼາຍແຫ່ງ ຍັງຂາດສື່ການຮຽນ-ການສອນ, ຫ້ອງທົດລອງວິທະຍາສາດ, ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງທົດລອງວິທະຍາສາດ;
- ຈຳນວນນັກຄົ້ນຄວ້າຍັງມີໜ້ອຍ, ຈຳນວນ ນັກວິຊາການສ່ວນຫຼາຍ ຂອງບັນດາຂະແໜງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ຍັງມີຄວາມຈຳກັດດ້ານຄວາມຊຳນານງານ ແລະ ວິຊາການສະເພາະດ້ານ;
- ການລົງທຶນໃນຂະແໜງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ລວມໄປເຖິງ ການຖ່າຍທອດຜົນທີ່ໄດ້ຈາກການຄົ້ນຄວ້າ ແມ່ນຍັງມີຄວາມຈຳກັດ;

- ນະໂຍບາຍຕໍ່ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຍັງເຮັດບໍ່ໄດ້ດີ ໃນການສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ຫຼື ສ້າງແຮງຈູງໃຈໃຫ້ພວກເຂົາ ສ້າງສັນຜົນງານອອກ ສູ່ສັງຄົມ;
- ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກທຸລະກິດ ຫຼື ເອກະຊົນ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ຍັງມີໜ້ອຍຫຼາຍ, ພ້ອມທັງ ກົນໄກການຮ່ວມມືລະຫວ່າງມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ພາກລັດ ກັບ ພາກເອກະຊົນ ແມ່ນຍັງບໍ່ເປັນລະບົບ;
- ການພັດທະນາຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຍັງບໍ່ທັນກວ້າງຂວາງ, ພ້ອມທັງ ຫຼັກສູດການສຶກສາດ້ານການເປັນຜູ້ປະກອບກິດຈະການໃນດ້ານນີ້ ຍັງບໍ່ທັນຕອບສະໜອງໄດ້ໃນການສ້າງແນວຄິດເປັນຜູ້ປະກອບກິດຈະການຂອງນັກສຶກສາ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງພາກອຸດສາຫະກຳ;
- ຜູ້ປະກອບກິດຈະການສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນເປັນວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກວິທະຍາ ສາດ, ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ແມ່ນຍັງມີບໍ່ທັນຫຼາຍ, ພ້ອມນັ້ນ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການຈຳນວນໜຶ່ງ ຍັງເອື້ອຍອີງ ເຕັກໂນໂລຊີ, ນະວັດຕະກຳ ແລະ ວິຊາການນຳເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດ ສິ່ງຜິດໃຫ້ຕົ້ນທຶນການຜະລິດເພີ່ມຂຶ້ນ;
- ຈຳນວນແຮງງານທີ່ເປັນຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ ໃນສາຍວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ວິສະວະກຳກົນຈັກ, ຄອມພິວເຕີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍ, ລະດັບທັກສະ ແລະ ພາສາຕ່າງປະເທດຂອງແຮງງານ ຍັງມີຄວາມຈຳກັດ ອັນເຮັດໃຫ້ພາກທຸລະກິດ ມີການນຳເຂົ້າຊ່ຽວຊານຈາກຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຕົ້ນທຶນຄ່າແຮງງານທີ່ສູງ;
- ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ ແລະ ຊາວກະສິກອນ ຍັງມີໜ້ອຍ ແລະ ບໍ່ທັນກວ້າງຂວາງ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
- ຜະລິດຕະພັນຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ຫຼື ນະວັດຕະກຳ ຂອງຄົນລາວ ທົ່ວໆໃນການຕະຫຼາດນະວັດຕະກຳ ຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ແມ່ນເກືອບວ່າບໍ່ມີ.

4.3. ໂອກາດ

- ຄວາມສົນໃຈໃນການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ມາລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນຍັງມີສູງ ເນື່ອງຈາກຜົນສຳເລັດຂອງການເຊື່ອມໂຍງຂອງພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານໂລຊິດສະຕິກ ເສັ້ນທາງ ລົດໄຟລາວ-ຈີນ, ການກຳນົດເຂດເສດຖະກິດພິເສດ ແລະ ເຂດນິຄົມອຸດສາຫະກຳ;
- ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ຈາກຄູ່ຮ່ວມມືພັດທະນາ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ ຍັງສືບຕໍ່ພາຍໃຕ້ການຮ່ວມມື ແລະ ການເປັນສະມາຊິກ;
- ການສ້າງເຄືອຂ່າຍດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນລະດັບແຫ່ງຊາດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ແມ່ນຍັງສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງເຂັ້ມແຂງ ທີ່ຈະເປັນໂອກາດການຮ່ວມມືດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ, ສ້າງນະວັດຕະກຳ, ການພັດທະນາທັກສະ ແລະ ການສຶກສາ ຂອງບຸກຄະລາກອນ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ;

- ຄວາມຕ້ອງການນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງຜູ້ປະ ກອບ ການໃໝ່, ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ແລະ ອຸດສາຫະກຳ ພາຍໃນ ປະເທດ ຍັງສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວ;
- ບັນດາຂະແໜງການທີ່ເປັນທ່າແຮງຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ເປັນຕົ້ນ ການກະສິກຳ, ການທ່ອງທ່ຽວ, ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ສາທາລະນະສຸກ, ແລະ ການ ຂົນສົ່ງ ມີທ່າອ່ຽງຈະຫັນເປັນທັນສະໄໝ, ມີການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາ, ການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຫຼາຍຂຶ້ນ;
- ທີ່ຕັ້ງຂອງປະເທດ ທີ່ມີຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ອຸດົມຮັ່ງມີ, ມີດິນທີ່ອຸດົມສົມບູນ, ມີແຫຼ່ງນ້ຳຜະລິດ ພະລັງງານໄຟຟ້າທີ່ໜັ້ນຄົງ, ມີທຳມະຊາດ ແລະ ວັດທະນະທຳ ທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ເປັນພື້ນຖານຂອງ ປະເທດ ທີ່ຈະນຳໃຊ້ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເປັນກຳລັງ ພັກດັນ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ການເຕີບໂຕ;
- ການພັດທະນາບັນດາກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳ ທີ່ຕິດພັນກັບວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະ ກຳ ເພື່ອການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປ້ອງດ້ານຊັບສິນທາງປັນຍາ, ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ, ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍ.

4.4. ສິ່ງທ້າທາຍ

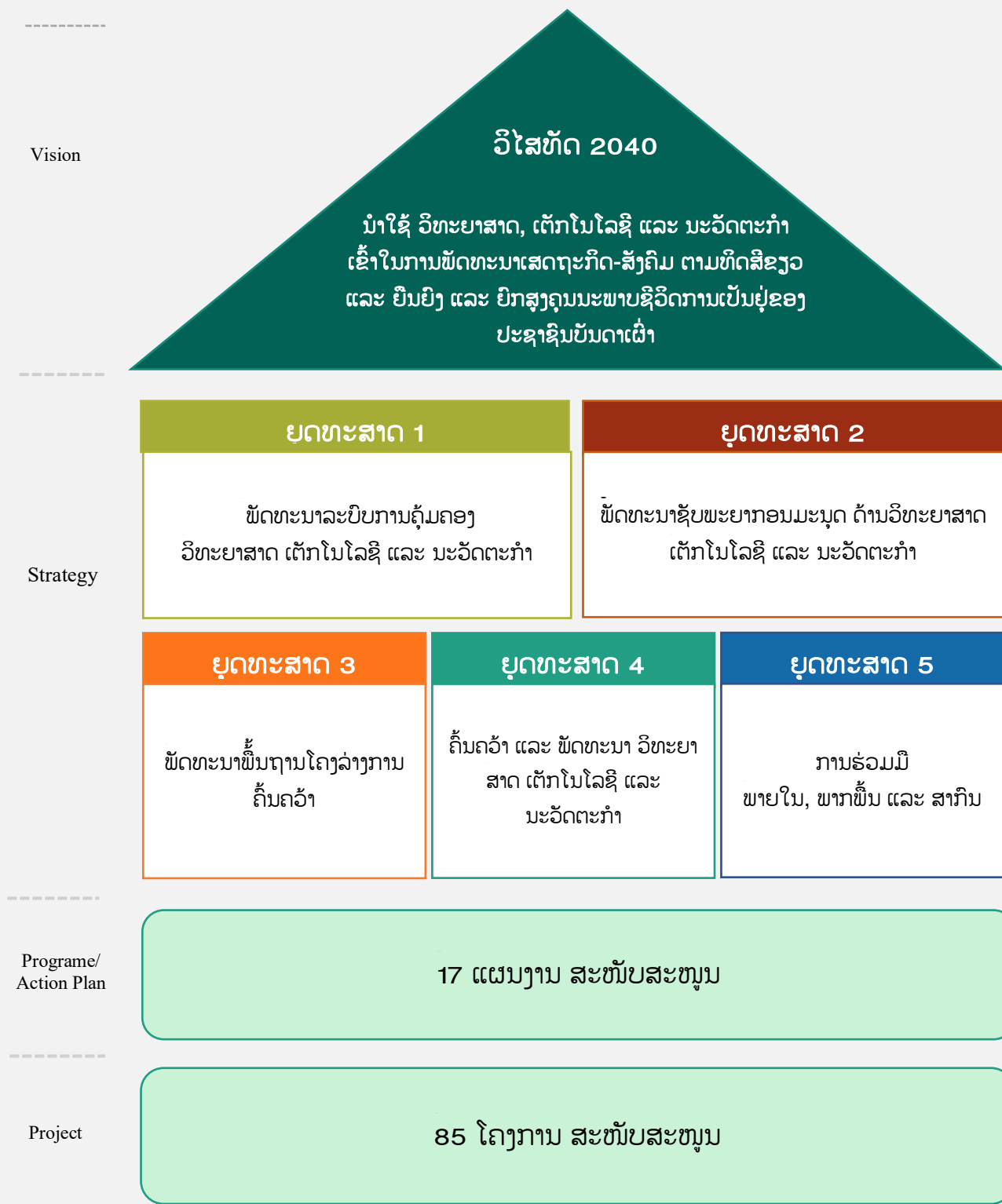
- ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ຄວາມສະຫຼັບສັບຊ້ອນ ຂອງເສດຖະກິດຂອງພາກພື້ນ ແລະ ໂລກ ມີການຄາດ ຄະເນໄດ້ຍາກ;
- ສະພາບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ການເງິນ ຂອງ ສປປ ລາວ;
- ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ໂດຍສະເພາະ ໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພ ແຫ້ງແລ້ງ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ;
- ສະພາບການແຂ່ງຂັນສູງດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະ ກຳ ຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ທີ່ອາດຈະມີຂໍ້ຈຳກັດໃນການເຕີບໂຕດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
- ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຍັງບໍ່ທັນ ສາມາດຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການ ທັງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ, ລວມໄປເຖິງ ສະພາບການ ເຂົ້າຮຽນຂອງນັກຮຽນ ແລະ ນັກສຶກສາ ຫຼຸດລົງໃນທຸກຊັ້ນທຸກສາຍ ແລະ ການປະລະການຮຽນເພີ່ມຂຶ້ນ;
- ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ແລະ ການສ້າງວັດທະນະທຳດ້ານນະວັດຕະກຳ ຢູ່ໃນພາກທຸລະກິດ ຫຼື ພາກເອກະ ຊົນ ທີ່ເນັ້ນໃສ່ການສະໜັບສະໜູນໃຫ້ເກີດນະວັດຕະກຳໃໝ່ ຍັງມີຄວາມຈຳກັດ;
- ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ແລະ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ສ່ວນໃຫຍ່ ຍັງ ມີ ຄວາມຈຳກັດໃນການຮັບເອົາເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເຂົ້າໃນການເພີ່ມປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນຂອງການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິການ.

II

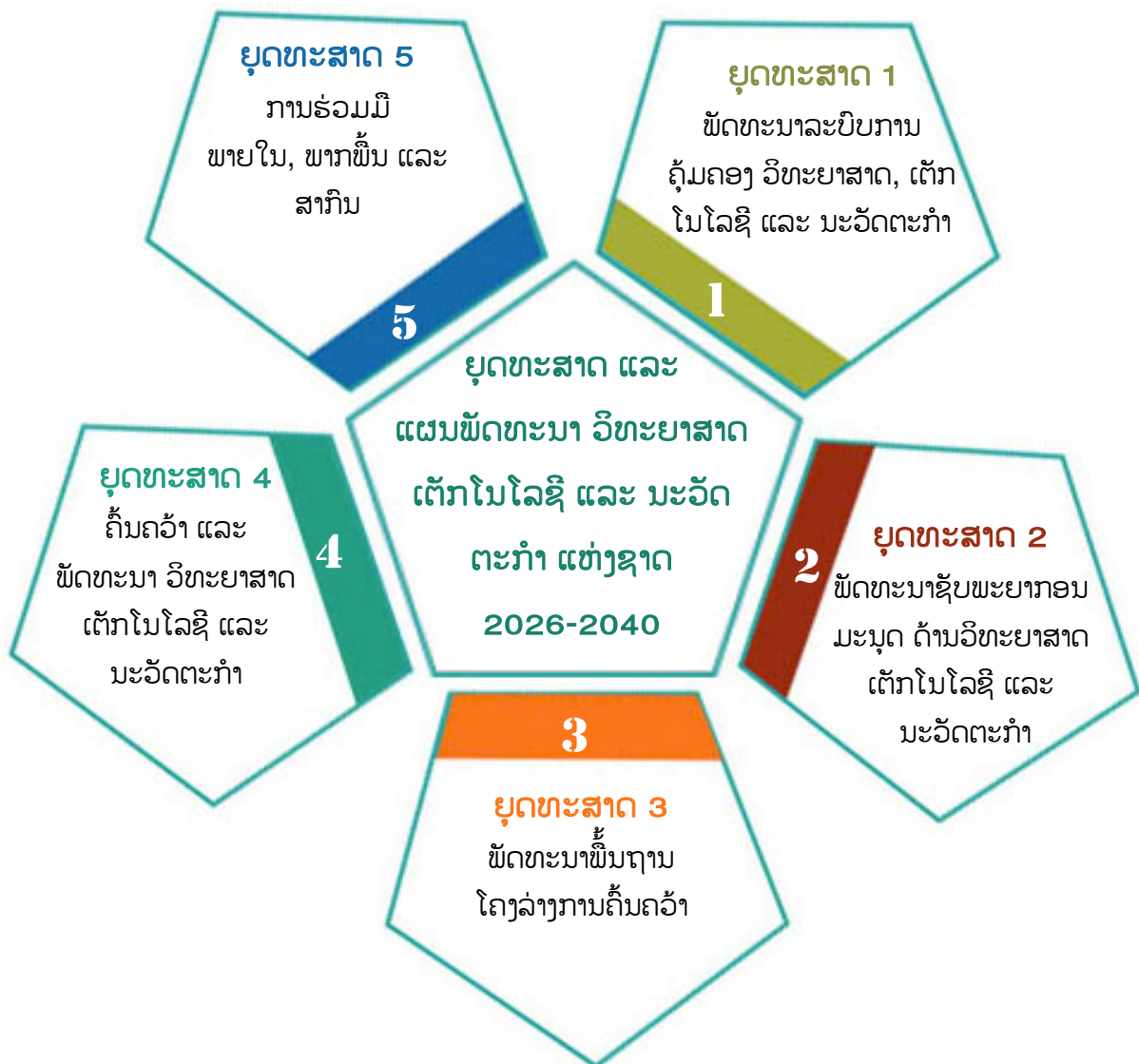
ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ
ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ
ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ
2026-2040

5 ບຸດທະສາດ

ຂອງບຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040

ພາກທີ II: ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040

1. ວິໄສທັດ ການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ຮອດປີ 2040

1.1. ວິໄສທັດ ຮອດປີ 2040

ວິໄສທັດການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຮອດປີ 2040 ວ່າ:

“ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ ແລະ ຍົກສູງຄຸນນະພາບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ”.

1.2. ເປົ້າໝາຍລວມ

ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ມີຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ໃນການເສີມຂະຫຍາຍບັນດາປັດໃຈ ແລະ ທ່າແຮງບົ່ມຊ້ອນຂອງຊາດ ເພື່ອເປັນກຳລັງພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ການພັດທະນາສີຂຽວ ແລະ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຂອງປະເທດ. ໄປຄຽງຄູ່ກັບພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃຫ້ມີຄຸນນະພາບສູງ ແລະ ພຽງພໍ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; ເສີມສ້າງຄວາມຮູ້ໃໝ່ໃນການຂັບເຄື່ອນອຸດສາຫະກຳທ່າແຮງ ແລະ ການບໍລິການ; ເສີມສ້າງຄວາມສາມາດຂອງຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ນະວັດຕະກຳ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ; ເສີມສ້າງຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນ; ຊຸກຍູ້ໃຫ້ເປັນຜູ້ພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳດ້ວຍຕົນເອງ ຫຼາຍກວ່າ ເປັນຜູ້ບໍລິໂພກເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສ້າງຄວາມພ້ອມຢ່າງຮອບດ້ານໃນວຽກວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອເປັນກຳລັງແຮງໜຶ່ງໃນການນຳເອົາປະເທດຊາດ ອອກຈາກສະຖານະພາບດ້ອຍພັດທະນາ.

2. ຍຸດທະສາດການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ 2026-2040

ຍຸດທະສາດການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040 ແມ່ນປະກອບ 5 ຍຸດທະສາດ, 17 ແຜນງານ ແລະ 85 ໂຄງການ ທີ່ສະໜັບສະໜູນການບັນລຸເປົ້າໝາຍຂອງ

ການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງປະເທດ ແລະ ຊຸກຍູ້ການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

2.1. ຍຸດທະສາດ 1: ພັດທະນາລະບົບການຄຸ້ມຄອງ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ຂັບເຄື່ອນໄປໄດ້ດີ ແລະ ກ້າວກະໂດດນັ້ນ, ລະບົບການບໍລິຫານ, ການຄຸ້ມຄອງ, ບັນດານະໂຍບາຍ, ນິຕິກຳ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ຄົບຖ້ວນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບສະພາບການຂະຫຍາຍຕົວໃນໄລຍະໃໝ່ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນ ເພື່ອເປັນແນວທາງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງບັນດາກະຊວງ, ອົງການຈັດຕັ້ງທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ໃນການສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາ, ການຄ້າ, ນະວັດຕະກຳ, ການຮ່ວມມື, ການປະສານງານ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງວຽກວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ. ຈຸດປະສົງຂອງຍຸດທະສາດນີ້ ມີ:

1. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ກົນໄກການຄຸ້ມຄອງກ່ຽວກັບ ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ເປັນລະບົບຄົບຖ້ວນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບອົງການຄຸ້ມຄອງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ມີສະພາວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ແລະ ສະພາວິທະຍາສາດຂອງຂະແໜງການ;
2. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ (National Research Agenda) ທີ່ເປັນການຮ່ວມກັນຂອງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃນການກຳນົດທິດທາງໃນການຄົ້ນຄວ້າຂອງປະເທດ;
3. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາການຄຸ້ມຄອງ ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້ເປັນລະບົບຄົບຖ້ວນ. ພ້ອມທັງ ຊຸກຍູ້ການລົງທຶນຂອງລັດເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ;
4. ທົບທວນ ແລະ ປະເມີນຄືນບັນດາກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳ ທີ່ມີແລ້ວ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເປັນຮູບປະທຳ;
5. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳໃໝ່ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ລະບົບບໍລິຫານ-ການຄຸ້ມຄອງ, ການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາ, ການຄ້າ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ພາກລັດກັບ ພາກເອກະຊົນ ໃນຍຸກແຫ່ງຄວາມກ້າວໜ້າດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ;
6. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ນະໂຍບາຍ ແລະ ເງື່ອນໄຂທີ່ສ້າງແຮງຈູງໃຈ ທາງດ້ານ ພາສີ, ກອງທຶນ, ການຮ່ວມມື, ການດຶງດູດການລົງທຶນ, ການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ, ນະໂຍບາຍນັກຄົ້ນຄວ້າ, ການໃຫ້ລາງວັນ ແລະ ການດຶງດູດຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານຈາກຕ່າງປະເທດ;

7. ສ້າງການຄາດການລ່ວງໜ້າດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນໄລຍະຍາວ (STI Foresight) ເພື່ອກຽມຄວາມພ້ອມຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງ ແລະ ບັນດາຄວາມສ່ຽງຂອງໂລກ.

1) ເປົ້າໝາຍທີ 1 : ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ນິຕິກຳ

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030

- ຊຸກຍູ້ການບໍລິຫານ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງກ່ຽວກັບ ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ມີກົນໄກ ແລະ ລະບົບຄົບຖ້ວນ. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ກົດໝາຍ ແລະ ບັນດານິຕິກຳໃຫ້ຖືກຮອງຮັບ ຫຼາຍກວ່າ 10 ສະບັບ;
- ຊຸກຍູ້ການຮ່ວມມືກັບອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ພາກເອກະຊົນ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ, ໂດຍການລົງທຶນໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຈາກພາກເອກະຊົນ ໃຫ້ໄດ້ 40%.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035

- ສ້າງບາດກ້າວໃໝ່ ຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການຊຸກຍູ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດສັງ-ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແບບຍືນຍົງ ໂດຍການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງບັນດານິຕິກຳ ເພື່ອການຄຸ້ມຄອງ. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ກົດໝາຍ ແລະ ບັນດານິຕິກຳ ໃຫ້ຖືກຮອງຮັບ ຫຼາຍກວ່າ 15 ສະບັບ;
- ການລົງທຶນໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ຈາກພາກລັດກວມເອົາ 50% ແລະ ພາກເອກະຊົນ 50%.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040

- ສ້າງບາດກ້າວແຫ່ງຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ມີຄວາມພ້ອມ ແລະ ສາມາດເພິ່ງຕົນເອງ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເຂົ້າໃນການຊຸກຍູ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແບບຍືນຍົງ ໂດຍການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ບັນດານິຕິກຳ ເພື່ອການຄຸ້ມຄອງຢ່າງເຂັ້ມແຂງ. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ກົດໝາຍ ແລະ ບັນດານິຕິກຳ ໃຫ້ຖືກຮອງຮັບ ຫຼາຍກວ່າ 20 ສະບັບ;
- ການລົງທຶນໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ຈາກພາກລັດກວມເອົາ 30% ແລະ ການລົງທຶນຈາກພາກເອກະຊົນ 70%.

2.1.1. ແຜນງານ 1 : ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ນະໂຍບາຍ ແລະ ນິຕິກຳ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານວິທະຍາສາດ ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ໄດ້ຮັບໝາກຜົນອັນສູງສຸດ, ພ້ອມທັງຮັບປະກັນການຄຸ້ມຄອງ ຜົນປະໂຫຍດຂອງພັກ-ລັດ, ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ຜູ້ນຳໃຊ້ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ, ແຜນງານສ້າງ ແລະ ປັບປຸງນະໂຍບາຍ ແລະ ນິຕິກຳ ໃນວຽກວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ລວມໄປເຖິງບັນດາລະບຽບການສະເພາະ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງ, ຄົບຖ້ວນ, ຮັດກຸມ ແລະ ທັນການ ກັບສະພາບການປ່ຽນແປງໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

❖ ວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍ

ໃນແຜນງານນີ້ ເລັ່ງໃສ່ບັນດານິຕິກຳຕົ້ນຕໍ ຄື:

1. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳໃຕ້ກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ຄວາມປອດໄພດ້ານລັງສີ-ນິວເຄຣຍ, ຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ, ຊັບສິນທາງບັນຍາ, ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ແລະການສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາ, ການຄ້າ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເປັນຕົ້ນແມ່ນລະບຽບຄຸ້ມຄອງ ແລະ ສົ່ງເສີມນັກຄົ້ນຄວ້າ, ຈັນຍາບັນ, ຈັນຍາທຳ ແລະ ສິດຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ສ້າງແຮງຈູງໃຈ;
2. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ດຳລັດ, ຂໍ້ຕົກລົງ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເປັນຕົ້ນ ການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ພາກເອກະຊົນ, ສ້າງມາດຕະຖານສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ການຄຸ້ມຄອງແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ, ມາດຕະຖານຄວາມປອດໄພຈາກລັງສີ ແລະ ຄວາມປອດໄພເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ, ການດຳເນີນວິສາຫະກິດວຽກງານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ການສະເຫຼີມສະຫຼອງສັບປະດາວິທະຍາສາດ ແຫ່ງຊາດ, ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ສົ່ງເສີມນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ;
3. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ນະໂຍບາຍ ແລະ ເງື່ອນໄຂ ທີ່ດຶງດູດ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງປະເທດ ເປັນຕົ້ນ ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ພາກລັດ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ກັບ ພາກເອກະຊົນ ແລະ ສັງຄົມ; ນະໂຍບາຍດ້ານພາສີ ສຳລັບ ການລົງທຶນ, ການດຳເນີນທຸລະກິດ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; ນະໂຍບາຍການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດຈາກການຖ່າຍທອດຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຊັບສິນທາງບັນຍາ; ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການສ້າງຜູ້ປະກອບທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມ ແລະ ການໃຫ້ລາງວັນນັກຄົ້ນຄວ້າດີເດັ່ນແຫ່ງຊາດດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ການໃຫ້ລາງວັນນັກວິທະຍາສາດເພດຍິງດີເດັ່ນ;

4. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ນະໂຍບາຍ ແລະ ເງື່ອນໄຂ ເພື່ອດຶງດູດບັນດານັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານຈາກຕ່າງປະເທດ ໃນການເຂົ້າມາເຮັດວຽກ, ດຳເນີນທຸລະກິດ, ດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ, ການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທາງດ້ານການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ, ນະວັດຕະກຳ ແລະ ການຄ້າ ທີ່ທັນສະໄໝ;
5. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບຊ່ອງທາງ (Platform) ສຳລັບຄະນະສະພາວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ເພື່ອການທົບທວນ, ການຄຸ້ມຄອງ, ການປະເມີນ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ນິຕິກຳ ໃນການຮອງຮັບການປັບປຸງການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງປະເທດ ແຕ່ລະໄລຍະ;
6. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາແຜນການຄາດການລ່ວງໜ້າດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອກຽມຄວາມພ້ອມຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

❖ ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນ

ບັນດາໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ຕົ້ນຕໍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃນແຜນງານ ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງນະໂຍບາຍ ແລະ ນິຕິກຳ ຄື:

1. ໂຄງການປະເມີນ ແລະ ປັບປຸງບັນດານິຕິກຳ ໃນຂົງເຂດວຽກງານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງ ແລະ ສາມາດຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາ ເປັນຕົ້ນ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພຈາກລັງສີ, ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ, ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຊັບສິນທາງບັນຍາ, ປັບປຸງນິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແລະ ລະບຽບການອື່ນໆທີ່ຈຳເປັນ;
2. ໂຄງການສ້າງນິຕິກຳໃໝ່ ທີ່ຈຳເປັນ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຊຸກຍູ້ວຽກງານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເປັນຕົ້ນ ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ພາກລັດ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ-ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການບໍລິຫານ-ການຄຸ້ມຄອງຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ນຳໄປສູ່ການຄ້າ, ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພຈາກລັງສີ ແລະ ຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ, ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ມາດຕະຖານຄວາມປອດໄພຈາກລັງສີ ແລະ ຄວາມປອດໄພເຕັກໂນໂລຊີ, ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການນຳໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ລະບຽບການວິສາຫະກິດວຽກງານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ, ມາດຕະຖານສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ການສະເຫຼີມສະຫຼອງສັບປະດາວິທະຍາສາດ ແຫ່ງຊາດ, ແຜນການຄາດການລ່ວງໜ້າດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແລະ ລະບຽບການອື່ນໆທີ່ຈຳເປັນ;

3. ໂຄງການສ້າງລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ເປັນຕົ້ນ ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ທຶນການສຶກສາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ລະບຽບການໃຫ້ທຶນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສຳລັບ ນັກສຶກສາປະລິນຍາໂທ, ປະລິຍາເອກ ແລະ ຫຼັງປະລິນຍາເອກ, ລະບຽບການໃຫ້ລາງວັນນັກຄົ້ນຄວ້າດີເດັ່ນແຫ່ງຊາດ, ການໃຫ້ລາງວັນນັກວິທະຍາສາດເພດຍິງດີເດັ່ນ, ລະບຽບການໃຫ້ທຶນສຳລັບການຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິຊາການ ຢູ່ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ແລະ ລະບຽບການອື່ນໆທີ່ຈຳເປັນ;
4. ໂຄງການສ້າງນະໂຍບາຍເພື່ອດຶງດູດການຮ່ວມມື, ການລົງທຶນ ແລະ ດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເປັນຕົ້ນ ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລຂອງພາກລັດ ກັບ ພາກອຸດສາຫະກຳ ແລະ ສັງຄົມ; ນະໂຍບາຍພາສີດ້ານການລົງທຶນ ແລະ ດຳເນີນທຸລະກິດໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; ນະໂຍບາຍການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດຈາກການຖ່າຍທອດຜົນການຄົ້ນຄວ້າ; ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມ ແລະ ການໃຫ້ລາງວັນນັກຄົ້ນຄວ້າດີເດັ່ນແຫ່ງຊາດ, ການໃຫ້ລາງວັນນັກວິທະຍາສາດເພດຍິງດີເດັ່ນ, ນະໂຍບາຍ ວ່າດ້ວຍນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກວິທະຍາສາດ, ຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ ແລະ ນັກວິຊາການ ຈາກຕ່າງປະເທດ, ແລະ ລະບຽບການອື່ນໆທີ່ຈຳເປັນ;
5. ໂຄງການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ກົດໝາຍ, ນິຕິກຳໄຕ້ກົດໝາຍ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ສະບັບນີ້ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

2) ເປົ້າໝາຍທີ 2 : ສ້າງວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030

- ຊຸກຍູ້ສ້າງວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ (National Research Agenda) ໃຫ້ສຳເລັດໃນປີ 2026 ທີ່ເປັນການຮ່ວມກັນລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ກຳນົດແຜນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳຂອງປະເທດ.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035

- ຊຸກຍູ້ປະເມີນການຈັດຕັ້ງວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ສຳເລັດໃນປີ 2030. ພ້ອມທັງກຳນົດວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ໃນໄລຍະ 5 ປີຖັດໄປໃຫ້ສຳເລັດ;

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040**

- ສົ່ງເສີມວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດໃນໄລຍະໃໝ່ ທີ່ເປັນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ໃນລະດັບສູງ ແລະ ທັນສະໄໝ.

2.1.2. ແຜນງານ 2 : ສ້າງວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ

ວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ແມ່ນການກຳນົດທິດທາງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງປະເທດ ໃຫ້ກັບບັນດາສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ແນໃສ່ສ້າງຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງບັນດາຂະແໜງການ ໃຫ້ສາມາດຮັບໃຊ້ສັງຄົມ, ການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ກ້າວສູ່ປະເທດທີ່ມີຜົນການຄົ້ນຄວ້າກຸ້ມຕົນເອງ ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນໄດ້.

❖ **ວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍ**

ໃນແຜນງານນີ້ ເລັ່ງໃສ່ບັນດາວຽກຕົ້ນຕໍ ຄື:

1. ເລັ່ງສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບ ຫຼື ສະພາວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ໃນ ການປະສານງານ, ຕິດຕາມກວດກາ, ການສ້າງນະໂຍບາຍ, ນິຕິກາ, ຍຸດທະສາດ, ຄຸ້ມຄອງການ ແລະ ແຜນການຄົ້ນຄວ້າບຸລິມະສິດ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນລະດັບແຫ່ງຊາດ ເພື່ອສອດຄ່ອງກັບແຜນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດໃນແຕ່ລະໄລຍະ. ນອກຈາກນີ້ ໜ່ວຍງານດັ່ງກ່າວຕ້ອງກຳນົດທິນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາແຫ່ງຊາດເພື່ອສະເໜີລັດຖະບານພິຈາລະນາຮັບຮອງ;
2. ສ້າງວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ທີ່ເປັນການເຊື່ອມຕໍ່ກັບສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກເອກະຊົນ;
3. ຊຸກຍູ້ສ້າງແຜນແມ່ບົດຄົ້ນຄວ້າຂອງບັນດາຂະແໜງການທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ໂດຍຜັນຂະຫຍາຍຈາກວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ;
4. ເລັ່ງໃຫ້ແຕ່ລະມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ສ້າງແຜນແມ່ບົດຄົ້ນຄວ້າ ທີ່ຈັດລຽງລຳດັບຄວາມສຳຄັນຂອງວຽກບຸລິມະສິດ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ກວມເອົາ ຫ້ອງທົດລອງ, ເຄື່ອງມືອຸປະກອນທົດລອງ, ລະບົບຂໍ້ມູນ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ຈຳເປັນ.

❖ **ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນ**

ບັນດາໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ຕົ້ນຕໍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃນແຜນງານ ມີຄື:

1. ໂຄງການ ສ້າງວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ຂອງ ສປປ ລາວ
2. ໂຄງການສ້າງແຜນແມ່ບົດການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ຂອງ ບັນດາຂະແໜງການ
3. ໂຄງການປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ.

3) ເປົ້າໝາຍທີ 3 : ການລົງທຶນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030

- ຊຸກຍູ້ການລົງທຶນຂອງລັດ ໃສ່ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 0.12% ຂອງ GDP ຮອດປີ 2030;
- ຊຸກຍູ້ສ້າງລະບົບການບໍລິຫານ-ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ໃນປີ 2027. ຈັດສັນງົບປະມານຂອງກອງທຶນໃຫ້ໄດ້ 60% ສຳລັບ ຮ່ວງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, 15% ສຳລັບ ຮ່ວງການສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, 15% ສຳລັບ ຮ່ວງນະໂຍບາຍ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ແລະ 10% ສຳລັບ ຮ່ວງຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍລິຫານກອງທຶນ.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035

- ການລົງທຶນເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 0.5% ຂອງ GDP ຮອດປີ 2035;
- ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ຢ່າງເປັນລະບົບ ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ທັນສະໄໝ. ການນຳໃຊ້ກອງທຶນດັ່ງກ່າວ ແມ່ນເພື່ອຊຸກຍູ້ການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ການພັດທະນາສີຂຽວ ແລະ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໃນ ໄລຍະໃໝ່.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040

- ການລົງທຶນເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 1% ຂອງ GDP ຮອດປີ 2040;
- ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຍືນຍົງ.

2.1.3. ແຜນງານ 3 : ສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດສັນກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ

ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນແລ້ວ ພາຍໃຕ້ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ. ການຈັດລະບົບບໍລິຫານ-ຄຸ້ມຄອງແລະ ການຈັດສັນ ງົບປະມານກອງທຶນ ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອຮອງຮັບການນຳໃຊ້ກອງທຶນຢ່າງມີຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຕອບສະ ໜອງເຂົ້າໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ຍືນຍົງ, ພ້ອມທັງ ສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງປະເທດ.

❖ ວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍ

ໃນແຜນງານນີ້ ເລັ່ງໃສ່ບັນດາວຽກຕົ້ນຕໍ ຄື:

1. ຊຸກຍູ້ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້ມີຄະນະສະພາບໍລິຫານກອງທຶນ, ກອງເລຂາ ແລະ ຄະນະກຳມະການວິຊາການ ທີ່ມີບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງມີສ່ວນຮ່ວມ;
2. ສົ່ງເສີມຈັດສັນງົບປະມານຂອງກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້ເປັນຮ່ວງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ຮ່ວງການສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ຮ່ວງນະໂຍບາຍ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ແລະ ຮ່ວງຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍລິຫານກອງທຶນ. ໃນນັ້ນ ທຶນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແມ່ນກວມເອົາທັງຂົງເຂດວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ ແລະ ວິທະຍາສາດສັງຄົມ.
3. ສົ່ງເສີມນຳໃຊ້ຮ່ວງນະໂຍບາຍ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໃນການສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາ ນະໂຍບາຍ, ນິຕິກຳ, ຍຸດທະສາດ, ແຜນການພັດທະນາ, ແລະ ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ, ດ້ານສະຖານທີ, ຫ້ອງທົດລອງ ແລະ ອຸປະກອນເຄື່ອງມື ສຳລັບການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ ຂອງພາກລັດໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ແລະ ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ.
4. ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ທຶນໂຄງການການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ພ້ອມທັງ ເປີດກ້ວາງການແຂ່ງຂັນສະເໜີບົດໂຄງການ ພາຍໃຕ້ຂົງເຂດບຸລິມະສິດຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາແຫ່ງຊາດ ທີ່ກຳນົດໃນ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ, ແລະ ເນັ້ນໃສ່ສ້າງການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກທຸລະກິດ;
5. ສົ່ງເສີມໃຫ້ທຶນການສຶກສາ ໃນສາຂາວິຊາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ ໃຫ້ແກ່ນັກຮຽນພອນສະຫວັນຊັ້ນມັດມະຍົມສຶກສາ, ນັກສຶກສາລະດັບປະລິນຍາຕີ, ໂທ, ເອກ ແລະ ເໜືອປະລິນຍາເອກ. ພ້ອມທັງ ສະໜັບສະໜູນທຶນ ໃຫ້ແກ່ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິຊາການໃນການຍົກລະດັບການສຶກສາລະດັບປະລິນຍາເອກ ແລະ ຫຼັງປະລິນຍາເອກ, ແລະ ຍົກລະດັບວິຊາການຢູ່ ພາຍໃນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ;
6. ສະໜັບສະໜູນທຶນໃນການຈັດກິດຈະກຳການເຜີຍແຜ່ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; ກິດຈະກຳສະເຫຼີມສະຫຼອງວັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ, ງານສັບປະດາວິທະຍາສາດ, ງານເທສະການວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ; ກິດຈະກຳ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳສາດ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ ສຳລັບ ຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ; ການໄປທັດສະນະສຶກສາຂອງນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ຫາ ມັດທະຍົມສຶກສາ ຢູ່ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ; ກິດຈະກຳການແຂ່ງຂັນວິທະຍາສາດ, ການແຂ່ງຂັນຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດດິເດ່ນແຫ່ງຊາດ ແລະ ການແຂ່ງຂັນນະວັດຕະກຳ; ແລະ ກິດຈະກຳການຕັ້ງຄ້າຍວິທະຍາສາດ;

7. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາກົນໄກການເຂົ້າເຖິງກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໂດຍຜ່ານຄູ່ມືປະຕິບັດງານແຫ່ງຊາດ ກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ກວມເອົາໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ, ກົນໄກການນຳໃຊ້, ການປະເມີນ, ການຕິດຕາມ ແລະ ການກວດກາ ຂອງການນຳໃຊ້ກອງທຶນ;
8. ສົ່ງເສີມໃຫ້ຄະນະຮັບຜິດຊອບກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ພັດທະນາກົນໄກການລະດົມທຶນຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເຂົ້າໃນກອງທຶນ ເພື່ອການນຳໃຊ້ຢ່າງຍືນຍົງ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ, ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຂອງພາກລັດ, ແລະ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ;
9. ສົ່ງເສີມໃຫ້ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ປະສານງານ ແລະ ຮ່ວມມືກັບກອງທຶນອື່ນໆ ທັງພາຍໃນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

❖ **ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນ**

ບັນດາໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ຕົ້ນຕໍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃນ ແຜນງານສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດສັນກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ມີຄື:

1. ໂຄງການໃຫ້ທຶນໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສຳລັບ ສາຍວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ ແລະ ວິທະຍາສາດສັງຄົມ, ພ້ອມທັງ ສ້າງຄູ່ມືປະຕິບັດງານແຫ່ງຊາດ;
2. ໂຄງການໃຫ້ທຶນໃນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ຫ້ອງທົດລອງ ແລະ ອຸປະກອນທີ່ຈຳເປັນ ສຳລັບ ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ;
3. ໂຄງການໃຫ້ທຶນ ໃນການສ້າງ, ປັບປຸງ ແລະ ການປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ, ວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ;
4. ໂຄງການສະໜັບສະໜູນທຶນໃນການເຜີຍແຜ່ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ, ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ການຈັດກິດຈະກຳແຂ່ງຂັນ, ການໃຫ້ລາງວັນ, ການຈັດກິດຈະກຳໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ວຽກວິທະຍາສາດ, ການໃຫ້ລາງວັນນັກຄົ້ນຄວ້າດີເດັ່ນແຫ່ງຊາດ ແລະ ການໃຫ້ລາງວັນນັກວິທະຍາສາດເພດຍິງດີເດັ່ນ;
5. ໂຄງການໃຫ້ທຶນການສຶກສາ ສາຂາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
6. ໂຄງການສົມທົບທຶນສົ່ງເສີມຜູ້ປະກອບທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານນະວັດຕະກຳໃໝ່ ໃນໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນ.

2.2. ຍຸດທະສາດ 2: ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແມ່ນມີບົດບາດສຳຄັນຫຼາຍໃນການພາປະເທດໄປສູ່ສັງຄົມແຫ່ງພູມປັນຍາ-ຄວາມຮູ້, ສັງຄົມແຫ່ງວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຍຸກແຫ່ງການພັດທະນາໃນໄລຍະໃໝ່. ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຈະມີຜົນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ກ້າວກະໂດດ ກໍຕໍ່ເນື່ອງການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ມີຄຸນນະພາບສູງ ແລະ ປະລິມານທີ່ພຽງພໍ, ໂດຍການຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະຂອງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແມ່ນຈຳເປັນຕ້ອງດຳເນີນໃນການສຶກສາຫຼາຍລະດັບ ແລະ ຫຼາຍຮູບແບບ ເພື່ອໃຫ້ກ້າວຫັນຕໍ່ການປ່ຽນແປງໃໝ່ຂອງໂລກ, ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາປະເທດ ແລະ ສິ່ງເສີມລະບົບຂອງການຮຽນຮູ້ຕະຫຼອດຊີວິດ. ພ້ອມທັງ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໃຫ້ກາຍເປັນຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ, ນັກວິທະຍາສາດ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິຊາການ ທີ່ເປັນມືອາຊີບ ທີ່ມີຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນ ກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ. ຈຸດປະສົງຂອງຍຸດທະສາດນີ້ ມີ:

1. ສົ່ງເສີມການພັດທະນາພະນັກງານລັດຖະກອນ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ແລະ ກຳລັງແຮງງານ ໃຫ້ມີທັກສະສູງຂຶ້ນ ໃນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ. ຂະແໜງການສຶກສາສົມທົບກັບ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃນການສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຫຼັກສູດ, ຊ່ອງທາງການສຶກສາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ (STI Education Platform);
2. ສ້າງນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າໄວໜຸ່ມ ໃຫ້ກາຍເປັນຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ, ເປັນນັກພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ, ເປັນຜູ້ປະກອບກິດຈະການໃໝ່ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການນະວັດຕະກຳ ທີ່ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໄປສູ່ການພັດທະນາທຸລະກິດ-ການຄ້າ, ນະວັດຕະກຳ ແລະ ການບໍລິການ;
3. ສົ່ງເສີມການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ, ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ ແລະ ຕອນປາຍ ໃນສາຍວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ, ພ້ອມທັງ ສົ່ງເສີມນັກຮຽນຜູ້ທີ່ມີພອນສະຫວັນ. ມີການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີໃນການຮຽນການສອນ ແລະ ຂະແໜງການສຶກສາສົມທົບກັບ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຫຼັກສູດທີ່ເໝາະສົມ;
4. ສ້າງນັກສຶກສາ ໃນສາຍວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ, ລວມໄປເຖິງ ສາຍວິຊາ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ AI ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ມີຄຸນນະພາບສູງ ໃນການສຶກສາຊັ້ນສູງ ແລະ ອະຊີວະສຶກສາ. ມີການສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ຫຼັກສູດ ໃຫ້ມີຮູບແບບການຮຽນການສອນ ທີ່ໜ້າສົນໃຈ ແລະ ດຶງດູດນັກສຶກສາ. ມີການຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງ ມະຫາວິທະຍາໄລ ກັບພາກເອກະຊົນ ໃນການອອກແບບ ແລະ ພັດທະນາຫຼັກສູດ;
5. ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ນັກສຶກສາ ໃນສາຍວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໄປຮຽນຕໍ່ ແລະ ໄປຄົ້ນຄວ້າ ທີ່ຕ່າງປະເທດໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ;

6. ສ້າງນັກສຶກສາໃຫ້ມີຄວາມເປັນຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ ເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ, ລັງສີ-ນິວເຄຍ, ລະບົບແຮ່ທາດໃນດິນ, ວິສະວະກຳບໍ່ແຮ່, ທໍລະນີສາດ, ວິສະວະກຳກົນຈັກ, ລະບົບວິສະວະກຳເຂື່ອນໄຟຟ້າ, ລະບົບວິສະວະກຳລົດໄຟຟ້າ, ລະບົບການແພດໂລກລະບາດ ແລະ ພະຍາດໃໝ່, ລະບົບອັດຕະໂນມັດ, ລະບົບ AI, ລະບົບຊຸບເປີຄອມພິວເຕີ, ລະບົບວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ, ລະບົບອັດຕະໂນມັດ, ລະບົບຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ, ນາໂນເຕັກໂນໂລຊີ, ວັດສະດຸໃໝ່ແລະອາວະກາດ;
7. ສົ່ງເສີມການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກວິຊາການ ແລະ ນັກສຶກສາ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຜ່ານຮູບແບບການຮຽນຮູ້ ສືບທົບກັບປະສົບການຕົວຈິງ (Talent Mobility), ໂດຍການຮ່ວມມືກັບ ພາກອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ພາກເອກະຊົນ;
8. ສົ່ງເສີມສະຖານສ້າງຄູ ໃນທົ່ວປະເທດໃນການພັດທະນາຫຼັກສູດ ຂະແໜງ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຍຸດທະສາດການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
9. ສົ່ງເສີມການພັດທະນາຄູ ຂະແໜງວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຄູ ໃນລະບົບການສຶກສາກ່ອນໄວຮຽນ, ການສຶກສາສາມັນ ແລະ ການສຶກສາຊັ້ນສູງ;
10. ສົ່ງເສີມການເຂົ້າຮຽນສາຍວິຊາຊີບ ທີ່ລົງເລິກດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດແຮງງານ.

1) ເປົ້າໝາຍທີ 4 : ສ້າງນັກຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ພັດທະນາທັກສະ

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030

- ສ້າງນັກຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໃຫ້ໄດ້ 5 ຄົນ ຕໍ່ 10 000 ຄົນ ຂອງພົນລະເມືອງ ຮອດປີ 2030;
- ພັດທະນາທັກສະ ສໍາລັບພະນັກງານລັດຖະກອນ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ແລະ ກຳລັງແຮງງານ ໃນຂະແໜງວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ 15% ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ ໃນປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035

- ສ້າງນັກຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໃຫ້ໄດ້ 7 ຄົນ ຕໍ່ 10 000 ຄົນ ຂອງພົນລະເມືອງ ຮອດປີ 2035;
- ພັດທະນາທັກສະ ສໍາລັບພະນັກງານລັດຖະກອນ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ແລະ ກຳລັງແຮງງານ ໃນຂະແໜງວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ 20% ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ ໃນທົ່ວປະເທດ.

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040**

- ສ້າງນັກຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໃຫ້ໄດ້ 10 ຄົນ ຕໍ່ 10 000 ຄົນ ຂອງ ພົນລະເມືອງ ຮອດປີ 2040;
- ພັດທະນາທັກສະ ສຳລັບພະນັກງານລັດຖະກອນ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ແລະ ກຳລັງແຮງງານ ໃນຂະແໜງວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ 25% ຂອງ ຈຳນວນທັງໝົດ ໃນທົ່ວປະເທດ.

2.2.1 ແຜນງານ 4 : ຍົກລະດັບທັກສະ ຂອງໄວໜຸ່ມ ແລະ ແມ່ຍິງ ດ້ານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ການພັດທະນາທັກສະ ສຳລັບກຳລັງຄົນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມເປັນຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ ຍັງມີຄວາມຕ້ອງການສູງ ໃນ ສປປ ລາວ ເພື່ອຮອງຮັບການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະເທດໃນໄລຍະໃໝ່, ລວມໄປເຖິງ ເພື່ອຮອງຮັບການຂະຫຍາຍຕົວຂອງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ກ້າວກະໂດດ, ວ່ອງໄວ ແລະ ທັນສະໄໝ.

❖ **ວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍ**

ໃນແຜນງານນີ້ ເລັ່ງໃສ່ບັນດາວຽກຕົ້ນຕໍ ຄື:

1. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ຫຼັກສູດ ທີ່ອີງໃສ່ຄວາມຕ້ອງການພັດທະນາທັກສະ (Demand side) ຂອງພາກເອກະຊົນ ແລະ ການຕອບສະໜອງ (Supply side) ຂອງໜ່ວຍງານທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ການຝຶກອົບຮົມທີ່ຕິດພັນກັບ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ. ຂະແໜງການສຶກສາສົມທົບກັບ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃນການສ້າງ, ປັບປຸງຫຼັກສູດ ແລະ ຮູບແບບການຮຽນການສອນ ທີ່ທັນສະໄໝ;
2. ສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ໃຫ້ພະນັກງານລັດຖະກອນ ແຕ່ຂັ້ນສູນກາງ ຫາ ທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ຍົກລະດັບວິຊາການ ແລະ ທັກສະ ໃນດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ດ້ານລະບົບການບໍລິຫານ-ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການບໍລິການ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ສ້າງຄວາມສາມາດດ້ານວິຊາການ ໃນການບໍລິຫານແລະຄຸ້ມຄອງຂອງອົງການຮັບຜິດຊອບແຫ່ງຊາດ, ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ, ການເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ ການນຳໃຊ້ AI;
3. ສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ບໍລິສັດ, ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ຂອງພາກເອກະຊົນ ພັດທະນາກຳລັງຄົນໃຫ້ມີທັກສະເພີ່ມຂຶ້ນ ໃນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ແລະ ທັກສະສ້າງຄວາມສາມາດໃນການເປັນຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ເປັນຕົ້ນ ຜູ້ປະກອບທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ, ຜູ້ປະກອບການແນວຄິດສ້າງສັນ, ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການນະວັດຕະກຳ , ກະສິກຳ

ທັນສະໄໝ, ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການດ້ານການເພີ່ມມູນຄ່າ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ, ຜູ້ພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນຂັ້ນສູງ;

4. ສົ່ງເສີມການເພີ່ມທັກສະ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ໃນການສ້າງມູນຄ່າ ເພີ່ມຂອງຜະລິດຕະພັນ ໂດຍມີການຝຶກອົບຮົມດ້ານແນວຄິດແບບສ້າງສັນ (Creative thinking) ແລະ ຄວາມຄິດອອກແບບ (Design thinking) ຂອງຜະລິດຕະພັນ;
5. ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ ນັກຄົ້ນຄວ້າໄວໜຸ່ມ ແລະ ແມ່ຍິງ ຍົກລະດັບທັກສະເພີ່ມ ເປັນຕົ້ນ ທັກສະການຂຽນບົດສະເໜີການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ທີ່ກົງກັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາ, ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ບັນຫາອົບດ່ວນຂອງສັງຄົມ, ທັກສະການເຈລະຈາ, ທັກສະການຄິດປະເມີນຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ທີ່ສາມາດຕໍ່ຍອດສູ່ທຸລະກິດ-ການຄ້າ, ແລະ ທັກສະອື່ນທີ່ຈຳເປັນ.

❖ **ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນ**

ບັນດາໂຄງການຕົ້ນຕໍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃນແຜນງານສົ່ງເສີມຍົກລະດັບທັກສະ ຂອງໄວໜຸ່ມ ແລະ ແມ່ຍິງ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ມີຄື:

1. ໂຄງການພັດທະນາທັກທະ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສຳລັບ ບຸກຄະລາກອນຂອງລັດ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກວິທະຍາສາດໜຸ່ມ, ນັກວິທະຍາສາດເພດຍິງ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ;
2. ໂຄງການພັດທະນາຫຼັກສູດ ແລະ ຮູບແບບການຮຽນການສອນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
3. ໂຄງການສ້າງສູນພັດທະນາທັກສະດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.

2) **ເປົ້າໝາຍທີ 5 : ກຽມຄວາມພ້ອມດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ**

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030**

- ສ້າງນັກສຶກສາຮຽນຈົບສາຍວິຊາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ, ແລະ ຄະນິດສາດ (STEAM) ໃນລະດັບປະຕິລິນຍາຕີ, ໂທ ແລະ ເອກ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 10% ທຽບໃສ່ປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ. ໃນນັ້ນ ເປັນເພດຍິງໃຫ້ໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ 40%;
- ຊຸກຍູ້ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານທ້ອງຖິດລອງວິທະຍາສາດພື້ນຖານ, ຫ້ອງຄອມພິວເຕີ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນຂະແໜງການສຶກສາລະດັບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ຫາ ມັດທະຍົມສຶກສາ ຕອນປາຍ ທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 10% ຂອງຈຳນວນໂຮງຮຽນທັງໝົດໃນສິກຮຽນ 2022-2023 ໃນທົ່ວປະເທດ ຮອດປີ 2030.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035

- ສ້າງນັກສຶກສາຮຽນຈົບສາຍວິຊາ STEAM ໃນລະດັບປະຕິລິນຍາຕີ, ໂທ ແລະ ເອກ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 15% ທຽບໃສ່ປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ. ໃນນັ້ນ ເປັນເພດຍິງໃຫ້ໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ 50%;
- ຊຸກຍູ້ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານຫ້ອງທົດລອງວິທະຍາສາດພື້ນຖານ, ຫ້ອງຄອມພິວເຕີ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນຂະແໜງການສຶກສາລະດັບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ຫາ ມັດທະຍົມສຶກສາ ຕອນປາຍ ທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 15% ຂອງຈຳນວນໂຮງຮຽນທັງໝົດ ໃນສົກຮຽນ 2022-2023 ໃນທົ່ວປະເທດ.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040

- ສ້າງນັກສຶກສາຮຽນຈົບສາຍວິຊາ STEAM ໃນລະດັບປະຕິລິນຍາຕີ, ໂທ ແລະ ເອກ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 20% ທຽບໃສ່ປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ;
- ຊຸກຍູ້ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານຫ້ອງທົດລອງວິທະຍາສາດພື້ນຖານ, ຫ້ອງຄອມພິວເຕີ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນຂະແໜງການສຶກສາລະດັບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ຫາ ມັດທະຍົມສຶກສາ ຕອນປາຍ ທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 20% ຂອງຈຳນວນໂຮງຮຽນທັງໝົດ ໃນສົກຮຽນ 2022-2023 ໃນທົ່ວປະເທດ.

2.2.2. ແຜນງານ 5 : ເສີມສ້າງຄວາມພ້ອມດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ ໃນການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ

ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມຕົ້ນນັ້ນ ມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍ ຊຶ່ງມັນກໍ່ໃຫ້ເກີດຈິນຕະນາການ ແລະ ຄວາມຢາກຮູ້ຢາກຮຽນ, ເຊັ່ນດຽວກັບການເສີມສ້າງກຽມຄວາມພ້ອມດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ ໃນການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມ ແລະ ມັດທະຍົມກໍ່ແມ່ນການຈຸດປະກາຍຄວາມຢາກຮູ້ຢາກຮຽນຂອງນັກຮຽນ ໃນດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ເພື່ອເປົ້າໝາຍການສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ນັກຮຽນທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ ແລະ ມີພອນສະຫວັນ ໃຫ້ສືບຕໍ່ການສຶກສາໃນສາຍ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ, ສ້າງໃຫ້ກາຍເປັນນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ຊ່ຽວຊານ ສະເພາະດ້ານ ເພື່ອພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຢ່າງມີຄຸນນະພາບ ແລະ ຕອບສະ ໜອງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາປະເທດໃນອະນາຄົດ.

❖ ວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍ

ໃນແຜນງານນີ້ ເລັ່ງໃສ່ບັນດາວຽກຕົ້ນຕໍ ຄື:

1. ເລັ່ງສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ໃຫ້ຄູອາຈານຂອງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ໃນລະດັບການສຶກສາ ແຕ່ຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ຫາ ມັດທະຍົມສຶກສາປາຍ ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະເຕັກນິກ ໃນການສອນສາຍວິຊາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ (STEAM), ລວມທັງ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ AI ໂດຍຜ່ານການຈັດຝຶກອົບຮົມສະເພາະ ສຳລັບຄູ-ອາຈານ;

2. ເລັ່ງສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ຫຼັກສູດການຮຽນການສອນ ໃນລະດັບການສຶກສາ ແຕ່ຊັ້ນປະຖົມ, ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ ໃນສາຍວິຊາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ, ຄະນິດສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ການນຳໃຊ້ AI, ການເປັນຜູ້ປະກອບກິດຈະການ (entrepreneurship). ຂະແໜງການສຶກສາສົມທົບກັບ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການສ້າງ-ປັບປຸງຫຼັກສູດ ແລະ ພັດທະນາຮູບແບບການຮຽນການສອນ ທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ແທດເໝາະກັບແຕ່ລະລະດັບການສຶກສາ;
3. ສະໜັບສະໜູນ ສ້າງ, ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງຫ້ອງທົດລອງວິທະຍາສາດພື້ນຖານ, ຫ້ອງຄອມພິວເຕີ ແລະ ສື່ການຮຽນການສອນ ສຳລັບໂຮງຮຽນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ ພາກລັດ;
4. ສົ່ງເສີມໃຫ້ນັກຮຽນ ມີກິດຈະກຳເພີ່ມຂຶ້ນພາຍໃນໂຮງຮຽນ ຜ່ານການທົດລອງວິທະຍາສາດພື້ນຖານ ໃນຫ້ອງທົດລອງ, ການນຳໃຊ້ຫ້ອງຄອມພິວເຕີ, ວາລະການສິນທະນາ ແລະ ການໂຕ້ເວທີ ດ້ານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
5. ສົ່ງເສີມໃຫ້ນັກຮຽນ ມີກິດຈະກຳຮຽນຮູ້ນອກໂຮງຮຽນໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ເປັນຕົ້ນ ການໄປທັດສະນະສຶກສາທີ່ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດແລະມະຫາວິທະຍາໄລ, ເຂົ້າຊົມຫໍພິພິດະພັນວິທະຍາສາດ, ການເຂົ້າຮ່ວມງານເທສະການວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດວິທະຍາສາດ, ກິດຈະກຳສະເຫຼີມສະຫຼອງວັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ, ງານສັບປະດາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ນະວັດຕະກຳ, AI, ງານວາງສະແດງ, ງານການແຂ່ງຂັນ, ງານກິດຈະກຳ STEAM, ກິດຈະກຳການຕັ້ງຄ້າຍວິທະຍາສາດ ແລະ ອື່ນໆທີ່ຕິດພັນກັບວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.

❖ **ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນ**

ບັນດາໂຄງການຕົ້ນຕໍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃນ ແຜນງານນີ້ ມີຄື:

1. ໂຄງການຈັດຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຄູ-ອາຈານ ດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ທັກສະໃນການສອນ ສາຍວິຊາ STEAM, ລວມທັງ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ AI;
2. ໂຄງການພັດທະນາຫຼັກສູດ ແລະ ພັດທະນາຮູບແບບການຮຽນການສອນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ ສຳລັບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ;
3. ໂຄງການສ້າງສູນພັດທະນາທັກສະດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສຳລັບ ຄູ-ອາຈານ;
4. ໂຄງການສ້າງແລະປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງຫ້ອງທົດລອງວິທະຍາສາດພື້ນຖານ, ຫ້ອງຄອມພິວເຕີ ແລະ ສື່ການຮຽນການສອນ ສຳລັບໂຮງຮຽນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ ພາກລັດ;
5. ໂຄງການສົ່ງເສີມກິດຈະກຳ STEAM ສຳລັບ ຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ.

3) ເປົ້າໝາຍທີ 6 : ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໃນລະດັບມະຫາວິທະຍາໄລ

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030

- ສ້າງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກສຶກສາປະລິນຍາໂທ ແລະ ເອກ ໃຫ້ຈົບໃນສາຂາວິຊາທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການສູງ ເປັນຕົ້ນ ເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ, ລັງສີ-ນິວເຄຍ, ລະບົບແຮ່ທາດໃນດິນ, ວິສະວະກຳບໍ່ແຮ່, ທໍລະນີສາດ, ວິສະວະກຳກົນຈັກ, ລະບົບວິສະວະກຳເຂື່ອນໄຟຟ້າ, ລະບົບວິສະວະກຳລົດໄຟຟ້າ, ລະບົບການແພດໂລກລະບາດ ແລະ ພະຍາດໃໝ່, ລະບົບ AI, ລະບົບຊຸບເປີຄອມພິວເຕີ, ລະບົບວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ, ລະບົບອັດຕະໂນມັດ, ລະບົບຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ, ນາໂນເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ວັດສະດຸໃໝ່ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 10% ທຽບໃສ່ຈຳນວນທັງໝົດໃນປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ;
- ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງຫຼັກສູດ ໃຫ້ໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ 20 ຫຼັກສູດ ໃນລະດັບມະຫາວິທະຍາໄລ ທີ່ຕິດພັນກັບວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຮອດປີ 2030, ໂດຍຂະແໜງການສຶກສາຮ່ວມມືກັບຂະແໜງກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ພາກເອກະຊົນ.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035

- ສ້າງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກສຶກສາປະລິນຍາໂທ ແລະ ເອກ ໃຫ້ຈົບໃນສາຂາວິຊາທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການສູງ ເປັນຕົ້ນ ເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ, ລັງສີ-ນິວເຄຍ, ລະບົບແຮ່ທາດໃນດິນ, ວິສະວະກຳບໍ່ແຮ່, ທໍລະນີສາດ, ວິສະວະກຳກົນຈັກ, ລະບົບວິສະວະກຳເຂື່ອນໄຟຟ້າ, ລະບົບວິສະວະກຳລົດໄຟຟ້າ, ລະບົບການແພດໂລກລະບາດແລະພະຍາດໃໝ່, ລະບົບ AI, ລະບົບຊຸບເປີຄອມພິວເຕີ, ລະບົບວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ, ລະບົບອັດຕະໂນມັດ, ລະບົບຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ, ນາໂນເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ວັດສະດຸໃໝ່ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 15% ທຽບໃສ່ຈຳນວນທັງໝົດໃນປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ;
- ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຫຼັກສູດ ໃຫ້ໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ 25 ຫຼັກສູດ ໃນລະດັບມະຫາວິທະຍາໄລ ທີ່ຕິດພັນກັບ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຮອດປີ 2035;
- ຊຸກຍູ້ເຮັດໃຫ້ການຈັດອັນດັບຂອງປະເທດລາວ ໃນລະດັບຂອງການຈັດອັນດັບນະວັດຕະກຳຂອງໂລກ (GII) ໃຫ້ຢູ່ໃນອັນດັບທີ່ດີກວ່າເກົ່າ ໃຫ້ໄດ້ຈັດອັນດັບຢູ່ໃນ 99 ອັນດັບຂອງໂລກ ໃນປີ 2035.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040

- ສ້າງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກສຶກສາປະລິນຍາໂທ ແລະ ເອກ ໃຫ້ຈົບໃນສາຂາວິຊາທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການສູງ ເປັນຕົ້ນ ເປັນຕົ້ນ ເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ, ລັງສີ-ນິວເຄຍ, ລະບົບແຮ່ທາດໃນດິນ, ວິສະວະກຳບໍ່ແຮ່, ທໍລະນີສາດ, ວິສະວະກຳກົນຈັກ, ລະບົບວິສະວະກຳເຂື່ອນໄຟຟ້າ, ລະບົບວິສະວະກຳລົດໄຟຟ້າ, ລະບົບການແພດໂລກລະບາດແລະພະຍາດໃໝ່, ລະບົບ AI, ລະບົບຊຸບເປີຄອມພິວເຕີ, ລະບົບວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ, ລະບົບອັດຕະໂນມັດ, ລະບົບຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ, ນາໂນ

ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ວັດສະດຸໃໝ່ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 20% ທຽບໃສ່ຈຳນວນທັງໝົດໃນປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ;

- ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຫຼັກສູດ ໃຫ້ໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ 30 ຫຼັກສູດ ໃນລະດັບມະຫາວິທະຍາໄລ ທີ່ຕິດພັນກັບວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຮອດປີ 2040;
- ຊຸກຍູ້ເຮັດໃຫ້ການຈັດອັນດັບຂອງປະເທດລາວ ໃນລະດັບສາກົນ (GII) ໃຫ້ຢູ່ໃນອັນດັບທີ່ດີກວ່າເກົ່າ ໃຫ້ໄດ້ຈັດອັນດັບຢູ່ໃນ 90 ອັນດັບຂອງໂລກ ໃນປີ 2040.

2.2.3. ແຜນງານ 6: ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນມະຫາວິທະຍາໄລ

ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນລະດັບມະຫາວິທະຍາໄລ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ໃນການຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາປະເທດ ທີ່ນຳໃຊ້ຄວາມຮູ້ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຊຸກຍູ້ການພັດທະນາການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິການຮັບໃຊ້ສັງຄົມ ແລະ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ ໃນຍຸກແຫ່ງດິຈິຕອນ.

❖ ວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍ

ໃນແຜນງານນີ້ ເລັ່ງໃສ່ບັນດາວຽກຕົ້ນຕໍ ຄື:

1. ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມຢ່າງເລັ່ງຄ່ວນ ໃນການສ້າງຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ ໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ ໂດຍໃນການຄັດເລືອກເອົານັກສຶກສາ ທີ່ໂດດເດັ່ນ ແລະ ມີພອນສະຫວັນ ເພື່ອສົ່ງໄປຮຽນຕໍ່ປະລິນຍາໂທ ແລະ ປະລິນຍາເອກ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ໃນສາຂາວິຊາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ, ເຕັກໂນໂລຊີເຄມີ, ລັງສີ-ນິວເຄຍ, ແຮ່ທາດໃນດິນ, ວິສະວະກຳບໍ່ແຮ່, ທໍລະນີສາດ, ວິສະວະກຳກົນຈັກ, ວິສະວະກຳເຂື່ອນໄຟຟ້າ, ວິສະວະກຳລົດໄຟຟ້າ, ວິທະຍາສາດການແພດ ແລະ ໂລກລະບາດ, ລະບົບ AI, ລະບົບຮຸ່ນຍົນ, ລະບົບຊຸເບີຄອມພິວເຕີ, ລະບົບວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ, ລະບົບອັດຕະໂນມັດ, ລະບົບຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ນາໂນເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ວັດສະດຸໃໝ່ ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາໃນແຕ່ລະໄລຍະ;
2. ເລັ່ງສ້າງຜູ້ກຳນົດນະໂຍບາຍ (Foresight specialist) ໃນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໂດຍຄັດເລືອກເອົານັກສຶກສາ ສົ່ງໄປຮຽນຕໍ່ຕ່າງປະເທດ ໃນສາຂາວິຊາ ການສ້າງນະໂຍບາຍທີ່ຕິດພັນກັບ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອສ້າງກຳລັງຄົນທີ່ເປັນຊ່ຽວຊານໃນລະດັບຊາດ ທີ່ຈະສະໜັບສະໜູນການສ້າງນະໂຍບາຍ ແລະ ແຜນການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຕໍ່ໜ້າ;
3. ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມສ້າງນັກສຶກສາເຂົ້າຮຽນໃນສາຍ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ລະບົບ AI, ລະບົບຮຸ່ນຍົນ, ລະບົບວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ, ລະບົບອັດຕະໂນມັດ, ລະບົບຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ;

4. ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມການຮ່ວມມືພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ໃນການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງພາກເອກະຊົນ;
5. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ຫຼັກສູດການຮຽນການສອນໃນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສໍາລັບການສຶກສາລະດັບປະລິນຍາຕີ, ໂທ, ແລະ ເອກ ເປັນຕົ້ນ ຫຼັກສູດໃນດ້ານ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ລະບົບ AI, ລະບົບຊຸບເປີຄອມພິວເຕີ, ລະບົບວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ, ລະບົບອັດຕະໂນ ມັດ, ລະບົບຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ, ນາໂນເຕັກໂນໂລຊີ, ວັດສະດຸໃໝ່, ການເປັນຜູ້ປະກອບກິດຈະການ. ຂະແໜງການສຶກສາສົມທົບກັບ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃນການສ້າງ-ປັບປຸງຫຼັກສູດ ແລະ ພັດທະນາຮູບແບບການຮຽນການສອນ ທີ່ທັນສະໄໝ;
6. ສະໜັບສະໜູນ ໃຫ້ຄູອາຈານໃນມະຫາວິທະຍາໄລ ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ ແລະ ພັດທະນາທັກສະເຕັກນິກ ແລະ ວິທີການສອນ ໃນສາຂາວິຊາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ ໃນໄລຍະໃໝ່, ລວມທັງ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, AI ແລະ ການເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດ ໂດຍຜ່ານການຈັດຝຶກອົບຮົມສະເພາະ ສໍາລັບຄູ-ອາຈານ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ;
7. ສິ່ງເສີມໃຫ້ນັກສຶກສາ, ຄູ-ອາຈານ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ ຮ່ວມເຮັດວຽກຕົວຈິງ ກັບພາກອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ພາກເອກະຊົນ (Talent Mobility) ເພື່ອໃຫ້ມີການໄຫຼວຽນຄວາມຮູ້ (Knowledge flow) ແລະ ປະສົບການເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ;
8. ສິ່ງເສີມພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຜ່ານການຮ່ວມມືກັບມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນການສຶກສາ, ພາກເອກະຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ພ້ອມທັງ ຜ່ານການສ້າງແຮງຈູງໃຈໂດຍການໃຫ້ທຶນການສຶກສາຈາກ ກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ແລະ ກອງທຶນອື່ນ ເພື່ອການຍົກລະດັບການສຶກສາ, ການເຂົ້າຮ່ວມຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການແລກປ່ຽນນັກສຶກສາ, ຄູ-ອາຈານ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ໃນຮູບແບບຮ່ວມເຮັດວຽກຕົວຈິງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.

❖ **ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນ**

ບັນດາໂຄງການຕົ້ນຕໍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃນ ແຜນງານນີ້ ມີຄື:

1. ໂຄງການສ້າງນັກຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກວິທະຍາສາດໜຸ່ມ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດເພດຍິງ;
2. ໂຄງການພັດທະນາຫຼັກສູດ ແລະ ຮູບແບບການຮຽນການສອນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສໍາລັບການສຶກສາລະດັບປະລິນຍາຕີ, ໂທ ແລະ ເອກ;
3. ໂຄງການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຄູ-ອາຈານ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ ໃນການເພີ່ມທັກສະ, ເຕັກນິກ ແລະ ວິທີການສອນໃໝ່ ໃນສາຂາວິຊາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ, ຄະນິດສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ AI;

4. ໂຄງການສົ່ງເສີມສ້າງພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໂດຍການຮ່ວມມືລະຫວ່າງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກເອກະຊົນ;
5. ໂຄງການສ້າງສູນພັດທະນາທັກສະດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງອາຈານ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ;

2.3. ຍຸດທະສາດ 3: ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ

ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ລະບົບ, ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນໃນການອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ ນຳໄປສູ່ການສ້າງຜົນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ດີເລີດ ແລະ ສາມາດຕໍ່ຍອດໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດດ້ານການພັດທະນາເສດຖະກິດ, ການພັດທະນາສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແບບຍືນຍົງ. ຈຸດປະສົງຂອງຍຸດທະສາດນີ້ ມີ:

1. ບັບປຸງ ແລະ ນຳໃຊ້ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານຫ້ອງທົດລອງ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຂອງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ ຂອງພາກລັດ ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ແລະ ສ້າງເປັນເຄື່ອນຍ້າຍເຊື່ອມໂຍງ ຫ້ອງທົດລອງພາຍໃນປະເທດ ເພື່ອການນຳໃຊ້ຫ້ອງທົດລອງຮ່ວມກັນ ແລະ ຮ່ວມມືກັນໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ, ນະວັດຕະກຳ ແລະ ການບໍລິການ;
2. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ (Incubation Center) ໃນມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ໃຫ້ເປັນສະຖານທີ່, ມີສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ໃຫ້ບໍລິການວິຊາການ, ບ່ອນອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການເພີ່ມພູນທັກສະ, ສ້າງຜູ້ປະກອບທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ , ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານນະວັດຕະກຳ ແລະ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ;
3. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ໃຫ້ເປັນລະບົບ ແລະ ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ເພື່ອຮອງຮັບການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາ, ການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ-ນິວເຄຣຍ;
4. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານຄຸນນະພາບແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ເພື່ອຮອງຮັບທາງດ້ານວິທະຍາສາດໃນການ ກວດສອບ ແລະ ຍັງຢືນຄຸນນະພາບຂອງຜະລິດຕະພັນ, ສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການ;
5. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ (National Science Musuam) ເພື່ອຮອງຮັບການຮຽນຮູ້ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ;
6. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານສະຖານທີ່, ຫ້ອງທົດລອງ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຂອງຂະແໜງວິທະຍາສາດ, ບັນດາສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະ

- ຖານສາກົນ ເພື່ອການບໍລິການໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ, ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດພື້ນຖານ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າ ນຳໃຊ້;
7. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນແຫ່ງຊາດດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອຮອງຮັບໃນການເປັນແຫຼ່ງຂໍ້ມູນດ້ານວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ທີ່ຈະນຳໃຊ້ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາໃນອະນາຄົດ;
 8. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບຊ່ອງທາງເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດ (Lao Open Science Platform) ໃຫ້ເປັນລະບົບ ເພື່ອຄວາມຮູ້ວິທະຍາສາດ ທີ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ ແລະ ນຳມາໃຊ້ໃໝ່ໄດ້; ເພີ່ມການ ຮ່ວມມືທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ;
 9. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາເຂດວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ (Science Technology and Innovation Park)..

1) ເປົ້າໝາຍທີ 7 : ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ຂອງພາກລັດ

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030

- ປັບປຸງ ແລະ ນຳໃຊ້ພື້ນຖານໂຄງລ່າງຫ້ອງທົດລອງທີ່ມີ, ລົງທຶນເພີ່ມດ້ານຫ້ອງທົດລອງ, ຫ້ອງທົດລອງ-ທົດສອບ ການນຳໃຊ້ AI, ຫຸ້ນຍົນ, ເຊັນເຊີ ແລະ ອຸປະກອນອື່ນທີ່ຈຳເປັນ ໃຫ້ ມະຫາວິທະຍາໄລ 5 ແຫ່ງຂອງພາກລັດ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ເພື່ອເນັ້ນການຄົ້ນຄວ້າ ຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ນຳໃຊ້ໃນການ ຮຽນການສອນ ທີ່ນັກສຶກສາເຂົ້າໄປນຳໃຊ້ ຫຼາຍກວ່າ 1000 ຄົນ ຮອດປີ 2030;
- ຊຸກຍູ້ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນແຫ່ງຊາດດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແລະ ລະບົບຊ່ອງທາງເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດ ໃຫ້ເປັນລະບົບ ແລະ ສາມາດ ເຊື່ອມໂຍງກັບທຸກມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ໃນທົ່ວ ປະເທດ;
- ຊຸກຍູ້ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງຫ້ອງທົດລອງດ້ານຄຸນນະພາບແຫ່ງຊາດ ທີ່ໄດ້ ມາດຕະຖານສາກົນ ໃຫ້ໄດ້ 1 ແຫ່ງ ຮອດປີ 2030.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035

- ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານສະຖານທີ່, ຫ້ອງທົດລອງ, ຫ້ອງທົດລອງ-ທົດສອບ ການນຳໃຊ້ AI ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຂອງບັນດາມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ ແລະ ເປັນທີ່ຍອມຮັບໃນລະດັບ ສາກົນ ໃຫ້ໄດ້ 40% ຂອງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລທັງໝົດ ທົ່ວປະເທດ;

- ສົ່ງເສີມໃຫ້ບໍລິການດ້ານການຍິ່ງຍືນທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ໃນການກວດສອບຄຸນນະພາບຂອງ ຜະລິດຕະພັນ, ສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ໃຫ້ໄດ້ 100% ຢູ່ພາຍໃນ ປະເທດ ຮອດປີ 2035.

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040**

- ພັດທະນາ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານສະຖານທີ່, ຫ້ອງທົດລອງ, ຫ້ອງທົດລອງ-ທົດສອບ ການນຳໃຊ້ AI ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຂອງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ ແລະ ເປັນທີ່ຍອມຮັບໃນລະດັບສາກົນ ໃຫ້ໄດ້ 50% ໃນ ທົ່ວປະເທດ, ພ້ອມທັງ ມີການເຊື່ອມໂຍງກັບການກວດສອບຄຸນນະພາບ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງ ລະບົບຊ່ອງທາງເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດ ທີ່ເຂັ້ມແຂງ.

2.3.1. ແຜນງານ 7 : ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ ຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຂອງພາກລັດ

ສປປ ລາວ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍ ຕໍ່ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ຮອງຮັບຄວາມຕ້ອງການຂອງສັງຄົມ ແລະ ການພັດທະນາປະເທດໃນອະນາຄົດ. ການສະໜັບສະໜູນໃນການສ້າງ ແລະ ການປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຄວາມເປັນເລີດດ້ານ ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ, ການບໍລິການ ແລະ ມີຜົນການຄົ້ນຄວ້າກຸ້ມຕົນເອງ. ລວມທັງ ເສີມສ້າງໂອກາດໃນການຮ່ວມມືທັງພາຍໃນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

❖ **ວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍ**

ໃນແຜນງານນີ້ ເລັ່ງໃສ່ບັນດາວຽກຕົ້ນຕໍ ຄື:

1. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານສະຖານທີ່, ຫ້ອງທົດລອງ, ຫ້ອງທົດລອງ-ທົດສອບ ການນຳໃຊ້ AI, ຫຸ້ນຍົນ, ເຊັນເຊີ, ອຸປະກອນ, ເຄື່ອງມືທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຢູ່ຂະແໜງວິທະຍາສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນການສຶກສາ, ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດພື້ນຖານ, ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດນຳໃຊ້ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າ-ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂັ້ນນຳໜ້າ;
2. ສົ່ງເສີມສ້າງເຄື່ອຂ່າຍຫ້ອງທົດລອງ ຂອງບັນດາມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ໃນການຮ່ວມມືດ້ານການນຳໃຊ້ຫ້ອງທົດລອງຮ່ວມກັນ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າທີ່ຈຳເປັນຮ່ວມກັນ ແລະ ຮ່ວມກັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
3. ສົ່ງເສີມສ້າງ ແລະ ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ, ຫ້ອງທົດລອງດ້ານຄຸນນະພາບແຫ່ງຊາດ ໃນການກວດສອບ ແລະ ຍິ່ງຍືນຄຸນນະພາບທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ຂອງຜະລິດຕະພັນ, ສິນຄ້າ, ບໍລິການ

ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ເພື່ອສ້າງຄວາມໝັ້ນໃຈໃນຄຸນນະພາບຂອງສິນຄ້າ, ການບໍລິການ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການສົ່ງສິນຄ້າໄປກວດສອບຢູ່ຕ່າງປະເທດ;

4. ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ ກັບພາກເອກະຊົນ ໃນການລົງທຶນດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານການຄ້າ, ດ້ານສະຖານທີ່, ຫ້ອງທົດລອງ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ບັນດາສະຖາບັນຄ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ເພື່ອຂະຫຍາຍການບໍລິການດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
5. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນແຫ່ງຊາດດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ກວມເອົາຖານຂໍ້ມູນການຄ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ຖານຂໍ້ມູນນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ຖານຂໍ້ມູນດ້ານນິຕິກຳ ແລະ ລະບົບກົນໄກງົບປະມານ, ຖານຂໍ້ມູນດ້ານຄວາມປອດເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ, ຖານຂໍ້ມູນສ້າງແຜນທີ່ແບບຈຳລອງ ແລະ ສະຖິຕິ-ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຖານຂໍ້ມູນການເຜີຍແຜ່, ການຕີພິມ ແລະ ສິດທິບັດ, ຖານຂໍ້ມູນການຮ່ວມມືແບບສອງຝ່າຍ ແລະ ຫຼາຍຝ່າຍ ໃນວຽກ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ. ຂະແໜງວິທະຍາສາດ ສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາຖານຂໍ້ມູນແຫ່ງຊາດ ແລະ ສ້າງ platform;
6. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດໃຫ້ຂະແໜງການພາກລັດ, ເອກະຊົນ, ແລະ ສັງຄົມໄດ້ເຂົ້າເຖິງ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມ;
7. ສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງການສ້າງເຂດວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
8. ສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງການສ້າງທະນາຄານຊັບພະຍາກອນຊີວະພາບແຫ່ງຊາດ ແລະ ທະນາຄານແນວພັນພືດແຫ່ງຊາດ.

❖ ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນ

ບັນດາໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ຕົ້ນຕໍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃນ ແຜນງານນີ້ ມີຄື:

1. ໂຄງການສ້າງ, ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຂອງຂະແໜງວິທະຍາສາດ, ບັນດາສະຖາບັນຄ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ;
2. ໂຄງການປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງຫ້ອງທົດລອງດ້ານຄຸນນະພາບແຫ່ງຊາດ ເພື່ອການກວດສອບ ແລະ ຍັງຢືນຄຸນນະພາບທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ຂອງຜະລິດຕະພັນ, ສິນຄ້າ, ບໍລິການ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
3. ໂຄງການສ້າງ, ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ, ຖານຂໍ້ມູນການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ ຈາກການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ, ຖານຂໍ້ມູນສ້າງແຜນທີ່ແບບຈຳລອງ ແລະ ສະຖິຕິ-ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແລະ ການສ້າງປັດໃຈໃນການເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດ;
4. ໂຄງການສ້າງເຂດວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;

5. ໂຄງການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງການສ້າງທະນາຄານຊັບພະຍາກອນຊີວະພາບແຫ່ງຊາດ ແລະ ທະນາຄານແນວພັນພືດແຫ່ງຊາດ.

2) ເປົ້າໝາຍທີ 8 : ພັດທະນາສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030

- ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ໄດ້ 1 ແຫ່ງ ທີ່ສາມາດໃຫ້ບໍລິການແກ່ສັງຄົມດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035

- ພັດທະນາສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນມະຫາວິທະຍາໄລ ໃຫ້ໄດ້ 4 ແຫ່ງ ທີ່ສາມາດໃຫ້ບໍລິການສັງຄົມດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຮອດປີ 2035.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040

- ພັດທະນາສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ເຂັ້ມແຂງ, ເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ບໍລິການ ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ 100%.

2.3.2. ແຜນງານ 8 : ສ້າງສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ການສ້າງສູນບົ່ມເພາະ ຫຼື ໜ່ວຍງານບໍລິການການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອເປັນບ່ອນອຳນວຍຄວາມສະດວກແບບຄົບວົງຈອນໃຫ້ແກ່ພາກເອກະຊົນ ໃນການເຂົ້າເຖິງຫ້ອງທົດລອງ, ຫ້ອງທົດລອງການປະດິດ, ທົດສອບ ແລະ ອຸປະກອນຕົ້ນແບບ, ພ້ອມທັງ ສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງຜູ້ປະກອບທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ, ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານນະວັດຕະກຳ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ໃຫ້ການບໍລິການວິຊາການ, ສະຖານທີ່, ການປະສານງານ, ການໃຫ້ຄຳປຶກສາ, ການສ້າງເຄືອຂ່າຍການຮ່ວມມື ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.

❖ ວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍ

ໃນແຜນງານນີ້ ເລັ່ງໃສ່ບັນດາວຽກຕົ້ນຕໍ ຄື:

1. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ສ້າງສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນມະຫາວິທະຍາໄລຂອງພາກລັດ ທີ່ຢູ່ແຕ່ລະພາກຂອງປະເທດ ເປັນຕົ້ນ ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງອາຄານ/ສະຖານທີ່, ຫ້ອງທົດລອງ, ຫ້ອງທົດລອງການປະດິດ, ທົດສອບ ແລະ ອຸປະກອນຕົ້ນແບບ, ປະກອບອຸປະກອນ, ເຄື່ອງມື ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນຫ້ອງທົດລອງ;

2. ສົ່ງເສີມໃຫ້ມະຫາວິທະຍາໄລ ຮ່ວມມືກັບພາກເອກະຊົນ ໃນການລົງທຶນດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂອງສູນ ບົ່ມເພາະ ເພື່ອການບໍລິການດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
3. ຊຸກຍູ້ຍົກລະດັບຂອງຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ແລະ ທຸລະກິດທ້ອງຖິ່ນ ໃນການນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນການຊຸກຍູ້ການ ຜະລິດ ແລະ ສ້າງຜະລິດຕະພັນ ທີ່ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ;
4. ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ນັກສຶກສາ, ຄູ-ອາຈານ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ ລິເລີ່ມເປັນຜູ້ປະກອບ ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ໃນການນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໄປສູ່ການຄ້າ, ນະວັດຕະກຳ ແລະ ການບໍລິການ. ໂດຍເລີ່ມຕົ້ນທີ່ສູນບົ່ມເພາະດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ;
5. ສົ່ງເສີມໃຫ້ສູນບົ່ມເພາະ ຈັດກິດຈະກຳໃນການເພີ່ມພູນທັກສະ ຂອງຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ແລະ ພັດທະນາຂີດຄວາມອາດສາມາດດ້ານທຸລະກິດດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
6. ສົ່ງເສີມສ້າງ ແລະ ພັດທະນາສີ່ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່, ລະບົບການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ແລະ ການບໍລິການສູນບົ່ມ ເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

❖ **ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນ**

ບັນດາໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ຕົ້ນຕໍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃນ ແຜນງານສ້າງສູນບົ່ມເພາະດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລ ມີຄື:

1. ໂຄງການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງອາຄານ/ສະຖານທີ່, ຫ້ອງທົດລອງ, ຫ້ອງທົດລອງການປະດິດ, ທົດສອບ ແລະ ອຸປະກອນຕົ້ນແບບ ສຳລັບ ສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ;
2. ໂຄງການເຜີຍແຜ່ ສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
3. ໂຄງການພັດທະນາລະບົບການບໍລິການຂອງສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະ ວັດຕະກຳ.

3) **ເປົ້າໝາຍທີ 9 : ພັດທະນາ ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພດ້ານລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ**

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030**

- ສູ້ຊົນສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ ທີ່ ມີພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ລະບົບການບໍລິຫານ-ຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພດ້ານລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ໃຫ້ ສຳເລັດ ໃນປີ 2027.

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035**

- ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ຂອງຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າ, ການປະເມີນ, ຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ ໃຫ້ໄດ້ 100% ໃນຂອບເຂດທີ່ປະເທດ ຮອດປີ 2035.

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040**

- ພັດທະນາ ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ການບໍລິການຄວາມປອດໄພດ້ານລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ໃຫ້ເປັນລະບົບເຂັ້ມແຂງ ແລະ ທັນສະໄໝ ຮອດປີ 2040.

2.3.3. ແຜນງານ 9 : ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພດ້ານລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ

ການຄຸ້ມຄອງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນຳໃຊ້ລັງສີ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີນິວເຄຣຍ ໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນມີບົດບາດສຳຄັນຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດສັງຄົມ ເປັນຕົ້ນໃນຂົງເຂດສາທາລະນະສຸກ ໃນການປົ່ງມະຕິ ແລະ ປຸ້ນປົວພະຍາດມະເຮັງ, ອຸດສາຫະກຳໃນຂະບວນການຜະລິດ, ຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ, ຊີມັງ, ໂຮງງານເຈ້ຍຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ໃຫຍ່ ແລະ ເຂື່ອນໄຟຟ້າ, ກະສິກຳ ແລະ ອື່ນໆ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ. ການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພດ້ານລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ທີ່ເປັນລະບົບ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍ ເພື່ອການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນຳໃຊ້ລັງສີ-ນິວເຄຣຍ ຢ່າງເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ, ນຳໃຊ້ໃນທາງສັນຕິ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນບັນດາຄວາມສ່ຽງທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ, ສັດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

❖ **ວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍ**

ໃນແຜນງານນີ້ ເລັ່ງໃສ່ບັນດາວຽກຕົ້ນຕໍ ຄື:

1. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານສະຖານທີ່, ອາຄານ ແລະ ຫ້ອງປະຕິບັດການ ຄວາມປອດໄພລັງສີ-ນິວເຄຣຍ ໃຫ້ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຕົ້ນ ສາງເກັບມ້ຽນອຸປະກອນວັດແທກລັງສີ, ສາງເກັບມ້ຽນແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ, ຫ້ອງປະຕິບັດການດ້ານການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ, ເຝົ້າລະວັງ ປະລິມານລັງສີໃນສິ່ງແວດລ້ອມ, ຫ້ອງປະຕິການໃນການຄວບຄຸມລັງສີ-ນິວເຄຣຍໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້;
2. ຊຸກຍູ້ສ້າງຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ ທີ່ມີໂຄງສ້າງການຈັດຕັ້ງ, ການບໍລິຫານ-ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການບໍລິການວຽກຄວາມປອດໄພລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ເປັນລະບົບ ແລະ ມີບຸກຄະລາກອນວິຊາການສະເພາະດ້ານ;
3. ສົ່ງເສີມສ້າງ ແລະ ພັດທະນາກົນໄກການຄຸ້ມຄອງໃຫ້ເປັນລະບົບ ໃນການກວດສອບ ແລະ ຄຸ້ມຄອງເປັນຕົ້ນ ການກວດສອບທຽບປະລິມານລັງສີສ່ວນບຸກຄົນ, ການຄຸ້ມຄອງການອະນຸຍາດນຳໃຊ້, ຄຸ້ມຄອງ, ນຳເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ, ສົ່ງຜ່ານ ແລະ ມີໄວ້ຄອບຄອງ ແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ;

4. ສົ່ງເສີມໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບວຽກງານຄວາມປອດໄພລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ລາຍງານ ແລະ ແຈ້ງເຕືອນ ກ່ຽວກັບການວັດແທກຄ່າປະລິມານລັງສີໃນສິ່ງແວດລ້ອມ ຈາກສະຖານີ ໃນທົ່ວປະເທດ;
5. ສົ່ງເສີມການເຜີຍແຜ່ວຽກງານຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ-ນິວເຄຣຍ ໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ສັງຄົມ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ເປັນຕົ້ນ ເຜີຍແຜ່ບັນດາ ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ, ຄຸ້ມຄອງການ, ຜົນການຄົ້ນຄວ້າທາງດ້ານລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແລະ ການແຈ້ງຂໍ້ມູນປະລິມານລັງສີໃນສິ່ງແວດລ້ອມໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
6. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ສະຖິຕິການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ເຄື່ອງກຳເນີດລັງສີ ແລະ ແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ ແຫ່ງຊາດ, ພ້ອມທັງ ສ້າງເຄືອຂ່າຍການເຊື່ອມໂຍງຂໍ້ມູນກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ;
7. ສົ່ງເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານວິຊາການ ໃຫ້ບຸກຄະລາກອນຂອງຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມ. ຂະແໜງການສຶກສາສົມທົບກັບ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຝຶກອົບຮົມ, ການສ້າງ-ປັບປຸງຫຼັກສູດ ແລະ ຮູບແບບການຮຽນການສອນທີ່ທັນສະໄໝ.
8. ສົ່ງເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການກວດສອບ ແລະ ຍິ່ງຢືນຄວາມປອດໄພຈາກການນຳໃຊ້ ແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ ແລະ ວັດສະດຸນິວເຄຣຍ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.
9. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບກົນໄກ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ສະຖານທີ່ເກັບມ້ຽນ ສິ່ງເສດເຫຼືອຂອງແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ ແລະ ວັດສະດຸນິວເຄຣຍ ຢ່າງເປັນລະບົບ ແບບທັນສະໄໝ, ປອດໄພ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຊ່ຽງຕໍ່ຄົນ, ສັດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.
10. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບກົນໄກການປະສານງານ ຂອງຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການກຽມຄວາມພ້ອມ ແລະ ຕອບໂຕ້ເຫດສຸກເສີນທາງດ້ານລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.

❖ **ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນ**

ບັນດາໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ຕົ້ນຕໍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃນແຜນງານສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພດ້ານລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ມີຄື:

1. ໂຄງການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານສະຖານທີ່, ອາຄານ ແລະ ຫ້ອງປະຕິບັດການຄວາມປອດໄພຈາກລັງສີ ແລະ ສະຖານທີ່ຈັດເກັບສິ່ງເສດເຫຼືອແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ ແລະ ວັດສະດຸນິວເຄຣຍ ແບບທັນສະໄໝ;
2. ໂຄງການສ້າງຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ ແລະ ສ້າງແຜນງານດ້ານລັງສີ-ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ;
3. ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການພັດທະນາຫຼັກສູດຝຶກອົບຮົມດ້ານເຕັກໂນໂລຊີລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ;

4. ໂຄງການສ້າງລະບົບການຄຸ້ມຄອງ, ສ້າງຖານຂໍ້ມູນແລະສະຖິຕິການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ເຄື່ອງກຳເນີດລັງສີ ແລະ ແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ ແຫ່ງຊາດ, ແລະ ເຜີຍແຜ່ວຽກງານຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ-ນິວເຄຣຍ;
5. ໂຄງການສົ່ງເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນວຽກງານຄວາມປອດໄພລັງສີ-ນິວເຄຣຍ ເປັນຕົ້ນ ການກວດສອບ ແລະ ຍັງຢືນຄວາມປອດໄພຈາກການນຳໃຊ້ ແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ ແລະ ວັດສະດຸນິວເຄຣຍ, ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກລັງສີ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີນິວເຄຣຍ ຂົງເຂດການແພດ, ການກວດສອບການປົນເປື້ອນທາດກຳມັນຕະພາບລັງສີໃນຜະລິດຕະພັນ ໂດຍການນຳໃຊ້ເຕັກນິກລັງສີ, ແຜນປະຕິບັດງານໃນການກຽມຄວາມພ້ອມ ແລະ ຕອບໂຕ້ເຫດສຸກເສີນທາງລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍແຫ່ງຊາດ.

4) ເປົ້າໝາຍທີ 10 : ສ້າງທຳພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030

- ສ້າງທຳພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ (National Science Museum) ໃຫ້ໄດ້ 1 ແຫ່ງຮອດປີ 2030 ຢູ່ສູນກາງ ເພື່ອເປັນບ່ອນຮຽນຮູ້ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ແກ່ເດັກ, ນັກຮຽນ, ນັກສຶກສາ ແລະ ປະຊາຊົນລາວ.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035

- ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ທຳພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ໄດ້ 2 ແຫ່ງ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ຮອດປີ 2035.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040

- ພັດທະນາທຳພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ໄດ້ 3 ແຫ່ງ ຢູ່ພາກເໜືອ, ພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້. ພ້ອມທັງ ໃຫ້ບໍລິການຢ່າງເປັນລະບົບ ແລະ ທັນສະໄໝ.

2.3.4. ແຜນງານ 10 : ສ້າງທຳພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ

ການສ້າງທຳພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນ ຊຶ່ງເປັນສະຖານທີ່ວາງສະແດງ ແລະ ສາທິດວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ທັນສະໄໝ ເພື່ອການສຶກສາຮຽນຮູ້, ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຈິດຕະນາການ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນລາວ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ເດັກນ້ອຍ, ນັກຮຽນ, ນັກສຶກສາ ແລະ ທຸກຄົນໃນສັງຄົມ.

❖ ວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍ

ໃນແຜນງານນີ້ ເລັ່ງໃສ່ບັນດາວຽກຕົ້ນຕໍ ຄື:

1. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານສະຖານທີ່, ອາຄານ, ອອກແບບແລະຕົກແຕ່ງພາຍໃນສຳລັບ ຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດ ແຫ່ງຊາດ, ໂດຍສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ ກັບພາກເອກະຊົນ ຫຼື ນັກລົງທຶນ ໃນການລົງທຶນດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານ;
2. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຮູບແບບການວາງສະແດງ ແລະ ກິດຈະກຳ ໃນຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດ ແຫ່ງຊາດ ເປັນຕົ້ນ ກິດຈະກຳທົດລອງວິທະຍາສາດພື້ນຖານ, ກິດຈະກຳແບບໂຕ້ຕອບ, ກິດຈະກຳສ້າງຈິນຕະນາ ແລະ ກິດຈະກຳອື່ນໆ;
3. ຊຸກຍູ້ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາການບໍລິຫານ-ຄຸ້ມຄອງ, ການບໍລິການ ໃຫ້ເປັນລະບົບ ແລະ ມີບຸກຄະລາກອນທີ່ມີຄຸນນະພາບ;
4. ສົ່ງເສີມສ້າງ ແລະ ພັດທະນາສື່ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຫໍພິພິຕະພັນແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ເປັນຕົ້ນ ກິດຈະກຳສ້າງຈິດສຳນຶກ, ການດຳເນີນກິດຈະກຳ ແລະ ການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ກ້າວໜ້າຂອງໂລກ;
5. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາລະບົບການບໍລິການໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ແລະ ການລົງທະບຽນເຂົ້າ ຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ (Museum service platform) ດ້ວຍລະບົບທັນສະໄໝ;
6. ສົ່ງເສີມການສ້າງເຄືອຂ່າຍການເຊື່ອມໂຍງກັນຂອງບັນດາຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດ ຂອງປະເທດ ໃນອາຊຽນ ແລະ ສາກົນ ເພື່ອການແລກປ່ຽນ ແລະ ພັດທະນາດ້ານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການບໍລິການ.

❖ ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນ

ບັນດາໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ຕົ້ນຕໍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃນ ແຜນງານ ສ້າງຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ມີຄື:

1. ໂຄງການສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດ ແຫ່ງຊາດ ຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ;
2. ໂຄງການສ້າງຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງ, ການບໍລິການ ແລະ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດ ແຫ່ງຊາດ;
3. ໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ລະບົບການບໍລິການໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ແລະ ການລົງທະບຽນເຂົ້າ ຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ແບບທັນສະໄໝ.

2.4. ຍຸດທະສາດ 4: ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ຍຸດທະສາດນີ້ ແມ່ນເນັ້ນໃສ່ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງປະເທດ ໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ສົ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ມີຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແລະ ການບໍລິການ ໃຫ້ໄປສູ່ສັງຄົມ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດຢ່າງແທ້ຈິງ ໃນການຍົກສູງປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ ແລະ ການບໍລິການ. ພ້ອມນັ້ນ ກຳນົດຂົງເຂດບຸລິມະສິດ

ທີ່ເປັນທ່າແຮງບົ່ມຊ້ອນຂອງປະເທດ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອຮອງຮັບການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງພາຍໃນກ້າວຂຶ້ນເພິ່ງຕົນເອງ-ກຸ້ມຕົນເອງ, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນການແຂ່ງຂັນ ແລະ ການຂັບເຄື່ອນໄປສູ່ປະເທດພັດທະນາ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ. ຈຸດປະສົງຂອງຍຸດທະສາດນີ້ ມີ:

1. ສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນ 8 ຂົງເຂດບຸລິມະສິດຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ແຫ່ງຊາດ (National priority areas for research and development) ຄື: 1) ກະສິກຳ ແລະ ອາຫານ, 2) ສາທາລະນະສຸກ, 3) ເສດຖະກິດທ່ອງທ່ຽວ, 4) ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ, 5) ອຸດສາຫະກຳ, ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, 6) ຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 7) ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, 8) ການສຶກສາ ແລະ ວິທະຍາສາດສັງຄົມ;
2. ຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນການພັດທະນາຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ ໂດຍເພີ່ມປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນສູງໃນການຜະລິດກະສິກຳ, ການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການ ເພື່ອຄ້ຳປະກັນສະບຽງອາຫານ ແລະ ການສົ່ງອອກຜະລິດຕະພັນທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ໄດ້ມາດຕະຖານ ໃນພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ;
3. ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດພື້ນຖານ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດນຳໃຊ້ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຂອງພາກອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ
4. ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ກ່ຽວກັບເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ ແລະ ວິສະວະກຳ ໃນການເສີມສ້າງຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບຢີນ (Gene) ໃນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ການປັບປຸງພັນທຸກຳຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ເພື່ອພັດທະນາການຜະລິດກະສິກຳ, ອາຫານ, ການແພດ ແລະ ການຢາ;
5. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາກ່ຽວເຕັກໂນໂລຊີລັງສີ-ນິວເຄຍ ໃນການນຳໃຊ້ເຂົ້າຂະແໜງກະສິກຳ, ການຜະລິດກະສິກຳ, ສາທາລະນະສຸກ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍ ເປັນຕົ້ນ ການກວດສອບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ ແລະ ອາຫານ, ການປັບປຸງແນວພັນໃໝ່, ແນວພັນພືດ, ແນວພັນສັດ ແລະ ກວດສອບສຸຂະພາບຂອງຄົນ;
6. ຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນດ້ານພັດທະນາສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍຍົກລະດັບການຮັກສາສຸຂະພາບ, ການແກ້ໄຂວິກິດການອັນເລັ່ງດ່ວນຂອງປະເທດ, ບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ, ນ້ຳ, ອາກາດ ແລະ ຫຼຸດຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດທຳມະຊາດ
7. ສົ່ງເສີມຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດສັງຄົມ ເປັນຕົ້ນການຄົ້ນຄວ້າດ້ານພາສາສາດ, ວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ, ການພັດທະນາຊຸນຊົນ, ເຜົ່າພັນວິທະຍາ, ມະນຸດສາດ ແລະ ສິລະປະກຳສາດ ເພື່ອຮອງຮັບການພັດທະນາຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ແລະ ການປັບຕົວຂອງສັງຄົມຕໍ່ກັບການປ່ຽນແປງຂອງໂລກ;
8. ຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຄວາມຫຼາກຫຼາຍຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ແລະ ພູມປັນຍາພື້ນບ້ານຂອງປະເທດ ໃຫ້ນຳໃຊ້ສູ່ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ການນຳໃຊ້ແບບຍືນຍົງ;

9. ຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນດ້ານພັດທະນາ ພະລັງງານ, ທໍລະນີສາດ ແລະ ບໍ່ແຮ່;
10. ສ້າງເສີມສ້າງລະບົບຊ່ອງທາງ (platform) ແລະ ກົນໄກການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດຕໍ່ ສັງຄົມ ແລະ ສ້າງຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາຊັ້ນສູງ ແລະ ອະຊີວະສຶກສາ;
11. ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາກົນໄກການປົກປ້ອງຊັບສິນທາງປັນຍາຈາກຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາ ສາດ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ເພື່ອຮອງຮັບການປົກປ້ອງ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາຊັ້ນສູງ ແລະ ອະຊີວະ ສຶກສາ;
12. ເສີມສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມຢ່າງກວ້າງຂວາງ ຜ່ານຫຼາຍຮູບແບບຂອງການເຜີຍແຜ່ ແລະ ກິດຈະກຳ.

1) ເປົ້າໝາຍທີ 11 : ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ໃນຂົງເຂດບຸລິມະສິດ ແຫ່ງຊາດ

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030

- ສູ້ຊິນເຮັດໃຫ້ການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂົງເຂດບຸລິມະສິດຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ສ້າງຜົນການຄົ້ນຄວ້າຮັບໃຊ້ສັງຄົມ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 30% ໃນທົ່ວປະເທດ;
- ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ໃນການເພີ່ມມູນຄ່າຂອງຜະລິດຕະພັນລາວ, ຜະລິດຕະພັນທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ ເພີ່ມຂຶ້ນ 30% ໃນທົ່ວປະເທດ.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035

- ຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂົງເຂດບຸ ລິມະສິດຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ແລະ ຜົນການຄົ້ນຄວ້າຮັບ ໃຊ້ສັງຄົມ ໃຫ້ໄດ້ 40% ຮອດປີ 2035;
- ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ໃນການຜະລິດກະສິກຳທີ່ສະອາດ, ກະສິກຳປອດສາດພິດ, ແນວພັນພືດ , ການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ ແລະ ອາຫານລາວ ຂອງບັນດາທ້ອງຖິ່ນ, ສິນຄ້າໜຶ່ງ ເມືອງໜຶ່ງຜະລິດຕະພັນ, ແລະ ຜະລິດຕະພັນຫັດຖະກຳທີ່ເປັນມູນເຊື້ອ ໃຫ້ໄດ້ 40% ຮອດປີ 2035. ພ້ອມທັງ ມີຮູບແບບເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ແລະ ການຂາຍສິນຄ້າກະສິກຳ ທີ່ເປັນລະບົບທັນ ສະໄໝ ແລະ ວ່ອງໄວ.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040

- ຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂົງເຂດບຸ ລິມະສິດຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສາມາດບໍລິການໃຫ້ ແກ່ສັງຄົມ ໃຫ້ໄດ້ 60%

- ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າໃນການເພີ່ມມູນຄ່າຂອງຜະລິດຕະພັນລາວ, ຜະລິດຕະພັນທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ ຮັບໃຊ້ສັງຄົມ ຢ່າງເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນ.

2.4.1. ແຜນງານ 11 : ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ໃນຂົງເຂດບຸລິມະສິດ ແຫ່ງຊາດ

ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດຂັ້ນພື້ນຖານ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດນຳໃຊ້ ແມ່ນເປັນປັດໃຈໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ຂອງການຄົ້ນພົບຄວາມຮູ້ໃໝ່ໆ ແລະ ການຜະລິດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໂດຍອີງໃສ່ທຳແຮງ ແລະ ຄວາມເອກະລັກຂອງປະເທດ, ຊຶ່ງກຳນົດການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດ ຕະກຳ ໃນຂົງເຂດບຸລິມະສິດແຫ່ງຊາດ ເປັນຕົ້ນ ຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ອາຫານ, ສາທາລະນະສຸກ, ເສດຖະກິດ ການທ່ອງທ່ຽວ, ເສດຖະກິດດິຈິຕອນ, ອຸດສາຫະກຳ, ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ການສຶກສາ ແລະ ວິທະຍາສາດສັງຄົມ ທີ່ເປັນທຳແຮງບໍ່ມຸ້ມຊ້ອນ ສຳຄັນຂອງປະເທດ ເພື່ອສ້າງຜົນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ມີເປົ້າໝາຍຊັດເຈນ, ຈະແຈ້ງ ໃນການຊຸກຍູ້ການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ.

❖ ວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍ

ໃນແຜນງານນີ້ ເລັ່ງໃສ່ບັນດາວຽກຕົ້ນຕໍ ຄື:

1. ຊຸກຍູ້ໃຫ້ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາຊັ້ນສູງ, ອະຊີວະສຶກສາ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກ ສາຂອງຂະແໜງການ ຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດພື້ນຖານ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດນຳໃຊ້ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຂົງເຂດບຸລິມະສິດ ແຫ່ງຊາດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຂອງພາກ ກະສິກຳ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ;
2. ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂົງເຂດ ກະສິກຳ ແລະ ອາຫານ ເປັນຕົ້ນ ເຕັກໂນໂລຊີຍົກສູງສະມັດຕະພາບຂອງການຜະລິດກະສິກຳ, ການ ຜະລິດສະບຽງອາຫານ, ການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມສິນຄ້າກະສິກຳ, ປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ, ອາຫານ ທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ມີຄວາມເປັນເອກະລັກ ເພື່ອສະໜອງຕະຫຼາດພາຍໃນ, ເພີ່ມການສົ່ງອອກ , ຄ້ຳປະກັນສະບຽງອາຫານ, ຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳທີ່ເປັນທຳແຮງ, ພັດທະນາກະສິກຳສະອາດ, ປອດ ໄພ ແລະ ຍືນຍົງ;
3. ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂົງເຂດສາ ທາລະນະສຸກ ເປັນຕົ້ນ ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການແພດ, ການຄົ້ນຄວ້ານຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີໃນການ ຮັກສາສຸຂະພາບ, ການບໍລິການສາທາລະນະສຸກ, ການຢາ, ການນຳໃຊ້ຢາພື້ນເມືອງ, ອາຫານເສີມຈາກ ຜະລິດຕະພັນພື້ນເມືອງ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດພື້ນຖານ. ພ້ອມທັງ ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ສ້າງຄວາມຮູ້ດ້ານວິຊາການແພດ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ກວດກາ, ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປະເມີນ ຄວາມສ່ຽງ ຂອງໂລກລະບາດ ແລະ ພະຍາດຕ່າງໆ;
4. ຊຸກຍູ້ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດທ່ອງທ່ຽວ ໃນການສ້າງມູນຄ່າ ເພີ່ມທາງການທ່ອງທ່ຽວ, ຍົກສູງຄຸນນະພາບຂອງການທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ, ສະອາດ,

ປອດໄພ ແລະ ທັນສະໄໝ ເປັນຕົ້ນ ພັດທະນາລະບົບການລົງທະບຽນການທ່ອງທ່ຽວທີ່ທັນສະໄໝ, ສ້າງເຄື່ອນຍ້າຍເຊື່ອມໂຍງການບໍລິການທ່ອງທ່ຽວຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພັດທະນາແຜນການທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ມີລັກສະນະຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ໃຊ້ເວລາການທ່ອງທ່ຽວດົນຂຶ້ນ, ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີເຂົ້າໃນການພັດທະນາສື່ສັນໃນສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວທີ່ໂດດເດັ່ນ ໃຫ້ເປັນເລື່ອງລາວ ແລະ ເປັນການສະແດງໂດຍພາບ ແລະ ສຽງ, ການທ່ອງທ່ຽວຕິດພັນກັບຄວາມເອກະລັກຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນດ້ານ ທຳມະຊາດ, ອາຫານລາວ, ຮັກສາສຸຂະພາບແບບພື້ນເມືອງລາວ, ວັດທະນາທຳລາວ, ກະສິກຳແບບພື້ນເມືອງລາວ, ສິນຄ້າລາວ ແລະ ອື່ນໆ;

5. ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ເປັນຕົ້ນ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ AI ເຂົ້າໃນສະຖາບັນການສຶກສາ, ການຜະລິດ, ອຸດສາຫະກຳ, ການບໍລິການ, ການສື່ສານທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດ;
6. ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂົງເຂດອຸດສາຫະກຳ, ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ເປັນຕົ້ນ ການຍົກສູງປະສິດທິຜົນຂອງການຜະລິດຫັດຖະກຳ, ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດໂລຫະ, ແຮ່ທາດອະໂລຫະ, ແຮ່ທາດພະລັງງານເຊື້ອໄຟ ແລະ ອຸດສາຫະກຳເຄມີ ເພື່ອຜະລິດເປັນຜະລິດຕະພັນ ຊົມໃຊ້ພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ, ຄົ້ນຄວ້າດ້ານທໍລະນີສາດ-ບໍ່ແຮ່, ໂລຫະກຳ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າດ້ານພະລັງງານໄຟຟ້າຈາກພະລັງງານນໍ້າ, ແສງຕາເວັນ, ລົມ ແລະ ຊີວະມວນ;
7. ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂົງເຂດຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຕົ້ນ ຄົ້ນຄວ້າເພີ່ມມູນຄ່າຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳຂອງທ້ອງຖິ່ນ ໄປສູ່ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ນຳໃຊ້ແບບຍືນຍົງ, ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ, ຄຸນນະພາບນໍ້າ, ພັດທະນາລະບົບການຄຸ້ມຄອງ, ປ້ອງກັນດ້ານໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ, ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມຕ່າງໆ;
8. ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂົງເຂດໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ເປັນຕົ້ນ ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາລະບົບໂລຈິດສະຕິກ, ລະບົບການຖານຂໍ້ມູນໃຫ້ທັນສະໄໝ, ສ້າງລະບົບການຄົ້ນຄວ້າຂະແໜງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ທີ່ເປັນທັນສະໄໝ ແລະ ໄດ້ມາດຕະຖານ, ສ້າງເປັນຈຸດບໍລິການເຊື່ອມຕໍ່ສິນຄ້າຂອງພາກພື້ນ, ແລະ ສ້າງການເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ;
9. ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳໃນຂົງເຂດການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ແລະ ການປົກຄອງ ເປັນຕົ້ນ ການຄົ້ນຄວ້າດ້ານ ການຄຸ້ມຄອງແຮງງານ, ການປົກຄອງ ແລະ ການບໍລິຫານລັດ-ອົງກອນ, ແນວຄວາມຄິດ, ວິທີການເຮັດວຽກ, ນະວັດຕະກຳທາງສັງຄົມ,

- ສິລະປະກຳສາດ, ພາສາ, ວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ, ການພັດທະນາຊຸນຊົນ, ເຜົ່າພັນວິທະຍາ, ການສຶກສາ ແລະ ການຈັດການບັນຫາສັງຄົມທີ່ກວມເອົາບັນຫາໄວໜຸ່ມ, ແລະ ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ;
10. ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ກ່ຽວກັບເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ ແລະ ວິສະວະກຳ ໃນການເສີມສ້າງຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບຢືນ ໃນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ການປັບປຸງພັນທຸກຳຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ (Gene Editing), ເພື່ອພັດທະນາການຜະລິດກະສິກຳ, ອາຫານ, ການແພດ ແລະ ການຢາ;
 11. ສົ່ງເສີມຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາກ່ຽວເຕັກໂນໂລຊີລັງສີ-ນິວເຄຍ ໃນການນຳໃຊ້ເຂົ້າຂະແໜງກະສິກຳ, ການຜະລິດກະສິກຳ, ສາທາລະນະສຸກ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍ ເປັນຕົ້ນການກວດສອບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ ແລະ ອາຫານ, ການປັບປຸງແນວພັນໃໝ່, ແນວພັນພືດ, ແນວພັນສັດ ແລະ ກວດສອບສຸຂະພາບຂອງຄົນ;
 12. ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດໃຫ້ຕິດພັນກັບຂະແໜງການສຶກສາ, ວິທະຍາສາດສັງຄົມ, ມະນຸດສາດ ແລະ ສິລະປະກຳສາດ;
 13. ສົ່ງເສີມຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາກ່ຽວກັບ ວິທະຍາສາດອາວະກາດ, ໂລກ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີອາວະກາດເພື່ອກຽມຄວາມພ້ອມໃນອະນາຄົດ.

❖ **ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນ**

ບັນດາໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ຕົ້ນຕໍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃນ ແຜນງານນີ້ ມີຄື:

1. ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳໃໝ່ ໃນການປູກພືດສະບຽງອາຫານ, ພືດທີ່ເປັນເສດຖະກິດ, ການລ້ຽງສັດ, ແລະ ການຜະລິດກະສິກຳທັນສະໄໝ;
2. ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າດ້ານແນວພັນ ເຂົ້າ, ພືດເສດຖະກິດ, ພືດຜັກ, ໄມ້ໃຫ້ໝາກ, ສັດລ້ຽງ ແລະ ປາ, ພ້ອມຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຢືນ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ;
3. ໂຄງການສົ່ງເສີມນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສ້າງສິນຄ້າກະສິກຳ, ສິນຄ້າອາຫານລາວ ແລະ ສິນຄ້າຫັດຖະກຳ ທີ່ເປັນເອກະລັກຂອງລາວ ເພື່ອການສົ່ງອອກ, ພ້ອມທັງ ສົ່ງເສີມໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ, ສິນຄ້າກະສິກຳ, ອາຫານລາວ ຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວລາວ ສູ່ເວທີສາກົນ;
4. ໂຄງການສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນການຄຸ້ມຄອງ, ເຄືອຂ່າຍເຊື່ອມໂຍງ, ການສ້າງສັນ ແລະ ຄວາມເປັນເອກະລັກ ຂອງການທ່ອງທ່ຽວ ໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ;
5. ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າສ້າງນະວັດຕະກຳທາງປະຫວັດສາດ ແລະ ວັດທະນະທຳ;
6. ໂຄງການສົ່ງເສີມຄົ້ນຄວ້າດ້ານການສຶກສາ, ພາສາສາດ, ເຜົ່າພັນວິທະຍາ, ສິລະປະກຳສາດ, ການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ແລະ ການປົກຄອງ;
7. ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ດ້ານອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດ, ພະລັງງານສະອາດ ແລະ ທໍລະນີສາດ;
8. ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດດ້ານຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ໄປສູ່ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ;

9. ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ, ກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ, ຄຸນນະພາບນ້ຳ, ອາກາດ ແລະ ດິນຖ່ານດິມ, ການປ້ອງກັນ, ຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ແກ້ໄຂຜົນກະທົບຈາກໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ;
10. ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາລະບົບໂລຈິດສະຕິກ, ລະບົບດິຈິຕອນ, ການສື່ສານທັນສະໄໝ, ແລະ ການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ;
11. ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ AI ເຂົ້າໃນວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
12. ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການແພດ ຕິດພັນກັບສາທາລະນະສຸກ ເປັນຕົ້ນ ການຄົ້ນຄວ້າດ້ານ ໂລກລະບາດ, ເຊື້ອພະຍາດໃໝ່, ການປ້ອງກັນພະຍາດ, ການຢາ, ການຮັກສາສຸຂະພາບ ແລະ ຜະລິດຕະພັນອາຫານເສີມ ແລະ ການແພດ.

2) ເປົ້າໝາຍທີ 12 : ພັດທະນາການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030

- ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ຜູ້ປະກອບທຸລະກິດ ແບບສະຕາດອັບ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານນະວັດຕະກຳ ໃນການມີສ່ວນຮ່ວມ, ຮ່ວມ ລົງທຶນ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະ ວັດຕະກຳ ຈາກສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາຊັ້ນສູງ, ອະຊີວະສຶກສາ ແລະ ສະຖາ ບັນການສຶກສາຂອງຂະແໜງການ ໃຫ້ໄດ້ 30% ຂອງທົ່ວປະເທດ ຮອດປີ 2030;
- ສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີໄປສູ່ຊຸມຊົນ ຫຼາຍກວ່າ 60 ຄັ້ງ ຂອງຂະແໜງການຄົ້ນຄວ້າ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈາກຊຸມຊົນຫຼາຍກວ່າ 1500 ຄົນ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສົນໃຈທົ່ວໄປຫຼາຍກວ່າ 500 ຄົນ.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035

- ຊຸກຍູ້ໃຫ້ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ຜູ້ປະກອບທຸລະກິດແບບ ສະຕາດອັບ ແລະ ກິດຈະການດ້ານນະວັດຕະກຳ ມີສ່ວນຮ່ວມ, ຮ່ວມລົງທຶນ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນ ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຈາກສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາຊັ້ນສູງ, ອະຊີວະສຶກສາ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາຂອງຂະແໜ ງການ ໃຫ້ໄດ້ 40% ຂອງທົ່ວປະເທດ.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040

- ຊຸກຍູ້ໃຫ້ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ຜູ້ປະກອບທຸລະກິດແບບ ສະຕາດອັບ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານນະວັດຕະກຳ ມີສ່ວນຮ່ວມ, ຮ່ວມລົງທຶນ ແລະ

ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຈາກ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາຊັ້ນສູງ, ອະຊີວະສຶກສາ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ຂອງຂະແໜງການ ໃຫ້ໄດ້ 50% ຂອງທົ່ວປະເທດ;

- ສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ໄປສູ່ພາກເອກະຊົນ, ບໍລິສັດອຸດສາຫະກຳ, ຜູ້ປະກອບ ກົດຈະການ ຢ່າງເປັນລະບົບ ແລະ ເຂັ້ມແຂງ.

2.4.2. ແຜນງານ 12 : ສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ຈາກສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ສູ່ພາກເອກະຊົນ ແລະ ຊຸມຊົນ

ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ມີບົດບາດສຳຄັນເພື່ອໃຊ້ເປັນເຄື່ອງມືນຳເອົາຜົນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໄປສູ່ໜ່ວຍງານການຜະລິດ, ອຸດສາຫະກຳ, ບໍລິສັດ, ຜູ້ປະກອບກົດຈະການ ແລະ ຊຸມຊົນໃນສັງຄົມ. ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ຢ່າງເປັນຮູບປະທຳ ແມ່ນຈະຊ່ວຍສັງຄົມເພີ່ມທະວີ ຄວາມຮັບຮູ້, ຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນ ການເພີ່ມຜົນຜະລິດ ແລະ ການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມຂອງຜະລິດຕະພັນ. ພ້ອມທັງ ເປັນການສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ຜົນ ການຄົ້ນຄວ້າຂອງປະເທດ, ຊຶ່ງຈະຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນການນຳເຂົ້າ ແລະ ຊື້ສິດທິບັດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະ ກຳ ຈາກຕ່າງປະເທດ.

❖ ວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍ

ໃນແຜນງານນີ້ ເລັ່ງໃສ່ບັນດາວຽກຕົ້ນຕໍ ຄື:

1. ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ມີໜ່ວຍງານຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລ ຊີ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ ແລະ ການນຳພາປະຕິບັດຕົວຈິງ ໃຫ້ແກ່ພາກເອກະຊົນ, ບໍລິສັດ ອຸດສາຫະກຳ, ຜູ້ປະກອບທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ, ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ແລະ ຊາວກະສິກອນຜູ້ທຳການຜະລິດ;
2. ສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ຂອງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ທັງໃນຮູບ ແບບສິດທິບັດ ແລະ ຮູບແບບການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້-ເຕັກນິກວິຊາການ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ ຫຼື ຜູ້ທຳ ການຜະລິດ;
3. ສົ່ງເສີມໃຫ້ພາກເອກະຊົນ, ບໍລິສັດອຸດສາຫະກຳ, ຜູ້ປະກອບກົດຈະການ, ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິ ສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ, ຜູ້ປະກອບກົດຈະການດ້ານນະ ວັດຕະກຳ ແລະ ໜ່ວຍງານການຜະລິດ ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະ ວັດຕະກຳ ຫຼື ສິດທິບັດຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ເຂົ້າໃນຂະບວນການຜະລິດ ແລະ ສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມຂອງ ຜະລິດຕະພັນ ເປັນຕົ້ນ ການຜະລິດຂອງຂະແໜງກະສິກຳ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍລິການ ເພື່ອການ ຜະລິດເປັນສິນຄ້າ;

4. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ລະບົບແບ່ງປັນຂໍ້ມູນ (sharing platform) ໃຫ້ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນ ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ແລະ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.

❖ **ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນ**

ບັນດາໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ຕົ້ນຕໍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃນ ແຜນງານສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ຈາກສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ສູ່ພາກເອກະຊົນ ແລະ ຊຸມຊົນ ມີຄື:

1. ໂຄງການສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີໄປສູ່ພາກເອກະຊົນ;
2. ໂຄງການການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້, ເຕັກນິກວິຊາການດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນຜູ້ທຳການຜະລິດ;
3. ໂຄງການພັດທະນາການລະບົບແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຜົນການຄົ້ນຄວ້າດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
4. ໂຄງການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.

3) **ເປົ້າໝາຍທີ 13 : ຄຸ້ມຄອງ ຊັບສິນທາງບັນຍາ**

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030**

- ຊຸກຍູ້ສ້າງລະບົບຊັບສິນທາງບັນຍາຈາກຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ ໃນ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ໃຫ້ສຳເລັດ ໃນປີ 2027;
- ຜົນການຄົ້ນຄວ້າຍື່ນຈົດປົກປ້ອງຊັບສິນທາງບັນຍາ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 10% ໃນທົ່ວປະເທດ. ການຍື່ນຈົດສິດທິບັດການຮ່ວມປະດິດຄິດຄົ້ນລະຫວ່າງປະເທດ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 20% ໃນທົ່ວປະເທດ. ການສ້າງລາຍຮັບຈາກສິດທິບັດຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍກວ່າ 20 ສິດທິບັດຮອດປີ 2030 ທີ່ສ້າງຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ;
- ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ມີການຕີພິມໃນລະດັບສາກົນ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 10% ແລະ ຕີພິມພາຍໃນປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 20% ໃນທົ່ວປະເທດ.

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035**

- ຜົນການຄົ້ນຄວ້າຍື່ນຈົດຊັບສິນທາງບັນຍາໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 15% ໃນທົ່ວປະເທດ. ການຍື່ນຈົດສິດທິບັດການຮ່ວມປະດິດຄິດຄົ້ນລະຫວ່າງປະເທດ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 30% ໃນທົ່ວປະເທດ. ການສ້າງລາຍຮັບຈາກສິດທິບັດຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍກວ່າ 30 ສິດທິບັດຮອດປີ 2035;

- ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ມີການຕີພິມໃນລະດັບສາກົນ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 15% ແລະ ຕີພິມພາຍໃນປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 30% ໃນທົ່ວປະເທດ.

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040**

- ຜົນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ຫຼາກຫຼາຍ, ຜົນການຄົ້ນຄວ້າຢືນຈົດຊັບສິນທາງປັນຍາໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 20% ໃນທົ່ວປະເທດ. ການຢືນຈົດສິດທິບັດການຮ່ວມປະດິດຄິດຄົ້ນລະຫວ່າງປະເທດ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 40% ໃນທົ່ວປະເທດ. ສ້າງລາຍຮັບຈາກສິດທິບັດຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍກວ່າ 50 ສິດທິບັດ ຮອດປີ 2035;
- ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ມີການຕີພິມໃນລະດັບສາກົນ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 20% ແລະ ຕີພິມພາຍໃນປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 40% ໃນທົ່ວປະເທດ.

2.4.3. ແຜນງານ 13: ສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ຊັບສິນທາງປັນຍາ ດ້ານ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ມີການປົກປ້ອງ ແລະ ຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ທີ່ໄດ້ຈາກການນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າໄປສູ່ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ, ແຜນງານສົ່ງເສີມຊັບສິນທາງປັນຍາ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ໃນການຄຸ້ມຄອງຜົນການຄົ້ນຄວ້າ, ນະວັດຕະກຳ ແລະ ການປົກປ້ອງສິດທິທາງຊັບສິນທາງປັນຍາ.

❖ **ວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍ**

ໃນແຜນງານນີ້ ເລັ່ງໃສ່ບັນດາວຽກຕົ້ນຕໍ ຄື:

1. ສົ່ງເສີມໃຫ້ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ມີໜ່ວຍງານຊັບສິນທາງປັນຍາ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ໃນການບໍລິຫານ-ຄຸ້ມຄອງຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ການຂຶ້ນທະບຽນ ແລະ ການໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດຈາກຊັບສິນທາງປັນຍາ;
2. ສົ່ງເສີມຈົດສິດທິບັດຜົນການຄົ້ນຄວ້າໃໝ່ ກ່ອນທີ່ຈະອະນຸຍາດໃຫ້ພາກເອກະຊົນ, ອຸດສະຫະກຳ ຫຼື ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ນຳເອົາເຕັກໂນໂລຊີ ໄປຜະລິດເປັນສິນຄ້າອອກສູ່ຕະຫຼາດ;
3. ສະໜັບສະໜູນການໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຊັບສິນທາງປັນຍາ ໃຫ້ໄປສູ່ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ມີການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດຈາກຊັບສິນທາງປັນຍາ ລະຫວ່າງ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ;
4. ສົ່ງເສີມສ້າງ ແລະ ພັດທະນາກົນໄກການປະເມີນ ຊັບສິນທາງປັນຍາ ທີ່ຕິດພັນກັບ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
5. ສົ່ງເສີມພັດທະນາດ້ານຄວາມອາດສາມາດດ້ານຊັບສິນທາງປັນຍາ ໃນວຽກວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເປັນຕົ້ນ ການພັດທະນາທັກສະ ຜູ້ເຮັດວຽກ ແລະ ຜູ້ປະເມີນ ຊັບສິນທາງປັນຍາ;

6. ສົ່ງເສີມການເຜີຍແຜ່ ແລະ ການໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບວຽກຊັບສິນທາງປັນຍາ ທີ່ຕິດພັນກັບ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນການຮ່ວມມືລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ອະຊີວະສຶກສາ ແລະ ບໍລິສັດເອກະຊົນ.

❖ **ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນ**

ບັນດາໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ຕົ້ນຕໍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃນແຜນງານນີ້ ມີຄື:

1. ໂຄງການສົ່ງເສີມວຽກຊັບສິນທາງປັນຍາ ຂອງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ, ແລະ ພັດທະນາກົນໄກການປະເມີນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ຊັບສິນທາງປັນຍາ;
2. ໂຄງການເສີມສ້າງຄວາມສາມາດໃຫ້ບຸກຄະລາກອນ ໃນວຽກການປະເມີນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ຊັບສິນທາງປັນຍາ;
3. ໂຄງການເຜີຍແຜ່ວຽກຊັບສິນທາງປັນຍາ ຕິດພັນກັບວຽກວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

4) **ເປົ້າໝາຍທີ 14 : ພັດທະນາແຮງຈູງໃຈໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ**

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030**

- ຊຸກຍູ້ການໃຫ້ລາງວັນລະດັບຊາດ ສຳລັບ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດ ຕໍ່ກັບຜົນງານການຄົ້ນຄວ້າ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 15% ໃນທົ່ວປະເທດ;
- ສົ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນ, ການໃຫ້ລາງວັນລະດັບຊາດ ແລະ ການໃຫ້ທຶນການສຶກສາ ສຳລັບ ນັກສຶກສາ ແລະ ນັກຮຽນ ໃນສາຍ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ 10 % ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ;
- ຊຸກຍູ້ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ນະໂຍບາຍການດຶງດູດ ຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ, ສາດສະດາຈານ, ຜູ້ຊ່ວຍສາດສະດາຈານ, ນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຈາກຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍກວ່າ 5 ສະບັບ.

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035**

- ຊຸກຍູ້ການໃຫ້ລາງວັນລະດັບຊາດ ສຳລັບ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດ ຕໍ່ກັບຜົນງານການຄົ້ນຄວ້າ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 20% ໃນທົ່ວປະເທດ;
- ສົ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນ, ການໃຫ້ລາງວັນລະດັບຊາດ ແລະ ການໃຫ້ທຶນການສຶກສາ ສຳລັບ ນັກສຶກສາ ແລະ ນັກຮຽນ ໃນສາຍ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ 15% ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ;

- ສົ່ງເສີມພັດທະນາ ນະໂຍບາຍການດຶງດູດຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ, ສາດສະດາຈານ, ຜູ້ຊ່ວຍສາດສະດາຈານ, ນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຈາກຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຄວາມສອດຄ່ອງໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ຄ່າຕອບແທນທີ່ເໝາະສົມ.

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040**

- ຊຸກຍູ້ການໃຫ້ລາງວັນລະດັບຊາດ ສຳລັບ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດ ຕໍ່ກັບຜົນງານການຄົ້ນຄວ້າ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 30% ໃນທົ່ວປະເທດ;
- ສົ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນ, ການໃຫ້ລາງວັນລະດັບຊາດ ແລະ ການໃຫ້ທຶນການສຶກສາ ສຳລັບ ນັກສຶກສາ ແລະ ນັກຮຽນ ໃນສາຍ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ 20% ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ;
- ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຮ່ວມມືກັບສາກົນ.

2.4.4. ແຜນງານ 14 : ສ້າງແຮງຈູງໃຈໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ການສ້າງແຮງຈູງໃຈໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ກໍເປັນປັດໃຈໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ເພື່ອເປັນການກະຕຸ້ນ ແລະ ດຶງດູດຄວາມສົນໃຈຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເຂົ້າມາມີບົດບາດໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງປະເທດ ເພື່ອສ້າງຜົນການຄົ້ນຄວ້າໃໝ່ໆ ແລະ ຜົນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ຕ້ອງສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງສັງຄົມ.

❖ **ວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍ**

ໃນແຜນງານນີ້ ເລິ່ງໃສ່ບັນດາວຽກຕົ້ນຕໍ ຄື:

1. ສົ່ງເສີມສ້າງແຮງຈູງໃຈໃຫ້ແກ່ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດ ຕໍ່ກັບຜົນງານການຄົ້ນຄວ້າ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ເປັນຕົ້ນການໃຫ້ລາງວັນ, ຍ້ອງຍໍ, ກຽດຕິຄຸນ, ຕຳແໜ່ງວິຊາການ, ຄ່າຕອບແທນທີ່ເໝາະສົມ, ແລະ ມີລາຍໄດ້ຈາກການແບ່ງປັນລາຍຮັບຂອງການນຳຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ຫຼື ຊັບສິນທາງປັນຍາໄປສູ່ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ;
2. ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ໃຫ້ທຶນການສຶກສາ ສຳລັບນັກຄົ້ນຄວ້າ ໃນການຍົກລະດັບການສຶກສາປະລິນຍາເອກ ໃນສາຂາວິຊາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ໄປຮຽນຕໍ່ຢູ່ຕ່າງປະເທດ, ພ້ອມທັງ ໃຫ້ບຸລິມະສິດໃນການກັບມາເຮັດວຽກພາຍໃນປະເທດ ເປັນຕົ້ນ ເຂົ້າເຮັດວຽກໃນຂະແໜງວິທະຍາສາດ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ທີ່ສືບຕໍ່ວິຊາການທີ່ເຂົາເຈົ້າຮຽນຈົບມາ;

3. ສົ່ງເສີມດຶງດູດຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ, ສາດສະດາຈານ, ຜູ້ຊ່ວຍສາດສະດາຈານ, ນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຈາກຕ່າງປະເທດ ເຂົ້າມາຮ່ວມເຮັດວຽກນຳນັກຄົ້ນຄວ້າຂອງ ສປປ ລາວ ໂດຍຜ່ານ ການຮ່ວມມື, ຈ່າຍຄ່າຕອບແທນ ແລະ ນະໂຍບາຍທີ່ໜ້າສົນໃຈ ໃຫ້ຊ່ຽວຊານດັ່ງກ່າວ;
4. ສະໜັບສະໜູນສ້າງເງື່ອນໄຂອຳນວຍຄວາມສະດວກການລົງທຶນທີ່ຫຼາຍຂຶ້ນຈາກພາກເອກະຊົນ, ສົ່ງເສີມສະໜັບສະໜູນທຶນເລີ່ມຕົ້ນ (Seed fund) ສຳລັບ ຜູ້ປະກອບທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ໄລຍະຕົ້ນ ເພື່ອການພັດທະນາທຸລະກິດດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ;
5. ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມື ແລະ ຊອກຫາແຫຼ່ງທຶນຈາກສະຖາບັນການເງິນຂອງສາກົນ, ຮ່ວມມືກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມມືຍຸດທະສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລຂັ້ນນຳໜ້າ, ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ເພື່ອຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ເປັນແຫຼ່ງທຶນໃນການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງ ສປປ ລາວ.

❖ **ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນ**

ບັນດາໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ຕົ້ນຕໍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃນແຜນງານນີ້ ມີຄື:

1. ໂຄງການພັດທະນາກົນໄກການໃຫ້ລາງວັນດ້ານຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
2. ໂຄງການສ້າງນະໂຍບາຍການດຶງດູດນັກຄົ້ນຄວ້າຈາກຕ່າງປະເທດ;
3. ໂຄງການສົ່ງເສີມການຍົກລະດັບການສຶກສາ ສາຍວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
4. ໂຄງການພັດທະນາການຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນການເງິນສາກົນ ຕິດພັນກັບວຽກວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.

5) **ເປົ້າໝາຍທີ 15 : ສົ່ງເສີມການເຜີຍແຜ່ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ**

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030**

- ຈັດເຜີຍແຜ່ ແລະ ກິດຈະກຳ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຫຼາຍກວ່າ 20 ຄັ້ງ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈາກພາກລັດຫຼາຍກວ່າ 1000 ຄົນ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈາກຜູ້ປະກອບກິດຈະການຫຼາຍກວ່າ 200 ຄົນ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສົນໃຈທົ່ວໄປຫຼາຍກວ່າ 800 ຄົນ;

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035**

- ຈັດເຜີຍແຜ່ ແລະ ກິດຈະກຳ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຫຼາຍກວ່າ 50 ຄັ້ງ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈາກພາກລັດຫຼາຍກວ່າ 2000 ຄົນ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈາກຜູ້ປະກອບກິດຈະການຫຼາຍກວ່າ 300 ຄົນ, ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສົນໃຈທົ່ວໄປຫຼາຍກວ່າ 1500 ຄົນ.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040

- ວັດທະນະທຳວິທະຍາສາດໃນສັງຄົມ ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

2.4.5. ແຜນງານ 15 : ສ້າງວັດທະນະທຳວິທະຍາສາດໃນສັງຄົມ

ການສ້າງວັດທະນະທຳວິທະຍາສາດໃນສັງຄົມ (Scientific culture in the society) ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ເພື່ອສ້າງຄວາມສົນໃຈ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈໃຫ້ສັງຄົມກ່ຽວກັບຄວາມສຳຄັນຂອງວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນການດຳລົງຊີວິດ. ການສ້າງວັດທະນະທຳວິທະຍາສາດໃນສັງຄົມ ແມ່ນຜ່ານການເຜີຍແຜ່ ແລະ ກິດຈະກຳ ໃນຫຼາຍໆຮູບແບບ ຂອງວຽກວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.

❖ ວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍ

ໃນແຜນງານນີ້ ເລັ່ງໃສ່ບັນດາວຽກຕົ້ນຕໍ ຄື:

1. ສົ່ງເສີມໃຫ້ຂະແໜງການວິທະຍາສາດ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ວຽກງານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ສັງຄົມຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ເພື່ອສ້າງ ແລະ ປ່ຽນແປງຈິນຕະນາການ ແລະ ຄວາມຄິດ (Mindset) ຂອງສັງຄົມໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ເປີດຮັບການນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
2. ສະໜັບສະໜູນການຈັດເຜີຍແຜ່ ແລະ ກິດຈະກຳ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນການສະເໜີສະຫຼອງວັນວິທະຍາສາດ, ງານສັບປະດາວິທະຍາສາດ ແລະ ເທສະການວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ, ແລະ ກິດຈະກຳ STEAM;
3. ສົ່ງເສີມໃຫ້ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດໄວໜຸ່ມ ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳການແຂ່ງຂັນ ເປັນຕົ້ນ ການແຂ່ງຂັນຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດຕິດຕໍ່ແຫ່ງຊາດ ແລະ ການແຂ່ງຂັນນະວັດຕະກຳ;
4. ສົ່ງເສີມສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ລວມໄປເຖິງ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ AI ໃຫ້ແກ່ ເຢົາວະຊົນ, ຊາວໜຸ່ມ, ແມ່ຍິງ, ນັກຮຽນ, ນັກສຶກສາ ໂດຍຜ່ານກິດຈະກຳການແຂ່ງຂັນວິທະຍາສາດ, ການຕັ້ງຄ້າຍ, ແລະ ການໄປທັດສະນະສຶກສາ;
5. ສະໜັບສະໜູນສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ, ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ກ່ຽວກັບວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ນະວັດຕະກຳ, AI ແລະ ການເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດ ຜ່ານສື່ອອນໄລ ແລະ ສື່ສັງພິມຕ່າງໆ.

❖ ໂຄງການ/ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນ

ບັນດາໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ຕົ້ນຕໍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃນແຜນງານນີ້ ມີຄື:

1. ໂຄງການສົ່ງເສີມການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
2. ໂຄງການສົ່ງເສີມກິດຈະກຳການສັບປະດາວິທະຍາສາດ, ເທສະການວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ, ການແຂ່ງຂັນວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແລະ ກິດຈະກຳ STEAM ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
3. ໂຄງການສົ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນ ແລະ ໃຫ້ລາງວັນວິທະຍາສາດ ໃຫ້ແກ່ນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດມະຍົມສຶກສາ;
4. ໂຄງການຕັ້ງຄ້າຍວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສຳລັບ ເຍົາວະຊົນ, ຊາວໜຸ່ມ ແລະ ນັກຮຽນ;
5. ໂຄງການຊົງລາງວັນຜົນງານດີເດັ່ນ ຂອງຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຢູ່ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ;

2.5. ຍຸດທະສາດ 5: ການຮ່ວມມື ພາຍໃນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ

ການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງ ສປປ ລາວ ທີ່ຮ່ວມມືກັບບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາທັງ ພາຍໃນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ແມ່ນເປັນປັດໃຈໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນໃນການສ້າງໂອກາດເຮັດໃຫ້ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ມີການຮ່ວມມື, ການມີສ່ວນຮ່ວມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ, ການລົງທຶນ, ແລະ ທຶນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງປະເທດ ມີທ່າກ້າວຂຶ້ນເລື້ອຍໆ. ຈຸດປະສົງຂອງຍຸດທະສາດນີ້ ມີ:

1. ສົ່ງເສີມການເຊື່ອມໂຍງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຮ່ວມມືກັບພາກອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ເອກະຊົນ (University-Industry Linkage) ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໃນການຮ່ວມມືການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການຮ່ວມລົງທຶນ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
2. ສົ່ງເສີມເຄື່ອຂ່າຍການຮ່ວມມືພາຍໃນປະເທດ ໃນການຄົ້ນ ຄວ້າ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອເພີ່ມປະສິດທິຜົນການຜະລິດ, ການພັດທະນາຜະລິດຕະພັນ, ແລະ ການບໍລິການ. ພ້ອມທັງ ການພັດທະນາທັກສະຂອງກຳລັງຄົນ ແລະ ສົ່ງເສີມນັກສຶກສາ, ຄູ-ອາຈານ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ໄປຮ່ວມເຮັດວຽກຕົວຈິງ ຫຼື ຝຶກງານ ກັບພາກອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ພາກເອກະຊົນ;
3. ສົ່ງເສີມເຄື່ອຂ່າຍການຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນນຳໜ້າ ຂອງສາກົນ ເພື່ອການເຂົ້າເຖິງພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ, ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນການເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດ, ການຮຽນຮູ້ແລະ ການແລກປ່ຽນການຄົ້ນຄວ້າ, ການເຊື່ອມຕໍ່ການດຳເນີນທຸລະກິດ ແລະ ດຶງດູດຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ, ສາດສະດາຈານ, ຜູ້ຊ່ວຍສາດສະດາຈານ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຈາກຕ່າງປະເທດ;

4. ສົ່ງເສີມສ້າງແຮງຈູງໃຈ ແລະ ດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (Foreign direct investors) ເພື່ອຮ່ວມກັບພາກອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ພາຍໃນປະເທດ;
5. ສົ່ງເສີມ ແລະ ໃຫ້ບຸລິມະສິດພາກເອກະຊົນ ແລະ ນັກລົງທຶນ ໃນການລົງທຶນ, ຮ່ວມລົງທຶນ ແລະ ຮ່ວມພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງປະເທດ, ລວມທັງ ການສ້າງເຂດວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ;
6. ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືໃນການຍົກລະດັບຄວາມສາມາດດ້ານນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ, ແຫຼ່ງທຶນ, ການລົງທຶນ ແລະ ກິດຈະກຳ ດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.

1) ເປົ້າໝາຍທີ 16 : ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກອຸດສາຫະກຳ

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030

- ຊຸກຍູ້ສ້າງຫ້ອງການ ຫຼື ໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ເອກະຊົນ (University-Industry Linkage Office) ໃຫ້ສຳເລັດທັງໝົດ 5 ມະຫາວິທະຍາໄລຂອງລັດ ຮອດປີ 2027;
- ຊຸກຍູ້ໃຫ້ນັກສຶກສາ, ຄູ-ອາຈານ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຮ່ວມເຮັດວຽກຕົວຈິງ ກັບພາກອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ພາກເອກະຊົນ ເພື່ອໃຫ້ມີການໄຫຼວຽນຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ໃຫ້ໄດ້ 30 % ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ ໃນປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ ຮອດປີ 2030.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035

- ສົ່ງເສີມການເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ ຢ່າງເປັນລະບົບ ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ບໍລິການວິຊາການໄດ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ;
- ຊຸກຍູ້ຄູ-ອາຈານ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກສຶກສາ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຮ່ວມເຮັດວຽກຕົວຈິງ ກັບພາກອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ເອກະຊົນ ເພື່ອໃຫ້ມີການໄຫຼວຽນຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ໃຫ້ໄດ້ 50 % ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ ໃນປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ ຮອດປີ 2035.

❖ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040

- ສົ່ງເສີມການເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ການຮ່ວມມື ທີ່ເຂັ້ມແຂງລະຫວ່າງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ອຸດສາຫະກຳມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ທັນສະໄໝ.

2.5.1. ແຜນງານ 16 : ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກອຸດສາຫະກຳ

ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງການເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ການຮ່ວມມືດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ລະຫວ່າງ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກອຸດສາຫະກຳ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນເພື່ອຮ່ວມກັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສ້າງນະວັດຕະກຳ, ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ມີທັກສະສູງ, ແລະ ນຳຊັບສິນທາງປັນຍາ ໄປໃຊ້ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດທາງການຄ້າ.

❖ ວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍ

ໃນແຜນງານນີ້ ເລັ່ງໃສ່ບັນດາວຽກຕົ້ນຕໍ ຄື:

1. ສົ່ງເສີມໃຫ້ມະຫາວິທະຍາໄລ ສ້າງຕັ້ງຫ້ອງການ ຫຼື ໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບ ເຮັດໜ້າທີ່ການເຊື່ອມໂຍງ ກັບພາກອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ພາກເອກະຊົນ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນການສ້າງການຮ່ວມມືດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ມີກົນໄກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເປັນລະບົບ ແລະ ສັ້ນກະທັດຮັດ, ໃຫ້ຄຳປຶກສາ, ການວາງແຜນການຄົ້ນຄວ້າ, ຄຸ້ມຄອງຊັບສິນທາງປັນຍາ, ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໄປສູ່ພາກເອກະຊົນ ແລະ ສັງຄົມ;
2. ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ມະຫາວິທະຍາໄລເປັນຈຸດໃຈກາງຂອງການດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການຮ່ວມມື ຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມຕົ້ນ ກັບພາກອຸດສາຫະກຳ, ບໍລິສັດ, ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ແລະ ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ເພື່ອສ້າງຜະລິດຕະພັນຜົນການຄົ້ນຄວ້າໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ ແລະ ການບໍລິການ;
3. ສົ່ງເສີມພັດທະນາການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ ກັບພາກເອກະຊົນ ພາຍໃນປະເທດ ໃນການຮ່ວມເຮັດວຽກຕົວຈິງ ຫຼື ຝຶກງານ ຢູ່ພາກເອກະຊົນ ສຳລັບ ນັກສຶກສາ, ຄູ-ອາຈານ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິຊາການ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຂອງພາກລັດ;
4. ສົ່ງເສີມການແລກປ່ຽນບົດຮຽນຈາກພາກເອກະຊົນ ໃຫ້ແກ່ນັກສຶກສາ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ໂດຍຜ່ານ ກອງປະຊຸມສຳມະນາ ແລະ ເວທີການສົນທະນາ.
5. ຮ່ວມມືກັບມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນນຳໜ້າ ຂອງສາກົນ ເພື່ອຮ່ວມກັນຄົ້ນຄວ້າ (Joint research), ການເຂົ້າເຖິງພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ, ການເຂົ້າເຖິງຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ປະສົບການໃນການຄົ້ນຄວ້າໃນລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກວິທະຍາສາດ, ນັກສຶກສາ, ນັກຮຽນ ແລະ ວິຊາການ ຂອງລາວ;

6. ສົ່ງເສີມຮ່ວມມືກັບບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງພາຍໃນປະເທດ ໃນການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນ ການນຳຜົນການຄົ້ນຄວ້າໄປໃຊ້ປະໂຫຍດໃນການພັດທະນາຊຸມຊົນ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ລວມທັງ ການນຳໃຊ້ແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ ຂອງທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ;
7. ສ້າງເງື່ອນໄຂອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ກົນໄກການຮ່ວມມື ແລະ ເຄືອຂ່າຍການເຊື່ອມໂຍງກັບ ພາກພື້ນຖານ ແລະ ສາກົນ ໃນດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ, ນຳໃຊ້, ການເຂົ້າເຖິງພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຂໍ້ມູນດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ນະວັດຕະກຳ, ລັງສີ-ນິວເຄຼຍ, ຄວາມປອດໄພເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ, ແລະ ອື່ນໆ.

❖ **ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນ**

ບັນດາໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ຕົ້ນຕໍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃນແຜນງານນີ້ ມີຄື:

1. ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງການຮ່ວມມື ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໂດຍຜ່ານການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ແລະ ຄວາມຮູ້;
2. ໂຄງການສົ່ງເສີມການຝຶກງານ ຫຼື ຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ໃນການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໂດຍໃຫ້ທຶນການສຶກສາປະລິນຍາເອກ ໃນສາຂາວິຊາ ວິທະຍາສາດ, ວິສະວະກຳ ແລະ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ;
3. ໂຄງການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຈາກພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໂດຍນຳໃຊ້ທ່າແຮງຈາກນັກສຶກສາປະລິນຍາເອກຄົນລາວ ໃນການເຊື່ອມຕໍ່ລະຫວ່າງຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ການຕອບສະໜອງຂອງພາກທຸລະກິດ;
4. ໂຄງການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ພາຍໃນປະເທດ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອການເພີ່ມມູນຄ່າຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າ ທີ່ຕິດພັນກັບຂົງເຂດບຸລິມະສິດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນດ້ານ ສາທາລະນະສຸກ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ,ທຸລະກິດກະສິກຳ, ຊີວະນາໆພັນ , ການທ່ອງທ່ຽວ , ໄອຊີທີ ແລະ ອຸດສາຫະກຳພະລັງງານທົດແທນ.
5. ໂຄງການພັດທະນາເຄືອຂ່າຍການເຊື່ອມໂຍງພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ, ຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດ ກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

2) **ເປົ້າໝາຍທີ 17 : ສ້າງປະຖົມປັດໃຈໃນການດຶງດູດການຮ່ວມມື**

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030**

- ຊຸກຍູ້ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ນະໂຍບາຍການສ້າງແຮງຈູງໃຈ (Incentive package) ໃນການດຶງດູດການລົງທຶນ ຂອງບໍລິສັດໃຫຍ່ ແລະ ນັກລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ

5 ສະບັບ. ພ້ອມທັງ ສິ່ງເສີມການຮ່ວມມື ແລະ ການລົງທຶນຂອງບໍລິສັດໃຫຍ່ ແລະ ນັກລົງທຶນ ໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ ໃຫ້ໄດ້ 10% ໃນທົ່ວປະເທດ;

- ສິ່ງເສີມພັດທະນາເຄືອຂ່າຍການຮ່ວມມືພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ ລະຫວ່າງ ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ແລະ ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນນຳໜ້າຂອງສາກົນ ເພີ່ມຂຶ້ນ ໃຫ້ໄດ້ 20% ໃນທົ່ວປະເທດ;
- ສິ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນ ແລະ ໃຫ້ລາງວັນລະດັບແຫ່ງຊາດ ສຳລັບ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານວິທະຍາ ສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ປະສິບຜົນສຳເລັດ ໃຫ້ໄດ້ 10% ຂອງຜູ້ປະກອບກິດຈະການທັງໝົດ;
- ຊຸກຍູ້ສ້າງເຂດວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ໃນໄລຍະທຳອິດ ໂດຍມີການຮ່ວມມື ກັນລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ກັບ ພາກເອກະຊົນ ແລະ ນັກລົງທຶນ ໃຫ້ໄດ້ 30% ຮອດປີ 2030.

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035**

- ສິ່ງເສີມການຮ່ວມມື ແລະ ການລົງທຶນຂອງບໍລິສັດໃຫຍ່ ແລະ ນັກລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 15% ໃນທົ່ວປະເທດ;
- ສິ່ງເສີມພັດທະນາເຄືອຂ່າຍການຮ່ວມມືພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ ລະຫວ່າງ ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ແລະ ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນນຳໜ້າຂອງສາກົນ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 30% ໃນທົ່ວປະເທດ;
- ສິ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນ ແລະ ໃຫ້ລາງວັນລະດັບແຫ່ງຊາດ ສຳລັບ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານວິທະຍາ ສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ປະສິບຜົນສຳເລັດ ໃຫ້ໄດ້ 15% ຂອງຜູ້ປະກອບກິດຈະການທັງໝົດ;
- ຊຸກຍູ້ສ້າງເຂດວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ທີ່ຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ກັບ ພາກເອກະຊົນ ແລະ ນັກລົງທຶນ ໃຫ້ໄດ້ 50% ຮອດປີ 2035.

❖ **ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040**

- ສິ່ງເສີມການຮ່ວມມື ແລະ ການລົງທຶນຂອງບໍລິສັດໃຫຍ່ ແລະ ນັກລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 20% ໃນທົ່ວປະເທດ;
- ສິ່ງເສີມພັດທະນາເຄືອຂ່າຍການຮ່ວມມືພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ ລະຫວ່າງ ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ແລະ ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນນຳ ໜ້າຂອງສາກົນ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 40% ໃນທົ່ວປະເທດ;

- ສົ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນ ແລະ ໃຫ້ລາງວັນລະດັບແຫ່ງຊາດ ສຳລັບ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານ ວິທະຍາ ສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ປະສົບຜົນສຳເລັດ ໃຫ້ໄດ້ 20% ຂອງຜູ້ ປະກອບກິດຈະການທັງໝົດ;
- ຊຸກຍູ້ສ້າງເຂດວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ໄດ້ 1 ແຫ່ງ ຮອດປີ 2040 ທີ່ມີ ຄວາມພ້ອມໃຫ້ການບໍລິການ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແລະ ມີເຄືອຂ່າຍ ການຮ່ວມມື ແລະ ການລົງທຶນທີ່ຫຼາກຫຼາຍ.

2.5.2. ແຜນງານ 17 : ສົ່ງເສີມສ້າງປະຖົມປັດໃຈ ໃນການດຶງດູດການຮ່ວມມືກັບ ບໍລິສັດ ແລະ ນັກ ລົງທຶນ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງ ປະເທດ ມີທ່າຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງວ່ອງໄວ, ໄດ້ຮັບໜ້າທີ່ສູງສຸດ ແລະ ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງ ພາກທຸລະກິດ, ແຜນງານສົ່ງເສີມສ້າງປະຖົມປັດໃຈ ໃນການດຶງດູດການຮ່ວມມືກັບ ບໍລິສັດ ແລະ ນັກລົງທຶນ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນເພື່ອສ້າງແຮງຈູງໃຈ ແລະ ດຶງດູດເອົາພາກເອກະຊົນ, ບໍລິສັດອຸດສາຫະກຳ, ຈຸນລະວິ ສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ, ນັກລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ນັກ ລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI) ໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມ, ຮ່ວມລົງທຶນ ແລະ ລົງທຶນໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.

❖ ວຽກຈຸດສຸມຕົ້ນຕໍ

ໃນແຜນງານນີ້ ເລັ່ງໃສ່ບັນດາວຽກຕົ້ນຕໍ ຄື:

1. ສະໜັບສະໜູນສ້າງຄວາມອາດສາມາດດ້ານນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດ ນ້ອຍ ແລະ ກາງ ເປັນຕົ້ນ ແນະນຳການບໍລິການການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ແນວທາງການ ເພີ່ມຜົນໄດ້ຮັບ, ນັກຄົ້ນຄວ້າຮ່ວມເຮັດວຽກນຳພາກເອກະຊົນ, ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ;
2. ສົ່ງເສີມການກຽມຄວາມພ້ອມດ້ານການລົງທຶນຂອງນັກລົງທຶນ, ບໍລິສັດ ຫຼື ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະ ກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ພາຍໃນປະເທດ ໂດຍການເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳ ແລະ ປະຊຸມຂອງເຄືອຂ່າຍດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອການເຂົ້າເຖິງຄູ່ຮ່ວມມື , ງົບປະມານ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ;
3. ສົ່ງເສີມໃຫ້ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ແລະ ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ທີ່ ລົງທຶນໃນວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສາມາດເຂົ້າເຖິງກອງທຶນຂອງລັດຖະບານ ທີ່ເປັນ ການສະໜັບສະໜູນທຶນເລີ່ມຕົ້ນ (Seed fund) ເປັນຕົ້ນ ກອງທຶນສົ່ງເສີມຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະ ກິດຂະ ໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ກອງທຶນອື່ນໆ;
4. ສົ່ງເສີມຈັດກິດຈະກຳການແຂ່ງຂັນນະວັດຕະກຳ ແລະ ການເປັນຜູ້ປະກອບການນະວັດຕະກຳ, ພ້ອມທັງ ໃຫ້ ລາງວັນຢ່າງເໝາະສົມ;

5. ສ້າງເງື່ອນໄຂອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ສ້າງແຮງຈູງໃຈແບບຄົບດ້ານ (Incentive package) ເພື່ອດຶງດູດການລົງທຶນໃນວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສຳລັບ ບໍລິສັດໃຫຍ່ ແລະ ນັກລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ເຂົ້າມາລົງທຶນ ແລະ ຮ່ວມມືກັບ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ແລະ ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ໃນທ້ອງຖິ່ນ, ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ຄວາມຮູ້;
6. ສົ່ງເສີມພັດທະນາເຄືອຂ່າຍການຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນນຳໜ້າ ຂອງສາກົນ ເພື່ອດຶງດູດຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ, ສາດສະດາຈານ, ຜູ້ຊ່ວຍສາດສະດາຈານ, ນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າຈາກຕ່າງປະເທດ, ລວມໄປເຖິງ ສົ່ງເສີມເຄືອຂ່າຍການຮ່ວມມືດ້ານ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ ກັບສາກົນ;
7. ໃຫ້ບຸລິມະສິດພາກເອກະຊົນ ແລະ ນັກລົງທຶນ ໃນການລົງທຶນ, ຮ່ວມລົງທຶນ ແລະ ຮ່ວມພັດທະນາ ສ້າງເຂດວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ທີ່ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດຮ່ວມກັນໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍຂອງປະເທດ.
8. ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືພັດທະນາແຮງງານ ໂດຍສົ່ງເສີມດ້ານທັກສະ ແລະ ໃຫ້ທຶນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ຂອງຜູ້ປະກອບກິດຈະການ. ສ້າງບຸກຄະລາກອນຜ່ານການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກເອກະຊົນ;
9. ສ້າງກົນໄກການລາຍງານຢ່າງເປັນລະບົບ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ວິທະຍາສາດ ເພື່ອປະຕິບັດພັນທະຕໍ່ສາກົນໃນນາມປະເທດພາຄີ ແລະ ການຮ່ວມມືກັບອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ.

❖ ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ ສະໜັບສະໜູນ

ບັນດາໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ຕົ້ນຕໍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນໃນແຜນງານນີ້ ມີຄື:

1. ໂຄງການສ້າງຄວາມອາດສາມາດດ້ານນະວັດຕະກຳ ສຳລັບ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ບົນພື້ນຖານຄວາມຕ້ອງການຂອງພາກທຸລະກິດ ແລະ ຕະຫຼາດ;
2. ໂຄງການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືກັບ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ແລະ ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ໃນທ້ອງຖິ່ນ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໂດຍຕ້ອງໄດ້ເຮັດການສຳຫຼວດຄວາມຕ້ອງການເພື່ອຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ລວມທັງສະໜັບສະໜູນການຄົ້ນຄວ້າຕໍ່ຍອດໃຫ້ເປັນສິນຄ້າ;
3. ໂຄງການແຂ່ງຂັນນະວັດຕະກຳ ແລະ ການເປັນຜູ້ປະກອບການນະວັດຕະກຳ ຂອງພາກທຸລະກິດ;
4. ໂຄງການສ້າງກົນໄກດ້ານແຮງຈູງໃຈ ສຳລັບນັກລົງທຶນວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
5. ໂຄງການຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນນຳໜ້າ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງສາກົນ ເພື່ອສ້າງໂອກາດໃຫ້ມີການຝຶກອົບຮົມດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ ສຳລັບນັກສຶກສາລະດັບປະລິນຍາຕີ ແລະ ເໝືອປະລິນຍາຕີ ສາຂາວິຊາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ວິສະວະກຳ
6. ໂຄງການຮ່ວມມືພັດທະນາສ້າງເຂດວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ເພື່ອເພີ່ມປະລິມານຈຳນວນຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະໜັບສະໜູນບຸກຄະລາກອນໃນດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ວິສະວະກຳ;

7. ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າຮ່ວມກັນລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ເອກະຊົນ ໃນ ຂົງເຂດບຸລິມະສິດ ເພື່ອສ້າງຜະລິດຕະພັນນະວັດຕະກຳ ຢ່າງເປັນຮູບປະທຳ ແລະ ເຮັດເປັນໂຄງການ ສາທິດ;
8. ໂຄງການສົ່ງເສີມການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອພັດທະນາເປັນການຄ້າ ເພື່ອຍົກສູງຄຸນ ນະພາບການສຶກສາ ໃນສາຍວິຊາວິທະຍາສາດ ແລະ ວິສະວະກຳ (ລະດັບປະລິນຍາເອກ, ເໜືອ ປະລິນຍາຕີ, ປະລິນຍາຕີ ແລະ ນັກສຶກສາ;
9. ໂຄງການສົ່ງເສີມການປົກປ້ອງຊັບສິນທາງປັນຍາ, ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ແລະ ການຮ່ວມລົງທຶນ ກັບ ພາກເອກະຊົນ ຫຼື ພາກທຸລະກິດ.

3. ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 5 ປີ (2026 – 2030)

ແຜນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 5 ປີ (2026-2030) ແມ່ນປະກອບມີບັນດາໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ, ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບຫຼັກ ແລະ ໄລຍະຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ແຕ່ລະແຜນງານ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການບັນລຸເປົ້າໝາຍຂອງການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງປະເທດ. ແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນໄລຍະປີ 2026-2030 ແມ່ນໃນຕາຕະລາງ 3.

ຕາຕະລາງ 3: ແຜນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 5 ປີ (2026-2030)

ລ/ດ	ໂຄງການ *	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ **	ໄລຍະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ					ແຫຼ່ງ ງົບປະມານ ① ລັດຖະບານ ② ວິຊາການ ③ ຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ④ ກຸ້ຢົມ
			2026	2027	2028	2029	2030	
ແຜນງານ 1 : ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ນະໂຍບາຍ ແລະ ນິຕິກຳ								
1.	ໂຄງການປະເມີນ ແລະ ປັບປຸງບັນດານິຕິກຳ ໃນຂົງເຂດວຽກງານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງ ແລະ ສາມາດຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງ ການພັດທະນາ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ , ກຕສ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
2.	ໂຄງການສ້າງນິຕິກຳໃໝ່ ທີ່ຈຳເປັນ ໃນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຊຸກຍູ້ວຽກງານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ , ກຕສ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
3.	ໂຄງການສ້າງລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ	ສສກ	✓					①
4.	ໂຄງການສ້າງນະໂຍບາຍເພື່ອດຶງດູດການຮ່ວມມື, ການລົງທຶນ ແລະ ດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ , ກຕສ, ກງ	✓	✓				① ② ③

5.	ໂຄງການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ກົດໝາຍ, ນິຕິກຳໃຕ້ກົດໝາຍ ແລະ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ສະບັບນີ້ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ	ທຸກຂະແໜງການ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
ແຜນງານ 2: ສ້າງວາລະການຄົ້ນຄວ້າ ແຫ່ງຊາດ								
6.	ໂຄງການສ້າງວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ຂອງ ສປປ ລາວ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ	✓					① ② ③
7.	ໂຄງການສ້າງແຜນແມ່ບົດການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ຂອງ ບັນດາຂະແໜງການ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ		✓				① ② ③
8.	ໂຄງການປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ			✓		✓	① ② ③
ແຜນງານ 3: ສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດສັນກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ								
9.	ໂຄງການໃຫ້ທຶນໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສຳລັບ ສາຍວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ ແລະ ວິທະຍາສາດສັງຄົມ, ພ້ອມທັງ ສ້າງຄູ່ມືປະຕິບັດງານແຫ່ງຊາດ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ, ກງ	✓	✓				① ②
10.	ໂຄງການໃຫ້ທຶນໃນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ຫ້ອງທົດລອງ ແລະ ອຸປະກອນທີ່ຈຳເປັນ ສຳລັບ ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ, ກງ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③ ④
11.	ໂຄງການໃຫ້ທຶນ ໃນການສ້າງ, ປັບປຸງ ແລະ ການປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ, ວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ	✓				✓	① ② ③
12.	ໂຄງການສະໜັບສະໜູນທຶນໃນການເຜີຍແຜ່ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ, ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ການຈັດກິດຈະກຳແຂ່ງຂັນ, ການໃຫ້ລາງວັນ, ການຈັດກິດຈະກຳໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ວຽກວິທະຍາສາດ, ການໃຫ້ລາງວັນນັກຄົ້ນຄວ້າດີເດັ່ນແຫ່ງຊາດ ແລະ ການໃຫ້ລາງວັນນັກວິທະຍາສາດເພດຍິງດີເດັ່ນ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ, ກງ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③

13.	ໂຄງການໃຫ້ທຶນການສຶກສາ ສາຂາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	ສສກ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③ ④
14.	ໂຄງການສົມທົບທຶນສົ່ງເສີມຜູ້ປະກອບທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານນະວັດຕະກຳ ໃນໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນ	ສສກ, ກອດ, ກກສ, ກຕສ, ກງ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③ ④
ແຜນງານ 4 : ຍົກລະດັບທັກສະຂອງໄວໜຸ່ມ ແລະ ແມ່ຍິງ ດ້ານວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ								
15.	ໂຄງການພັດທະນາທັກທະ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສຳລັບ ບຸກຄະລາກອນຂອງລັດ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກວິທະຍາສາດໜຸ່ມ, ນັກວິທະຍາສາດເພດຍິງ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອດ, ກຕສ	✓	✓	✓			① ② ③
16.	ໂຄງການພັດທະນາຫຼັກສູດ ແລະ ຮູບແບບການຮຽນການສອນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກຕສ	✓			✓		① ② ③
17.	ໂຄງການສ້າງສູນພັດທະນາທັກສະດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອດ, ກຕສ, ກງ	✓	✓	✓			① ② ③ ④
ແຜນງານ 5 : ເສີມສ້າງຄວາມພ້ອມດ້ານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ວິສະວະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ ໃນການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ								
18.	ໂຄງການຈັດຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຄູ-ອາຈານ ດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ທັກສະໃນການສອນ ສາຍວິຊາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ (STEAM), ລວມທັງເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ AI	ສສກ	✓	✓	✓	✓		① ② ③ ④
19.	ໂຄງການພັດທະນາຫຼັກສູດ ແລະ ພັດທະນາຮູບແບບການຮຽນການສອນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ ສຳລັບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ	ສສກ		✓		✓		① ② ③
20.	ໂຄງການສ້າງສູນພັດທະນາທັກສະດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສຳລັບຄູ-ອາຈານ	ສສກ		✓	✓	✓		① ② ③ ④

21.	ໂຄງການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງທ້ອງຖິດລອງວິທະຍາສາດພື້ນຖານ, ຫ້ອງຄອມພິວເຕີ ແລະ ສຳລັບໂຮງຮຽນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ ພາກລັດ	ສສກ, ກງ, ກຕສ, ກອຄ, ພາກເອກະຊົນ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③ ④
22.	ໂຄງການສົ່ງເສີມກິດຈະກຳ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ (STEAM) ສຳລັບ ຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ.	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກຕສ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
ແຜນງານ 6 : ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນມະຫາວິທະຍາໄລ								
23.	ໂຄງການສ້າງນັກຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກວິທະຍາສາດໜຸ່ມ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດເພດຍິງ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ, ພາກເອກະຊົນ	✓		✓			① ② ③
24.	ໂຄງການພັດທະນາຫຼັກສູດ ແລະ ຮູບແບບການຮຽນການສອນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສຳລັບການສຶກສາລະດັບປະລິນຍາຕີ, ໂທ ແລະ ເອກ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ, ພາກເອກະຊົນ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
25.	ໂຄງການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຄູ-ອາຈານ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ ໃນການເພີ່ມທັກສະ, ເຕັກນິກ ແລະ ວິທີການສອນໃໝ່ ໃນສາຂາວິຊາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ, ຄະນິດສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ AI	ສສກ, ກຕສ	✓	✓	✓	✓		① ② ③
26.	ໂຄງການສົ່ງເສີມສ້າງພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໂດຍການຮ່ວມມືລະຫວ່າງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກເອກະຊົນ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ, ພາກເອກະຊົນ		✓	✓	✓	✓	① ② ③ ④
27.	ໂຄງການສ້າງສູນພັດທະນາທັກສະດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງຄູ-ອາຈານ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③ ④
ແຜນງານ 7 : ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ ຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຂອງພາກລັດ								
28.	ໂຄງການສ້າງ, ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຂອງບັນດາສະຖາບັນ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ, ກງ	✓	✓	✓			① ② ③ ④

29.	ໂຄງການປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງທ້ອງຖິດລອງດ້ານຄຸນນະພາບແຫ່ງຊາດ ເພື່ອການກວດສອບແລະຢັ້ງຢືນຄຸນນະພາບທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ຂອງຜະລິດຕະພັນ, ສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການ, ສິ່ງແວດລ້ອມ	ສສກ, ກອຄ, ກຕສ	✓	✓	✓			① ② ③ ④
30.	ໂຄງການປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ, ຖານຂໍ້ມູນການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ ຈາກການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ, ຖານຂໍ້ມູນສ້າງແຜນທີ່ແບບຈາລອງແລະສະຖິຕິ-ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການສ້າງປັດໃຈໃນການເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ	✓	✓				① ② ③
31.	ໂຄງການສ້າງເຂດວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ, ພາກເອກະຊົນ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③ ④
32.	ໂຄງການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງການສ້າງທະນາຄານຊັບພະຍາກອນຊີວະພາບແຫ່ງຊາດ ແລະ ທະນາຄານແນວພັນພືດແຫ່ງຊາດ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກຕສ		✓	✓	✓		① ② ③ ④
ແຜນງານ 8 : ສ້າງສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ								
33.	ໂຄງການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງອາຄານ/ສະຖານທີ່, ຫ້ອງທົດລອງ, ຫ້ອງທົດລອງການປະດິດ, ທົດສອບ ແລະ ອຸປະກອນຕົ້ນແບບ ສຳລັບ ສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ	✓	✓	✓			① ② ③ ④
34.	ໂຄງການເຜີຍແຜ່ ສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ	✓	✓				① ② ③
35.	ໂຄງການພັດທະນາລະບົບການບໍລິການຂອງສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ		✓	✓	✓	✓	① ② ③
ແຜນງານ 9 : ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ຫ້ອງການ ຫຼື ອົງການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ								

36.	ໂຄງການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານດ້ານສະຖານທີ່, ອາຄານ, ຫ້ອງປະຕິບັດການຄວາມປອດໄພຈາກລັງສີ ແລະ ສະຖານທີ່ຈັດເກັບສິ່ງເສດເຫຼືອແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ ແລະ ວັດສະດຸນິວເຄຣຍ ແບບທັນສະໄໝ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ , ກປປ, ປກສ	✓	✓				① ③ ④
37.	ໂຄງການສ້າງຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ ແລະ ສ້າງແຜນງານດ້ານລັງສີ-ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ , ກປປ, ປກສ	✓					① ② ③
38.	ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການພັດທະນາຫຼັກສູດຝຶກອົບຮົມດ້ານເຕັກໂນໂລຊີລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ , ກປປ, ປກສ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
39.	ໂຄງການສ້າງລະບົບການຄຸ້ມຄອງ, ສ້າງຖານຂໍ້ມູນແລະສະຖິຕິການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ເຄື່ອງກຳເນີດລັງສີ ແລະ ແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ ແຫ່ງຊາດ, ແລະ ເຜີຍແຜ່ວຽກງານຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ-ນິວເຄຣຍ	ສສກ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
40.	ໂຄງການສົ່ງເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນວຽກງານຄວາມປອດໄພລັງສີ-ນິວເຄຣຍ ເປັນຕົ້ນ ການກວດສອບ ແລະ ຍິ່ງຢືນຄວາມປອດໄພຈາກການນຳໃຊ້ ແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ ແລະ ວັດສະດຸນິວເຄຣຍ, ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກລັງສີ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີນິວເຄຣຍ ຂົງເຂດການແພດ, ການກວດສອບການປົນເປື້ອນທາດກຳມັນຕະພາບລັງສີໃນຜະລິດຕະພັນ ໂດຍການນຳໃຊ້ເຕັກນິກລັງສີ, ແຜນປະຕິບັດງານໃນການກຽມຄວາມພ້ອມ ແລະ ຕອບໂຕ້ເຫດສຸກເສີນທາງລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍແຫ່ງຊາດ.	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ , ກປປ, ປກສ	✓	✓	✓			① ② ③
ແຜນງານ 10 : ສ້າງຫຸ້ນພື້ນຖານວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ								
41.	ໂຄງການສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຫຸ້ນພື້ນຖານວິທະຍາສາດ ແຫ່ງຊາດ ຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ , ກຕສ, ກງ	✓	✓	✓			① ② ③ ④
42.	ໂຄງການສ້າງຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການບໍລິການ, ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຫຸ້ນພື້ນຖານວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກຕສ	✓	✓	✓			① ② ③

43.	ໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ລະບົບການບໍລິການໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ແລະ ການລົງທະບຽນເຂົ້າ ຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ແບບທັນສະໄໝ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກຕສ			✓	✓	✓	① ② ③
ແຜນງານ 11 : ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ໃນຂົງເຂດບຸລິມະສິດ ແຫ່ງຊາດ								
44.	ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳໃໝ່ ໃນການປຸກພືດສະບຽງອາຫານ, ພືດທີ່ເປັນເສດຖະກິດ, ການລ້ຽງສັດ, ແລະ ການຜະລິດກະສິກຳທັນສະໄໝ	ກກສ, ສສກ, ກຕສ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③ ④
45.	ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າດ້ານແນວພັນເຂົ້າ, ພືດເສດຖະກິດ, ພືດຜັກ, ໄມ້ໃຫ້ໜາກ, ສັດລ້ຽງ ແລະ ປາ, ພ້ອມຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຍືນ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ	ກກສ, ສສກ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③ ④
46.	ໂຄງການສົ່ງເສີມນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສ້າງສິນຄ້າກະສິກຳ, ສິນຄ້າອາຫານລາວ ແລະ ສິນຄ້າຫັດຖະກຳ ທີ່ເປັນເອກະລັກຂອງລາວ ເພື່ອການສົ່ງອອກ, ພ້ອມທັງ ສົ່ງເສີມໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ, ສິນຄ້າກະສິກຳ, ອາຫານລາວ ຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວລາວ ສູ່ເວທີສາກົນ	ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ສສກ, ກງ, ກຕສ	✓	✓	✓			① ② ③ ④
47.	ໂຄງການສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນການຄຸ້ມຄອງ, ເຄືອຂ່າຍເຊື່ອມໂຍງ, ການສ້າງສີສັນ ແລະ ຄວາມເປັນເອກະລັກ ຂອງການທ່ອງທ່ຽວ ໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ	ກວທ, ກຕສ, ກຊສ, ສສກ	✓	✓	✓			① ② ③ ④
48.	ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າສ້າງນະວັດຕະກຳທາງປະຫວັດສາດ ແລະ ວັດທະນະທຳ	ກວທ, ກຕສ, ກຊສ, ສສກ		✓	✓	✓		① ② ③
49.	ໂຄງການສົ່ງເສີມຄົ້ນຄວ້າດ້ານການສຶກສາ, ພາສາສາດ, ເຜົ່າພັນວິທະຍາ, ສິລະປະກຳສາດ, ການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ແລະ ການປົກຄອງ	ສສກ	✓	✓	✓			① ② ③ ④
50.	ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ດ້ານອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດ, ພະລັງງານສະອດາ ແລະ ທໍລະນີສາດ	ກອຄ, ສສກ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③ ④
51.	ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດດ້ານຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ໄປສູ່ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ	ສສກ, ກກສ, ກອຄ, ກຕສ	✓	✓	✓			① ② ③ ④

52.	ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ, ກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ, ຄຸນນະພາບນ້ຳ, ອາກາດ ແລະ ດິນຖ່ານດິນ, ການປ້ອງກັນ, ຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ແກ້ໄຂຜົນກະທົບຈາກໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	ກາ, ສສກ, ກຕສ	✓	✓	✓	✓		① ② ③ ④
53.	ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາລະບົບໂລຈິດສະຕິກ, ລະບົບດິຈິຕອນ ແລະ ການສື່ສານທັນສະໄໝ ແລະ ການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ	ກຍຂ, ກຕສ, ສສກ	✓	✓	✓			① ② ③ ④
54.	ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ AI ເຂົ້າໃນວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
55.	ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການແພດ ຕິດພັນກັບສາທາລະນະສຸກ ເປັນຕົ້ນ ການຄົ້ນຄວ້າດ້ານໂລກລະບາດ, ເຊື້ອພະຍາດໃໝ່, ການປ້ອງກັນພະຍາດ, ການຢາ, ການຮັກສາສຸຂະພາບ ແລະ ຜະລິດຕະພັນອາຫານເສີມ ແລະ ການແພດ	ກສທ, ສສກ		✓	✓	✓		① ② ③ ④
ແຜນງານ 12 : ສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ສູ່ພາກເອກະຊົນ ແລະ ຊຸມຊົນ								
56.	ໂຄງການສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີໄປສູ່ພາກເອກະຊົນ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ	✓	✓	✓			① ② ③
57.	ໂຄງການການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້-ເຕັກນິກວິຊາການດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນຜູ້ທຳການຜະລິດ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ	✓	✓	✓	✓		① ② ③
58.	ໂຄງການພັດທະນາການລະບົບແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຜົນການຄົ້ນຄວ້າດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ	✓	✓				① ② ③
59.	ໂຄງການການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
ແຜນງານ 13: ສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ຊັບສິນທາງບັນຍາ ດ້ານ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ								

60.	ໂຄງການສົ່ງເສີມວຽກຊັບສິນທາງບັນຍາ ຂອງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ, ແລະ ພັດທະນາກິນໄກການປະເມີນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ຊັບສິນທາງບັນຍາ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ , ກຕສ	✓					① ② ③
61.	ໂຄງການເສີມສ້າງຄວາມສາມາດໃຫ້ບຸກຄະລາກອນ ໃນວຽກການປະເມີນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ຊັບສິນທາງບັນຍາ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ , ກຕສ	✓	✓				① ② ③
62.	ໂຄງການເຜີຍແຜ່ວຽກຊັບສິນທາງບັນຍາ ຕິດພັນກັບວຽກວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ	ສສກ, ກອຄ, ກຕສ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
ແຜນງານ 14 : ສ້າງແຮງຈູງໃຈໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ								
63.	ໂຄງການພັດທະນາກິນໄກການໃຫ້ລາງວັນດ້ານຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ , ກຕສ, ກງ	✓					① ② ③
64.	ໂຄງການສ້າງນະໂຍບາຍການດຶງດູດນັກຄົ້ນຄວ້າຈາກຕ່າງປະເທດ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ , ກຕສ, ກງ	✓	✓				① ② ③
65.	ໂຄງການສົ່ງເສີມການຍົກລະດັບການສຶກສາ ສາຍວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ , ກຕສ, ກງ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③ ④
66.	ໂຄງການພັດທະນາການຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນການເງິນສາກົນ ຕິດພັນກັບວຽກວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ	ສສກ, ກງ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
ແຜນງານ 15 : ສ້າງວັດທະນະທຳວິທະຍາສາດ ໃນສັງຄົມ								
67.	ໂຄງການສົ່ງເສີມການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ , ກຕສ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③

68.	ໂຄງການສົ່ງເສີມງານສັບປະດາວິທະຍາສາດ, ເທສະການວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ, ການແຂ່ງຂັນວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແລະ ກິດຈະກຳ STEAM ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກຕສ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
69.	ໂຄງການສົ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນ ແລະ ໃຫ້ລາງວັນວິທະຍາສາດ ໃຫ້ແກ່ນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດມະຍົມສຶກສາ	ສສກ, ກຕສ						
70.	ໂຄງການຕັ້ງຄ້າຍວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສຳລັບ ເຍົາວະຊົນ, ຊາວໜຸ່ມ ແລະ ນັກຮຽນ	ສສກ, ກຕສ		✓		✓		① ② ③
71.	ໂຄງການຊົງລາງວັນຜົນງານດີເດັ່ນ ຂອງຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຢູ່ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
ແຜນງານ 16 : ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກອຸດສາຫະກຳ								
72.	ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງການຮ່ວມມື ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໂດຍຜ່ານການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ແລະ ຄວາມຮູ້	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ, ພາກເອກະຊົນ						
73.	ໂຄງການສົ່ງເສີມການຝຶກງານ ແລະ ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ໃນການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໂດຍໃຫ້ທຶນການສຶກສາປະລິນຍາເອກ ໃນສາຂາວິຊາວິທະຍາສາດ, ວິສະວະກຳ ແລະ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ, ພາກເອກະຊົນ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
74.	ໂຄງການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຈາກພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໂດຍນຳໃຊ້ທ່າແຮງຈາກນັກສຶກສາປະລິນຍາເອກຄົນລາວ ໃນການເຊື່ອມຕໍ່ລະຫວ່າງຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ການຕອບສະໜອງຂອງພາກທຸລະກິດ	ສສກ, ພາກເອກະຊົນ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
75.	ໂຄງການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອການເພີ່ມມູນຄ່າຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າ ທີ່ຕິດພັນກັບຂົງເຂດບຸລິມະສິດແຫ່ງຊາດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ, ພາກເອກະຊົນ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③

	ຂອງພາກທຸລະກິດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນດ້ານ ສາທາລະນະສຸກ, ຊັບພະຍາກອນທາມະຊາດ ,ທຸລະກິດ ກະສິກຳ, ຊີວະນາໆພັນ, ໄອຊີທີ, ການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ອຸດສາຫະກຳພະລັງງານທົດແທນ							
76.	ໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ, ຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດ ກັບພາກ ພື້ນ ແລະ ສາກົນ	ທຸກຂະແໜງການ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
ແຜນງານ 17 : ສົ່ງເສີມສ້າງປະຖົມບັດໃຈ ໃນການດຶງດູດການຮ່ວມມືກັບ ບໍລິສັດ ແລະ ນັກລົງທຶນ								
77.	ໂຄງການສ້າງຄວາມອາດສາມາດດ້ານນະວັດຕະກຳ ສຳລັບ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະ ໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ບົນພື້ນຖານຄວາມຕ້ອງການຂອງພາກທຸລະກິດ ແລະ ຕະຫຼາດ	ສສກ, ກອຄ, ກຕສ, ພາກ ເອກະຊົນ	✓	✓	✓			① ② ③
78.	ໂຄງການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືກັບ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາ, ແລະ ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ໃນທ້ອງຖິ່ນ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະ ວັດຕະກຳ ໂດຍຕ້ອງໄດ້ເຮັດການສຳຫຼວດຄວາມຕ້ອງການເພື່ອຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ລວມທັງ ສະໜັບສະໜູນການຄົ້ນຄວ້າຕໍ່ຍອດໃຫ້ເປັນສິນຄ້າ	ສສກ, ກອຄ, ກກສ, ກສທ , ກຕສ, ພາກເອກະຊົນ	✓	✓				① ② ③
79.	ໂຄງການແຂ່ງຂັນນະວັດຕະກຳ ແລະ ການເປັນຜູ້ປະການດ້ານນະວັດຕະກຳ ຂອງພາກທຸລະກິດ	ສສກ, ກອຄ, ກກສ, ກສທ , ກຕສ, ພາກເອກະຊົນ		✓		✓		① ② ③
80.	ໂຄງການສ້າງກົນໄກດ້ານແຮງຈູງໃຈ ສຳລັບ ນັກລົງທຶນ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະ ວັດຕະກຳ	ສສກ, ກອຄ, ກກສ, ກສທ , ກຕສ, ກງ	✓	✓				① ② ③
81.	ໂຄງການຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນນຳໜ້າ ຂອງສາກົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງສາກົນ ເພື່ອສ້າງໂອກາດໃຫ້ມີການຝຶກອົບຮົມດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ ສຳລັບນັກສຶກສາລະດັບປະລິນຍາຕີ ແລະ ເໜືອປະລິນຍາຕີ ສາຂາວິຊາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ວິສະວະກຳ	ທຸກຂະແໜງການ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
82.	ໂຄງການຮ່ວມມືພັດທະນາສ້າງເຂດວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ເພື່ອເພີ່ມ ປະລິມານຈຳນວນຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະໜັບສະໜູນບຸກຄະລາກອນໃນດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ວິສະວະກຳ	ສສກ, ກງ, ກຕສ, ກອຄ, ພາກເອກະຊົນ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③

83.	ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າຮ່ວມກັນລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຂອງລັດ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ເອກະຊົນ ໃນຂົງເຂດບຸລິມະສິດ ເພື່ອສ້າງຜະລິດຕະພັນນະວັດຕະກຳຢ່າງເປັນຮູບປະທຳ ແລະ ເຮັດເປັນໂຄງການສາທິດ	ສສກ, ກອຄ, ກກສ, ກສທ, ກຕສ, ກງ	✓	✓	✓			① ② ③
84.	ໂຄງການສົ່ງເສີມການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອພັດທະນາເປັນການຄ້າ ເພື່ອຍົກສູງຄຸນນະພາບການສຶກສາ ໃນສາຍວິຊາວິທະຍາສາດ ແລະ ວິສະວະກຳ (ລະດັບປະລິນຍາເອກ, ເໜືອປະລິນຍາຕີ, ປະລິນຍາຕີ ແລະ ນັກສຶກສາ	ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກອຄ, ກຕສ, ກງ	✓	✓	✓	✓	✓	① ② ③
85.	ໂຄງການສົ່ງເສີມການປົກປ້ອງຊັບສິນທາງປັນຍາ, ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ແລະ ການຮ່ວມລົງທຶນກັບ ພາກເອກະຊົນ ຫຼື ພາກທຸລະກິດ.	ກອຄ, ສສກ, ກກສ, ກສທ, ກຕສ, ກງ	✓	✓	✓			① ② ③

* ໝາຍເຫດ: ລາຍການກົດຈະກຳລະອຽດຂອງໂຄງການ, ກຳນົດໄລຍະເວລາ ແລະ ງົບປະມານ ແມ່ນຈະໄດ້ຮັບການຄົ້ນຄວ້າຄືນ ຫຼັງຈາກມີການແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການລະດັບຊາດ

** ບັນດາກະຊວງ: ກະຊວງ ສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ (ສສກ), ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ກກສ), ກະຊວງ ສາທາລະນະສຸກ (ກສທ), ກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ (ກຕສ), ກະຊວງ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ (ກອຄ), ກະຊວງ ວັດທະນະທຳ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ (ກວທ), ກະຊວງ ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (ກຍຂ), ກະຊວງ ປ້ອງກັນປະເທດ (ກປປ), ກະຊວງ ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ (ປກສ), ກະຊວງແຮງງານສະຫວັດດີການ ແລະ ສັງຄົມ (ກສສ), ກະຊວງການເງິນ (ກງ).

III

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ພາກທີ III: ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

1. ນະໂຍບາຍ

ເພື່ອເປັນການຜັນຂະຫຍາຍ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040, ລັດຖະບານ ມີນະໂຍບາຍໃນການຊຸກຍູ້ ເປັນຕົ້ນ:

1. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງນິຕິກຳ ທີ່ລວມທັງກົດໝາຍ, ນິຕິກຳໃຕ້ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ, ຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ ຕໍ່ພັກ-ລັດ, ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ຜູ້ນຳໃຊ້ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການ;
2. ຮັບຮອງວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ເພື່ອເປັນທິດທາງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ຂອງປະເທດ;
3. ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດສູງ ແລະ ມີຈຳນວນທີ່ພຽງພໍໃນການຄຸ້ມຄອງ, ການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;
4. ພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານທາງດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ມີຄວາມທັນສະໄໝ, ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ແລະ ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ;
5. ສ້າງຜະລິດຕະພັນຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ຫຼື ນະວັດຕະກຳ ທີ່ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງສັງຄົມ, ພາກອຸດສາຫະກຳ, ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ແລະ ຜູ້ປະກອບທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ. ພ້ອມທັງສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນດ້ານນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ;
6. ພັດທະນາລະບົບການໃຫ້ບໍລິການດ້ານການຮຽນຮູ້ ແລະ ເສີມສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງຂອງທຸກຄົນໃນສັງຄົມ ໂດຍສະເພາະເດັກນ້ອຍ, ນັກຮຽນ ແລະ ນັກສຶກສາ;
7. ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ກັບ ພາກເອກະຊົນ ໃນຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ໄປສູ່ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ.

2. ມາດຕະການ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040 ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ບັນລຸຜົນສຳເລັດຕາມເປົ້າໝາຍທີ່ວາງໄວ້ ຕ້ອງໄດ້ສຸມໃສ່ບັນດາມາດຕະການດັ່ງນີ້:

1. ລັດຖະບານຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ດຳລັດ ກ່ຽວກັບ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040 ເພື່ອໃຫ້ບັນດາຂະແໜງການຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ໃນການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍໃຫ້ເປັນອັນລະອຽດ, ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນສູງສຸດ;
2. ເຜີຍແຜ່ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040 ໃຫ້ບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ທັງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ແລະ ຮ່ວມມືກັນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາແຜນງານ, ໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຕາມພາລະບົດບາດຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການ;
3. ບັນດາກະຊວງ, ຂະແໜງການ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຈະຕ້ອງບັນຈຸເອົາ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040 ເຂົ້າໃນວຽກງານຂອງຕົນ ແລະ ຈັດບຸລິມະສິດຂອງແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ ທີ່ຈະໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສອດຄ່ອງກັບວຽກງານຂອງຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ, ພ້ອມທັງ ເຊື່ອມໂຍງກັບບັນດາຍຸດທະສາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຍຸດທະສາດການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນແຫ່ງຊາດ, ຍຸດທະສາດປັນຍາປະດິດແຫ່ງຊາດ, ຍຸດທະສາດການພັດທະນາການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ແລະ ຍຸດທະສາດອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ຈັດສັນງົບປະມານຈາກກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ຫຼື ຈາກງົບປະມານແຫຼ່ງອື່ນໆ ເຂົ້າໃສ່ແຕ່ລະໜ້າວຽກ;
4. ເພີ່ມທະວີການປະສານງານຢ່າງເປັນເຈົ້າການ ແລະ ກົມກຽວ ລະຫວ່າງພາກລັດດ້ວຍກັນ, ພາກລັດກັບພາກເອກະຊົນ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ກັບພາກເອກະຊົນ ຫຼື ພາກອຸດສາຫະກຳກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມແຜນພັດທະນາສະບັບນີ້;
5. ສ້າງກອບການປະສານງານລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນໃນການຮ່ວມກັນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນພັດທະນາສະບັບນີ້ ໃຫ້ບັນລຸຕາມຄາດໝາຍ;
6. ທຸກຂະແໜງການຖືເອົາ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040 ສະບັບນີ້ ເປັນບ່ອນອີງປະກອບເຂົ້າ ແລະ ຜັນຂະຫຍາຍ ໃນແຜນພັດທະນາຂອງຂະແໜງການຕົນ.

3. ກົນໄກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

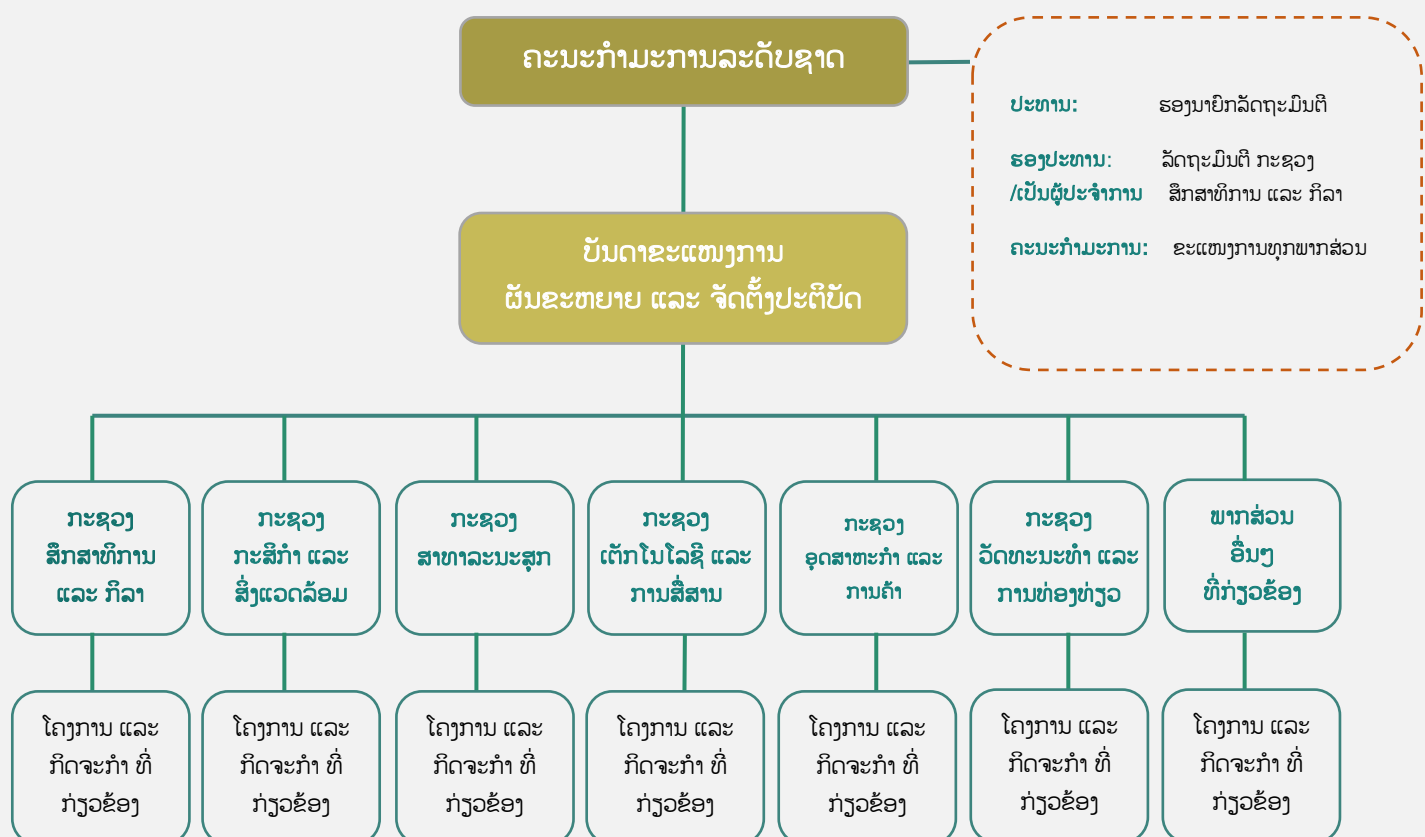
ກົນໄກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົ້ນຕໍ ມີດັ່ງນີ້:

1. ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກຳມະການລະດັບຊາດ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040 ສະບັບນີ້. ຄະນະດັ່ງກ່າວ ປະກອບດ້ວຍທຸກພາກສ່ວນ, ໂດຍການເປັນປະທານຊື້ນຳໂດຍກົງຈາກ ທ່ານຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ມີລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ເປັນຮອງປະທານ ທັງເປັນຜູ້ປະຈຳການ. ຄະນະດັ່ງກ່າວ ກຳນົດບັນດາໜ້າ

າວຽກທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ກຳນົດງົບປະມານໃນແຕ່ລະໜ້າວຽກ, ໂຄງການທີ່ສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນໃນໄລຍະຕໍ່ໜ້າ;

2. ບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂຶ້ນແຜນບັນດາໂຄງການ ທີ່ສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040 ເພື່ອຂໍອະນຸມັດ ແລະ ຂໍນຳໃຊ້ງົບປະມານຈາກກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ຜ່ານຄະນະກຳມະການລະດັບຊາດດັ່ງກ່າວ. ພ້ອມທັງ ມີການຮ່ວມມືກັບສາກົນ ເພື່ອການສະໜັບສະໜູນດ້ານວິຊາການ ແລະ ງົບປະມານ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາໂຄງການ ພາຍໃຕ້ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040;
3. ພັດທະນາລະບົບຊ່ອງທາງ (platform) ໃນການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040 ໃຫ້ຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດລາຍງານການໄດ້ຢ່າງເປັນລະບົບ ແລະ ທັນກັບສະພາບການ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ຮູບສະແດງ 8: ສັງລວມກົນໄກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040

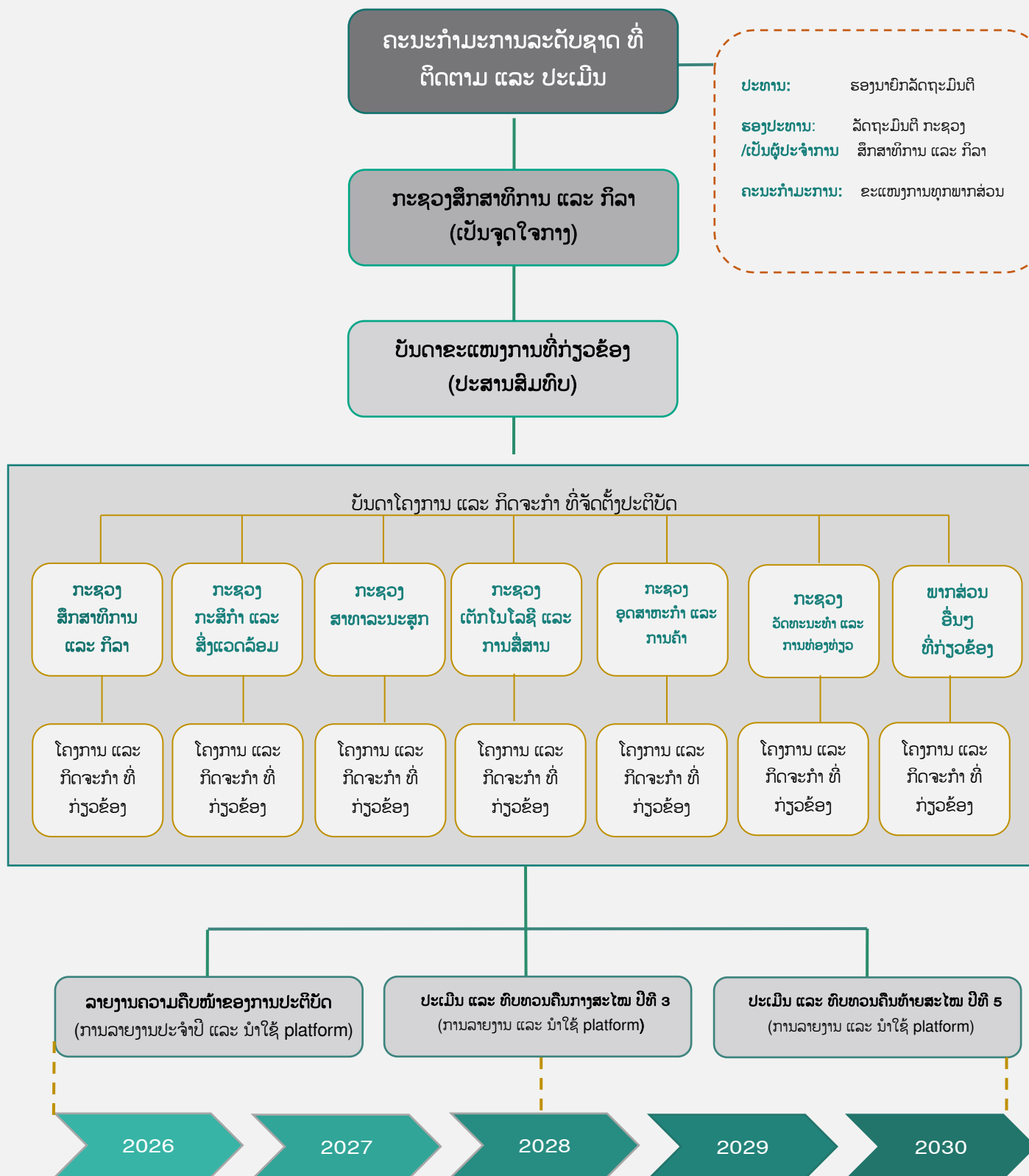

4. ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ

ການຕິດຕາມ, ກວດກາ, ປະເມີນຜົນ ແລະ ການລາຍງານ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອ ຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040 ສະບັບນີ້ ມີຜົນສຳເລັດ, ຊຶ່ງຈະມີການປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

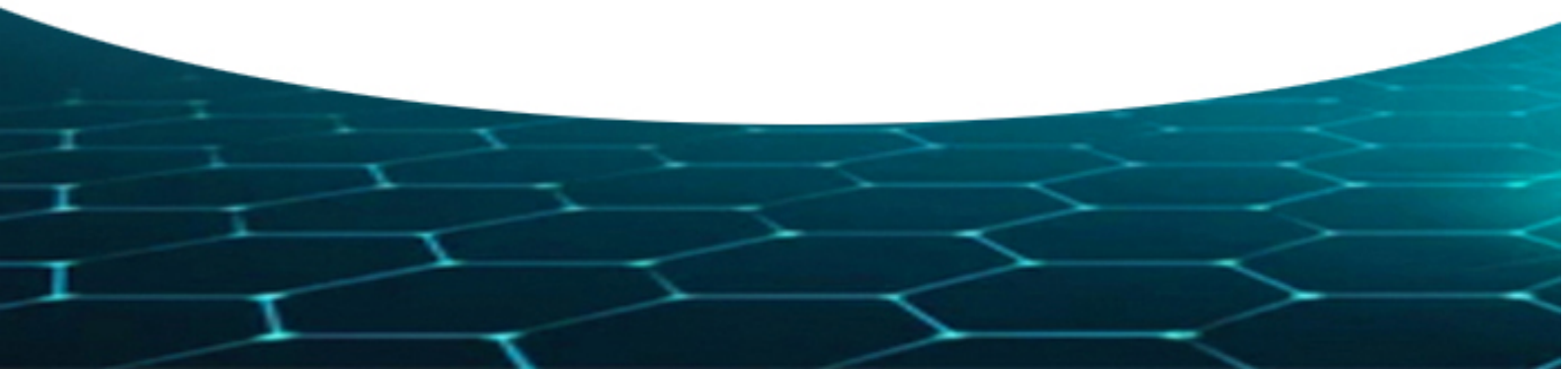
1. ຄະນະກຳມະການລະດັບຊາດ ໂດຍສະເພາະກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ເປັນໃຈກາງປະສານສົມທົບ ກັບທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040 ສະບັບນີ້;
2. ບັນດາຂະແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ສຸມໃສ່ຕິດຕາມ ແລະ ລາຍງານ ຄວາມຄືບໜ້າຂອງການປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040 ທີ່ຕິດພັນກັບຂະແໜງການຕົນ ຢ່າງເປັນເຈົ້າການ ໃຫ້ຄະນະກຳມະການລະດັບຊາດ ເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍຜ່ານທັງ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການປະຈຳປີ, ການລາຍງາປະຈຳປີ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊ່ອງທາງ (platform) ໃນການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ຢ່າງເປັນລະບົບ;
3. ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040 ສະບັບນີ້ ຈະຖືກປະເມີນ ແລະ ທົບທວນຄືນກາງສະໄໝໃນກາງປີທີ 3 ເພື່ອຖອດຖອນບົດຮຽນ ແລະ ປັບປຸງບັນດາຂໍ້ຄົງຄ້າງ, ຫຼັງຈາກນັ້ນ ຈະສືບຕໍ່ປະເມີນ ແລະ ທົບທວນຄືນທ້າຍສະໄໝ ໃນທ້າຍປີທີ 5 ເພື່ອຖອດຖອນບົດຮຽນ ແລະ ສ້າງແຜນພັດທະນາໃໝ່ໄລຍະຕໍ່ໄປ;
4. ຄະນະກຳມະການລະດັບຊາດ ສັງລວມຂໍ້ມູນສະຖິຕິ, ແລະ ວິເຄາະການພັດທະນາ ແລະ ການປະກອບສ່ວນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ 2026-2040 ເຂົ້າໃນ GDP ຂອງປະເທດ. ພ້ອມທັງ ຈະສ້າງບົດລາຍງານ, ບົດຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ແຜນພັດທະນາໃໝ່ໄລຍະຕໍ່ໄປ ເພື່ອເຜີຍແຜ່ໃຫ້ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຮູບສະແດງ 9: ສັງລວມກົນໄກການຕິດຕາມ ແລະ ການປະເມີນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

໑ ກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1 : ສັງລວມບັນດາ ຍຸດທະສາດ, ເປົ້າໝາຍ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ ຂອງ

ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ

2026 – 2040

ຍຸດທະສາດ 1: ພັດທະນາລະບົບການຄຸ້ມຄອງວຽກວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ		
ເປົ້າໝາຍ Policy Target	ແຜນງານ Programme	ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ Action plan / project
ເປົ້າໝາຍທີ 1 : ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ນິຕິກຳ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030 ຊຸກຍູ້ການບໍລິຫານ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງກ່ຽວກັບ ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ ວິທະຍາ ສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ມີກົນໄກ ແລະ ລະບົບຄົບຖ້ວນ. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ກົດໝາຍ ແລະ ບັນດານິຕິກຳໃຫ້ຖືກຮອງຮັບ ຫຼາຍກວ່າ 10 ສະບັບ;	ແຜນງານ 1: ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ນະໂຍບາຍ ແລະ ນິຕິກຳ ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳໃຕ້ກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ,ຄວາມປອດໄພດ້ານລັງສີ-ນິວເຄຣຍ, ຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ, ຊັບສິນທາງປັນຍາ, ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ແລະການສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາ, ການຄ້າ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເປັນຕົ້ນແມ່ນລະບຽບຄຸ້ມຄອງ ແລະ ສົ່ງເສີມນັກ	ໂຄງການປະເມີນ ແລະ ປັບປຸງບັນດານິຕິກຳ ໃນຂົງເຂດວຽກງານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງ ແລະ ສາມາດຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາເປັນຕົ້ນ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພຈາກລັງສີ, ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ, ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຊັບສິນທາງປັນຍາ, ປັບປຸງນິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄົ້ນ

○ ຊຸກຍູ້ການຮ່ວມມືກັບອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ພາກເອກະຊົນ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ, ໂດຍການລົງທຶນໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຈາກພາກເອກະຊົນ ໃຫ້ໄດ້ 40%. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035 ○ ສ້າງສ້າງບາດກ້າວໃໝ່ ຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການຊຸກຍູ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດສັງ-ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແບບຍືນຍົງ ໂດຍການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງບັນດານິຕິກຳ ເພື່ອການຄຸ້ມຄອງ. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ກົດໝາຍ ແລະ ບັນດານິຕິກຳ ໃຫ້ຖືກຮອງຮັບ ຫຼາຍກວ່າ 15 ສະບັບ; ○ ການລົງທຶນໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ຈາກພາກລັດກວມເອົາ 50% ແລະ ພາກເອກະຊົນ 50%. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040 ○ ສ້າງບາດກ້າວແຫ່ງຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ມີຄວາມພ້ອມ ແລະ ສາມາດເພິ່ງຕົນເອງ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ	ຄົ້ນຄວ້າ, ຈັນຍາບັນ, ຈັນຍາທຳ ແລະ ສິດຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ສ້າງແຮງຈູງໃຈ; ○ ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ດຳລັດ, ຂໍ້ຕົກລົງ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເປັນຕົ້ນ ການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ພາກເອກະຊົນ, ສ້າງມາດຕະຖານສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ການຄຸ້ມຄອງແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ, ມາດຕະຖານຄວາມປອດໄພຈາກລັງສີ ແລະ ຄວາມປອດໄພເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ, ການດຳເນີນວິສາຫະກິດວຽກງານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ການສະເຫຼີມສະຫຼອງສັບປະດາວິທະຍາສາດ ແຫ່ງຊາດ, ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ສົ່ງເສີມນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ; ○ ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ນະໂຍບາຍ ແລະ ເງື່ອນໄຂ ທີ່ດຶງດູດ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງປະເທດ ເປັນຕົ້ນ ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ພາກລັດ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ກັບ ພາກເອກະຊົນ ແລະ ສັງຄົມ; ນະໂຍບາຍດ້ານພາສີ ສຳລັບ ການລົງທຶນ, ການດຳເນີນທຸລະກິດ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະ	ຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແລະ ລະບຽບການອື່ນໆທີ່ຈຳເປັນ; 2. ໂຄງການສ້າງນິຕິກຳໃໝ່ ທີ່ຈຳເປັນ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຊຸກຍູ້ວຽກງານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເປັນຕົ້ນ ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ພາກລັດ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການບໍລິຫານ-ການຄຸ້ມຄອງຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ນຳໄປສູ່ການຄ້າ, ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພຈາກລັງສີ ແລະ ຄວາມປອດໄພດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ, ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ມາດຕະຖານຄວາມປອດໄພຈາກລັງສີ ແລະ ຄວາມປອດໄພເຕັກໂນໂລຊີ, ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການນຳໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ລະບຽບການວິສາຫະກິດວຽກງານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ, ມາດຕະຖານສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ການສະເຫຼີມສະຫຼອງສັບປະດາວິທະຍາສາດ ແຫ່ງຊາດ, ແຜນການຄາດ
---	--	---

ຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເຂົ້າໃນການຊຸກຍູ້ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແບບຍືນຍົງ ໂດຍການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງບັນດານິຕິກຳ ເພື່ອການຄຸ້ມຄອງຢ່າງເຂັ້ມແຂງ. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ກົດໝາຍ ແລະ ບັນດານິຕິກຳໃຫ້ຖືກຮອງຮັບ ຫຼາຍກວ່າ 20 ສະບັບ; ການລົງທຶນໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ຈາກພາກລັດກວມເອົາ 30% ແລະ ການລົງທຶນຈາກພາກເອກະຊົນ 70%;	ວັດຕະກຳ; ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; ນະໂຍບາຍການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດຈາກການຖ່າຍທອດຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຊັບສິນທາງບັນຍາ; ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການສ້າງຜູ້ປະກອບທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມ ແລະ ການໃຫ້ລາງວັນນັກຄົ້ນຄວ້າດີເດັ່ນແຫ່ງຊາດດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ການໃຫ້ລາງວັນນັກວິທະຍາສາດເພດຍິງດີເດັ່ນ; - ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ນະໂຍບາຍ ແລະ ເງື່ອນໄຂ ເພື່ອດຶງດູດບັນດານັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານຈາກຕ່າງປະເທດ ໃນການເຂົ້າມາເຮັດວຽກ, ດຳເນີນທຸລະກິດ, ດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ, ການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທາງດ້ານການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ, ນະວັດຕະກຳ ແລະ ການຄ້າ ທີ່ທັນສະໄໝ; - ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບຊ່ອງທາງ (Platform) ສຳລັບຄະນະສະພາວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ເພື່ອການທົບທວນ, ການຄຸ້ມຄອງ, ການປະເມີນ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ນິຕິກຳ ໃນການຮອງຮັບການປັບປຸງການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳຂອງປະເທດ ແຕ່ລະໄລຍະ;	ການລ່ວງໜ້າດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແລະ ລະບຽບການອື່ນໆທີ່ຈຳເປັນ; 3. ໂຄງການສ້າງລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ເປັນຕົ້ນ ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ທຶນການສຶກສາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ລະບຽບການໃຫ້ທຶນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສຳລັບ ນັກສຶກສາປະລິນຍາໂທ, ປະລິຍາເອກ ແລະ ຫຼັງປະລິນຍາເອກ , ລະບຽບການໃຫ້ລາງວັນນັກຄົ້ນຄວ້າດີເດັ່ນແຫ່ງຊາດ, ການໃຫ້ລາງວັນນັກວິທະຍາສາດເພດຍິງດີເດັ່ນ , ລະບຽບການໃຫ້ທຶນສຳລັບການຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິຊາການ ຢູ່ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ແລະ ລະບຽບການອື່ນໆທີ່ຈຳເປັນ; 4. ໂຄງການສ້າງນະໂຍບາຍເພື່ອດຶງດູດການຮ່ວມມື, ການລົງທຶນ ແລະ ດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເປັນຕົ້ນ ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລຂອງພາກລັດ ກັບ ພາກອຸດສາຫະກຳ ແລະ ສັງຄົມ; ນະໂຍບາຍພາສີດ້ານການລົງທຶນ ແລະ ດຳເນີນທຸລະກິດໃນການ
---	--	--

	ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາແຜນການຄາດການລ່ວງໜ້າດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ (STI Foresight) ເພື່ອກຽມຄວາມພ້ອມຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງໃນແຕ່ລະໄລຍະ.	ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; ນະໂຍບາຍການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດຈາກການຖ່າຍທອດຜົນການຄົ້ນຄວ້າ; ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມ ແລະ ການໃຫ້ລາງວັນນັກຄົ້ນຄວ້າດິເດັນແຫ່ງຊາດ, ການໃຫ້ລາງວັນນັກວິທະຍາສາດເພດຍິງດິເດັນ, ນະໂຍບາຍ ວ່າດ້ວຍ ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກວິທະຍາສາດ, ຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ ແລະ ນັກວິຊາການ ຈາກຕ່າງປະເທດ, ແລະ ລະບຽບການອື່ນໆທີ່ຈຳເປັນ; 5. ໂຄງການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ກົດໝາຍ, ນິຕິກຳໃຕ້ກົດໝາຍ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສະບັບນີ້ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.
ເປົ້າໝາຍທີ 2 : ສ້າງວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030 ຊຸກຍູ້ສ້າງວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ (National Research Agenda) ໃຫ້ສຳເລັດໃນປີ 2026 ທີ່ເປັນການຮ່ວມກັນລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ກຳນົດແຜນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ	ແຜນງານ 2: ສ້າງວາລະການຄົ້ນຄວ້າ ແຫ່ງຊາດ ເລັ່ງສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບ ຫຼື ສະພາວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ໃນ ການປະສານງານ, ຕິດຕາມກວດກາ, ການສ້າງນະໂຍບາຍ, ນິຕິກຳ, ຍຸດທະສາດ, ຄຸ້ມຄອງວິຊາການ ແລະ ແຜນການຄົ້ນຄວ້າບຸລິມະສິດ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນລະດັບແຫ່ງຊາດ ເພື່ອສອດຄ່ອງກັບແຜນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດໃນແຕ່ລະໄລຍະ. ນອກຈາກນີ້ ໜ່ວຍງານດັ່ງກ່າວຕ້ອງກຳນົດທຶນການ	1. ໂຄງການ ສ້າງວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ຂອງ ສປປ ລາວ 2. ໂຄງການສ້າງແຜນແມ່ບົດການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ຂອງບັນດາຂະແໜງການ 3. ໂຄງການປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ.

ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳຂອງປະເທດ. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035 - ຊຸກຍູ້ປະເມີນການຈັດຕັ້ງວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ສຳເລັດໃນປີ 2030. ພ້ອມທັງ ກຳນົດວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ໃນໄລຍະ 5 ປີຖັດໄປໃຫ້ສຳເລັດ; ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040 - ສົ່ງເສີມວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດໃນໄລຍະໃໝ່ ທີ່ເປັນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ໃນລະດັບສູງ ແລະ ທັນສະໄໝ.	ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາແຫ່ງຊາດເພື່ອສະເໜີລັດຖະບານພິຈາລະນາຮັບຮອງ; - ສ້າງວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ທີ່ເປັນການເຊື່ອມຕໍ່ກັບສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກເອກະຊົນ; - ຊຸກຍູ້ສ້າງແຜນແມ່ບົດຄົ້ນຄວ້າຂອງບັນດາຂະແໜງການທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ໂດຍຜັນຂະຫຍາຍຈາກວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ; - ເລັ່ງໃຫ້ແຕ່ລະມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ສ້າງແຜນແມ່ບົດຄົ້ນຄວ້າ ທີ່ຈັດລຽງລຳດັບຄວາມສຳຄັນຂອງວຽກບຸລິມະສິດ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ກວມເອົາ ຫ້ອງທົດລອງ, ເຄື່ອງມືອຸປະກອນທົດລອງ, ລະບົບຂໍ້ມູນ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ຈຳເປັນ.	
ເປົ້າໝາຍທີ 3 : ການລົງທຶນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030 - ຊຸກຍູ້ການລົງທຶນຂອງລັດ ໃສ່ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 0.12% ຂອງ GDP ຮອດປີ 2030; - ຊຸກຍູ້ສ້າງລະບົບການບໍລິຫານ-ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນ	ແຜນງານ 3: ສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດສັນກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ - ຊຸກຍູ້ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້ມີຄະນະສະພາບໍລິຫານກອງທຶນ, ກອງເລຂາ ແລະ ຄະນະກຳມະການວິຊາການ ທີ່ມີບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງມີສ່ວນຮ່ວມ; - ສົ່ງເສີມຈັດສັນງົບປະມານຂອງກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້ເປັນຮ່ວງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ຮ່ວງ	- ໂຄງການໃຫ້ທຶນໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳສຳລັບ ສາຍວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ ແລະ ວິທະຍາສາດສັງຄົມ, ພ້ອມທັງ ສ້າງຄຸ້ມປະຕິບັດງານແຫ່ງຊາດ; - ໂຄງການໃຫ້ທຶນໃນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ຫ້ອງທົດລອງ ແລະ

ໂລຊີ ໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ໃນປີ 2027. ຈັດສັນ ງົບປະມານຂອງກອງທຶນໃຫ້ໄດ້ 60% ສໍາລັບ ຮ່ວງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, 15% ສໍາລັບ ຮ່ວງການສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, 15% ສໍາລັບ ຮ່ວງນະໂຍບາຍ ແລະ ສ້າງຄວາມ ເຂັ້ມແຂງດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ແລະ 10% ສໍາລັບ ຮ່ວງຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍລິຫານກອງທຶນ. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035 - ການລົງທຶນເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 0.5% ຂອງ GDP ຮອດປີ 2035; - ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ ກອງທຶນພັດທະນາວິທະ ຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ຢ່າງເປັນລະບົບເຂັ້ມ ແຂງ ແລະ ທັນສະໄໝ. ການນໍາໃຊ້ກອງທຶນດັ່ງກ່າວ ແມ່ນເພື່ອຊຸກຍູ້ການພັດທະນາເສດຖະ ກິດ- ສັງຄົມ, ການພັດທະນາສີຂຽວ ແລະ ເປົ້າໝາຍ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໃນໄລຍະ ໃໝ່. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040	ການສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ຮ່ວງນະໂຍບາຍ ແລະ ສ້າງ ຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະ ກຳ, ແລະ ຮ່ວງຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍລິຫານກອງ ທຶນ. ໃນນັ້ນ ທຶນການ ຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແມ່ນກວມເອົາທັງຂົງເຂດວິທະຍາສາດທຳ ມະຊາດ ແລະ ວິທະຍາສາດສັງຄົມ. - ສົ່ງເສີມນໍາໃຊ້ຮ່ວງນະໂຍບາຍ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງກອງທຶນ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໃນການສ້າງ ແລະ ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາ ນະໂຍບາຍ, ນິຕິກຳ, ຍຸດທະສາດ, ແຜນການ ພັດທະນາ, ແລະ ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ, ດ້ານສະຖານທີ, ຫ້ອງທົດລອງ ແລະ ອຸປະກອນເຄື່ອງມື ສໍາລັບ ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ ຂອງພາກລັດໃຫ້ໄດ້ ມາດຕະຖານສາກົນ ແລະ ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ. - ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ທຶນໂຄງການການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ພ້ອມທັງ ເປີດກ້ວາງການແຂ່ງຂັນ ສະເໜີບົດໂຄງການ ພາຍໃຕ້ຂົງເຂດບຸລິມະສິດຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ແຫ່ງຊາດ ທີ່ກຳນົດໃນ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະ ນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ ສັງຄົມ-5 ປີ, ແລະ ເນັ້ນໃສ່ສ້າງ	ອຸປະກອນທີ່ຈຳເປັນ ສໍາລັບ ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ; - ໂຄງການໃຫ້ທຶນ ໃນການສ້າງ, ປັບປຸງ ແລະ ການ ປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະ ສາດ, ວາລະການຄົ້ນຄວ້າແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຜນ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະ ວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ; - ໂຄງການສະໜັບສະໜູນທຶນໃນການເຜີຍແຜ່ຜົນ ການຄົ້ນຄວ້າ, ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ຈັດ ກິດຈະກຳແຂ່ງຂັນ, ການໃຫ້ລາງວັນ, ການຈັດ ກິດຈະກຳໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ວຽກວິທະຍາສາດ, ການໃຫ້ລາງວັນນັກຄົ້ນຄວ້າດີເດັ່ນແຫ່ງຊາດ ແລະ ການໃຫ້ລາງວັນນັກວິທະຍາສາດເພດຍິງດີເດັ່ນ; - ໂຄງການໃຫ້ທຶນການສຶກສາ ສາຂາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; - ໂຄງການສົມທົບທຶນສົ່ງເສີມຜູ້ປະກອບທຸລະກິດ ແບບສະຕາດອັບ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານ ນະວັດຕະກຳໃໝ່ ໃນໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນ.
---	--	--

○ ການການລົງທຶນເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 1% ຂອງ GDP ຮອດປີ 2040; ○ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ກອງທຶນພັດທະນາວິທະ ຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຍືນຍົງ.	ການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ , ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກທຸລະກິດ; ○ ສົ່ງເສີມໃຫ້ທຶນການສຶກສາ ໃນສາຂາວິຊາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ ໃຫ້ແກ່ນັກຮຽນພອນສະຫວັນຊັ້ນມັດມະຍົມສຶກສາ, ນັກສຶກສາລະດັບປະລິນຍາຕີ, ໂທ, ເອກ ແລະ ເໜືອປະລິນຍາເອກ. ພ້ອມທັງ ສະໜັບສະໜູນທຶນ ໃຫ້ແກ່ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິຊາການໃນການຍົກລະດັບການສຶກສາລະດັບປະລິນຍາເອກ ແລະ ຫຼັງປະລິນຍາເອກ, ແລະ ຍົກລະດັບວິຊາການຢູ່ ພາຍໃນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ; ○ ສະໜັບສະໜູນທຶນໃນການຈັດກິດຈະກຳການເຜີຍແຜ່ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; ກິດຈະກຳສະເຫຼີມສະຫຼອງວັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ, ງານສັບປະດາວິທະຍາສາດ, ງານເທສະການວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ; ກິດຈະກຳ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳສາດ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ ສຳລັບ ຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ; ການໄປທັດສະນະສຶກສາຂອງນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ຫາ ມັດທະຍົມສຶກສາ ຢູ່ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ; ກິດຈະກຳການແຂ່ງຂັນວິທະຍາສາດ, ການແຂ່ງຂັນຜົນການຄົ້ນຄວ້າ	
--	---	--

	ວິທະຍາສາດດີເດັ່ນແຫ່ງຊາດ ແລະ ການແຂ່ງຂັນນະວັດຕະກຳ; ແລະ ກິດຈະກຳການຕັ້ງຄ້າຍວິທະຍາສາດ; ○ ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາກົນໄກການເຂົ້າເຖິງກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໂດຍຜ່ານຄູ່ມືປະຕິບັດງານແຫ່ງຊາດ ກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ກວມເອົາ ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ, ກົນໄກການນຳໃຊ້, ການປະເມີນ, ການຕິດຕາມ ແລະ ການກວດກາ ຂອງການນຳໃຊ້ກອງທຶນ; ○ ສົ່ງເສີມໃຫ້ຄະນະຮັບຜິດຊອບກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ພັດທະນາກົນໄກການລະດົມທຶນຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເຂົ້າໃນກອງທຶນ ເພື່ອການນຳໃຊ້ຢ່າງຍືນຍົງ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ, ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າຂອງມະຫາ ວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຂອງພາກລັດ, ແລະ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ; ○ ສົ່ງເສີມໃຫ້ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີປະສານງານ ແລະ ຮ່ວມມືກັບກອງທຶນອື່ນໆ ທັງພາຍໃນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.	
--	---	--

ຍຸດທະສາດ 2: ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ດ້ານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ເປົ້າໝາຍ Target	ແຜນງານ Programme / Action plan	ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ Implementation Action plan / project
ເປົ້າໝາຍທີ 4 : ສ້າງນັກຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ພັດທະນາທັກສະ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030 - ສ້າງນັກຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໃຫ້ໄດ້ 5 ຄົນ ຕໍ່ 10 000 ຄົນ ຂອງພົນລະເມືອງ ຮອດປີ 2030; - ພັດທະນາທັກສະ ສໍາລັບພະນັກງານລັດຖະກອນ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ແລະ ກຳລັງແຮງງານ ໃນຂະແໜງວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ 15% ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ ໃນປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035 - ສ້າງນັກຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໃຫ້ໄດ້ 7 ຄົນ ຕໍ່ 10 000 ຄົນ ຂອງພົນລະເມືອງ ຮອດປີ 2035;	ແຜນງານ 4 : ຍົກລະດັບທັກສະ ຂອງໄວໜຸ່ມ ແລະ ແມ່ຍິງ ດ້ານວິທະຍາ ສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ - ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ຫຼັກສູດ ທີ່ອີງໃສ່ຄວາມຕ້ອງການພັດທະນາທັກສະ (Demand side) ຂອງພາກເອກະຊົນ ແລະ ການຕອບສະໜອງ (Supply side) ຂອງໜ່ວຍງານທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ການຝຶກອົບຮົມ ທີ່ຕິດພັນກັບ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ. ຂະແໜງການສຶກສາສົມທົບກັບ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃນການສ້າງ, ປັບປຸງຫຼັກສູດ ແລະ ຮູບແບບການຮຽນການສອນ ທີ່ທັນສະໄໝ; - ສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ໃຫ້ພະນັກງານລັດຖະກອນ ແຕ່ຂັ້ນສູນກາງ ຫາ ທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ຍົກລະດັບວິຊາການ ແລະ ທັກສະ ໃນດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ດ້ານລະບົບການບໍລິຫານ-ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການບໍລິການ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ສ້າງຄວາມສາມາດດ້ານວິຊາການ ໃນການບໍລິຫານແລະຄຸ້ມຄອງຂອງ	- ໂຄງການພັດທະນາທັກສະ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສໍາລັບ ບຸກຄະລາກອນຂອງລັດ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກວິທະຍາສາດໜຸ່ມ, ນັກວິທະຍາສາດເພດຍິງ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ; - ໂຄງການພັດທະນາຫຼັກສູດ ແລະ ຮູບແບບການຮຽນການສອນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; - ໂຄງການສ້າງສູນພັດທະນາທັກສະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.

○ ພັດທະນາທັກສະ ສໍາລັບພະນັກງານລັດຖະກອນ , ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ແລະ ກໍາລັງແຮງງານ ໃນຂະແໜງວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ 20% ຂອງ ຈຳນວນທັງໝົດ ໃນທົ່ວປະເທດ. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040 ○ ສ້າງນັກຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໃຫ້ໄດ້ 10 ຄົນ ຕໍ່ 10 000 ຄົນ ຂອງ ພົນລະເມືອງ ຮອດປີ 2040; ○ ພັດທະນາທັກສະ ສໍາລັບພະນັກງານລັດຖະກອນ , ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ແລະ ກໍາລັງແຮງງານ ໃນຂະແໜງວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ 25% ຂອງ ຈຳນວນທັງໝົດ ໃນທົ່ວປະເທດ.	ອົງການຮັບຜິດຊອບແຫ່ງຊາດ, ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ນໍາໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກໍາ, ການເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດ ແລະ AI; ○ ສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ບໍລິສັດ, ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ຂອງພາກເອກະຊົນ ພັດທະນາກໍາລັງຄົນໃຫ້ມີທັກສະເພີ່ມຂຶ້ນ ໃນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ແລະ ທັກສະ ສ້າງຄວາມສາມາດໃນການເປັນຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ເປັນຕົ້ນ ຜູ້ປະກອບທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ (Technology startup), ຜູ້ປະກອບການແນວຄິດສ້າງສັນ (Creative entrepreneurs), ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການນະວັດຕະກຳ, ກະສິກຳທັນສະໄໝ (Smart farmers), ຜູ້ໃຫ້ບໍລິການດ້ານການເພີ່ມມູນຄ່າ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ, ຜູ້ພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນຂັ້ນສູງ; ○ ສົ່ງເສີມການເພີ່ມທັກສະ ໃຫ້ແກ່ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ໃນການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມຂອງຜະລິດຕະພັນ ໂດຍມີການຝຶກອົບຮົມດ້ານແນວຄິດແບບສ້າງສັນ (Creative thinking) ແລະ ຄວາມຄິດອອກແບບ (Design thinking) ຂອງຜະລິດຕະພັນ; ○ ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ ນັກຄົ້ນຄວ້າໄວໜຸ່ມ ແລະ ແມ່ຍິງ ຍົກລະດັບທັກສະເພີ່ມ ເປັນຕົ້ນ ທັກສະການຂຽນບົດສະເໜີການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ທີ່ກົງກັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາ, ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ບັນຫາຮີບດ່ວນຂອງສັງຄົມ, ທັກສະການ	
--	--	--

	ເຈລະຈາ, ທັກສະການຄິດປະເມີນຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ທີ່ສາມາດຕໍ່ ຍອດສູ່ທຸລະກິດ-ການຄ້າ, ແລະ ທັກສະອື່ນທີ່ຈຳເປັນ.	
ເປົ້າໝາຍທີ 5 : ກຽມຄວາມພ້ອມດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030 ສ້າງນັກສຶກສາຮຽນຈົບສາຍວິຊາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ, ແລະ ຄະນິດສາດ (STEAM) ໃນລະດັບປະຕິລິນຍາ ຕີ, ໂທ ແລະ ເອກ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 10% ທຽບໃສ່ປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ. ໃນນັ້ນ ເປັນເພດຍິງໃຫ້ໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ 40%; ຊຸກຍູ້ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານຫ້ອງທົດລອງ ວິທະຍາສາດພື້ນຖານ, ຫ້ອງຄອມພິວເຕີ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນຂະແໜງການສຶກສາລະດັບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ຫາ ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ ທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 10% ຂອງຈຳນວນໂຮງຮຽນທັງໝົດ ໃນສົກຮຽນ 2022-2023 ໃນທົ່ວປະເທດ ຮອດປີ 2030. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035	ແຜນງານ 5 : ເສີມສ້າງຄວາມພ້ອມດ້ານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ວິສະວະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ ໃນການສຶກສາຊັ້ນ ປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ - ເລັ່ງສິ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ໃຫ້ຄູອາຈານຂອງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ໃນລະດັບການສຶກສາ ແຕ່ຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ຫາ ມັດທະຍົມສຶກສາປາຍ ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະເຕັກນິກ ໃນການສອນສາຍວິຊາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ (STEAM), ລວມທັງ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ AI ໂດຍຜ່ານການຈັດຝຶກອົບຮົມສະເພາະ ສຳລັບຄູ-ອາຈານ; - ເລັ່ງສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ຫຼັກສູດການຮຽນການສອນ ໃນລະດັບການສຶກສາ ແຕ່ຊັ້ນປະຖົມ, ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ ໃນສາຍວິຊາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ, ຄະນິດສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ການນຳໃຊ້ AI, ການເປັນຜູ້ປະກອບກິດຈະການ (entrepreneurship). ຂະແໜງການສຶກສາສົມທົບກັບ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການສ້າງ-ປັບປຸງຫຼັກສູດ ແລະ ພັດທະນາຮູບ	- ໂຄງການຈັດຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຄູ-ອາຈານ ດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ທັກສະໃນການສອນ ສາຍວິຊາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ (STEAM), ລວມທັງ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ AI; - ໂຄງການພັດທະນາຫຼັກສູດ ແລະ ພັດທະນາຮູບແບບການຮຽນການສອນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ ສຳລັບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ; - ໂຄງການສ້າງສູນພັດທະນາທັກສະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳສຳລັບ ຄູ-ອາຈານ; - ໂຄງການສ້າງແລະປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງຫ້ອງທົດລອງວິທະຍາສາດພື້ນຖານ, ຫ້ອງຄອມພິວເຕີ ແລະ ສື່ການຮຽນການສອນ ສຳລັບໂຮງຮຽນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ ພາກລັດ;

- ສ້າງນັກສຶກສາຮຽນຈົບສາຍວິຊາ STEAM ໃນລະດັບປະຕິລິນຍາຕີ, ໂທ ແລະ ເອກ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 15% ທຽບໃສ່ປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ. ໃນນັ້ນເປັນເພດຍິງໃຫ້ໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ 50%; - ຊຸກຍູ້ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານຫ້ອງທົດລອງວິທະຍາສາດພື້ນຖານ, ຫ້ອງຄອມພິວເຕີ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນຂະແໜງການສຶກສາລະດັບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ຫາ ມັດທະຍົມສຶກສາ ຕອນປາຍ ທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 15% ຂອງຈຳນວນໂຮງຮຽນທັງໝົດໃນສົກຮຽນ 2022-2023 ໃນທົ່ວປະເທດ. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040 - ສ້າງນັກສຶກສາຮຽນຈົບສາຍວິຊາ STEAM ໃນລະດັບປະຕິລິນຍາຕີ, ໂທ ແລະ ເອກ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 20% ທຽບໃສ່ປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ; - ຊຸກຍູ້ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານຫ້ອງທົດລອງວິທະຍາສາດພື້ນຖານ, ຫ້ອງຄອມພິວເຕີ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນຂະແໜງການສຶກສາລະດັບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ຫາ ມັດທະຍົມສຶກສາ ຕອນປາຍ ທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 20% ຂອງຈຳນວນໂຮງຮຽນທັງໝົດໃນສົກຮຽນ 2022-2023 ໃນທົ່ວປະເທດ.	ແບບການຮຽນການສອນ ທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ແທດເໝາະກັບແຕ່ລະລະດັບການສຶກສາ; - ສະໜັບສະໜູນ ສ້າງ, ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງຫ້ອງທົດລອງວິທະຍາສາດພື້ນຖານ, ຫ້ອງຄອມພິວເຕີ ແລະ ສື່ການຮຽນການສອນ ສຳລັບໂຮງຮຽນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ ພາກລັດ; - ສົ່ງເສີມໃຫ້ນັກຮຽນ ມີກິດຈະກຳເພີ່ມຂຶ້ນພາຍໃນໂຮງຮຽນ ຜ່ານການທົດລອງວິທະຍາສາດພື້ນຖານໃນຫ້ອງທົດລອງ, ການນຳໃຊ້ຫ້ອງຄອມພິວເຕີ, ວາລະການສົນທະນາ ແລະ ການໂຕ້ເວທີ ດ້ານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; - ສົ່ງເສີມໃຫ້ນັກຮຽນ ມີກິດຈະກຳຮຽນຮູ້ນອກໂຮງຮຽນໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ເປັນຕົ້ນ ການໄປທັດສະນະສຶກສາທີ່ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາດາແລະມະຫາວິທະຍາໄລ, ເຂົ້າຊົມຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດ, ການເຂົ້າຮ່ວມງານເທສະການວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດວິທະຍາສາດ, ກິດຈະກຳສະເຫຼີມສະຫຼອງວັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ, ງານສັບປະດາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ນະວັດຕະກຳ, AI, ງານວາງສະແດງ, ງານການແຂ່ງຂັນ, ງານກິດຈະກຳ STEAM, ກິດຈະກຳການຕັ້ງຄ້າຍວິທະຍາສາດ ແລະ ອື່ນໆທີ່ຕິດພັນກັບວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.	5. ໂຄງການສົ່ງເສີມກິດຈະກຳ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ (STEAM) ສຳລັບ ຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ.
--	--	--

ເປົ້າໝາຍທີ 6 : ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໃນລະດັບມະຫາວິທະຍາໄລ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030 - ສ້າງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກສຶກສາປະລິນຍາໂທ ແລະ ເອກ ໃຫ້ຈົບໃນສາຂາວິຊາທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການສູງເປັນຕົ້ນ ເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ, ລັງສີ-ນິວເຄຍ, ລະບົບແຮ່ທາດໃນດິນ, ວິສະວະກຳບໍ່ແຮ່, ທໍລະນີສາດ, ວິສະວະກຳກົນຈັກ, ລະບົບວິສະວະກຳເຂື່ອນໄຟຟ້າ, ລະບົບວິສະວະກຳລົດໄຟຟ້າ, ລະບົບການແພດໂລກລະບາດ ແລະ ພະຍາດໃໝ່, ລະບົບ AI, ລະບົບຊຸບເປີຄອມພິວເຕີ, ລະບົບວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ, ລະບົບອັດຕະໂນມັດ, ລະບົບຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ, ນາໂນເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ວັດສະດຸໃໝ່ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 10% ທຽບໃສ່ຈຳນວນທັງໝົດໃນປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ; - ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງຫຼັກສູດ ໃຫ້ໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ 20 ຫຼັກສູດ ໃນລະດັບມະຫາວິທະຍາໄລ ທີ່ຕິດພັນກັບວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຮອດປີ 2030, ໂດຍຂະແໜງການສຶກສາຮ່ວມມືກັບຂະແໜງກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ພາກເອກະຊົນ.	ແຜນງານ 6 : ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນມະຫາວິທະຍາໄລ - ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມຢ່າງເລັ່ງດ່ວນ ໃນການສ້າງຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ ໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ ໂດຍໃນການຄັດເລືອກເອົານັກສຶກສາ ທີ່ໂດດເດັ່ນ ແລະ ມີພອນສະຫວັນ ເພື່ອສົ່ງໄປຮຽນຕໍ່ປະລິນຍາໂທ ແລະ ປະລິນຍາເອກ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ໃນສາຂາວິຊາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ, ເຕັກໂນໂລຊີເຄມີ, ລັງສີ-ນິວເຄຍ, ແຮ່ທາດໃນດິນ, ວິສະວະກຳບໍ່ແຮ່, ທໍລະນີສາດ, ວິສະວະກຳກົນຈັກ, ວິສະວະກຳເຂື່ອນໄຟຟ້າ, ວິສະວະກຳລົດໄຟຟ້າ, ວິທະຍາສາດການແພດ ແລະ ໂລກລະບາດ, ລະບົບ AI, ລະບົບຮຸ່ນຍົນ, ລະບົບຊຸບເປີຄອມພິວເຕີ, ລະບົບວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ, ລະບົບອັດຕະໂນມັດ, ລະບົບຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ນາໂນເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ວັດສະດຸໃໝ່ ຫຼື ຊ່ຽວຊານຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາໃນແຕ່ລະໄລຍະ; - ເລັ່ງສ້າງຜູ້ກຳນົດນະໂຍບາຍ (Foresight specialist) ໃນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໂດຍຄັດເລືອກເອົານັກສຶກສາ ສົ່ງໄປຮຽນຕໍ່ຕ່າງປະເທດ ໃນສາຂາວິຊາ ການສ້າງນະໂຍບາຍທີ່ຕິດພັນກັບ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອສ້າງກຳລັງຄົນທີ່ເປັນຊ່ຽວຊານໃນລະດັບຊາດ ທີ່ຈະສະໜັບ	- ໂຄງການສ້າງນັກຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກວິທະຍາສາດໝູ່ມ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດເພດຍິງ; - ໂຄງການພັດທະນາຫຼັກສູດ ແລະ ຮູບແບບການຮຽນການສອນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສຳລັບການສຶກສາລະດັບປະລິນຍາຕີ, ໂທ ແລະ ເອກ; - ໂຄງການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຄູ-ອາຈານ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ ໃນການເພີ່ມທັກສະ, ເຕັກນິກ ແລະ ວິທີການສອນໃໝ່ ໃນສາຂາວິຊາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ, ຄະນິດສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ AI; - ໂຄງການສົ່ງເສີມສ້າງພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໂດຍການຮ່ວມມືລະຫວ່າງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກເອກະຊົນ; - ໂຄງການສ້າງສູນພັດທະນາທັກສະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳຂອງຄູ-ອາຈານ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ.
--	--	---

ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035 - ສ້າງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກສຶກສາປະລິນຍາໂທ ແລະ ເອກ ໃຫ້ຈົບໃນສາຂາວິຊາທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການສູງ ເປັນຕົ້ນ ເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ, ລັງສີ-ນິວເຄຍ, ລະບົບແຮ່ທາດໃນດິນ, ວິສະວະກຳບໍ່ແຮ່, ທໍລະນີສາດ, ວິສະວະກຳກົນຈັກ, ລະບົບວິສະວະກຳເຂື່ອນໄຟຟ້າ, ລະບົບວິສະວະກຳລົດໄຟຟ້າ, ລະບົບການແພດໂລກລະບາດແລະພະຍາດໃໝ່, ລະບົບ AI, ລະບົບຊຸບເປີຄອມພິວເຕີ, ລະບົບວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ, ລະບົບອັດຕະໂນມັດ, ລະບົບຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ, ນາໂນເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ວັດສະດຸໃໝ່ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 15% ທຽບໃສ່ຈຳນວນທັງໝົດໃນປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ; - ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຫຼັກສູດ ໃຫ້ໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ 25 ຫຼັກສູດ ໃນລະດັບມະຫາວິທະຍາໄລ ທີ່ຕິດພັນກັບ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຮອດປີ 2035; - ຊຸກຍູ້ເຮັດໃຫ້ການຈັດອັນດັບຂອງປະເທດລາວ ໃນລະດັບຂອງການຈັດອັນດັບນະວັດຕະກຳ ຂອງໂລກ (GII) ໃຫ້ຢູ່ໃນອັນດັບທີ່ດີກວ່າເກົ່າ ໃຫ້ໄດ້ຈັດອັນດັບຢູ່ໃນ 99 ອັນດັບຂອງໂລກ ໃນປີ 2035.	ສະໜັບສະໜູນການສ້າງນະໂຍບາຍ ແລະ ແຜນການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຕໍ່ໜ້າ; - ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມສ້າງນັກສຶກສາເຂົ້າຮຽນໃນສາຍ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ລະບົບ AI, ລະບົບຮຸ່ນຍົນ, ລະບົບວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ, ລະບົບອັດຕະໂນມັດ, ລະບົບຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ; - ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມການຮ່ວມມືພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ໃນການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງພາກເອກະຊົນ; - ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ຫຼັກສູດການຮຽນການສອນໃນດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສໍາລັບການສຶກສາລະດັບປະລິນຍາຕີ, ໂທ, ແລະ ເອກ ເປັນຕົ້ນ ຫຼັກສູດໃນດ້ານ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, ລະບົບ AI, ລະບົບຊຸບເປີຄອມພິວເຕີ, ລະບົບວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ, ລະບົບອັດຕະໂນມັດ, ລະບົບຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ, ນາໂນເຕັກໂນໂລຊີ, ວັດສະດຸໃໝ່, ການເປັນຜູ້ປະກອບກິດຈະການ. ຂະແໜງການສຶກສາສົມທົບກັບ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃນການສ້າງ-ປັບປຸງຫຼັກສູດ ແລະ ພັດທະນາຮູບແບບການຮຽນການສອນ ທີ່ທັນສະໄໝ; - ສະໜັບສະໜູນ ໃຫ້ຄູອາຈານໃນມະຫາວິທະຍາໄລ ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ ແລະ ພັດທະນາທັກສະເຕັກ ນິກ ແລະ ວິທີການສອນ ໃນສາຂາ	
--	---	--

ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040 - ສ້າງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກສຶກສາປະລິນຍາໂທ ແລະ ເອກ ໃຫ້ຈົບໃນສາຂາວິຊາທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການສູງ ເປັນຕົ້ນ ເປັນຕົ້ນ ເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ, ລັງສີ-ນິວເຄຍ, ລະບົບແຮ່ທາດໃນດິນ, ວິສະວະ ກຳບໍ່ແຮ່, ທໍລະນີສາດ, ວິສະວະກຳກົນຈັກ, ລະບົບວິສະວະກຳເຂື່ອນໄຟຟ້າ, ລະບົບວິສະວະກຳລົດໄຟຟ້າ, ລະບົບການແພດໂລກລະບາດແລະພະຍາດໃໝ່, ລະບົບ AI, ລະບົບຊຸບເປີຄອມພິວເຕີ, ລະບົບວິທະຍາ ສາດຄອມພິວເຕີ, ລະບົບອັດຕະໂນມັດ, ລະບົບຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ, ນາໂນເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ວັດສະດຸໃໝ່ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 20% ທຽບໃສ່ຈຳນວນທັງໝົດໃນປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ; - ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຫຼັກສູດ ໃຫ້ໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ 30 ຫຼັກສູດ ໃນລະດັບມະຫາວິທະຍາໄລ ທີ່ຕິດພັນກັບວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຮອດປີ 2040; - ຊຸກຍູ້ເຮັດໃຫ້ການຈັດອັນດັບຂອງປະເທດລາວ ໃນລະດັບສາກົນ (GII) ໃຫ້ຢູ່ໃນອັນດັບທີ່ດີ ກວ່າເກົ່າ ໃຫ້ໄດ້ຈັດອັນດັບຢູ່ໃນ 90 ອັນດັບຂອງໂລກ ໃນປີ 2040.	ວິຊາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ, ສິລະປະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ ໃນໄລຍະໃໝ່, ລວມທັງ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ, AI ແລະ ການເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດ ໂດຍຜ່ານການຈັດຝຶກອົບຮົມສະເພາະ ສຳລັບຄູ-ອາຈານ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ; - ສົ່ງເສີມໃຫ້ນັກສຶກສາ, ຄູ-ອາຈານ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ ຮ່ວມເຮັດວຽກຕົວຈິງ ກັບພາກອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ພາກເອກະຊົນ (Talent Mobility) ເພື່ອໃຫ້ມີການໄຫຼວຽນຄວາມຮູ້ (Knowledge flow) ແລະ ປະສົບການເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ; - ສົ່ງເສີມພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຜ່ານການຮ່ວມມືກັບມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນການສຶກສາ, ພາກເອກະຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ພ້ອມທັງ ຜ່ານການສ້າງແຮງຈູງໃຈໂດຍການໃຫ້ທຶນການສຶກສາຈາກ ກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ , ແລະ ກອງທຶນອື່ນ ເພື່ອການຍົກລະດັບການສຶກສາ, ການເຂົ້າຮ່ວມຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການແລກປ່ຽນນັກສຶກສາ, ຄູ-ອາຈານ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ໃນຮູບແບບຮ່ວມເຮັດວຽກຕົວຈິງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.	
---	---	--

ຍຸດທະສາດ 3: ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ

ເປົ້າໝາຍ Target	ແຜນງານ Programme / Action plan	ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ Implementation Action plan / project
ເປົ້າໝາຍທີ 7 : ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຂອງພາກລັດ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030 - ປັບປຸງ ແລະ ນຳໃຊ້ພື້ນຖານໂຄງລ່າງທ້ອງຖິດລອງທີ່ມີ, ລົງທຶນເພີ່ມດ້ານທ້ອງຖິດລອງ, ຫ້ອງທົດລອງ-ທົດສອບ ການນຳໃຊ້ AI, ຫຸ້ນຍົນ, ເຊັ່ນເຊີ ແລະ ອຸປະກອນອື່ນທີ່ຈຳເປັນ ໃຫ້ມະຫາວິທະຍາໄລ 5 ແຫ່ງຂອງພາກລັດ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ເພື່ອເນັ້ນການຄົ້ນຄວ້າ ຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ນຳໃຊ້ໃນການຮຽນການສອນ ທີ່ນັກສຶກສາເຂົ້າໄປນຳໃຊ້ຫຼາຍກວ່າ 1000 ຄົນ ຮອດປີ 2030; - ຊຸກຍູ້ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນແຫ່ງຊາດດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແລະ ລະບົບຊ່ອງທາງເປີດກວ້າງ	ແຜນງານ 7 : ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ ຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຂອງພາກລັດ - ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານສະຖານທີ່, ຫ້ອງທົດລອງ, ຫ້ອງທົດລອງ-ທົດສອບ ການນຳໃຊ້ AI, ຫຸ້ນຍົນ, ເຊັ່ນເຊີ, ອຸປະກອນ, ເຄື່ອງມືທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຢູ່ຂະແໜງວິທະຍາສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນການສຶກສາ, ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດພື້ນຖານ, ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດນຳໃຊ້ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າ-ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂັ້ນນຳໜ້າ; - ສົ່ງເສີມສ້າງເຄື່ອນຍ້າຍທ້ອງຖິດລອງ ຂອງບັນດາມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ໃນການຮ່ວມມືດ້ານການນຳໃຊ້ທ້ອງຖິດລອງຮ່ວມກັນ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າທີ່	- ໂຄງການສ້າງ, ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຂອງຂະແໜງວິທະຍາສາດ, ບັນດາສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ; - ໂຄງການປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງທ້ອງຖິດລອງດ້ານຄຸນນະພາບແຫ່ງຊາດ ເພື່ອການກວດສອບ ແລະ ຍັງຢືນຄຸນນະພາບທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ຂອງຜະລິດຕະພັນ, ສິນຄ້າ, ບໍລິການ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ; - ໂຄງການສ້າງ, ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ, ຖານຂໍ້ມູນການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ ຈາກການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ, ຖານຂໍ້ມູນສ້າງແຜນທີ່ແບບຈາລອງແລະສະຖິຕິ-ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການສ້າງ

ວິທະຍາສາດ ໃຫ້ເປັນລະບົບ ແລະ ສາມາດ ເຊື່ອມໂຍງກັບທຸກມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ໃນທົ່ວ ປະເທດ; ○ ຊຸກຍູ້ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງຫ້ອງທົດລອງດ້ານຄຸນນະພາບແຫ່ງຊາດ ທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ໃຫ້ໄດ້ 1 ແຫ່ງ ຮອດປີ 2030. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035 ○ ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານສະຖານທີ່, ຫ້ອງທົດລອງ, ຫ້ອງທົດລອງ-ທົດສອບ ການນຳໃຊ້ AI ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຂອງບັນດາມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ ແລະ ເປັນທີ່ຍອມຮັບໃນລະດັບສາກົນ ໃຫ້ໄດ້ 40% ຂອງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລທັງໝົດ ທົ່ວປະເທດ; ○ ສົ່ງເສີມໃຫ້ບໍລິການດ້ານການຢັ້ງຢືນທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ໃນການກວດສອບຄຸນນະພາບຂອງຜະລິດຕະພັນ, ສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ໃຫ້ໄດ້ 100% ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ຮອດປີ 2035.	ຈຳເປັນຮ່ວມກັນ ແລະ ຮ່ວມກັນຄື້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; ○ ສົ່ງເສີມສ້າງ ແລະ ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ, ຫ້ອງທົດລອງດ້ານຄຸນນະພາບແຫ່ງຊາດ ໃນການກວດສອບ ແລະ ຢັ້ງຢືນຄຸນນະພາບທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ຂອງຜະລິດຕະພັນ, ສິນຄ້າ, ບໍລິການ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ເພື່ອສ້າງຄວາມໝັ້ນໃຈໃນຄຸນນະພາບຂອງສິນຄ້າ, ການບໍລິການ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການສົ່ງສິນຄ້າໄປກວດສອບຢູ່ຕ່າງປະເທດ; ○ ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ ກັບພາກເອກະຊົນ ໃນການລົງທຶນດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານການຄົ້ນຄວ້າ, ດ້ານສະຖານທີ່, ຫ້ອງທົດລອງ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ບັນດາສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ເພື່ອຂະຫຍາຍການບໍລິການດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; ○ ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນແຫ່ງຊາດດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ກວມເອົາຖານຂໍ້ມູນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ຖານຂໍ້ມູນນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ຖານຂໍ້ມູນດ້ານນິຕິກຳ ແລະ ລະບົບກົນໄກງົບປະມານ, ຖານຂໍ້ມູນດ້ານຄວາມປອດເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ, ຖານຂໍ້ມູນສ້າງແຜນທີ່ແບບ	ປັດໃຈໃນການເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດ (Open science); 4. ໂຄງການສ້າງເຂດວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; 5. ໂຄງການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງການສ້າງທະນາຄານຊັບພະຍາກອນຊີວະພາບແຫ່ງຊາດ ແລະ ທະນາຄານແນວພັນພືດແຫ່ງຊາດ.
--	--	---

ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040 ພັດທະນາ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານສະຖານທີ່, ຫ້ອງທົດລອງ, ຫ້ອງທົດລອງ-ທົດສອບ ການນຳໃຊ້ AI ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຂອງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ ແລະ ເປັນທີ່ຍອມຮັບໃນລະດັບສາກົນ ໃຫ້ໄດ້ 50% ໃນທົ່ວປະເທດ, ພ້ອມທັງ ມີການເຊື່ອມໂຍງກັບການກວດສອບຄຸນນະພາບ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງລະບົບຊ່ອງທາງເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດ ທີ່ເຂັ້ມແຂງ.	ຈຳລອງ ແລະ ສະຖິຕິ-ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຖານຂໍ້ມູນການເຜີຍແຜ່, ການຕີພິມ ແລະ ສິດທິບັດ, ຖານຂໍ້ມູນການຮ່ວມມືແບບສອງຝ່າຍ ແລະ ຫຼາຍຝ່າຍ ໃນວຽກ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ. ຂະແໜງວິທະຍາສາດ ສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາຖານຂໍ້ມູນແຫ່ງຊາດ ແລະ ສ້າງ platform; - ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດໃຫ້ຂະແໜງການພາກລັດ, ເອກະຊົນ, ແລະ ສັງຄົມໄດ້ເຂົ້າເຖິງ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມ; - ສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງການສ້າງເຂດວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; - ສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງການສ້າງທະນາຄານຊັບພະຍາກອນຊີວະພາບແຫ່ງຊາດ ແລະ ທະນາຄານແນວພັນພືດແຫ່ງຊາດ.	
ເປົ້າໝາຍທີ 8 : ພັດທະນາສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030 ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ (Incubation Center) ໃນມະຫາວິທະຍາໄລ	ແຜນງານ 8 : ສ້າງສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ສ້າງສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນມະຫາວິທະຍາໄລຂອງພາກລັດ ທີ່ຢູ່ແຕ່ລະພາກຂອງປະເທດ ເປັນຕົ້ນ ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງອາຄານ/ສະຖານທີ່, ຫ້ອງທົດລອງ, ຫ້ອງທົດລອງການປະດິດ, ທົດສອບ ແລະ	ໂຄງການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງອາຄານ/ສະຖານທີ່, ຫ້ອງທົດລອງ, ຫ້ອງທົດລອງການປະດິດ, ທົດສອບ ແລະ ອຸປະກອນຕົ້ນແບບ ສຳລັບ ສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ;

ແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ໄດ້ 1 ແຫ່ງ ທີ່ສາມາດໃຫ້ບໍລິການ ແກ່ສັງຄົມດ້ານການຄ້າຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035 - ພັດທະນາສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນມະຫາວິທະຍາໄລ ໃຫ້ໄດ້ 4 ແຫ່ງ ທີ່ສາມາດໃຫ້ບໍລິການສັງຄົມດ້ານການຄ້າຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຮອດປີ 2035 ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040 - ພັດທະນາສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ເຂັ້ມແຂງ, ເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ບໍລິການ ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ 100%.	ອຸປະກອນຕົ້ນແບບ, ປະກອບອຸປະກອນ, ເຄື່ອງມື ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນຫ້ອງທົດລອງ; - ສິ່ງເສີມໃຫ້ມະຫາວິທະຍາໄລ ຮ່ວມມືກັບພາກເອກະຊົນ ໃນການລົງທຶນດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂອງສູນບົ່ມເພາະ ເພື່ອການບໍລິການດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; - ຊຸກຍູ້ຍົກລະດັບຂອງຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ແລະ ທຸລະກິດທ້ອງຖິ່ນ ໃນການນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນການຊຸກຍູ້ການຜະລິດ ແລະ ສ້າງຜະລິດຕະພັນ ທີ່ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ; - ສິ່ງເສີມ ໃຫ້ນັກສຶກສາ, ຄູ-ອາຈານ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ ລິເລີ່ມເປັນຜູ້ປະກອບທຸລະກິດແບບ Startup, spinoff ແລະ entrepreneurs ໃນການນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໄປສູ່ການຄ້າ, ນະວັດຕະກຳ ແລະ ການບໍລິການ. ໂດຍເລີ່ມຕົ້ນທີ່ສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ; - ສິ່ງເສີມໃຫ້ສູນບົ່ມເພາະ ຈັດກິດຈະກຳໃນການເພີ່ມພູນທັກສະ ຂອງຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ແລະ ພັດທະນາຂີດຄວາມອາດສາມາດດ້ານທຸລະກິດດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ;	2. ໂຄງການເຜີຍແຜ່ ສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; 3. ໂຄງການພັດທະນາລະບົບການບໍລິການຂອງສູນບົ່ມເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.
---	---	--

	ສິ່ງເສີມສ້າງ ແລະ ພັດທະນາສີ່ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່, ລະບົບການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ແລະ ການບໍລິການສູນບົ່ມ ເພາະດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.	
ເປົ້າໝາຍທີ ໑ : ພັດທະນາ ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພດ້ານລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030 - ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ ທີ່ມີພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ລະບົບການບໍລິຫານ-ຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພດ້ານລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ໃຫ້ສຳເລັດ ໃນປີ 2027. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035 - ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ຂອງຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າ, ການປະເມີນ, ຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ ໃຫ້ໄດ້ 100% ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ຮອດປີ 2035.	ແຜນງານ ໑ : ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ຫ້ອງການ ຫຼື ອົງການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ - ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານສະຖານທີ່, ອາຄານ ແລະ ຫ້ອງປະຕິບັດການ ຄວາມປອດໄພລັງສີ-ນິວເຄຣຍ ໃຫ້ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຕົ້ນ ສາງເກັບມ້ຽນອຸປະກອນວັດແທກລັງສີ, ສາງເກັບມ້ຽນແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ, ຫ້ອງປະຕິບັດການດ້ານການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ, ເປົ້າລະວັງ ປະລິມານລັງສີໃນສິ່ງແວດລ້ອມ, ຫ້ອງປະຕິການໃນການຄວບຄຸມລັງສີ-ນິວເຄຣຍໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້; - ຊຸກຍູ້ສ້າງຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ ທີ່ມີໂຄງສ້າງການຈັດຕັ້ງ, ການບໍລິຫານ-ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການບໍລິການວຽກຄວາມປອດໄພລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ເປັນລະບົບ ແລະ ມີບຸກຄະລາກອນວິຊາການສະເພາະດ້ານ; - ສິ່ງເສີມສ້າງ ແລະ ພັດທະນາກົນໄກການຄຸ້ມຄອງໃຫ້ເປັນລະບົບ ໃນການກວດສອບ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ເປັນຕົ້ນ ການກວດສອບທຽບ	- ໂຄງການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານສະຖານທີ່, ອາຄານ, ຫ້ອງປະຕິບັດການຄວາມປອດໄພຈາກລັງສີ ແລະ ສະຖານທີ່ຈັດເກັບສິ່ງເສດເຫຼືອແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ ແລະ ວັດສະດຸນິວເຄຣຍ ແບບທັນສະໄໝ; - ໂຄງການສ້າງຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ ແລະ ສ້າງແຜນງານດ້ານລັງສີ-ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ; - ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການພັດທະນາຫຼັກສູດຝຶກອົບຮົມດ້ານເຕັກໂນໂລຊີລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ; - ໂຄງການສ້າງລະບົບການຄຸ້ມຄອງ, ສ້າງຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ສະຖິຕິການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ເຄື່ອງກຳເນີດລັງສີ ແລະ ແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ ແຫ່ງຊາດ, ແລະ

ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040 ○ ພັດທະນາ ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ການບໍລິການຄວາມປອດໄພດ້ານລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ໃຫ້ເປັນລະບົບເຂັ້ມແຂງ ແລະ ທັນສະໄໝ ຮອດປີ 2040.	ປະລິມານລັງສີສ່ວນບຸກຄົນ, ການຄຸ້ມຄອງການອະນຸຍາດນໍາໃຊ້, ຄຸ້ມຄອງ, ນໍາເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ, ສົ່ງຜ່ານ ແລະ ມີໄວ້ຄອບຄອງ ແຫຼ່ງກໍານົດລັງສີ; ○ ສົ່ງເສີມໜ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບວຽກງານຄວາມປອດໄພລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ເກັບກໍາຂໍ້ມູນ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ລາຍງານ ແລະ ແຈ້ງເຕືອນ ກ່ຽວກັບການວັດແທກຄ່າປະລິມານລັງສີໃນສິ່ງແວດລ້ອມ ຈາກ ສະຖານີ ໃນທົ່ວປະເທດ; ○ ສົ່ງເສີມການເຜີຍແຜ່ວຽກງານຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ-ນິວເຄຣຍ ໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ສັງຄົມ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ເປັນຕົ້ນ ເຜີຍແຜ່ບັນດາ ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ, ຄູ່ມືວິຊາການ, ຜົນການຄົ້ນຄວ້າທາງດ້ານລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ແລະ ການແຈ້ງຂໍ້ມູນປະລິມານລັງສີໃນສິ່ງແວດລ້ອມໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ; ○ ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ສະຖິຕິການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ເຄື່ອງກໍານົດລັງສີ ແລະ ແຫຼ່ງກໍານົດລັງສີ ແຫ່ງຊາດ, ພ້ອມທັງ ສ້າງເຄືອຂ່າຍການເຊື່ອມໂຍງຂໍ້ມູນກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ; ○ ສົ່ງເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານວິຊາການ ໃຫ້ບຸກຄະລາກອນຂອງຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມ. ຂະແໜງການສຶກສາສົມທົບກັບ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	ເຜີຍແຜ່ວຽກງານຄຸ້ມຄອງຄວາມປອດໄພລັງສີ-ນິວເຄຣຍ; 5. ໂຄງການສົ່ງເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນວຽກງານຄວາມປອດໄພລັງສີ-ນິວເຄຣຍ ເປັນຕົ້ນ ການກວດສອບ ແລະ ຍັງຢືນຄວາມປອດໄພຈາກການນໍາໃຊ້ ແຫຼ່ງກໍານົດລັງສີ ແລະ ວັດສະດຸນິວເຄຣຍ, ການນໍາໃຊ້ເຕັກນິກລັງສີ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີນິວເຄຣຍ ຂົງເຂດການແພດ, ການກວດສອບການປົນເປື້ອນທາດກໍາມັນຕະພາບລັງສີໃນຜະລິດຕະພັນໂດຍການນໍາໃຊ້ເຕັກນິກລັງສີ, ແຜນປະຕິບັດງານໃນການກຽມຄວາມພ້ອມ ແລະ ຕອບໂຕ້ເຫດສຸກເສີນທາງລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍແຫ່ງຊາດ.
---	--	--

	ໃນການຈັດຝຶກອົບຮົບ, ການສ້າງ-ປັບປຸງຫຼັກສູດ ແລະ ຮູບແບບ ການຮຽນການສອນທີ່ທັນສະໄໝ. - ສິ່ງເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການກວດສອບ ແລະ ຢັ້ງຢືນຄວາມ ປອດໄພຈາກການນຳໃຊ້ ແຫຼ່ງກຳ ເນີດລັງສີ ແລະ ວັດສະດຸນິວ ເຄຣຍ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ. - ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບກົນໄກ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ສະຖານທີ່ ເກັບມ້ຽນ ສິ່ງເສດເຫຼືອຂອງແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ ແລະ ວັດສະດຸນິວ ເຄຣຍ ຢ່າງເປັນລະບົບ ແບບທັນສະໄໝ, ປອດໄພ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມຊ່ຽງຕໍ່ຄົນ, ສັດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. - ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບກົນໄກການປະສານງານ ຂອງຂະແໜ ງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການກຽມຄວາມພ້ອມ ແລະ ຕອບໂຕ້ເຫດ ສຸກເສີນທາງດ້ານລັງສີ ແລະ ນິວເຄຣຍ ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.	
ເປົ້າໝາຍທີ 10 : ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030 ສ້າງຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ (National Science Museum) ໃຫ້ໄດ້ 1 ແຫ່ງ ຮອດປີ 2030 ຢູ່ສູນກາງ ເພື່ອເປັນບ່ອນ ຮຽນຮູ້ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບ ວິທະຍາ	ແຜນງານ 10 : ສ້າງຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານສະຖານທີ່, ອາຄານ, ອອກແບບແລະຕົກແຕ່ງພາຍໃນ ສຳລັບ ຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດ ແຫ່ງຊາດ, ໂດຍສິ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ ກັບພາກ ເອກະຊົນ ຫຼື ນັກລົງທຶນ ໃນການລົງທຶນດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານ;	- ໂຄງການສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຫໍພິພິຕະພັນ ວິທະຍາສາດ ແຫ່ງຊາດ ຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ; - ໂຄງການສ້າງຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງ, ການບໍລິການ ແລະ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດ ແຫ່ງຊາດ;

ສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ແກ່ ເດັກ, ນັກຮຽນ, ນັກສຶກສາ ແລະ ປະຊາຊົນລາວ. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035 - ສ້າງທຳພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ໄດ້ 2 ແຫ່ງ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ຮອດປີ 2035. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040 - ພັດທະນາທຳພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ໄດ້ 3 ແຫ່ງ ຢູ່ພາກເໜືອ, ພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້. ພ້ອມທັງ ໃຫ້ບໍລິການຢ່າງເປັນລະບົບ ແລະ ທັນສະໄໝ.	- ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຮູບແບບການວາງສະແດງ ແລະ ກິດຈະກຳ ໃນ ຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດ ແຫ່ງຊາດ ເປັນຕົ້ນ ກິດຈະກຳທົດລອງ ວິທະຍາສາດພື້ນຖານ, ກິດຈະກຳແບບໂຕ້ຕອບ, ກິດຈະກຳສ້າງ ຈິນຕະນາ ແລະ ກິດຈະກຳອື່ນໆ; - ຊຸກຍູ້ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາການບໍລິຫານ-ຄຸ້ມຄອງ, ການບໍລິການ ໃຫ້ເປັນລະບົບ ແລະ ມີບຸກຄະລາກອນທີ່ມີຄຸນນະພາບ; - ສົ່ງເສີມສ້າງ ແລະ ພັດທະນາສື່ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ຫໍພິພິຕະພັນແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ເປັນຕົ້ນ ກິດຈະກຳ ສ້າງຈິດສຳນຶກ, ການດຳເນີນກິດຈະກຳ ແລະ ການພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ກ້າວໜ້າຂອງໂລກ; - ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາລະບົບການບໍລິການໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ແລະ ການລົງທະບຽນເຂົ້າ ຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ (Museum service platform) ດ້ວຍລະບົບທັນສະໄໝ; - ສົ່ງເສີມການສ້າງເຄືອຂ່າຍການເຊື່ອມໂຍງກັນຂອງບັນດາທຳພິຕະພັນວິທະຍາສາດ ຂອງປະເທດ ໃນອາຊຽນ ແລະ ສາກົນ ເພື່ອການແລກປ່ຽນ ແລະ ພັດທະນາດ້ານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການບໍລິການ.	3. ໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ລະບົບການບໍລິການໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ແລະ ການລົງທະບຽນເຂົ້າ ຫໍພິພິຕະພັນວິທະຍາສາດ ແຫ່ງຊາດ ແບບທັນສະໄໝ.
---	--	--

ຍຸດທະສາດ 4: ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ເປົ້າໝາຍ Target	ແຜນງານ Programme / Action plan	ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ Implementation Action plan / project
ເປົ້າໝາຍທີ 11 : ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ໃນຂົງເຂດບຸລິມະສິດ ແຫ່ງຊາດ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030 - ສຸ່ມຊຸມເຮັດໃຫ້ການຄົ້ນຄວ້າ, ການພັດທະນາ ແລະ ການນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂົງເຂດບຸລິມະສິດຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ສ້າງຜົນການຄົ້ນຄວ້າຮັບໃຊ້ສັງຄົມ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 30% ໃນທົ່ວປະເທດ; - ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ໃນການເພີ່ມມູນຄ່າຂອງຜະລິດຕະພັນລາວ, ຜະລິດຕະພັນທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 30% ໃນທົ່ວປະເທດ. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035 - ຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂົງເຂດບຸລິມະສິດ	ແຜນງານ 11 : ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ໃນຂົງເຂດບຸລິມະສິດ ແຫ່ງຊາດ - ຊຸກຍູ້ໃຫ້ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາຊັ້ນສູງ, ອະຊີວະສຶກສາ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາຂອງຂະແໜງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດພື້ນຖານ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດນຳໃຊ້ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຂົງເຂດບຸລິມະສິດ ແຫ່ງຊາດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຂອງພາກກະສິກຳ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ; - ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂົງເຂດກະສິກຳ ແລະ ອາຫານ ເປັນຕົ້ນ ເຕັກໂນໂລຊີຍົກສູງສະມັດຕະພາບຂອງການຜະລິດກະສິກຳ, ການຜະລິດສະບຽງອາຫານ, ການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມສິນຄ້າກະສິກຳ, ປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ, ອາຫານ ທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ມີຄວາມເປັນເອກະລັກ ເພື່ອສະໜອງຕະຫຼາດພາຍໃນ, ເພີ່ມການ	- ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳໃໝ່ ໃນການປູກພືດສະບຽງອາຫານ, ພືດທີ່ເປັນເສດຖະກິດ, ການລ້ຽງສັດ, ແລະ ການຜະລິດກະສິກຳທັນສະໄໝ; - ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າດ້ານແນວພັນ ເຂົ້າ, ພືດເສດຖະກິດ, ພືດຜັກ, ໄມ້ໃຫ້ໝາກ, ສັດລ້ຽງ ແລະ ປາ, ພ້ອມຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຍືນ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ; - ໂຄງການສົ່ງເສີມນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສ້າງສິນຄ້າກະສິກຳ, ສິນຄ້າອາຫານລາວ ແລະ ສິນຄ້າທັດຖະກຳ ທີ່ເປັນເອກະລັກຂອງລາວ ເພື່ອການສົ່ງອອກ, ພ້ອມທັງສົ່ງເສີມໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ, ສິນຄ້າກະສິກຳ, ອາຫານລາວ ຕິດພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວລາວ ສູ່ເວທີສາກົນ;

ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ແລະ ຜົນການຄົ້ນຄວ້າຮັບໃຊ້ສັງຄົມ ໃຫ້ໄດ້ 40% ຮອດປີ 2035; - ນໍາໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ໃນການຜະລິດກະສິກໍາທີ່ສະອາດ, ກະສິກໍາປອດສາດພິດ, ແນວພັນພືດ, ການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ ແລະ ອາຫານລາວ ຂອງບັນດາທ້ອງຖິ່ນ, ສິນຄ້າໜຶ່ງເມືອງໜຶ່ງຜະລິດຕະພັນ, ແລະ ຜະລິດຕະພັນຫັດຖະກໍາທີ່ເປັນມູນເຊື້ອ ໃຫ້ໄດ້ 40% ຮອດປີ 2035. ພ້ອມທັງ ມີຮູບແບບເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ແລະ ການຂາຍສິນຄ້າກະສິກໍາທີ່ເປັນລະບົບທັນສະໄໝ ແລະ ວ່ອງໄວ. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040 - ຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນໍາໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກໍາ ໃນຂົງເຂດບຸລິມະສິດຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສາມາດບໍລິການໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ ໃຫ້ໄດ້ 60% - ນໍາໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າໃນການເພີ່ມມູນຄ່າຂອງຜະລິດຕະພັນລາວ, ຜະລິດຕະພັນທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ຮັບໃຊ້ສັງຄົມ ຢ່າງເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນ.	ສິ່ງອອກ, ຄໍ້າປະກັນສະບຽງອາຫານ, ຜະລິດສິນຄ້າກະສິກໍາທີ່ເປັນທ່າແຮງ, ພັດທະນາກະສິກໍາສະອາດ, ປອດໄພ ແລະ ຍືນຍົງ; - ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກໍາ ໃນຂົງເຂດສາທາລະນະສຸກ ເປັນຕົ້ນ ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການແພດ, ການຄົ້ນຄວ້ານໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີໃນການຮັກສາສຸຂະພາບ, ການບໍລິການສາທາລະນະສຸກ, ການຢາ, ການນໍາໃຊ້ຢາພື້ນເມືອງ, ອາຫານເສີມຈາກຜະລິດຕະພັນພື້ນເມືອງ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການແພດພື້ນຖານ. ພ້ອມທັງ ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ສ້າງຄວາມຮູ້ດ້ານວິຊາການແພດ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ກວດກາ, ບົ່ງມະຕິ ແລະ ປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ຂອງໂລກລະບາດ ແລະ ພະຍາດຕ່າງໆ; - ຊຸກຍູ້ນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກໍາ ໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດທ້ອງຖິ່ນ ໃນການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມທາງການທ່ອງທ່ຽວ, ຍົກສູງຄຸນນະພາບຂອງການທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ, ສະອາດ, ປອດໄພ ແລະ ທັນສະໄໝ ເປັນຕົ້ນ ພັດທະນາລະບົບການລົງທະບຽນການທ່ອງທ່ຽວທີ່ທັນສະໄໝ, ສ້າງເຄື່ອນຍ້າຍເຊື່ອມໂຍງການບໍລິການທ່ອງທ່ຽວຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພັດທະນາແຜນການທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ມີລັກສະນະຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ໃຊ້ເວລາການທ່ອງທ່ຽວດົນຂຶ້ນ, ນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາສີສັນໃນສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວທີ່ໂດດເດັ່ນ ໃຫ້ເປັນເລື່ອງລາວ ແລະ	- ໂຄງການສົ່ງເສີມການນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກໍາ ໃນການຄຸ້ມຄອງ, ເຄື່ອນຍ້າຍເຊື່ອມໂຍງ, ການສ້າງສີສັນ ແລະ ຄວາມເປັນເອກະລັກຂອງການທ່ອງທ່ຽວ ໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ; - ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າສ້າງນະວັດຕະກໍາທາງປະຫວັດສາດ ແລະ ວັດທະນະທຳ; - ໂຄງການສົ່ງເສີມຄົ້ນຄວ້າດ້ານການສຶກສາ, ພາສາສາດ, ເຜົ່າພັນວິທະຍາ, ສິລະປະກໍາສາດ, ການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ແລະ ການປົກຄອງ; - ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ດ້ານອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດ, ພະລັງງານສະອາດ ແລະ ທໍລະນີສາດ; - ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດດ້ານຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກໍາ ໄປສູ່ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ; - ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມນໍາໃຊ້ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກໍາໃນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ, ກໍາຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ, ຄຸນນະພາບນໍ້າ, ອາກາດ ແລະ ດິນຖ່ານຕົມ, ການປ້ອງກັນ, ຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ
--	---	---

	ເປັນການສະແດງໂດຍພາບ ແລະ ສຽງ, ການທ່ອງທ່ຽວຕິດພັນກັບຄວາມເອກະລັກຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນດ້ານ ທຳມະຊາດ, ອາຫານລາວ, ຮັກສາສຸຂະພາບແບບພື້ນເມືອງລາວ, ວັດທະນາທຳລາວ, ກະສິກຳແບບພື້ນເມືອງລາວ, ສິນຄ້າລາວ ແລະ ອື່ນໆ; ○ ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດດິຈິຕອນ ເປັນຕົ້ນ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ AI ເຂົ້າໃນສະຖາບັນການສຶກສາ, ການຜະລິດ, ອຸດສາຫະກຳ, ການບໍລິການ, ການສື່ສານທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດ; ○ ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂົງເຂດອຸດສາຫະກຳ, ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ເປັນຕົ້ນ ການຍົກສູງປະສິດທິຜົນຂອງການຜະລິດຫັດຖະກຳ, ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດໂລຫະ, ແຮ່ທາດອະໂລຫະ, ແຮ່ທາດພະລັງງານເຊື້ອໄຟ ແລະ ອຸດສາຫະກຳເຄມີ ເພື່ອຜະລິດເປັນຜະລິດຕະພັນ ຊົມໃຊ້ພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ, ຄົ້ນຄວ້າດ້ານທໍລະນີສາດ-ບໍ່ແຮ່, ໂລຫະກຳ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າດ້ານພະລັງງານໄຟຟ້າຈາກພະລັງງານນໍ້າ, ແສງຕາເວັນ, ລົມ ແລະ ຊີວະມວນ; ○ ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂົງເຂດຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຕົ້ນ ຄົ້ນຄວ້າເພີ່ມມູນຄ່າຄວາມຫຼາກຫຼາຍ	ແກ້ໄຂຜົນກະທົບຈາກໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ; 10. ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາລະບົບໂລຈິດສະຕິກ, ລະບົບດິຈິຕອນ, ການສື່ສານທັນສະໄໝ, ແລະ ການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ; 11. ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ AI ເຂົ້າໃນວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; 12. ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການແພດ ຕິດພັນກັບສາທາລະນະສຸກ ເປັນຕົ້ນ ການຄົ້ນຄວ້າດ້ານໂລກລະບາດ, ເຊື້ອພະຍາດໃໝ່, ການປ້ອງກັນພະຍາດ, ການຢາ, ການຮັກສາສຸຂະພາບ ແລະ ຜະລິດຕະພັນອາຫານເສີມ ແລະ ການແພດ.
--	---	---

	ຂອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ ໄປສູ່ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ນຳໃຊ້ແບບຍືນຍົງ, ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ, ຄຸນນະພາບນ້ຳ, ພັດທະນາລະບົບການຄຸ້ມຄອງ, ປ້ອງກັນດ້ານໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ, ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມຕ່າງໆ; ○ ສິ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂົງເຂດໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ເປັນຕົ້ນ ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາລະບົບໂລຈິດສະຕິກ, ລະບົບການຖານຂໍ້ມູນໃຫ້ທັນສະໄໝ, ສ້າງລະບົບການຄົ້ນຄວ້າຂະແໜງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ທີ່ເປັນທັນສະໄໝ ແລະ ໄດ້ມາດຕະຖານ, ສ້າງເປັນຈຸດບໍລິການເຊື່ອມຕໍ່ສິນຄ້າຂອງພາກພື້ນ, ແລະ ສ້າງການເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ; ○ ສິ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳໃນຂົງເຂດການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ແລະ ການປົກຄອງ ເປັນຕົ້ນ ການຄົ້ນຄວ້າດ້ານ ການຄຸ້ມຄອງແຮງງານ, ການປົກຄອງ ແລະ ການບໍລິຫານລັດ-ອົງກອນ, ແນວຄວາມຄິດ, ວິທີການເຮັດວຽກ, ນະວັດຕະກຳທາງສັງຄົມ, ສິລະປະກຳສາດ, ພາສາ, ວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ, ການພັດທະນາຊຸນຊົນ, ເຜົ່າພັນ	
--	---	--

	ວິທະຍາ, ການສຶກສາ ແລະ ການຈັດການບັນຫາສັງຄົມທີ່ກວມເອົາ ບັນຫາໄວໜຸ່ມ, ແລະ ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ; ○ ສິ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ກ່ຽວກັບເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ ແລະ ວິສະວະກຳ ໃນການເສີມສ້າງຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບຢືນ ໃນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ການປັບປຸງພັນທຸກຳຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ (Gene Editing), ເພື່ອພັດທະນາການຜະລິດກະສິກຳ, ອາຫານ, ການແພດ ແລະ ການຢາ; ○ ສິ່ງເສີມຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາກ່ຽວເຕັກໂນໂລຊີລັງສີ-ນິວເຄຍ ໃນການນຳໃຊ້ເຂົ້າຂະແໜງການຜະລິດກະສິກຳ, ສາທາລະນະສຸກ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ ທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍ ເປັນຕົ້ນ ການກວດສອບຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ ແລະ ອາຫານ, ກວດສອບສຸຂະພາບຂອງຄົນ; ○ ສິ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດໃຫ້ເຕີບໂຕພັນກັບຂະແໜງການສຶກສາ, ວິທະຍາສາດສັງຄົມ, ມະນຸດສາດ ແລະ ສິລະປະກຳສາດ; ○ ສິ່ງເສີມຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາກ່ຽວກັບ ວິທະຍາສາດ ໂລກ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີອາວະກາດເພື່ອກຽມຄວາມພ້ອມໃນອະນາຄົດ.	
--	---	--

ເປົ້າໝາຍທີ 12: ພັດທະນາການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030 - ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານນະວັດຕະກຳ ໃນການມີສ່ວນຮ່ວມ, ຮ່ວມລົງທຶນ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຈາກສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາຊັ້ນສູງ, ອະຊີວະສຶກສາ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາຂອງຂະແໜງການ ໃຫ້ໄດ້ 30% ຂອງທົ່ວປະເທດ ຮອດປີ 2030; - ສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີໄປສູ່ຊຸມຊົນ ຫຼາຍກວ່າ 60 ຄັ້ງ ຂອງຂະແໜງການຄົ້ນຄວ້າ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈາກຊຸມຊົນຫຼາຍກວ່າ 1500 ຄົນ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສົນໃຈທົ່ວໄປຫຼາຍກວ່າ 500 ຄົນ. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035 - ຊຸກຍູ້ໃຫ້ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານນະວັດຕະກຳ ມີສ່ວນຮ່ວມ, ຮ່ວມລົງທຶນ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະ	ແຜນງານ 12 : ສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ສູ່ພາກເອກະຊົນ ແລະ ຊຸມຊົນ - ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາມີໜ່ວຍງານຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ ແລະ ການນຳພາປະຕິບັດຕົວຈິງ ໃຫ້ແກ່ພາກເອກະຊົນ, ບໍລິສັດອຸດສາຫະກຳ, ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ, ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ແລະ ຊາວກະສິກອນ ຜູ້ທຳການຜະລິດ; - ສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ຂອງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ທັງໃນຮູບແບບສິດທິບັດ ແລະ ຮູບແບບການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້-ເຕັກນິກວິຊາການ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ ຫຼື ຜູ້ທຳການຜະລິດ; - ສົ່ງເສີມໃຫ້ພາກເອກະຊົນ, ບໍລິສັດອຸດສາຫະກຳ, ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ, ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານນະວັດຕະກຳ ແລະ ໜ່ວຍງານການຜະລິດ ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຫຼື ສິດທິບັດຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ເຂົ້າໃນຂະບວນການຜະລິດ ແລະ ສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມຂອງຜະລິດຕະພັນ	- ໂຄງການສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີໄປສູ່ພາກເອກະຊົນ; - ໂຄງການການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້, ເຕັກນິກວິຊາການດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນຜູ້ທຳການຜະລິດ; - ໂຄງການພັດທະນາການລະບົບແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຜົນການຄົ້ນຄວ້າດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; - ໂຄງການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.
--	--	---

ວັດຕະກຳ ຈາກສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາຊັ້ນສູງ, ອະຊີວະສຶກສາ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາຂອງຂະແໜງການ ໃຫ້ໄດ້ 40% ຂອງທົ່ວປະເທດ. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040 ○ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ຜູ້ປະກອບທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານນະວັດຕະກຳ ມີສ່ວນຮ່ວມ, ຮ່ວມລົງທຶນ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຈາກສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາຊັ້ນສູງ, ອະຊີວະສຶກສາ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາຂອງຂະແໜງການ ໃຫ້ໄດ້ 50% ຂອງທົ່ວປະເທດ; ○ ສົ່ງເສີມການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ໄປສູ່ພາກເອກະຊົນ, ບໍລິສັດອຸດສາຫະກຳ, ຜູ້ປະກອບກິດຈະການຢ່າງເປັນລະບົບ ແລະ ເຂັ້ມແຂງ.	ເປັນຕົ້ນ ການຜະລິດຂອງຂະແໜງກະສິກຳ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍລິການ ເພື່ອການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ; ○ ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ລະບົບແບ່ງປັນຂໍ້ມູນ (sharing platform) ໃຫ້ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ແລະ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.	
---	---	--

ເປົ້າໝາຍທີ 13: ຄຸ້ມຄອງ ຊັບສິນທາງປັນຍາ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030 ○ ຊຸກຍູ້ສ້າງລະບົບຊັບສິນທາງປັນຍາຈາກຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາວິທະຍາສາດ ໃນ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ໃຫ້ສຳເລັດ ໃນປີ 2027; ○ ຜົນການຄົ້ນຄວ້າຍື່ນຈົດປົກປ້ອງຊັບສິນທາງປັນຍາ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 10% ໃນທົ່ວປະເທດ. ການຍື່ນຈົດສິທິບັດການຮ່ວມປະດິດຄິດຄົ້ນລະຫວ່າງປະເທດ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 20% ໃນທົ່ວປະເທດ. ການສ້າງລາຍຮັບຈາກສິດທິບັດຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍກວ່າ 20 ສິດທິບັດ ຮອດປີ 2030 ທີ່ສ້າງຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ; ○ ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ມີການຕີພິມໃນລະດັບສາກົນ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 10% ແລະ ຕີພິມພາຍໃນປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 20% ໃນທົ່ວປະເທດ. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035 ○ ຜົນການຄົ້ນຄວ້າຍື່ນຈົດຊັບສິນທາງປັນຍາໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 15% ໃນທົ່ວປະເທດ. ການຍື່ນຈົດສິດທິບັດການ	ແຜນງານ 13: ສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ ຊັບຊັບສິນທາງປັນຍາດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ○ ສົ່ງເສີມໃຫ້ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາ ມີໜ່ວຍງານຊັບສິນທາງປັນຍາ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ໃນການບໍລິຫານ-ຄຸ້ມຄອງຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ການຂຶ້ນທະບຽນ ແລະ ການໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດຈາກຊັບສິນທາງປັນຍາ; ○ ສົ່ງເສີມຈົດສິດທິບັດຜົນການຄົ້ນຄວ້າໃໝ່ ກ່ອນທີ່ຈະອະນຸຍາດໃຫ້ພາກເອກະຊົນ, ອຸດສະຫະກຳ ຫຼື ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ນຳເອົາເຕັກໂນໂລຊີ ໄປຜະລິດເປັນສິນຄ້າອອກສູ່ຕະຫຼາດ; ○ ສະໜັບສະໜູນການໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຊັບສິນທາງປັນຍາ ໃຫ້ໄປສູ່ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ມີການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດຈາກຊັບສິນທາງປັນຍາ ລະຫວ່າງ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ; ○ ສົ່ງເສີມສ້າງ ແລະ ພັດທະນາກົນໄກການປະເມີນ ຊັບສິນທາງປັນຍາ ທີ່ຕິດພັນກັບ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; ○ ສົ່ງເສີມພັດທະນາດ້ານຄວາມອາດສາມາດດ້ານຊັບສິນທາງປັນຍາ ໃນວຽກວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເປັນຕົ້ນ	1. ໂຄງການສົ່ງເສີມວຽກຊັບສິນທາງປັນຍາ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ, ແລະ ພັດທະນາກົນໄກການປະເມີນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ຊັບສິນທາງປັນຍາ; 2. ໂຄງການເສີມສ້າງຄວາມສາມາດໃຫ້ບຸກຄະລາກອນ ໃນວຽກການປະເມີນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ຊັບສິນທາງປັນຍາ; 3. ໂຄງການເຜີຍແຜ່ວຽກຊັບສິນທາງປັນຍາ ຕິດພັນກັບວຽກວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.
---	---	---

ຮ່ວມປະດິດຄິດຄົ້ນລະຫວ່າງປະເທດ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 30% ໃນທົ່ວປະເທດ. ການສ້າງລາຍຮັບຈາກສິດທິບັດຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍກວ່າ 30 ສິດທິບັດ ຮອດປີ 2035; - ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ມີການຕີພິມໃນລະດັບສາກົນ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 15% ແລະ ຕີພິມພາຍໃນປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 30% ໃນທົ່ວປະເທດ. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040 - ຜົນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ຫຼາກຫຼາຍ, ຜົນການຄົ້ນຄວ້າຍືນຈົດຊັບສິນທາງປັນຍາໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 20% ໃນທົ່ວປະເທດ. ການຍືນຈົດສິດທິບັດການຮ່ວມປະດິດຄິດຄົ້ນລະຫວ່າງປະເທດ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 40% ໃນທົ່ວປະເທດ. ສ້າງລາຍຮັບຈາກສິດທິບັດຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ 50 ສິດທິບັດ ຮອດປີ 2035; - ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ມີການຕີພິມໃນລະດັບສາກົນ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 20% ແລະ ຕີພິມພາຍໃນປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 40% ໃນທົ່ວປະເທດ.	ການພັດທະນາທັກສະ ຜູ້ເຮັດວຽກ ແລະ ຜູ້ປະເມີນ ຊັບສິນທາງປັນຍາ; ສົ່ງເສີມການເຜີຍແຜ່ ແລະ ການໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບວຽກ ຊັບສິນທາງປັນຍາ ທີ່ຕິດພັນກັບ ວິ ທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນການຮ່ວມມືລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄ້າ, ສະຖາບັນການສຶກສາ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ອະຊີວະສຶກສາ ແລະ ບໍລິສັດເອກະຊົນ.	
--	--	--

ເປົ້າໝາຍທີ 14: ພັດທະນາແຮງຈູງໃຈໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030 - ໃຫ້ຊຸກຍູ້ການໃຫ້ລາງວັນລະດັບຊາດ ສໍາລັບ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດ ຕໍ່ກັບຜົນງານການຄົ້ນຄວ້າ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 15% ໃນທົ່ວປະເທດ; - ສົ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນ, ການໃຫ້ລາງວັນລະດັບຊາດ ແລະ ການໃຫ້ທຶນການສຶກສາ ສໍາລັບ ນັກສຶກສາ ແລະ ນັກຮຽນ ໃນສາຍ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ 10 % ຂອງຈໍານວນທັງໝົດ; - ຊຸກຍູ້ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ນະໂຍບາຍການດຶງດູດຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ, ສາດສະດາຈານ, ຜູ້ຊ່ວຍສາດສະດາຈານ, ນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຈາກຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍກວ່າ 5 ສະບັບ. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035 - ຊຸກຍູ້ການໃຫ້ລາງວັນລະດັບຊາດ ສໍາລັບ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດ ຕໍ່ກັບຜົນງານການຄົ້ນຄວ້າ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 20% ໃນທົ່ວປະເທດ; - ສົ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນ, ການໃຫ້ລາງວັນລະດັບຊາດ ແລະ ການໃຫ້ທຶນການສຶກສາ ສໍາລັບ ນັກສຶກສາ ແລະ ນັກຮຽນ ໃນສາຍ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ 15% ຂອງຈໍານວນທັງໝົດ;	ແຜນງານ 14 : ສ້າງແຮງຈູງໃຈໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ - ສົ່ງເສີມສ້າງແຮງຈູງໃຈໃຫ້ແກ່ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດ ຕໍ່ກັບຜົນງານການຄົ້ນຄວ້າ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ເປັນຕົ້ນການໃຫ້ລາງວັນ, ຍ້ອງຍໍ, ກຽດຕິຄຸນ, ຕໍາແໜ່ງວິຊາການ, ຄໍາຕອບແທນທີ່ເໝາະສົມ , ແລະ ມີລາຍໄດ້ຈາກການແບ່ງປັນລາຍຮັບຂອງການນໍາຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ຫຼື ຊັບສິນທາງປັນຍາໄປສູ່ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ; - ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ໃຫ້ທຶນການສຶກສາ ສໍາລັບນັກຄົ້ນຄວ້າ ໃນການຍົກລະດັບການສຶກສາ ປະລິນຍາເອກ ໃນສາຂາວິຊາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ໄປຮຽນຕໍ່ຢູ່ຕ່າງປະເທດ, ພ້ອມທັງ ໃຫ້ບຸລິມະສິດໃນການກັບມາເຮັດວຽກພາຍໃນປະເທດ ເປັນຕົ້ນ ເຂົ້າເຮັດວຽກໃນຂະແໜງວິທະຍາສາດ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ ທີ່ສືບຕໍ່ວິຊາການທີ່ເຂົາເຈົ້າຮຽນຈົບມາ; - ສົ່ງເສີມດຶງດູດຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ, ສາດສະດາຈານ, ຜູ້ຊ່ວຍສາດສະດາຈານ, ນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຈາກຕ່າງປະເທດ ເຂົ້າມາຮ່ວມເຮັດວຽກນໍານັກຄົ້ນຄວ້າຂອງ ສປປ ລາວ ໂດຍຜ່ານການຮ່ວມມື, ຈ່າຍຄ່າຕອບແທນ ແລະ ນະໂຍບາຍທີ່ໜ້າສົນໃຈ ໃຫ້ຊ່ຽວຊານດັ່ງກ່າວ;	1. ໂຄງການພັດທະນາກົນໄກການໃຫ້ລາງວັນດ້ານຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; 2. ໂຄງການສ້າງນະໂຍບາຍການດຶງດູດນັກຄົ້ນຄວ້າຈາກຕ່າງປະເທດ; 3. ໂຄງການສົ່ງເສີມການຍົກລະດັບການສຶກສາ ສາຍວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; 4. ໂຄງການພັດທະນາການຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນການເງິນສາກົນ ຕິດພັນກັບວຽກວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ.
---	--	--

- ສິ່ງເສີມພັດທະນາ ນະໂຍບາຍການດຶງດູດຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ, ສາດສະດາຈານ, ຜູ້ຊ່ວຍສາດສະດາຈານ, ນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຈາກຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຄວາມສອດຄ່ອງໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ຄ່າຕອບແທນທີ່ເໝາະສົມ. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040 - ຊຸກຍູ້ການໃຫ້ລາງວັນລະດັບຊາດ ສໍາລັບ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດ ຕໍ່ກັບຜົນງານການຄົ້ນຄວ້າ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 30% ໃນທົ່ວປະເທດ; - ສິ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນ, ການໃຫ້ລາງວັນລະດັບຊາດ ແລະ ການໃຫ້ທຶນການສຶກສາ ສໍາລັບ ນັກສຶກສາ ແລະ ນັກຮຽນ ໃນສາຍ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ໄດ້ 20% ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ; - ສິ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຮ່ວມມືກັບສາກົນ.	- ສະໜັບສະໜູນສ້າງເງື່ອນໄຂອໍານວຍຄວາມສະດວກການລົງທຶນທີ່ຫຼາຍຂຶ້ນຈາກພາກເອກະຊົນ, ສິ່ງເສີມສະໜັບສະໜູນທຶນເລີ່ມຕົ້ນ (Seed fund) ສໍາລັບ ຜູ້ປະກອບທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ແລະ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ໄລຍະຕົ້ນ ເພື່ອການພັດທະນາທຸລະກິດດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ; - ສິ່ງເສີມການຮ່ວມມື ແລະ ຊອກຫາແຫຼ່ງທຶນຈາກສະຖາບັນການເງິນຂອງສາກົນ, ຮ່ວມມືກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມມືຍຸດທະສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລຂັ້ນນໍາໜ້າ, ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ເພື່ອຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ເປັນແຫຼ່ງທຶນໃນການພັດທະນາວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຂອງ ສປປ ລາວ.	
ເປົ້າໝາຍທີ 15: ສິ່ງເສີມການເຜີຍແຜ່ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030 ຈັດເຜີຍແຜ່ ແລະ ກິດຈະກຳ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຫຼາຍກວ່າ 20 ຄັ້ງ, ຜູ້ເຂົ້າ	ແຜນງານ 15 : ສ້າງວັດທະນະທຳວິທະຍາສາດ ໃນສັງຄົມ ສິ່ງເສີມໃຫ້ຂະແໜງການວິທະຍາສາດ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ວຽກງານວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ສັງຄົມຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ເພື່ອສ້າງ ແລະ ປ່ຽນແປງຈິນຕະນາການ ແລະ ຄວາມຄິດ (Mindset) ຂອງສັງຄົມ ໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການ	1. ໂຄງການສິ່ງເສີມການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ; 2. ໂຄງການສິ່ງເສີມງານສັບປະດາວິທະຍາສາດ, ເທສະການວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ, ການແຂ່ງຂັນວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ

ຮ່ວມຈາກພາກລັດຫຼາຍກວ່າ 1000 ຄົນ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈາກຜູ້ປະກອບກິດຈະການຫຼາຍກວ່າ 200 ຄົນ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສົນໃຈທົ່ວໄປຫຼາຍກວ່າ 800 ຄົນ; ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035 - ຈັດເຜີຍແຜ່ ແລະ ກິດຈະກຳ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຫຼາຍກວ່າ 50 ຄັ້ງ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈາກພາກລັດຫຼາຍກວ່າ 2000 ຄົນ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈາກຜູ້ປະກອບກິດຈະການຫຼາຍກວ່າ 300 ຄົນ, ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສົນໃຈທົ່ວໄປຫຼາຍກວ່າ 1500 ຄົນ. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040 - ວັດທະນະທຳວິທະຍາສາດໃນສັງຄົມ ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.	ຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ເປີດຮັບການນຳໃຊ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; - ສະໜັບສະໜູນການຈັດເຜີຍແຜ່ ແລະ ກິດຈະກຳ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໃນການສະເຫຼີມສະຫຼອງວັນວິທະຍາສາດ, ງານສັບປະດາວິທະຍາສາດ ແລະ ເທສະການວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ, ແລະ ກິດຈະກຳ STEAM; - ສົ່ງເສີມໃຫ້ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດໝູ່ມ ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳການແຂ່ງຂັນ ເປັນຕົ້ນ ການແຂ່ງຂັນຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດດິເດັ່ນແຫ່ງຊາດ ແລະ ການແຂ່ງຂັນນະວັດຕະກຳ; - ສົ່ງເສີມສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ, ລວມໄປເຖິງ ເຕັກໂນໂລຊີດິຈິຕອນ ແລະ AI ໃຫ້ແກ່ ເຍົາວະຊົນ, ຊາວໜຸ່ມ, ແມ່ຍິງ, ນັກຮຽນ, ນັກສຶກສາ ໂດຍຜ່ານກິດຈະກຳການແຂ່ງຂັນວິທະຍາສາດ, ການຕັ້ງຄ້າຍ, ແລະ ທັດສະນະສຶກສາ; - ສະໜັບສະໜູນສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ, ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ກ່ຽວກັບວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ນະວັດຕະກຳ, AI ແລະ ການເປີດກວ້າງວິທະຍາສາດ ຜ່ານສື່ອອນໄລ ແລະ ສື່ສັງພິມຕ່າງໆ.	ແລະ ກິດຈະກຳ STEAM ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ; - ໂຄງການສົ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນ ແລະ ໃຫ້ລາງວັນວິທະຍາສາດ ໃຫ້ແກ່ນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ມັດມະຍົມສຶກສາ; - ໂຄງການຕັ້ງຄ້າຍວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສຳລັບ ເຍົາວະຊົນ, ຊາວໜຸ່ມ ແລະ ນັກຮຽນ; - ໂຄງການຊົງລາງວັນຜົນງານດິເດັ່ນ ຂອງຜົນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ຢູ່ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.
--	--	--

ຍຸດທະສາດ 5: ການຮ່ວມມື ພາຍໃນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ

ເປົ້າໝາຍ Target	ແຜນງານ Programme / Action plan	ໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳ Implementation Action plan / project
ເປົ້າໝາຍທີ 16: ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກອຸດສາຫະກຳ ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030 - ຊຸກຍູ້ສ້າງຫ້ອງການເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ເອກະຊົນ (University-Industry Linkage Office) ໃຫ້ສຳເລັດທັງໝົດ 5 ມະຫາວິທະຍາໄລຂອງລັດ ຮອດປີ 2027; - ຊຸກຍູ້ໃຫ້ນັກສຶກສາ, ຄູ-ອາຈານ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຈາກ ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຮ່ວມເຮັດ ວຽກຕົວຈິງ ກັບພາກອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ພາກເອກະຊົນ ເພື່ອໃຫ້ມີການໄຫຼວຽນຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການເຊິ່ງ ກັນ ແລະ ກັນ ໃຫ້ໄດ້ 30 % ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ ໃນ ປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ ຮອດປີ 2030. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035	ແຜນງານ 16 : ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ພາກອຸດສາຫະກຳ - ສົ່ງເສີມໃຫ້ມະຫາວິທະຍາໄລ ສ້າງຕັ້ງຫ້ອງການທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ ຮັບຜິດຊອບການເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງ ມະຫາວິທະຍາໄລ ກັບພາກ ອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ເອກະຊົນ ຊຶ່ງເຮັດໜ້າທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນການ ສ້າງການຮ່ວມມືດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ມີກົນໄກ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເປັນລະບົບ ແລະ ສັ້ນກະທັດຮັດ, ໃຫ້ຄຳ ປຶກສາ, ການວາງແຜນການຄົ້ນຄວ້າ, ຄຸ້ມຄອງຊັບສິນທາງປັນຍາ, ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໄປສູ່ພາກເອກະຊົນ ແລະ ສັງຄົມ. - ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ມະຫາວິທະຍາໄລເປັນຈຸດໃຈກາງຂອງການ ດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການຮ່ວມມື ຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມຕົ້ນ ກັບພາກອຸດສາຫະກຳ, ບໍລິສັດຈຸນລະວິສາຫະກິດ,	- ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງການຮ່ວມມື ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໂດຍຜ່ານການແລກປ່ຽນ ບົດຮຽນ ແລະ ຄວາມຮູ້; - ໂຄງການສົ່ງເສີມການຝຶກງານ ແລະ ການຮ່ວມ ມືລະຫວ່າງ ພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ໃນການ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໂດຍໃຫ້ທຶນ ການສຶກສາປະລິນຍາເອກ ໃນສາຂາວິຊາ ວິທະຍາສາດ, ວິສະວະກຳ ແລະ ເປົ້າໝາຍການ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ; - ໂຄງການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຈາກພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໂດຍນຳໃຊ້ທ່າແຮງຈາກນັກສຶກສາ ປະລິນຍາເອກຄົນລາວ ໃນການເຊື່ອມຕໍ່

- ສົ່ງເສີມການເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ເອກະຊົນ ຢ່າງເປັນລະບົບເຂັ້ມແຂງ ແລະ ບໍລິການວິຊາການໄດ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ; - ຊຸກຍູ້ຄູ-ອາຈານ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກສຶກສາ ຈາກ ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຮ່ວມເຮັດ ວຽກຕົວຈິງ ກັບພາກອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ເອກະຊົນ ເພື່ອ ໃຫ້ມີການໄຫຼວຽນຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ໃຫ້ໄດ້ 50 % ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ ໃນປີ 2022 ໃນທົ່ວປະເທດ ຮອດປີ 2035. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040 - ສົ່ງເສີມການເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ການຮ່ວມມື ທີ່ເຂັ້ມແຂງ ລະຫວ່າງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ອຸດສາຫະກຳມີ ຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ທັນສະໄໝ.	ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ແລະ ທຸລະກິດແບບສະຕາດ ອັບ ເພື່ອສ້າງຜະລິດຕະພັນຜົນການຄົ້ນຄວ້າໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ ແລະ ການບໍລິການ; - ສົ່ງເສີມພັດທະນາການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ ກັບພາກເອກະ ຊົນ ພາຍໃນປະເທດ ໃນການຮ່ວມເຮັດວຽກຕົວຈິງ ຫຼື ຝຶກງານ ຢູ່ ພາກເອກະຊົນ ສຳລັບ ນັກສຶກສາ, ຄູ-ອາຈານ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິຊາການ ຈາກມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຂອງ ພາກລັດ; - ສົ່ງເສີມການແລກປ່ຽນບົດຮຽນຈາກພາກເອກະຊົນ ໃຫ້ແກ່ນັກສຶກ ສາ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ໂດຍຜ່ານ ກອງປະຊຸມສຳມະນາ ແລະ ເວທີການ ສົນທະນາ. - ຮ່ວມມືກັບມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະຖາບັນ ການສຶກສາຂັ້ນນຳໜ້າ ຂອງສາກົນ ເພື່ອຮ່ວມກັນຄົ້ນຄວ້າ (Joint research), ການເຂົ້າເຖິງພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ (Research Infrastructures), ການເຂົ້າເຖິງຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ວິທະຍາສາດ ແລະ ປະສົບການໃນການຄົ້ນຄວ້າໃນລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກວິທະຍາສາດ, ນັກສຶກສາ, ນັກຮຽນ ແລະ ວິຊາການ ຂອງລາວ;	ລະຫວ່າງຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ການຕອບສະ ໜອງຂອງພາກທຸລະກິດ; 4. ໂຄງການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອການເພີ່ມມູນຄ່າຜະລິດຕະ ພັນສິນຄ້າ ທີ່ຕິດພັນກັບຂົງເຂດບຸລິມະສິດແຫ່ງ ຊາດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງພາກທຸລະກິດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນດ້ານ ສາທາລະນະສຸກ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ,ທຸລະກິດກະສິກຳ, ຊີວະນາໆພັນ, ໄອຊີທີ, ການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ອຸດສາຫະກຳພະລັງງານທົດແທນ; 5. ໂຄງການພັດທະນາເຄືອຂ່າຍການເຊື່ອມໂຍງ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ, ຂໍ້ມູນ ວິທະຍາສາດ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກວິທະຍາສາດ ກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.
---	---	---

	○ ສິ່ງເສີມຮ່ວມມືກັບບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງພາຍໃນປະເທດ ໃນການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນ ການນຳຜົນການຄົ້ນຄວ້າໄປໃຊ້ປະໂຫຍດໃນການພັດທະນາຊຸມຊົນ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ລວມທັງ ການນຳໃຊ້ແຫຼ່ງກຳເນີດລັງສີ ຂອງທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ; ○ ສ້າງເງື່ອນໄຂອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ກົນໄກການຮ່ວມມື ແລະ ເຄືອຂ່າຍການເຊື່ອມໂຍງກັບ ພາກພື້ນຖານ ແລະ ສາກົນ ໃນດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ, ນຳໃຊ້, ການເຂົ້າເຖິງພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຂໍ້ມູນດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ນະວັດຕະກຳ, ລັງສີ-ນິວເຄຼຍ, ຄວາມປອດໄພເຕັກໂນໂລຊີຊີວະພາບ, ແລະ ອື່ນໆ.	
ເປົ້າໝາຍທີ 17: ສ້າງປະຖົມປັດໃຈໃນການດຶງດູດການຮ່ວມມື ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2030 ○ ຊຸກຍູ້ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ນະໂຍບາຍການສ້າງແຮງຈູງໃຈແບບຄົບຖ້ວນ (Incentive package) ໃນການດຶງດູດການລົງທຶນ ຂອງບໍລິສັດໃຫຍ່ ແລະ ນັກລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ໄດ້ ຫຼາຍກວ່າ 5 ສະບັບ. ພ້ອມທັງ ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມື ແລະ ການລົງທຶນຂອງບໍລິສັດໃຫຍ່ ແລະ ນັກລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນ ໃຫ້ໄດ້ 10% ໃນທົ່ວປະເທດ;	ແຜນງານ 17 : ສົ່ງເສີມສ້າງປະຖົມປັດໃຈ ໃນການດຶງດູດການຮ່ວມມືກັບ ບໍລິສັດ ແລະ ນັກລົງທຶນ ○ ສະໜັບສະໜູນສ້າງຄວາມອາດສາມາດດ້ານນະວັດຕະກຳ ໃຫ້ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ເປັນຕົ້ນ ແນະນຳການບໍລິການການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ແນວທາງການເພີ່ມຜົນໄດ້ຮັບ, ນັກຄົ້ນຄວ້າຮ່ວມເຮັດວຽກນຳພາກເອກະຊົນ, ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ; ○ ສົ່ງເສີມການກຽມຄວາມພ້ອມດ້ານການລົງທຶນຂອງນັກລົງທຶນ, ບໍລິສັດ ຫຼື ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາ	1. ໂຄງການສ້າງຄວາມອາດສາມາດດ້ານນະວັດຕະກຳ ສຳລັບ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ປົນພື້ນຖານຄວາມຕ້ອງການຂອງພາກທຸລະກິດ ແລະ ຕະຫຼາດ; 2. ໂຄງການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືກັບ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາ, ແລະ ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ໃນທ້ອງຖິ່ນ ດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ໂດຍຕ້ອງໄດ້ເຮັດການສຳຫຼວດຄວາມຕ້ອງການ

○ ສົ່ງເສີມພັດທະນາເຄືອຂ່າຍການຮ່ວມມືພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ ລະຫວ່າງ ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ແລະ ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນນຳໜ້າຂອງສາກົນ ເພີ່ມຂຶ້ນ ໃຫ້ໄດ້ 20% ໃນທົ່ວປະເທດ; ○ ສົ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນ ແລະ ໃຫ້ລາງວັນລະດັບແຫ່ງຊາດ ສຳລັບ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານວິທະຍາ ສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ປະສິບຜົນສຳເລັດ ໃຫ້ໄດ້ 10% ຂອງຜູ້ປະກອບກິດຈະການທັງໝົດ; ○ ຊຸກຍູ້ສ້າງເຂດວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ໃນໄລຍະທຳອິດ ໂດຍມີການຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ກັບ ພາກເອກະຊົນ ແລະ ນັກລົງທຶນ ໃຫ້ໄດ້ 30% ຮອດປີ 2030. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2035 ○ ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມື ແລະ ການລົງທຶນຂອງບໍລິສັດໃຫຍ່ ແລະ ນັກລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 15% ໃນທົ່ວປະເທດ; ○ ສົ່ງເສີມພັດທະນາເຄືອຂ່າຍການຮ່ວມມືພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ ລະຫວ່າງ ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ແລະ ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ	, ແລະ ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ພາຍໃນປະເທດ ໂດຍການເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳ ແລະ ປະຊຸມຂອງເຄືອຂ່າຍດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ເພື່ອການເຂົ້າເຖິງຄູ່ຮ່ວມມື, ງົບປະມານ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ; ○ ສົ່ງເສີມໃຫ້ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາ, ແລະ ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ທີ່ລົງທຶນໃນວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສາມາດເຂົ້າເຖິງກອງທຶນຂອງລັດຖະບານ ທີ່ເປັນການສະໜັບສະໜູນທຶນເລີ່ມຕົ້ນ (Seed fund) ເປັນຕົ້ນ ກອງທຶນສົ່ງເສີມຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ, ກອງທຶນພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ກອງທຶນອື່ນໆ; ○ ສົ່ງເສີມຈັດກິດຈະກຳການແຂ່ງຂັນນະວັດຕະກຳ ແລະ ການເປັນຜູ້ປະກອບນະວັດຕະກຳ, ພ້ອມທັງ ໃຫ້ລາງວັນຢ່າງເໝາະສົມ; ○ ສ້າງເງື່ອນໄຂອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ສ້າງແຮງຈູງໃຈແບບຄົບດ້ານ (Incentive package) ເພື່ອດຶງດູດການລົງທຶນໃນວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ສຳລັບ ບໍລິສັດໃຫຍ່ ແລະ ນັກລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ເຂົ້າມາລົງທຶນ ແລະ ຮ່ວມມືກັບ ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາ, ແລະ ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ໃນທ້ອງຖິ່ນ, ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ຄວາມຮູ້;	ເພື່ອຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ລວມທັງສະໜັບສະໜູນການຄົ້ນຄວ້າຕໍ່ຍອດໃຫ້ເປັນສິນຄ້າ; 3. ໂຄງການແຂ່ງຂັນນະວັດຕະກຳ ແລະ ການເປັນຜູ້ປະກອບນະວັດຕະກຳ ຂອງພາກທຸລະກິດ; 4. ໂຄງການສ້າງກົນໄກດ້ານແຮງຈູງໃຈ ສຳລັບ ນັກລົງທຶນວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ; 5. ໂຄງການຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນນຳ ໜ້າ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງສາກົນ ເພື່ອສ້າງໂອກາດໃຫ້ມີການຝຶກອົບຮົມດ້ານເຕັກໂນໂລຊີການ ສຳລັບນັກສຶກສາລະດັບປະລິນຍາຕີ ແລະ ເໝືອປະລິນຍາຕີ ສາຂາວິຊາ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ວິສະວະກຳ; 6. ໂຄງການຮ່ວມມືພັດທະນາສ້າງເຂດວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ເພື່ອເພີ່ມປະລິມານຈຳນວນຂອງນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະໜັບສະໜູນບຸກຄະລາກອນໃນດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ວິສະວະກຳ; 7. ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າຮ່ວມກັນລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຂອງລັດ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ
---	---	--

ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນນຳໜ້າຂອງສາກົນ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 30% ໃນທົ່ວປະເທດ; - ສົ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນ ແລະ ໃຫ້ລາງວັນລະດັບແຫ່ງຊາດ ສຳລັບ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານວິທະຍາ ສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ປະສົບຜົນສຳເລັດ ໃຫ້ໄດ້ 15% ຂອງຜູ້ປະກອບກິດຈະການທັງໝົດ; - ຊຸກຍູ້ສ້າງເຂດວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ທີ່ຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ກັບ ພາກເອກະຊົນ ແລະ ນັກລົງທຶນ ໃຫ້ໄດ້ 50% ຮອດປີ 2035. ບັນດາຄາດໝາຍຮອດປີ 2040 - ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມື ແລະ ການລົງທຶນຂອງບໍລິສັດໃຫຍ່ ແລະ ນັກລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 20% ໃນທົ່ວປະເທດ; - ສົ່ງເສີມພັດທະນາເຄືອຂ່າຍການຮ່ວມມືພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ ລະຫວ່າງ ນັກຄົ້ນຄວ້າ, ມະຫາວິທະຍາໄລ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ແລະ ທຸລະກິດແບບສະຕາດອັບ ແລະ ສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນນຳ ໜ້າຂອງສາກົນ ເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 40% ໃນທົ່ວປະເທດ; - ສົ່ງເສີມການແຂ່ງຂັນ ແລະ ໃຫ້ລາງວັນລະດັບແຫ່ງຊາດ ສຳລັບ ຜູ້ປະກອບກິດຈະການດ້ານວິທະຍາ ສາດ ເຕັກ	- ສົ່ງເສີມພັດທະນາເຄືອຂ່າຍການຮ່ວມມືກັບສະຖາບັນການສຶກສາຂັ້ນນຳໜ້າ ຂອງສາກົນ ເພື່ອດຶງດູດຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ, ສາດສະດາຈານ, ຜູ້ຊ່ວຍສາດສະດາຈານ, ນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ຈາກຕ່າງປະເທດ, ລວມໄປເຖິງ ສົ່ງເສີມເຄືອຂ່າຍການຮ່ວມມືດ້ານ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຂໍ້ມູນວິທະຍາສາດ ກັບສາກົນ; - ໃຫ້ບຸລິມະສິດພາກເອກະຊົນ ແລະ ນັກລົງທຶນ ໃນການລົງທຶນ, ຮ່ວມລົງທຶນ ແລະ ຮ່ວມພັດທະນາ ສ້າງເຂດວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ທີ່ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດຮ່ວມກັນໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍຂອງປະເທດ; - ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືພັດທະນາແຮງງານ ໂດຍສົ່ງເສີມດ້ານທັກສະ ແລະ ໃຫ້ທຶນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ຂອງຜູ້ປະກອບກິດຈະການ. ສ້າງບຸກຄະລາກອນຜ່ານການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກເອກະຊົນ; - ສ້າງກົນໄກ ການລາຍງານຢ່າງເປັນລະບົບ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ວິທະຍາສາດກຳ ເພື່ອປະຕິບັດພັນທະຕໍ່ສາກົນໃນນາມປະເທດພາຄີ ແລະ ການຮ່ວມມືກັບອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ.	ເອກະຊົນ ໃນຂົງເຂດບຸລິມະສິດ ເພື່ອສ້າງຜະລິດຕະພັນນະວັດຕະກຳ ຢ່າງເປັນຮູບປະທຳ ແລະ ເຮັດເປັນໂຄງການສາທິດ; 8. ໂຄງການສົ່ງເສີມການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອພັດທະນາເປັນການຄ້າ ເພື່ອຍົກສູງຄຸນນະພາບການສຶກສາ ໃນສາຍວິຊາວິທະຍາສາດ ແລະ ວິສະວະກຳ (ລະດັບປະລິນຍາເອກ, ເໜືອປະລິນຍາຕີ, ປະລິນຍາຕີ ແລະ ນັກສຶກສາ; 9. ໂຄງການສົ່ງເສີມການປົກປ້ອງຊັບສິນທາງບັນຍາ, ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ແລະ ການຮ່ວມລົງທຶນກັບ ພາກເອກະຊົນ ຫຼື ພາກທຸລະກິດ.
---	--	--

ໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ທີ່ປະສົບຜົນສຳເລັດ ໃຫ້ໄດ້ 20% ຂອງຜູ້ປະກອບກິດຈະການທັງໝົດ; ○ ຊຸກຍູ້ສ້າງເຂດວິທະຍາສາດ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ໄດ້ 1 ແຫ່ງ ຮອດປີ 2040 ທີ່ມີຄວາມພ້ອມໃຫ້ການບໍລິການ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ແລະ ມີເຄືອຂ່າຍການຮ່ວມມື ແລະ ການລົງທຶນທີ່ຫຼາກຫຼາຍ.		
--	--	--

ໂອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 : ຄໍາຫຍໍ້

AI	Artificial Intelligence	ປັນຍາປະດິດ
APASTI	ASEAN Plan of Action on Science, Technology and Innovation	ແຜນດໍາເນີນງານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ອາຊຽນ
ASEAN	The Association of Southeast Asian Nations	ສະມາຄົມ ປະຊາຊາດ ອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້
ASEAN-RRI	ASEAN-Regional Research Infrastructure Strategy	ຍຸດທະສາດອາຊຽນດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຄົ້ນຄວ້າ
COSTI	Committee on Science, Technology and Innovation	ຄະນະອະນຸກຳມະການດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ອາຊຽນ
FDI	Foreign Direct Investors	ນັກລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ
GDP	Gross Domestic Product	ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ
GII	Global Innovation Index	ການຈັດອັນດັບນະວັດຕະກຳຂອງໂລກ
IAMMST	Informal ASEAN Ministerial Meeting on Science and Technology	ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ອາຊຽນ
ICT	Information and Communications Technology	ເຕັກໂນໂລຊີຂ່າວສານ ແລະ ການສື່ສານ
IP	Intellectual Property	ຊັບສິນທາງປັນຍາ
MSME	Micro Small Medium Enterprise	ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ
OECE	Organisation for Economic Co-operation and Development	ອົງການຮ່ວມມືດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການພັດທະນາ
R&D	Research and Development	ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ
SME	Small and Medium Enterprise	ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ
STEAM	Science, Technology, Engineering, Arts and Mathematics	ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ວິສະວະກຳ ແລະ ຄະນິດສາດ
SDG	Sustainable Development Goals	ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ
STI	Science, Technology and Innovation	ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization	ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອການສຶກສາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ວັດທະນາທຳ
WIPO	World Intellectual Property Organization	ອົງການຊັບສິນທາງປັນຍາໂລກ

໑ ກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3 : ເອກະສານອ້າງອີງ

1. ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ (2021). ມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ແທນທົ່ວປະເທດ ຄັ້ງທີ IX ຂອງພັກປະຊາຊົນ ປະຕິວັດລາວ. ສປປ ລາວ
2. ກົມການເມືອງສູນກາງພັກ (2024), ມະຕິ ວ່າດ້ວຍ ການສ້າງເສດຖະກິດ ເອກະລາດ ເປັນເຈົ້າຕົນເອງ ໃນໄລຍະໃໝ່. ສປປ ລາວ
3. ລັດຖະບານລາວ (2021), ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງບັນດາກະຊວງ. ລັດຖະບານລາວ, <https://gov.la/>
4. ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ (2020), ແຜນພັດທະນາຂະແໜງການສຶກສາ ແລະ ກິລາ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2021-2025). ສປປ ລາວ.
5. ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ (2021), ເອກະສານຂອບແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບການຫັນປ່ຽນໃໝ່ ຢ່າງແຂງແຮງ, ເລິກເຊິ່ງ ແລະ ຮອບດ້ານ ໃນວຽກງານສຶກສາ, ວິທະຍາສາດ ແລະ ກິລາ. ສປປລາວ
6. ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ (2022). ບົດສະຫຼຸບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາປະຈຳປີ 2021 ແລະ ແຜນການປະຈຳປີ 2022 ຂອງຂະແໜງການຍ່ອຍ. ສປປ ລາວ.
7. ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ (2024), ລາຍງານວຽກຂະແໜງວິທະຍາສາດ, ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ. ສປປ ລາວ
8. ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ (2024), ສັງລວມຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບເຂດເສດຖະກິດພິເສດຂອງ ສປປ ລາວ. ຫ້ອງການສິ່ງເສີມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງເຂດເສດຖະກິດພິເສດ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ.
9. ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ (2021a), ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX ໄລຍະ (2021-2025).
10. ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ (2021b), ເຂດເສດຖະກິດພິເສດຂອງ ສປປ ລາວ. ຫ້ອງການສິ່ງເສີມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງເຂດເສດຖະກິດພິເສດ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ.
11. ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ (2016), ວິໄສທັດຮອດປີ 2030, ຍຸດທະສາດການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໄລຍະ 10 ປີ (2016-2025). ສປປ ລາວ
12. ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ (2020), ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາສາທາລະນະສຸກປີ 2019 ແລະ ແຜນພັດທະນາສາທາລະນະສຸກປີ 2020. ສປປ ລາວ
13. ມະຫາວິທະຍາໄລວິທະຍາສາດ ສຸຂະພາບ (2024), ບົດສະຫຼຸບຜົນງານການສຶກສາ ປີ 2022-2023 ແລະ ແຜນການປີ 2024. ໃນກອງປະຊຸມຄັ້ງວັນທີ 28 ມີນາ 2024, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ
<https://moh.gov.la/index.php/2024/04/01/uhs mohnews01042024/>

14. ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ (2020), *ບົດລາຍງານວຽກງານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ນະວັດຕະກຳ ປີ 2020*. ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ສປປ ລາວ
15. ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ (2021), *ແຜນພັດທະນາກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2021-2025) ຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້*. ສປປ ລາວ.
16. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ (2022), *ສະຫຼຸບວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ ປະຈຳປີ 2022 ແລະ ທິດທາງແຜນການປະຈຳປີ 2023*. ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ສປປ ລາວ
17. ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ (2023), *ບົດສະຫຼຸບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາອຸດສາຫະກຳ ປຸງແຕ່ງ ແລະ ການຄ້າ ປະຈຳປີ 2022 ແລະ ທິດທາງແຜນການ ປີ 2023*. ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ສປປ ລາວ
18. ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ (2023), *ວິໄສທັດຮອດປີ 2035, ຍຸດທະສາດພັດທະນາການຄົ້ນຄວ້າ ຂອງຂະແໜງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ 2022-2030 ແລະ ແຜນພັດທະນາໄລຍະ 2022-2025*. ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ສປປ ລາວ
19. ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (2023). *ບົດສະເໜີ ຫົວຂໍ້ ການປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກອງປະຊຸມຄັ້ງວັນທີ 11 ຕຸລາ 2023*
20. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (2023), *ສະຫຼຸບຜົນສຳເລັດການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມປະຈຳປີ 2022 ແລະ ທິດທາງແຜນການປີ 2023 ຂອງສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ*
21. ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ (2021), *ວິໄສທັດການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 20 ປີ (2021-2040), ຍຸດທະສາດການພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 10 ປີ (2021-2030), ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດດິຈິຕອນແຫ່ງຊາດ ໄລຍະ 5 ປີ (2021-2025), ກະຊວງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ, ສປປ ລາວ*
22. ກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ (2024), *ຮ່າງຍຸດທະສາດປັນຍາປະດິດ ຮອດປີ 2035, ກະຊວງ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການສື່ສານ, ສປປ ລາວ*
23. ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ (2020), *ສະຫຼຸບແຜນພັດທະນາພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VIII (2016-2020) ແລະ ແຜນພັດທະນາພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2021-2025), ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ສປປ ລາວ*
24. ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ (2021), *ຍຸດທະສາດການພັດທະນາພະລັງງານໄຟຟ້າ ຂອງ ສປປ ລາວ ປີ 2021-2030, ສະບັບປັບປຸງ ຄັ້ງ ວັນທີ 22 ທັນວາ 2021*.
25. ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ (2022), *ສະຖິຕິຂະແໜງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ປີ 2022, ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ສປປ ລາວ*

26. ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ (2023), *ວິໄສທັດຮອດປີ 2040 ແລະ ຍຸດທະສາດການພັດທະນາແຮ່ທາດຮອດປີ 2030*, ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ສປປ ລາວ
27. ສະພາແຫ່ງຊາດ (2023), *ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ (ສະບັບປັບປຸງ)*. ສປປ ລາວ
28. ສະພາແຫ່ງຊາດ (2013), *ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ ຊີວະພາບ*. ສປປ ລາວ
29. ສະພາແຫ່ງຊາດ (2017), *ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ*. ສປປ ລາວ
30. ສະພາແຫ່ງຊາດ (2023), *ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຊັບສິນທາງປັນຍາ (ສະບັບປັບປຸງ)*. ສປປ ລາວ
31. ສະພາແຫ່ງຊາດ (2018), *ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພຈາກລັງສີ*. ສປປ ລາວ
32. ສະພາແຫ່ງຊາດ (2020), *ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການສຶກສາຊັ້ນສູງ*. ສປປ ລາວ
33. ສະພາແຫ່ງຊາດ (2021), *ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ເຕັກໂນໂລຊີ ລະດັບສູງ*. ສປປ ລາວ
34. ສະພາແຫ່ງຊາດ (2021), *ດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍ ກອງທຶນພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ*. ສປປ ລາວ
35. ສະພາແຫ່ງຊາດ (2022), *ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການສົ່ງເສີມຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ*. ສປປ ລາວ
36. ສູນສະຖິຕິການສຶກສາ ແລະ ກິລາ (2020), *ນັກສຶກສາທີ່ຮຽນຈົບໃນແຕ່ລະປີ ຂອງ 4 ມະຫາວິທະຍາໄລ 2016-2020*. ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ, ສປປ ລາວ
37. ມະຫາວິທະຍາໄລຈຳປາສັກ (2022), *ບົດສະຫຼຸບການເຄື່ອນໄຫວ 20 ປີຜ່ານມາ (2002-2022) ຂອງ ມະຫາວິທະຍາໄລຈຳປາສັກ*. ສປປ ລາວ
38. ມະຫາວິທະຍາໄລຈຳປາສັກ (2021), *ແຜນຍຸດທະສາດມະຫາວິທະຍາໄລ ຈຳປາສັກ 5 ປີ (2021 – 2025)*. ສປປ ລາວ
39. ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ (2020), *ແຜນພັດທະນາການສຶກສາ ໄລຍະ 5 ປີ (2021-2025) ຂອງ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ*. ສປປ ລາວ
40. ຄະນະວິທະຍາສາດສັງຄົມ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ (2023), *ສະຖິຕິນັກສຶກສາຄະນະວິທະຍາສາດສັງຄົມ ສົກປີ 2020-2021 ແລະ 2022-2023*, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, ສປປ ລາວ
41. ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ (2016), *ບົດສະເໜີວຽກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ຂອງມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ*. ຈັດກອງປະຊຸມວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ທົ່ວປະເທດຄັ້ງທີ II, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ
42. Academy of Sciences Malaysia (2017), *Science & Technology Foresight Malaysia 2050. Emerging Science, Engineering & Technology (ESET) Study*, Academy of Sciences Malaysia, Malaysia
43. ASEAN (2017), *ASEAN Plan of Action on Science, Technology and Innovation (APASTI) 2016-2025*. ASEAN, <https://asean.org/wp-content/uploads/2017/10/01-APASTI-2016-2025-FINAL.pdf> . accessed on 05 September 2022

44. ASEAN (2024), The 61st Meeting of the Asean Sub-Committee on S&T Infrastructure and Resources Development (SCIRD-61), Singapore
45. ASEAN-RRI (2024), The 3rd ASEAN RRI Taskforce Workshop: ASEAN Regional Research Infrastructure Strategy (ASEAN RRI), Thailand
46. BRIN (2023), *National Research and Innovation Management: Indonesian case studies and lesson learned*. Indonesian National Research and Innovation Agency (BRIN), Paper presented in the workshop: Research Management and Capacity Building for Laos, online, 18 January 2023
47. DiPippo, G., I. Mazzocco and S. Kennedy (2022), *Red Ink: Estimating Chinese Industrial Policy Spending in Comparative Perspective*, https://csis-website-prod.s3.amazonaws.com/s3fs-public/publication/220523_DiPippo_Red_Ink.pdf?VersionId=LH8lLLKWz4o.bjrwNS7csuX_Co4FyEre . accessed on 11 July 2023
48. *González Cabral, A. et al. (2023), Design features of income-based tax incentives for R&D and innovation, OECD Taxation Working Papers , No. 60, OECD Publishing, Paris, <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/a5346119-en.pdf?expires=1692340801&id=id&accname=guest&checksum=AC4F57B1F7176EF4B425E5DB3FE59133>. accessed on 11 July 2023*
49. MHESI (2023a), *National Science Research and Innovation Strategies 2023-2027*. Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation (MHESI).
50. MHESI (2023b), *Higher Education for Manpower Development 2023-2027*. Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation. Thailand
51. MHESI (2019), Bio-Circular-Green Economy (BCG) in Action.: *The New Sustainable Growth Engine*. Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation (MHESI). Thailand
52. Ministry of Science, Technology and Innovation (MOSTI). (2021), *National Policy on Science, Technology & Innovation (NPSTI) 2021 – 2030*. Kuala Lumpur, Ministry of Science, Technology and Innovation, Putrajaya
53. MISTI (2021), *Cambodia's Science, Technology & Innovation Roadmap 2030*. Ministry of Industry, Science, Technology and Innovation (MISTI). Cambodia.

54. MOST (2022), Vietnam Science, Technology and Innovation Data. Paper presented at the ASEAN Foresight Research Cohort (AFRC) Workshop, online, 25 May 2022
55. OECD (2017), *“China and the next production revolution”, in The Next Production Revolution: Implications for Governments and Business*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264271036-16-en> . accessed on 25 July 2023
56. OECD (2018), *Discover the OECD Directorate for Science, Technology and Innovation 2018*. OECD Publishing, Paris, <https://www.oecd.org/sti/science-technology-innovation.pdf> . accessed on 25 July 2023
57. OECD (2021), *Gross domestic spending on R&D*. OECD Publishing, Paris, <https://data.oecd.org/rd/gross-domestic-spending-on-r-d.htm> . accessed on 25 July 2023
58. OECD (2023a), *OECD Science, Technology and Innovation Outlook 2023*, OECD Publishing, Paris, https://read.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/oecd-science-technology-and-innovation-outlook-2023_ob55736e-en#page19 . accessed on 25 July 2023
59. OECD (2023b), *OECD R&D statistics 2023*, Main Science and Technology Indicators, OECD Publishing, Paris, <https://data.oecd.org/rd/gross-domestic-spending-on-r-d.htm> . accessed on 25 July 2023
60. OECD (2023c), *OECD STI Micro-data lab: Intellectual Property Database*. OECD Publishing, Paris, <http://oe.cd/ipstats> . accessed on 25 July 2023
61. OECD (2023e), *Measuring Innovation in Education 2023*. OECD Publishing, Paris, <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/a7167546-en.pdf?expires=1692340643&id=id&accname=guest&checksum=1FBB74B83D689C1D20D17AC6A2154882> . accessed on 25 July 2023
62. RIRN (2018), *National Research Roadmap (Rencana Induk Riset Nasional – RIRN 2017-2045)*. Indonesia
63. UNESCO (2017). *The UNESCO Recommendation on Science and Scientific Researchers*. UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000367439>

64. UNESCO (2018), *Mapping research and innovation in Lao People's Democratic Republic*. UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000262884>
65. UNESCO (2023), *Science, technology and innovation: Gross domestic expenditure on R&D (GERD), GERD as a percentage of GDP, 9.5.2 Researchers (in full-time equivalent) per million inhabitants*. UNESCO, <http://data.uis.unesco.org/index.aspx?queryid=3684>
66. UNESCO (2021), *UNESCO Recommendation on Open Science*. UNESCO, <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000379949>
67. Vietnam-STI (2022), *a strategy for scientific-technological development and Innovation until 2030*. Vientnam. <https://en.vietnamplus.vn/>
68. WIPO (2022), *The Global Innovation Index 2022: What is the future of innovation-driven growth, 15th Edition*. World Intellectual Property Organization. Geneva 20, Switzerland
69. WIPO (2023), *The Global Innovation Index 2023*, <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2023-section1-en-gii-2023-at-a-glance-global-innovation-index-2023.pdf>
70. Zenglein, M. and A. Holzmann (2019), *"Evolving Made in China 2025 China's industrial policy in the quest for global tech leadership", MERICS Papers on China, No 8*, MERICS, <https://merics.org/sites/default/files/2020-04/MPOC%20Made%20%20in%20China%202025.pdf>. accessed on 09 May 2023.

ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ
ກົມຄຸ້ມຄອງວິທະຍາສາດ
ພະແນກຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາ ວິທະຍາສາດ
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ